

సమావేశము - III

వాల్యూము - II

నెం. 4

వెల : రూ. 19-00

27 మార్చి, 2015

శుక్రవారము,

(శక సం. 1936,

చైత్రం - 6)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజీ నెం.

సభా కార్యక్రమం	
1. ప్రకటనలు :	... 01
2. సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రాలు	... 01
3. 2014 - 2015 సంవత్సరానికి అనుబంధ వ్యయ అంచనాల సమర్పణ	... 02
4. ప్రభుత్వ బిల్లులు :	... 02
అ. 2015 వరంగల్ (మహానగర ప్రాంత) పోలీసు బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం. 3)	
(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)	
ఆ. 2015, తెలంగాణ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శుల (నియామకం, జీతములు, భత్యములు మరియు వివిధ నిబంధనలు) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం. 4)	
(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)	
ఇ. 2015, తెలంగాణ (వ్యవసాయోత్పత్తి, జీవధన) మార్కెట్లు (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు నం.2)	
(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)	
ఈ. 2015, తెలంగాణ విలువ ఆధారిత పన్ను (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు నం.5)	
(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)	
ఉ. 2015, తెలంగాణ గృహసంబంధ మరియు పారిశ్రామిక వాటర్ గ్రీడ్ పైపు లైనుల (భూమి వినియోగదారుల హక్కును ఆర్జించుట) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం.1)	
(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)	
5. ప్రభుత్వ తీర్మానము :	... 23
“రైస్ మిల్లు లెవీ 25% కొనసాగించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుట” గురించి	

(తరువాయి మూడవ కుదురులో

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	శ్రీ కె. స్వామిగౌడ్
డెప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్
కార్యదర్శి	:	డా. ఎస్. రాజ సదారామ్
ఉప కార్యదర్శులు	:	డా. వి. నరసింహాచార్యులు శ్రీమతి టి. సుశీల
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి. బి. జయచందర్ శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్ శ్రీ సి.హెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి ఎ. చంద్రభాగ శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్నకుమారి
చీఫ్ రిపోజిటర్	:	శ్రీమతి యస్. నాగమణి

6. ప్రభుత్వ బిల్లులు :	...	25
అ. 2015, తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (నెం.1) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం. 6) మరియు		
ఆ. 2015, తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (నెం. 2) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు నం. 7)		
(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)		
7. ప్రకటనలు :	...	80
ప్రభుత్వ లెక్కల, అంచనాల, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల మరియు సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వే కమిటీలకు		
సభ్యుల నియామకం గురించి		
8. సందేశము :	...	80
పదవీ విరమణ చేస్తున్న తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు సభ్యులను ఉద్దేశించి వీడ్కోలు సందేశం		
9. మూడు సమావేశపు గణాంక వివరముల పట్టిక	...	81

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(మూడవ సమావేశము - పదవ రోజు)

శుక్రవారం, మార్చి 27, 2015

(సభ ఉ. గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

సభా కార్యక్రమం

ప్రకటనలు

ANNOUNCEMENT-I

I. MR. CHAIRMAN: I am to announce to the House that I have received following message from the Hon'ble Speaker, Telangana Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Assembly, I transmit a copy in each of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 25th and 26th of March, 2015:

1. The Telangana Domestic and Industrial Water Grid Pipelines (Acquisition of Right of user in Land) Bill, 2015 (L.A. Bill No.1).

2. The Telangana (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.2).

3. The Warangal (Metropolitan Area) Police Bill, 2015 (L.A. Bill No.3).

4. The Telangana Parliamentary Secretaries (Appointments, Salaries, Allowances and Miscellaneous Provisions) Bill, 2015 (L.A. Bill No.4).

5. The Telangana Value Added Tax (Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No.5).

6. The Telangana Appropriation (No.1) Bill, 2015 (L.A. Bill No.6).

7. The Telangana Appropriation (No.2) Bill, 2015 (L.A. Bill No.7).

The above Bills will be taken-up today.

ANNOUNCEMENT-II

II. MR. CHAIRMAN: I am to announce to the House that answers pertaining to 71 starred questions, 4 un-starred questions which were not included in the business till date are placed on the Table of the House and they shall form part of the proceedings of the House.

I am also to announce to the House that the Ministers concerned are hereby, directed to furnish the replies directly to the Members as regards remain as regards remaining Starred, Un-starred and Short Notice Questions and notice under Rule 70 which were admitted and communicated to the Departments and for which, answers have not been furnished under intimation to this Secretariat.

సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రాలు

MR. CHAIRMAN: Item No.I - All the papers are deemed to have been laid on the Table:

1. A copy of the Telangana State Public Service Regulations, 2014, issued in G.O.Ms. No. 44, General Administration (Services-A) Department, dt. 08.08.2014, as required under Clause (5) of Article 320 of the Constitution of India.

2. A copy of the Report of the Comptroller and Auditor General of India on the State Finances for the year ended March, 2014, as required under Article 151 (2) of the Constitution of India.

3. A copy each of the Report of the Comptroller and Auditor General of India on the Appropriation Accounts and Finance Accounts for the year 2013-14, as required under Article 151 (2) of the Constitution of India.

4. A copy of the Report of the Comptroller and Auditor General of India on General and Social Sector for the year ended March, 2014, as required under Article 151 (2) of the Constitution of India.

5. A copy of the Report of the Comptroller and Auditor General of India on Revenue Sector for the year ended March, 2014, as required under Article 151 (2) of the Constitution of India.

6. A copy of the Report of the Comptroller and Auditor General of India on Local Bodies, Economic Sector and Public Sector Undertakings for the year ended March, 2014, as required under Article 151 (2) of the Constitution of India.

7. A copy of 93rd Annual Report and Accounts of the Singareni Collieries Company Limited for the year 2013-2014, as required under Section 394 of the Companies Act, 2013.

2014 -2015 సంవత్సరానికి అనుబంధ వ్యయ అంచనాల సమర్పణ

SRI EATALA RAJENDER: Chairman Sir, I beg to present that:

"That the Supplementary Estimates of Expenditure for 2014-2015" be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

అ. 2015 వరంగల్ (మహానగర ప్రాంత) పోలీసు బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం.3)

(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)

SRI NAINI NARSIMHA REDDY: Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Warangal (Metropolitan Area) Police Bill, 2015 (L.A. Bill No. 3 of 2015)" be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Hon'ble Home Minister may explain the salient features of the Bills.

శ్రీ నాయని నర్సింహ రెడ్డి (హోంశాఖా మాత్యులు): అధ్యక్షా, Cr.P.C. 1973 లోని 8వ సెక్షన్, సబ్ సెక్షన్ 1 క్రింద రాష్ట్రంలో ఒక మిలియన్ కి మించిన జనాభాను కలిగియున్న ఏదేని నగరం లేదా పట్టణ ప్రాంతాన్ని మహా నగర ప్రాంతంగా ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వం అధికారమును కలిగియున్నది. త్వరితగతిన పట్టణ ప్రాంతాలు

అభివృద్ధి చెందుతున్నందున Cr.P.C. 1973 లోని 8వ సెక్షన్ సబ్ సెక్షన్ 1 క్రింద ఇవ్వబడిన అధికారాలను వినియోగించుచూ ప్రభుత్వం వరంగల్, హన్మకొండ, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం, ఖాజీపేట, మామూర్ మరియు పద్మన్నపేట సబ్ డివిజన్ల క్రింద ఉన్న పోలీస్ స్టేషన్లను వరంగల్ మహానగర ప్రాంతంగా 30-01-2015వ తేదీన గల హోంశాఖ జి.ఓ.ఎం.ఎస్. నెం.8లో ప్రకటించింది. నేరములు నిరోధించుటకు, శాంతిభద్రతలను కాపాడుటకు మరియు పెరుగుతున్న పట్టణ ప్రాంత సమస్యలకై ప్రభుత్వం పరిపాలనా సౌలభ్యం మరియు భౌగోళిక పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకొని వరంగల్ మహానగర ప్రాంతంలో శాంతిభద్రతలను కాపాడుటకై విడిగా ఒక కమీషనరేట్ ను స్థాపించుటకై ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. పై నిర్ణయమును వెంటనే అమలు పరచవలెనని నిర్ణయించడమైనది. రాష్ట్ర శాసన మండలి అప్పట్లో అధినివేశంలో లేనందున తెలంగాణ గవర్నర్ 2/2015 - తెలంగాణ ఆర్డినెన్స్ ను జారీ చేశారు. ఈ బిల్లు సదరు ఆర్డినెన్స్ స్థానే ఉంచుటకు ఉద్దేశించినది. వరంగల్ మహానగర ప్రాంతానికి పోలీస్ కమీషనరేట్ ను ఏర్పాటు చేయుట కొరకు 2015లోని రెండవ తెలంగాణ ఆర్డినెన్స్ ను జారీ చేయడం వలన వెంటనే రాష్ట్రసంచిత నిధిపై రూ.61.77 కోట్ల అధీకృత వ్యయం మరియు రూ.286.02 కోట్ల అనధీకృత వ్యయంపై ప్రభావం ఉండును.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, వరంగల్ లోని కమీషనరేట్ గా ఏర్పాటు చేసే ప్రభుత్వ ఆలోచనని స్వాగతిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా తెలంగాణా రాష్ట్రంలో హైదరాబాద్ తరువాత వరంగల్ ప్రాంతం దానికి ఉన్నటువంటి ప్రసిద్ధ కాకతీయుల నేపథ్యం ఉన్నటువంటిది. హోంమంత్రి గారు వారి ప్రకటనలో దాని ఉద్దేశ్యాల్ని చెప్పినట్లు నాకు తెలిసి ఒక కమీషనరేట్ ను ఏర్పాటు చేయాలని బడ్జెట్ లో రూ.61.77 లక్షలు ప్లానింగ్ క్రింద మరియు రూ.286 కోట్లు నాన్-ప్లానింగ్ క్రింద పెట్టారు. అలాగే కమీషనరేట్ క్రింద ఎంప్లాయ్ మెంట్ జనరేషన్ మరియు ఒక టాస్క్ ఫోర్స్ వ్యవస్థను కూడా ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. బిల్లు ఎనాక్ట్ మెంట్ కొరకు పెట్టింది కాబట్టి అది కూడా పరిధిలోకి తీసుకోవాలి. దేశ వ్యాప్తంగా రక, రకాల నేరాలు పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో ప్రస్తుతం కేటాయించబడిన నిధులు మౌలికసౌకర్య కల్పనకు ఏ మాత్రం సరిపోవు. కాబట్టి నిధులు పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది. దీనిక్రింద ఎంతమందిని అడిషనల్ గా రిక్రూట్ మెంట్ చేస్తారు? ఎంతమందితో పోలీసు వ్యవస్థ ఉంటుందనేది దీనిలో ప్రభుత్వం ఏమీ చెప్పలేదు. అందుకని పోలీస్ వ్యవస్థను కూడా బలోపేతం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

అలాగే ఖమ్మం పట్టణం మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ అయింది. కాబట్టి దానిని కూడా తొందరలో కమీషనరేట్ ఫరిదిలోకి తీసుకువచ్చే అవకాశాన్ని పరిశీలించాలి. హైదరాబాద్, సైబరాబాద్ కమీషనరేట్లు లాగానే వరంగల్ కమీషనరేట్ను కూడా అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతున్నాను. నామ్ కే వాస్తే కమీషనరేట్గా కాకుండా కామ్ కే వాస్తే కమీషనరేట్గా ఉండాలని, ఉంటుందని ఆశిస్తూ ఈ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ బి.వేంకటేశ్వర్లు (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్గమైన హోంశాఖ మాత్రులు శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి గారు వరంగల్ మహానగర ప్రాంతం కొరకు వరంగల్ పోలీస్ కమీషనరేట్ను ఏర్పాటు చేసేందుకు బిల్లును తెచ్చినందుకు వారికి మరియు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడ్డ తరువాతనే వరంగల్ కి ఒక ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు వచ్చింది. రెండు జంట నగరాలుగా హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ ఎలాగైతే ఉన్నాయో, అదేమాదిరిగా ఇప్పుడు వరంగల్ పై సిటీగా ఉన్నది. వరంగల్ నగరం తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ప్రధాన కేంద్రంగా ఏర్పడబోతుంది. ఇక్కడ పోలీస్ కమీషనరేట్ ఏర్పాటు చేయడం వల్ల చాలా ఉపయోగం ఉంది. ఈ ప్రపోజల్ గత ప్రభుత్వాలు కూడా చాలాసార్లు పెట్టడం జరిగింది కానీ అమలు చేయలేదు. కానీ, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తక్షణమే పోలీస్ కమీషనరేట్ మరియు గ్రేటర్ వరంగల్గా అనౌన్స్ చేయడం జరిగింది. హైదరాబాద్, సైబరాబాద్ కమీషనరేట్ కి అనుగుణంగానే వరంగల్ కమీషనరేట్ కి కూడా పోలీసు వ్యవస్థను మరియు మౌలిక సదుపాయాలను ఏర్పాటు చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తూ, ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు అడిగినట్లుగా పోలీసు కమీషనరేట్ రూల్స్ విడిగా ఇవ్వబడతాయి. మిగతా వివరాలు అందులో పొందుపరచబడతాయి.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (స్థానిక సంస్థలు - హైదరాబాద్): అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును మేము స్వాగతిస్తున్నాము. పోలీస్ వ్యవస్థలో ఎక్కువగా ఇబ్బంది పడేది హోంగార్డులు. వారు మామూలుగా కానిస్టేబుల్ కంటే కూడా ఎక్కువగా పని చేస్తారు. కానీ వారి పట్ల వివక్ష ఉపిస్తోంది. మామూలుగా ఐపిఎస్ అధికారుల ఇంట్లో పని చేసే వారందరూ కూడా దాదాపుగా హోంగార్డులే ఉన్నారు. వారికి వేతనాలు కూడా చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. కాబట్టి వారికి ఆరోగ్య పరంగా గానీ, ఇంకేమైనా ఇన్ సెంటివ్స్ గానీ ఏర్పాటు చేయాలని మీద్యరా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పూల రవీంద్ర (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ): అధ్యక్షా, కాకతీయుల సామ్రాజ్యమైనటువంటి వరంగల్ను పోలీస్ కమీషనరేట్గా ఏర్పాటు చేసి మహానగరంగా ఉన్నటువంటి హన్మకొండ, వరంగల్ నగరాలను కలిపి పరిసర ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి పోలీస్ స్టేషన్స్ అన్నింటినీ తీసుకొని ఈ కమీషనరేట్ ఏర్పాటు చేయడం చాలా అభినందనీయం. వృథాగానే పోలీస్ వ్యవస్థను గుర్తించిన ఘనత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి దక్కింది. అందరూ ఉద్యోగులు రాత్రింబవళ్లు, 24 గంటలు, 365 రోజులు పనిచేసే శాఖ ఉందంటే అది పోలీసు శాఖ అని చెప్పకోవచ్చు. మన రాత్రివేళ ఆదురుచి నిద్రపోతున్న సమయంలో మన రాష్ట్రాన్ని దేశాన్ని కాపాడేటువంటి ఒక పట్టికమైన వ్యవస్థ పోలీస్. ప్రభుత్వం ఈ నిర్ణయం తీసుకొని మహానగరంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నటువంటి వరంగల్లో నేరాల సంఖ్య తగ్గించే విధంగా, ట్రాఫిక్ వ్యవస్థను పటిష్ట పరిచే విధంగా ఉండేందుకు నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు గౌరవ హోంమంత్రి గారిని మరియు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Warangal (Metropolitan Area) Police Bill, 2015 (L.A. Bill No. 3 of 2015)" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill was considered.

Clauses 2 to 12, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That Clauses 2 to 12, Clause 1, Enacting Formula & Long Title" do stand part of L.A. Bill No.3 of 2015.

(PAUSE)

The motion is carried and the Clauses 2 to 12, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the L.A. Bill No.3 of 2015.

SRI NAINI NARSIMHA REDDY (HON'BLE MINISTER FOR HOME & LABOUR AND EMPLOYMENT): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Warangal (Metropolitan Area) Police Bill, 2015 (L.A. Bill No. 3 of 2015)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Warangal (Metropolitan Area) Police Bill, 2015 (L.A. Bill No. 3 of 2015)" be passed.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill was passed.

**ఆ. 2015, తెలంగాణ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శుల
(నియామకం, జీతములు, భత్యములు మరియు
వివిధ నిబంధనలు) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం.4)**

(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)

SRI EATALA RAJENDER, MINISTER FOR FINANCE (DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER): Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Telangana Parliamentary Secretaries (Appointments, Salaries, Allowances and Miscellaneous Provisions) Bill, 2015 (L.A. Bill No.4 of 2015)" be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Hon'ble Finance Minister may explain the salient features of the Bills.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ (ఆర్థిక శాఖామంత్రి): అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులకు సంబంధించినటువంటిది. ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం, 2014(2014లోని 6వ కేంద్ర చట్టం) ప్రకారం 02-06-2014వ తేదీ నుండి తెలంగాణ రాష్ట్రం రూపొందుటను పురస్కరించుకొని శాసనమండలి కార్యవ్యవహారాలు సజావుగా నిర్వహించడానికి రాష్ట్ర శాసనమండలిలో పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులు ఉండాలని ప్రభుత్వము యోచించింది. తదనుసారంగా రాష్ట్ర శాసనమండలి ఉభయ సదనముల సభ్యుల నుండి పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులను నియమించాలని నిర్ణయించడమైనది.

10.20 | శ్రీ అరికెల నర్సారెడ్డి (స్థాని కులంబలు - నిజామాబాద్):
ఉ. అధ్యక్షా, పార్లమెంటరీ సెక్రటరీ పోస్టుల నియామకపు బిల్లుని గౌరవ ఆర్థికమంత్రిగారు తీసుకురావడం జరిగింది. ప్రజల కోసం పదవులు వస్తే సంతోషం. కాని నాయకుల కోసం పదవులు వస్తే బాధ. వాస్తవానికి మనది కొత్త రాష్ట్రం. చిన్న రాష్ట్రం. జిల్లాకు ఒకరు చొప్పున కాకుండా, ఇంకా అదనంగా ఒక్కొక్క జిల్లాకు రెండు, రెండు వచ్చేటట్లుగా మంత్రుల సంఖ్య ఉన్నది. మరి ఈ పార్లమెంటరీ సెక్రటరీ అన్నది గతంలో ఉన్నది అని చెబుతున్నారు కాని మేముయితే అప్పుడు చట్ట సభలో చూడలేదు. సరే ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో కొన్ని రాష్ట్రాల్లో ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఈ పార్లమెంటరీ సెక్రటరీ అవసరం లేదని మేము భావిస్తున్నాము. ఎందుకంటే మనది చిన్న రాష్ట్రం. కొత్త రాష్ట్రం, పైగా అభివృద్ధి చెందవలసిన రాష్ట్రం. పార్లమెంటరీ సెక్రటరీని నియమించి, వారికి కొన్ని శాఖలిచ్చి, పైలు ఈయనకు ముందు పోవాల్సిన ఆయనకు

ముందు పోవాల్సిన, క్లారిటీ లేక, ఇంత చిన్న రాష్ట్రానికి ఐదారుగురు సెక్రటరీలను నియమించి, వివేలతో కలుపుకుంటే దాదాపు 25,30 మంది అవుతున్నారు. ఇది మన రాష్ట్రానికి అంత అవసరం లేదు. కేవలం రాజకీయ ఉపాధి కోసం, అంటే employment కోసమే పెట్టారేమో అన్న భావన ప్రజల్లో ఉంది. కొత్త రాష్ట్రం వస్తే ప్రతి ఇంటికి ఉద్యోగం వస్తుందని చెప్పారు. వాస్తవంగా ఇవాళ నిరుద్యోగులంతా ఎదురుచూస్తున్నారు. ప్రతి కుటుంబానికి ఉద్యోగం వస్తుందని అనుకుంటున్నటువంటి సందర్భంలో ఇంటికోక ఉద్యోగం ఇవ్వలేనటువంటి సందర్భంలో మరి ఈ ఉద్యోగం ఇవ్వడం అనేది కొంచెం ప్రజాప్రతినిధులకి చెడ్డపేరు వచ్చే అవకాశముంది. జిల్లాకు, గ్రామాలకు వెళుతూ ఉంటే ప్రజలు మాట్లాడుకుంటూ ఉన్నారు. మీ పోస్టులు మీరు భర్తీ చేసుకుంటున్నారు, మా పోస్టులు గురించి మాట్లాడటం లేదు అంటున్నారు. కాబట్టి ఇది అవసరం లేదని మేము భావిస్తా ఉన్నాము. మేము దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, పార్లమెంటరీ సెక్రటరీస్ ఉండడమనేది కొత్తే కాదనిది. మన రాష్ట్రంలో కూడా డా.చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ముగ్గురు పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలు ఉన్నారు. కాని ఈ రోజు మాట్లాడుతున్న పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలు, ఆ నాడు ఉన్న పార్లమెంటరీ సెక్రటరీస్, భారత ప్రభుత్వంలో కూడా శ్రీ రాజీవ్ గాంధీ గారి కింద ముగ్గురు ఉండిరి. అయితే ఇక్కడ మాట్లాడుతున్న నిధానం ఎలా ఉందంటే పార్లమెంటరీ సెక్రటరీస్ కి క్వాజి జ్యూడిషియల్ పవర్స్ గాని, పైళ్లు చూసే అధికారాలు గాని ఉండవు. మంత్రులందరూ రాజ్యాంగం పేరు మీద, in the name of the Constitution, the Ministers take the oath and therefore, they have the accessibility to the Files. రెండవది మరి కొందరిని ప్రభుత్వంలో అకామడేట్ చెయ్యాలనే భావనతోనే కొంత పర్సంటేజ్ ఫిక్స్ చేయడం జరిగింది. ఆ పర్సంటేజీని అధిగమించి, ఈ రకంగా accommodate చేసుకోవడం అనేది political accommodation తప్ప, మరొకటి కాదు. ఆ రోజుల్లో పార్లమెంటరీ సెక్రటరీస్ ఉన్న కాలంలో మంత్రులు ఇంతమంది ఉండేవారు కాదు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 11,12 మంది మంత్రులతో నడిపించిన వ్యవహారం కూడా ఉంది. రాజకీయ అకామడేషన్ అనేది నా దృష్టిలో తప్పేమీ కాదు. అయితే మీరు ఇంకో రకంగా అకామడేషన్ చేసుకోండి గాని, వారికి ఏదైనా un-constitutional powers ఇవ్వడమూ, వారికి accessibility to the files ఇవ్వడమూ, లేదా వారు శాసనసభకు లేదా శాసన పరిషత్తుకి వచ్చి, జవాబులు చెప్పే ప్రయత్నం చేయడం నాకు తెలిసినంత మటుకు un-constitutional activity

అవుతుంది. వారికి ప్రభుత్వ వ్యవహారాలలో జోక్యం చేసుకునే అధికారం లేదు. తెలంగాణలో ఇది కొత్త ప్రభుత్వం, మొట్టమొదటి ప్రభుత్వం. మీరు చెడ్డపేరు తెచ్చుకోవడం మంచిది కాదు. My only advice is, you can defer the Bill for now and re-think. మా పార్టీ మటుకు ఆ అంశం పైన ఒప్పుకోవడానికి సిద్ధంగా లేదు.

శ్రీ పూల రవీందర్ : అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు, పెద్దలు, అనుభవజ్ఞులు మాట్లాడినప్పుడు ఇది కేవలం political employment కొరకు ఏర్పాటుచేసిన వ్యవస్థ అని చెప్పారు. అది ఎంత వరకు సమంజసము అనేది ఆలోచన చెయ్యాలి. గౌరవ మంత్రివర్యులకు work-load తగ్గించడం కోసం రాజ్యాంగబద్ధమయినటువంటి పార్లమెంటరీ కార్యదర్శి పోస్టులు, గత ప్రభుత్వాలలో కూడా ఈ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులను ఏర్పాటు చేసుకుని, ఆ రోజు పరిపాలనా సౌలభ్యం కొరకు చేసినారు. అదే దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఈ కొత్త రాష్ట్రంలో ప్రజలకు, అధికారులకు, గౌరవ మంత్రులకు వారధులుగా ఉండేలా ఈ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులు పని చేస్తారు. కాబట్టి ఎట్టి పరిస్థితులలో, ఇది political employment అనేటటువంటి ఆలోచన చెయ్యకుండా, ప్రభుత్వ పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం చేసినటువంటిదిగా గుర్తించవలసిన అవసరం ఉందని తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఉల్లేఖ గంగాధర్ గౌడ్ (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, తెలంగాణ 2015 పార్లమెంటరీ కార్యదర్శుల బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 45 మంది మంత్రులు ఉండేవారు. ఆనాడు ఉన్నటువంటి మంత్రులు పని విభజన చేసుకుని, ప్రభుత్వంలో పనిచేసినటువంటి విషయం మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. ఈ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులు అనే వారు మంత్రులకు సహాయకారులుగా ఉండి, ఆయా శాఖల విషయాల్లో పాలుపంచుకునేటటువంటి అవకాశం ఉంది. మరి ఇటువంటి పార్లమెంటరీ కార్యదర్శుల వ్యవస్థ కొత్తది కాదు. గతంలో కూడా పెద్దలు శ్రీ అంజయ్యగారి ప్రభుత్వంలో గాని, చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వంలో గాని, అటు కేంద్రంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో కూడా ఈ వ్యవస్థ ఉన్నది. ఈ రోజు ఇక్కడ తెలంగాణ ప్రభుత్వం కొత్తగా ప్రవేశపెట్టినది కాదు అధ్యక్షా. ఈ రోజు తెలంగాణ లెక్కల ప్రకారం చూస్తే, కేవలం 18 మంది మంత్రులు మాత్రమే ఉండాలి. కాని ఉన్నటువంటి శాఖలు చూస్తే ఒక్కొక్క మంత్రివర్యునికి పది, ఐదు శాఖలు నిర్వహిస్తున్నటువంటి సందర్భం ఈ రోజు మనకు కనిపిస్తుంది. కాబట్టి ఈ వ్యవస్థను తప్పకుండా తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులకి పైళ్ల మీద సంతకం

చేసి అధికారం లేకున్నా, కొంత పని విభజన చేసుకుని, సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి ఈ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శుల యొక్క నియామకం గాని, జీతభత్యాలుగాని, నియమ నిబంధనలు గాని ఏమైతే ఉన్నాయో, వాటిని పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను అధ్యక్షా. ఇది తప్పనిసరిగా ఉండవలసిన వ్యవస్థ అని కూడా మీ ద్వారా తెలియచేసుకుంటూ, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టినటువంటి బిల్లును పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకరరెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, పార్లమెంటరీ కార్యదర్శుల వ్యవస్థ గురించి ఇప్పుడే గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పినట్లు, ముందు రాజకీయంగా బ్యాలెన్సు చేసుకోవడం కొరకు, నాయకత్వానికి ఇబ్బందులు లేకుండా ఉండడం కొరకు చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకి ఖమ్మంలో అధ్యక్షా, వారి పార్టీ నుంచి ఏకైక శాసన సభ్యుడు ఎన్నికయినాడు. సరే, ఎవరిని మంత్రిని చేసుకుంటారో అది వారి విచక్షణ పరిధి, అది వారి ఇష్టం. కాని ఉన్న వ్యవస్థలో, దేశ వ్యాప్తంగా ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు, గతంలో కూడా ఉన్నా, ముఖ్యమంత్రి పని ఒత్తిడిని తగ్గించి కొంత సదుపాయం కోసం పెట్టిన పద్ధతి. కాంగ్రెస్ పాలిత రాష్ట్రాలలో ఉన్నా, చాలా చోట్ల ఈ వ్యవస్థకు రాజ్యాంగ హక్కులు లేవని, అధికారాలు లేవని, నామమాత్రంగానే, ప్రాటోకాల్ కొరకు, ప్రాటోకాల్ కోసం ఉద్దేశించబడిన ఈ వ్యవస్థతో ఉపయోగం లేదని, వట్టి exchequer మీద భారం పడుతుందని చాలా చోట్ల క్లోజ్ చేసిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. ఇందులో "Member" means, a Member of either House of the Legislature of the State of Telangana. ఎంతమంది Parliamentary Secretaries ఉన్నారో నాకు తెలియదు కాని, కేవలం రాజకీయపరమైన సమీక్షల కోసం, adjustment లో భాగంగానే దీని కొక ముద్దుపేరు పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులు. కాని ఇది sanctity లేనటువంటి వ్యవస్థ. చాలా ఇబ్బందులున్నాయి. Office of profit అనేది define చేయడంలో కొంత స్పష్టత అవసరం. పార్లమెంటరీ కార్యదర్శి పదవిలో ఉన్నప్పుడు ఇతర వృత్తిని అవలంబించరాదు, అంటే వ్యాపారం, వాణిజ్యం. అనేక అంశాలలో తప్పులు తడకలుగా ఉన్నటువంటి అంశం ఇది. కాబట్టి మా పార్టీ అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవిస్తూ, దీనిని నేను విభేదిస్తున్నాను. ఈ వ్యవస్థ అవసరం లేదు, దయచేసి దీనిని పునరాలోచన చేయమని కోరుతున్నాను. తెలంగాణ అనేక ambitious programmesతో ముందుకు పోతున్నటువంటి సేవార్థంలో, ఇది extra burden తో కూడిన వ్యవస్థ తప్పితే, political adjustment వ్యవస్థ తప్పితే, అర్థవంతమైనటువంటి వ్యవస్థ కాదు. ఆరోగ్యవంతమైన, నిర్మాణాత్మకమయినటువంటి వ్యవస్థ కాదు. దీనిని

పునరాలోచించమని చెబుతూ, దీన్ని మేము differ చేస్తున్నామని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను.

SRI KAPILAVAI DILEEP KUMAR (Graduates Constituency – Warangal, Khammam and Nalgonda) : Chairman Sir, I thank you for the opportunity given to me. Sir, as you are aware that I have served for several years in the State Government as also in the Government of India. కేంద్రంలో కేబినెట్ మంత్రికి ఉండే అధికారాలు Minister of States కి ఉంటాయి. ఆయన ఏ అధికారాలు ఇస్తాడో, ఏ ఫైళ్లు పంపిస్తాడో అవే చూడాలి. Independent charge ఉంటేనే నిజమైన అధికారాలు తప్ప, MoS గా ఉన్నా, వారు అక్కడ అలంకార ప్రాయాలు. ఇక్కడ ఒక కేబినెట్ మంత్రి ఉన్నాడంటే, మీరు ఒక పార్లమెంటరీ కార్యదర్శిని అదే శాఖకి అటాచ్ చేయడం అంటే, interference తప్ప, మరొకటి కాదు. చాలా న్యూసెన్సు ఉంటుంది సార్. పరిపాలనలో ఏ కేబినెట్ మంత్రి కూడా ఇంకొకరికి ఫైళ్లు ఇవ్వడం కాని, అధికారాలు అప్పచెప్పడం గాని, తన ఫైళ్లు ఇతరులు చూడడం కాని సహించడు. ఇది natural human instinct. మన దగ్గర రక్షకాల కార్పొరేషన్స్ ఉన్నాయి. మీరు ఎవరినైతే political accommodation చేయదల్చుకున్నారో వారిని అక్కడ నియమించి, కేబినెట్ హోదా కల్పించొచ్చు. లేనట్లయితే రాబోయే రోజులలో, పరిపాలనలో ఎంత తలనొప్పిగా పరిణమిస్తుందో తెలుస్తుంది. కాబట్టి ఈ విధమైనటువంటి ప్రయత్నం కరిక్టు కాదు. పునరాలోచన చేయవలసిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు : అధ్యక్షా, The main object and reason states “The Government have been contemplating to have Parliamentary Secretaries in the State Legislature for smooth functioning and proceedings in the Legislature.” సార్ మనం ఇప్పటిదాకా ఎలాంటి ఆటంకాలు లేకుండా, proceedings అన్నీ చాలా చక్కగా, smoothగా నడిచాయి. మరి ఇవాళవాళ్ళకి ఏదో ఉద్యోగం ఇవ్వడం కోసం చేసినట్లుగా కనిపిస్తున్నది. Smooth functioning కోసం Whip అనే ఒక సిస్టమ్ ఉన్నది. Whip యొక్క వర్క్ ఏమిటంటే ఈ లెజిస్లేచర్ వర్క్ smooth గా జరిగిపోయేలా చూడడమే. ఈ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులని పెట్టేసి, వారికి ఏదో ఒక లాభం చేకూర్చాలనే ఉద్దేశంతోనే ఈ గుర్తొమ్మంటు చేసినట్లు కనబడుతున్నది.

Therefore, we certainly differ అవుతాము అధ్యక్షా. గీ certainly differ the Bill, as rightly said by the Leader of Opposition.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర రావు (స్థానిక సంస్థలు - ఖమ్మం): అధ్యక్షా, ఈ చట్టం వలన ప్రజల మీద రెండు కోట్ల రూపాయల అదనపు భారం పడుతుంది. ఈ పదవులు సృష్టించినందువల్ల, చిన్న రాష్ట్రమయిన తెలంగాణలో రెండు కోట్ల రూపాయలు ఆర్థికభారం అదనంగా పడుతుంది. రాజకీయంగా ప్రభుత్వాన్ని బ్యాలెన్సు చేసుకోడానికి, లేదంటే అసమ్మతిని తగ్గించుకోడానికి చేసినటువంటి ప్రయత్నంలాగా కనిపిస్తున్నది. ఇది రాజ్యాంగపరంగా వారు ఏ విధులు నిర్వహించడానికి అవకాశం లేదు. చేతికి ఐదు వేళ్లు ఉండాలన్నీ, ఆరో వేలు లాగా ఉంటారు. దీని వలన ప్రయోజనం లేదు. రాష్ట్ర ప్రజల మీద భారం పడుతుందని నిస్సందేహంగా తెలుస్తున్నది. పని భారం నడలింపు అని మీరు పెట్టారు. ప్రభుత్వానికి సౌలభ్యం కోసం రెండు సభలనుంచి తీసుకుంటామని చెప్పారు. ఈ సభనుంచి ఎవరినైనా తీసుకున్నారా సార్? ఈ సభనుంచి తీసుకోకుండా, ఆ సభనుంచే తీసుకోవడంలో రాజకీయ ప్రయోజనాలు ఉన్నాయని చాలా స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. అంటే శాసన సభ్యులుంటేనే ప్రభుత్వం నిలబడుతుంది కాబట్టి, శాసన సభ్యులను సంతృప్తిపరచే చర్యల్లో భాగంగానే ఈ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శుల పదవులను, ఈ చట్టాన్ని, బిల్లుని తీసుకువచ్చారు తప్ప, ప్రజలకు వేరే ప్రయోజనాలు చేకూరమని చెప్పి, మా పార్టీ భావిస్తున్నది. కాబట్టి దీన్ని మేము డిఫర్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, పెద్దలు శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ గారు, నర్సారెడ్డిగారు, ప్రభాకర్ గారు, సుధాకర్ రెడ్డిగారు, నాగేశ్వర రావు గారు వీరంతా ఆందోళన వ్యక్తం చేసినట్లుగా, అభిప్రాయపడుతున్నట్లుగా ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టలేదు. అంత చిన్నగా చేసి కూడా మనం మాట్లాడకూడదు. ప్రస్తుతం చట్టసభల్లో ఉన్నవారు వాళ్లు. వాళ్లు నిరుద్యోగుల ఏమన్నా ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్యీలు. రాజకీయ ఉపాధి కల్పించడం కోసం అనే మాట సముచితం కాదని మాత్రమే తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సిస్టం ఇవాళకొత్తగా వచ్చింది కాదు. ఈ దేశానికి అత్యధిక సంవత్సరాలు ప్రధానిగా పనిచేసినటువంటి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారు కూడా మొట్టమొదటగా పార్లమెంటరీ కార్యదర్శిగా చేసి, అనుభవం పొందినటువంటి విషయం మనం మర్చిపోకూడదు. ఈ దేశంలో ఇవాళ అగ్రగణ్యులైన రాష్ట్రంగా ఉన్నటువంటి గుజరాత్ లో, ప్రభుత్వం సుస్థిరంగానే ఉన్నప్పటికీ, ఆ రాష్ట్రంలో ఈ పార్లమెంటరీ సెక్రటరీల పద్ధతి కొనసాగుతున్నది. ఆ నాడు దివంగత

చెన్నారెడ్డిగారి కేబినెట్‌లో కూడా ఈ వ్యవస్థ ఉండేది. ఆ నాడు ఏ ఉద్దేశంతోనైతే ఇది ప్రవేశపెట్టబడిందో, అదే ఉద్దేశాలతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఉంది తప్ప, దానికంటే ఇంకేదో విధులు, overlap అయ్యే ఆస్కారంగాని, రేపు రాజకీయపరమైనటువంటి ఇబ్బందులు వచ్చేటటువంటి ఆస్కారంగాని ఉన్నది అనడం కరెక్టు కాదు. ఇది ఖచ్చితంగా కొత్తగా ఏర్పడ్డ రాష్ట్రాల్లో కొత్తగా గెలిచిన శాసన సభ్యులకి గాని, శాసన మండలి సభ్యులకి గాని, పరిపాలనాపరమైన అనుభవాన్ని సంపాదించుకోవడానికి ఇదొకవేదికగా పనిచేస్తుంది.

ఫైల్ అంటే ఏంటి, గవర్నమెంటు అంటే ఏమిటి, functioning అంటే ఏమిటి ప్రభుత్వ బిల్లు అంటే ఏమిటి, ఇలాంటి అనేక విషయాలపట్ల స్పష్టత రావడం కోసం, అనుభవం రావడం కోసం పెట్టుకున్నటువంటిది తప్ప, దీనికి రాజకీయపరమైన ఉద్దేశాలు ఆపాదించడం తగదు అని మాత్రమే నేను విన్నవిస్తున్నాను. గౌరవనీయులు దిలీప్ గారు ఇంకొక అడుగు ముందుకు వెళ్లి, రేపు మంత్రులు, పార్లమెంటు కార్యదర్శుల మధ్య స్పర్థలు వచ్చే అవకాశం ఉంది, ఏ మంత్రి కూడా ఇంకొక మనిషి తన పైళ్లు చూడడానికి ఇష్టపడడు అన్నారు. అధ్యక్షా, గతంలో పైళ్లు చదవడం, పైళ్లు చూసే సాంప్రదాయం, పైళ్ల మీద సంతకం పెట్టే విధానం లేదు. పైళ్లని స్టడీ చేసి ఆస్కారం, ఫైలంటే ఏమిటో తెలుసుకునే ఆస్కారం ఉంటుందనే తప్ప, మంత్రికి సమాంతరంగా ఇంకో చిన్న మంత్రిని పెట్టే వద్దతి లేదు. వీరికి డెప్యూటీ మినిస్టరు హోదా ఇచ్చిన మాట వాస్తవమే గాని, వారి విధులు, విధానాలు, వారి పద్ధతులు గత పార్లమెంటరీ కార్యదర్శుల విషయంలో ఎట్లయితే రూపొందించబడ్డాయో, అవే తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉంటాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఇవాళ ఈ కొత్త రాష్ట్రానికి, కొత్తగా ఎన్నుకోబడ్డ శాసన సభ్యులకి, అనుభవం కోసం పెట్టినటువంటి దీనిని గౌరవ సభ్యులందరూ, అన్ని పార్టీల వారు కూడా మద్దతు ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, ఈ వ్యవస్థ వెనకటికి ఉన్నమాట వాస్తవమే. మొదలు ఈ విషయం నేనే చెప్పాను. ఆ నాడు ఈ 15% నిబంధన లేదు. రెండవది ఫైల్స్ చూడటం అనే అంశాన్ని గురించి మంత్రిగారు మాట్లాడారు. Oath of secrecy అనేది తీసుకోకుండా, ఫైల్స్ చూసే అధికారం ఉందా? అనేది ఒక అంశం. దీనిమీద ఒకటి, రెండు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చవుతుంది అనే దాని మీద మేము పెద్దగా ఆందోళన పడట్లేదు. Constitutional systems break కాకుండా, కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత మనందరి పైన ఉంది. కనుక దయచేసి దానిని పునరాలోచన చేయండి, systemsలో తేడా చేసి, systemsని దెబ్బ తీయడం మంచిది

కాదు. ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి మంచిది కాదు కనుక, దానిపైన ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం చాలా ఉంది.

10.40 శ్రీ యం. రంగారెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ - లెజిస్లేటర్స్ కి ఇదొక ట్రైనింగ్ లా ఉపయోగపడుతుందని చెప్పారు. ఆ ఐదగురికే ఎందుకు? మొత్తం పార్టీలో ఉన్న వాళ్లందరికీ ట్రైనింగ్ ఇస్తే బాగుంటుంది కదా! అందులో పక్షపాతం ఎందుకు? పైలు మూవ్ మెంటు తెలుస్తుంది, అవగాహన వస్తుందని చెబుతున్నారు. ఇందులో సీనియారిటీ క్లెయిరియా కూడా పెట్టలేదు. వాళ్లకి గాకుండా అందరికీ ఆవిధంగా చేస్తే బాగుంటుంది, మరి అదెందుకు చేయడం లేదో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ అరికెల నర్సారెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్యులు ఏమన్నారంటే, ఇది అనుభవానికి ఉపయోగపడుతుందన్నారు. మరి అటువంటపుడు శాసన సభ్యులందరికీ ఇస్తే సంతోషం. పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలకు పైళ్లు చూసే అనుభవం వచ్చిన తర్వాత, వాళ్లకి ఆటోమేటిక్ ప్రమోషన్ ఇస్తూ మంత్రి వదపులు ఇస్తారా? అదేమైనా చట్టంలో పెట్టదలుచుకున్నారా?

శ్రీ ఈటెల రాజేంద్ర: ఫైల్స్, గవర్నమెంటు వ్యవహారాలు, శాసనసభ జరుగుతున్న సందర్భాలలో మంత్రులకు అసిస్ట్ చేసే పద్ధతిలో వీళ్లు పని చేస్తారే తప్ప పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలు ఫైల్స్ లో సంతకాలు పెడతారని నేను చెప్పలేదు. వీళ్లకి మంత్రి వదపులు ఇస్తారని, ఫైల్స్ లో సంతకాలు పెడతారని నేను చెప్పలేదు. దాన్ని ఆపాదించే పద్ధతి మంచిది కాదు. సింపుల్ ఇష్యూ, వీళ్లు కొంత అనుభవం సంపాదించుకునే ఆస్కారం ఉంటుంది. వీళ్లకి పైళ్లపై సంతకాలు పెట్టే అధికారం ఉండదు. పెద్దలు డి.శ్రీనివాస్ గారు చెప్పినట్లు, నూటికి నూరుపాళ్లు సంతకాలు పెట్టాలంటే ఓత్ తీసుకోకుండా సాధ్యం కాదు, అది రాజ్యాంగబద్ధమైంది కాదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి అటువంటి ఆలోచన లేదు. గతంలో పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీసన్ లో పార్లమెంటరీ సెక్రటరీల బాధ్యతలు ఎలా ఉన్నాయో అదే పద్ధతి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అడాప్ట్ చేయబడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

L.A. BILL NO. 4 OF 2015

SRI EATALA RAJENDER, MINISTER FOR FINANCE (ON BEHALF OF THE HON'BLE CHIEF MINISTER): Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Telangana Parliamentary Secretaries (Appointments, Salaries, Allowances and Miscellaneous Provisions) Bill, 2015 (L.A. Bill No. 4 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)." be considered.

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

INTERRUPTION

MR. CHAIRMAN: The question is that:

"That the Telangana Parliamentary Secretaries (Appointments, Salaries, Allowances and Miscellaneous Provisions) Bill, 2015 (L.A. Bill No. 4 of 2015)" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clauses 2 to 11, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is that:

"That Clauses 2 to 11, Clause 1, Enacting Formula & Long Title" do stand part of the Bill.

(PAUSE)

The motion is carried and the Clauses 2 to 11, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.

శ్రీ డి.శ్రీనివాస్: మీకు మెజారిటీ ఉంది, మీరు బిల్లు పాస్ చేసుకుంటే మాకేమి అభ్యంతరం లేదు. కానీ మా ఉద్దేశాన్ని అంత క్లారిటీతో చెప్పిన తర్వాత, దానికి జవాబు చెబుతూ మంత్రిగారు ఏమన్నారుంటే - వాళ్లు సంతకాలు పెట్టరని అన్నారు. మంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసినప్పుడు - ప్రత్యక్షంగా గానీ, పరోక్షంగా గానీ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన రహస్యాలు లేదా అంశాలు బయటకి తెలియనీయం అని చెబుతాం. కాబట్టి ఈ పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలకు ఫైళ్లు చూపించడం కూడా కరెక్టు కాదు. They do not have that Constitutional right. డబ్బు గురించి మేము అభ్యంతరం పెట్టలేదు. అంటే డ్యూర్ గారు నెలల తరబడి అంత పెద్ద రాజ్యాంగం రాసి, ప్రజాస్వామ్యంలో ఆయా వ్యవస్థలు ఎలా పని చేయాలో చెప్పారు. ఇప్పుడు ఆ శాంక్టిటీని పోగొట్టి ప్రయత్నం జరుగుతోంది కాబట్టి దయచేసి దీన్ని పునఃపరిశీలన చేయమని కోరుతున్నాను, but you want to go ahead with the Bill. Let me complete.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు(శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖా మాత్యులు): మిమ్మల్ని ఆపాలని కాదు సార్, మీరంటే చాలా గౌరవం, మీకుండే అపారమైన అనుభవాన్ని మేము గౌరవిస్తాం. పార్లమెంటరీ సెక్రటరీల విధులు, బాధ్యతలు ఏమిటో ఒక నోటిఫికేషన్ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారు తెలియజేస్తారనే విషయాన్ని బిల్లులో చెప్పాం.

మీరు చాలా అనుభవజ్ఞులు, రాజకీయాలలో ఈ సభలో ఉండే వారందరికంటే ఎక్కువ అనుభవం మీకుంది. మీరు సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వండి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్తాం. Oath of secrecy దెబ్బతినకుండా, రాజ్యాంగాన్ని, రాజ్యాంగ స్ఫూర్తిని పూర్తిగా అమలుచేస్తూ, వీళ్లు దేవు శిక్షా పొంది రేపటి తరానికి మంచి నాయకులు, ప్రజాప్రతినిధులుగా ఎదిగే విధంగా ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలలో వారి భాగస్వామ్యం ఉండేలా ముఖ్యమంత్రిగారు నోటిఫికేషన్ ద్వారా వాళ్ల విధులు, బాధ్యతలను ఇవ్వడం జరుగుతుంది. దానికి మీరు సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వండి. వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకుని రాజ్యాంగ స్ఫూర్తిని పూర్తిగా కాపాడుతూ ముందుకు సాగుదాం.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: హరీష్ రావుగారు చాలా చక్కగా, బ్రహ్మాండంగా సమాధానం చెప్పారు. I appreciate it. కానీ ఆ విధివిధానాలను ఏవిధంగా చేస్తారో చెప్పండి. రాజ్యాంగానికి భంగం కలగకుండా చేయదలుచుకున్నప్పుడు kindly come with that notification, then we will support this Bill. Vagueగా, రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా ఈరోజు మీరు ఈ బిల్లును పాసు చేసుకోదలుచుకుంటే మాత్రం దానికి we will strongly protest it. హరీష్ రావు గారు చెప్పినట్లు, నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి ఈ పరిమితుల్లో ఉంటుందని అంటే our party will reconsider and try to support it అంటే గానీ as of now మీరు సభలో ప్రజెంట్ చేసిన, సర్వలేట్ చేసిన బిల్లును మాత్రం మేము తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాం, this is our strong protest.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు: సార్, దీంట్లో వాళ్ల విధులు, బాధ్యతలు పెట్టలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఇస్తామన్నారు. ఈ సభ ద్వారా అస్యూరెన్స్ ఇస్తున్నాం, తప్పకుండా ప్రభుత్వం రాజ్యాంగ స్ఫూర్తిని అమలు చేస్తుంది. రాజ్యాంగాన్ని తు.చ.తప్పకుండా అమలు చేసే విషయంలో, ఉన్నతమైన సాంప్రదాయాలు నెలకొల్పే విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడూ ముందుంటారు. మీకు ఈ సభ ద్వారా హామీ ఇస్తున్నాం, దయచేసి మీరు ఈ బిల్లును మంచి వ్యాయంతో ఏకగ్రీవంగా పాసు చేయమని కోరుతున్నాను. ఈరోజు మీరు గొప్పగా చెప్పుకునే ఇందిరాగాంధీ గారు కూడా ఒకనాడు పార్లమెంటరీ సెక్రటరీగా పని చేశారు. ఈరోజు కాంగ్రెస్ పాలిత రాష్ట్రాలలో కూడా పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలున్నారు. మన దేశ ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోడీగారు గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలను పెట్టారు. గుజరాతంలో నేటికీ పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలు

కొనసాగుతున్నారు. దేశంలో అనేక రాష్ట్రాలలో పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలున్నారనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. మీరు కోరినట్లుగా మళ్ళీ శాసన మండలి ప్రారంభమైనప్పుడు ఈ సభలో టేబుల్ చేస్తాం, మీముందు ఉంచుతాం, రాజ్యాంగ స్ఫూర్తిని కాపాడుతాం. దయచేసి ఈ బిల్లు పాసు అయ్యేలా సహకరించాలని మరొకసారి మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ అరికెల నర్సారెడ్డి: సార్, హరీష్ రావు గారు మాట్లాడుతున్నది ఎలా ఉందంటే - లా తెలిసిన వకీలు కంటే లొక్కం తెలిసిన వకీలు వాదన గెలుస్తుంది అన్నట్లుగా ఉంది. ఈరోజు వదవుల కోసం ఇంత తొందరపాటుతో చేయవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చిందో ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పడం లేదు. పార్లమెంటరీ సెక్రటరీలు ఏమి చేయాలో నిర్ణయించిన తర్వాత ఈ బిల్లుని సభలో ప్రవేశపెట్టి ఉన్నట్లయితే బాగుండేది. ఆవిధంగా చేయకపోవడం శోచనీయం. రాజేందర్ గారు చెప్పిన తర్వాత - అయ్యో, ఆయన ఈ విషయం మరచిపోయారని హరీష్ రావు గారు జోక్యం చేసుకుని లొక్కంగా చెప్పినట్లు ఇక్కడ కనబడుతోంది. లా తెలిసిన వకీలు కంటే లొక్కం తెలిసిన వకీలే కేసులు ఎక్కువ గెలుస్తాడు అన్నట్లుగా మాట్లాడుతున్నారు మీరు హరీష్ గారూ! గతంలో చెన్నారెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో ఇది పెట్టారని చెప్పారు. అయితే అనేక సందర్భాలలో అన్నారు - నమ్మక్యాంధ్ర చట్టాలు మనకెందుకు, మన కొత్త చట్టాలు, మన పరిపాలన తీసుకొస్తామని మీరే చెప్పారు కదా, అటువంటప్పుడు మళ్ళీ ఈ బూజుపట్టిన చట్టాలు, బూజుపట్టిన పరిపాలన మనకెందుకు? తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత మనకు అవసరమైన చట్టాలు చేసుకోవాలే తప్ప, వాళ్లేదో చేసుకున్నారని ఉదహరిస్తూ చేయడం అవసరం లేదు. కాలానుగుణంగా మార్పులు తీసుకూవాలి. అధ్యక్షా, వీళ్లు తమకి అవసరమనుకుంటే పాత ఉదాహరణలు చెబుతారు, అవసరం లేకుంటే కొత్త ఉదాహరణలు చెబుతారు. ఇదెక్కడిది?

శ్రీ టి. హరీష్ రావు: సార్, మా ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడూ కూడా ఒకటే మాట చెప్పారు. మంచిని స్వీకరిస్తాం, చెడు ఉంటే వినజిస్తామన్నాడు. ఈదేశంలో, ఈరాష్ట్రంలో, ఈ ప్రపంచంలో ఎక్కడ మంచి జరిగినా దాన్ని మేము స్వీకరిస్తాం. అది బాగాలేదు, ఈ రాష్ట్రానికి ఉపయోగపడదు, ఈ రాష్ట్రప్రజలకి మేలు చేయదనప్పుడు దాన్ని ఆచరించం. తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు గతంలో కౌన్సిల్ వద్దన్నారు, మేము కౌన్సిల్ కి వ్యతిరేకులన్నాం. ఈరోజు మీరే కౌన్సిల్ లో ఉన్నారు, వద్దనుకున్నప్పుడు కౌన్సిల్ లో ఉండకుండా ఉండాల్సింది. వద్దన్నారు, కౌన్సిల్ ఉపయోగం లేనిదన్నారు, ఇది పనికి రాని చట్టమన్నారు. మళ్ళీ కౌన్సిల్ ని ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కొనసాగిస్తున్నారు. వద్దన్న

వాళ్లు ఇప్పుడు కౌన్సిల్ ని రద్దు చేయండి. ఎప్పుడైనా విమర్శ చేస్తే దానికి ప్రతి విమర్శ కూడా ఉంటుందనే విషయాన్ని గుర్తెగిరి. అధ్యక్షా, ఇది మంచి చట్టం, పార్లమెంటరీ వ్యవస్థని, రాజ్యాంగాన్ని బలోపేతం చేసే ప్రక్రియం ఇది. కొత్తగా ఎమ్మెల్యే అయి మొదటిసారిగా మంత్రి పదవి చేపడితే ఎన్ని ఇబ్బందులు పడతారో మీకు తెలియంది కాదు. కొంత అవగాహన చేసుకోవడానికి టైము పడుతుంది. అటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా they will be trained now. పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ మీద, రాజ్యాంగ మీద, శాసనసభ, శాసనమండలి వ్యవహారాల మీద మంచి అనుభవం సంపాదించుకుంటారు, జరిగే ప్రక్రియల మీద అవగాహన పెంచుకుంటారు. శాఖల మీద అవగాహన పెంచుకుంటారు. రేపు ఎప్పుడైనా మంత్రులు అయితే వాళ్లు చాలా బాగా పని చేసే అవకాశం దొరుకుతుంది. మనం వ్యవస్థని బలోపేతం చేసుకుంటున్నాం. నిజంగా చెప్పాలంటే రాజ్యాంగ ప్రక్రియ, వ్యవస్థని బలోపేతం చేసే ప్రక్రియలో ఇదొక భాగమని మీరు గుర్తించి, ఈ బిల్లుని పాసు చేసుకోవడానికి సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కులవాయి దిలీప్ కుమార్: సార్, ఈ సభలో కడియం శ్రీహరి గారు, పోచారం శ్రీనివాసరెడ్డిగారు, తలసాని శ్రీనివాస యాదవ్ గారు ఉన్నారు. వీళ్లు టిడిపి హయాంలో మంత్రులుగా పని చేసిన వాళ్లే. యన్ టి ఆర్ పీ రియల్ డ్ లో అడ్మినిస్ట్రేషన్ కి పనికి వస్తారని యువతకి పోలిటికల్ ట్రైనింగ్ ఇచ్చి, వాళ్లను ఫస్ట్ పి.ఎ.లుగా పెట్టుకున్నారు. ఒక్క సంవత్సరంలోపే వాళ్ల అడ్మినిస్ట్రేషన్ న్యూసెన్స్ అయిపోయి ఏ మంత్రి కూడా వాళ్లను కొనసాగించలేదు. This is interference. Leader of the Opposition చెప్పేది కూడా అదే. ఆ interference లేకుండా మీరు జాగ్రత్త వహించాలి. గతంలో ఒక experiment జరిగింది. మీ సంకల్పం తప్పు కాదు, కొత్త రాష్ట్రం కొత్త పద్ధతుల్లో ఆలోచించడం తప్పు కాదు. కానీ రాబోయే రోజుల్లో ఇది మీకే ఒక inconvenience గా మారుతుందనే సూచన చేస్తున్నాను.

SRI EATALA RAJENDER, MINISTER FOR FINANCE (ON BEHALF OF THE HON'BLE CHIEF MINISTER): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Parliamentary Secretaries (Appointments, Salaries, Allowances and Miscellaneous Provisions) Bill, 2015 (L.A. Bill No. 4 of 2015)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Telangana Parliamentary Secretaries (Appointments, Salaries, Allowances and Miscellaneous Provisions) Bill, 2015 (L.A. Bill No. 4 of 2015)" be passed.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill was passed.

2015, తెలంగాణ (వ్యవసాయోత్పత్తి, జీవధన) మార్కెట్లు (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం.2)

(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)

SRI T. HARISH RAO (MINISTER FOR IRRIGATION, MARKETING & LEGISLATIVE AFFAIRS): Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Telangana Agricultural Produce and Livestock Markets Amendment Bill, 2015 (L.A. Bill No. 2 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)." be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister may explain the salient features of the Bill.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు: స్పీకర్ సార్, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉండే మార్కెట్ వ్యవస్థని మరింత బలోపేతం చేస్తూ, మరింత ఎక్కువ మంది రైతులకు ఈ మార్కెట్ యార్డులలో అవకాశం కల్పించాలనే ఉద్దేశంతో మార్కెట్ యార్డు ఫైర్స్టాండ్ కాల పరిమితిని మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఒక సంవత్సరానికి కుదించడం జరిగింది. అదే విధంగా ఒకప్పుడు రాష్ట్రంలో ఉన్న 130 మార్కెట్ యార్డులను డీసెంట్రలైజ్ చేస్తున్నాం. ఎక్కడిక్కడ మార్కెట్ వ్యవస్థ బలోపేతం అయితే బాగుంటుందనుకుంటున్నా. రైతులందరూ గతంలో ఒక తాలూకా కేంద్రానికో, నియోజకవర్గ కేంద్రానికో వచ్చే వారు. ఇప్పుడు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కొత్తగా 40కి పైగా మార్కెట్ యార్డులను వివిధ దశలలో ఏర్పాటు చేస్తూ వస్తున్నాం. దీని ద్వారా ప్రతి మండలానికి ఒక మార్కెట్ యార్డు వస్తుంది. రైతు తనకి కావలసిన ఎరువులు తెచ్చుకోవడానికి, వండించిన పంటను అమ్ముకోవడానికి, రైతు బంధు పథకాన్ని వినియోగించుకోవడంలో ఇబ్బందులు పడుతున్నాడు కాబట్టి దాన్ని మరింత బలోపేతం చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఈ వ్యవస్థని బాగు చేయాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం చిన్న బిల్లుని తీసుకరావడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులందరూ దీన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు బిల్లు యొక్క ముఖ్యోద్దేశాలను చెబుతూ, మార్కెట్ కమిటీ లను బలోపేతం చేయడానికి దీన్ని తీసుకొస్తున్నామని చెప్పారు. రైతుల నుంచి ఏదైతే

మార్కెట్ సెస్ వసూలు చేస్తున్నారో అది చాలా మార్కెట్లలో డైవర్షన్ అయింది. రైతుల శ్రేయస్సు కోసం, రైతుకు Unforeseen ఇబ్బందులు వచ్చినప్పుడు బ్యాలెన్స్ చేయడం కోసం, ఆ పర్సన్ కోసం వినియోగించడానికి వసూలు చేస్తున్న ఈ సెస్ డైవర్షన్ అవుతోంది. గిట్టుబాటు ధరలు లేక, మార్కెటింగ్ ఇంటర్వెన్షన్ ఫండ్ లేక రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్న నేపథ్యంలో ఈ బిల్లును తీసుకొచ్చి, మార్కెట్ యార్డు కమిటీ ఫైర్స్టాండ్ కాల పరిమితిని మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఒక సంవత్సరానికి కుదించారు. కాలపరిమితి తక్కువ ఉంటే చాలా ఎక్కువ మందికి అవకాశం ఇవ్వవచ్చని, లోకల్ గా లీడర్ షిప్ అడ్వెంట్ మెంటు కొరకే అన్నది ఇందులో పాయింట్. అసలు చట్టానికి ఈ సవరణ తీసుకొచ్చినప్పుడు మార్కెట్ కమిటీలను కంప్యూటరైజ్ చేయాలనే ఆలోచన చేయవలసివుండే. ఖమ్మం మార్కెట్ నీ ఈ - మార్కెట్ చేస్తున్నారు, ఆవిధంగా అన్ని మార్కెట్లను ఈ - మార్కెట్లు చేస్తారా? రెండు - మార్కెట్ సెస్ డైవర్షన్ లేకుండా అవకాశం ఉంటే పరిశీలిస్తారా? మూడు - ఈ సెస్ డైవర్షన్ గాకుండా దాన్ని చట్టపరిధిలో చేర్చే అంశాన్ని పరిశీలించాలని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ అరికెల నూర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు బిల్లును ప్రవేశపెడుతూ మార్కెట్ కమిటీ ఫైర్స్టాండ్ కాలపరిమితిని మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఒక సంవత్సరానికి కుదిస్తున్నామని చెప్పడం జరిగింది. ఇంతకు ముందు బిల్లులో - పార్లమెంటు సెక్రటరీస్ కి ట్రేయినింగ్ కావాలన్నారు. ఇక్కడ ఫైర్స్టాండ్ కాల పరిమితిని ఒక సంవత్సరానికి కుదించారు, ఒక సంవత్సరంలో వాళ్లకి ఏమి అనుభవం వస్తుంది అధ్యక్షా? ఆ పదవి ఇప్పించిన జిల్లా మంత్రి చుట్టూ తిరగడానికే ఆరు నెలలు పడుతుంది. ఇక ఆ ఫైర్స్టాండ్ రైతుల చుట్టూ తిరిగే అవకాశం ఉండదు. ఇక ఆయన ఫైర్లో కూర్చోని పరిపాలన చేసేదేమి ఉండదు. ఈ ఫైర్స్టాండ్ పోస్టులు వచ్చేది మీ పార్టీ వాళ్లకే, మీ సభ్యులకే. ప్రతివజ్రాలకు రావు. ఏదైనా చట్టం చేసేటప్పుడు కొంచెం ఆలోచించాలి సార్. స్టేట్ కార్పొరేషన్ ఫైర్స్టాండ్ కాలపరిమితిని రెండేళ్లు చేశారు. ప్రాక్టికల్ గా గ్రౌండ్ లెవెల్లో ఉండే వ్యవస్థ గురించి చెబుతున్నాను. నాకు పదవి ఇవ్వమంటే నాకు ఇవ్వమని ఆలోచించి తొమ్మిది నెలల నుంచి మంత్రుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు, ఈ తిరుగుడే సరిపోతుంది వాళ్లకి. ఒక ఆరు నెలల పాటు కుర్చీలో కూర్చుంటాడో లేదో మళ్ళీ ఎక్స్ ప్లైన్ కోసం మంత్రుల చుట్టూ తిరగాలి. ఆ ఫైర్స్టాండ్ అనుభవం రావాలి, ప్రజలకి ఉపయోగపడాలి, ఈ వ్యవస్థని బలోపేతం చేసి మీకు వుంచి పేరు రావాలంటే ఫైర్స్టాండ్ పదవీ కాలం మూడు సంవత్సరాలుండాలి. ఒక సంవత్సరంలో ఫైర్స్టాండ్ ఏమీ చేయలేడు.

అక్కడ ఉన్న సెక్రటరీని, పెద్ద మార్కెటింగు వ్యవస్థని అర్థం చేసుకోవడానికి ఒక సంవత్సరం పడుతుంది. వాళ్లని ఎంత సేపూ మీచుట్టూ తిప్పుకునే ప్రయత్నం మాత్రమే చేస్తున్నారు. ఆ ఛైర్మన్లు ప్రజల చుట్టూ, అక్కడ ఉన్న వ్యవస్థ చుట్టూ తిరిగేలా ప్రయత్నం చేయండి. వాళ్లని మీ చుట్టూ తిప్పుకోవడం కఠిన్మయం కాదు. ఇంతకు ముందు బిల్లు పాస్ చేసుకునే సందర్భంలో సలహాలు ఇవ్వమంటూ మంత్రిగారు చాలా లోకంగా చెప్పారు. ఇప్పుడు బిల్లు ఇంకా పాసు కాలేదు కాబట్టి ఈ సలహాలు ఇస్తున్నాం, అవి మీకు ఉపయోగపడతాయి.

శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 130 వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డులు ఉన్నట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇంకొక 40 పెంచాలనే ఆలోచన ఉన్నట్లు కూడా చెప్పారు. మార్కెట్ కమిటీలు లేకపోవడం వల్ల రైతులు వర్షాకాలంలో పడుతున్న ఇబ్బందులను మనం చూస్తున్నాం. రైతుల నుంచి సకాలంలో ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేయకపోవడం వల్ల అది వర్షంలో తడిసిపోయిన సందర్భాలను మనం చూస్తున్నాం. నా రిక్వెస్ట్ ఏమంటే మండలానికి ఒక వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డును ఏర్పాటు చేస్తే అవి ఇంకా రైతులకు అందుబాటులో ఉండే అవకాశం ఉంటుంది. అటువంటి ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందా? ఉంటే మండలానికి ఒకటి చొప్పున వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డును ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. కమిటీ ఛైర్మన్ కాల పరిమితిని ఒక సంవత్సరానికి కుదించడం చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఒళ్లు దగ్గర పెట్టుకుని పని చేసే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విధమైన ప్రతిపాదన తీసుకుచ్చినందుకు నేను ప్రభుత్వానికి మనస్ఫూర్తిగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

11.00 శ్రీ యం. రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, పార్లమెంటరీ సెక్రటరీనికే ఒక సంవత్సరం ట్రైనింగ్ క్లాసుల్లాగా ఈ ఒక్క సంవత్సరం ట్రైనింగ్ ఇది. అసలు ఛైర్మన్ గా ఎన్నికకాబడి అర్థం చేసుకునే లోపల అతని పదవీ కాలం ముగుస్తుంది. వర్షాకాలం ఎన్నికయితే ఎండకాలం పూర్తయ్యే సరికి అతను పదవీ విరమణ చేస్తాడు. ఇదేమి పద్ధతి. కనీసం మూడు సంవత్సరాలు ఉండాలి. మార్కెట్ కమిటీలో నాలుగు శాతం కమీషన్ తీసుకోవాలని ఉంది. కానీ, రంగారెడ్డి జిల్లాలోని మార్కెట్ కమిటీల్లో ఏడెనిమిది శాతం కమీషన్ తీసుకుంటున్నారు. ఇవన్నీ చూడాలంటే వారు కనీసం మూడేళ్లు ఉంటే వారు (వ్యాపారస్తులు) భయం, భక్తులతో ఉంటారు. ఇదేదో ఇంకో పార్లమెంటరీ కార్యదర్శుల లాగా ఉంటుంది. మూడు సంవత్సరాలు కాకున్నా, కనీసం రెండు సంవత్సరాలైనా చేయాలి.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు : అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో మొత్తం 136 మార్కెట్ యార్డులున్నాయి. అదనంగా మండలానికి రెండు మార్కెట్ యార్డులను ఏర్పాటు చేస్తామని మంత్రిగారు తెలియజేయడం జరిగింది. దానికి ఎలాంటి అభ్యంతరం మాకు లేదు. మార్కెట్ కమిటీల్లో రిజర్వేషన్లు కల్పించేటటువంటి అవకాశం ఏమైనా ఉన్నాదా అని అడుగుతున్నాను. అలాగే దీనిలో co-option members ఉంటారు. సాధారణంగా మైనారిటీ వారిని ఈ మెంబర్స్ గా పెట్టుకుంటారు. వారిని ఒక్కరినే తీసుకునే అవకాశం ఉంది కాబట్టి వారిని ఎక్కువగా తీసుకునే విధంగా వారి సంఖ్యను పెంచాలి. అదేవిధంగా బి.సి.లను, ఎస్టీలను కూడా దీనిలో తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. వీరి కాల పరిమితి మూడు సంవత్సరాలు కాకుండా, కనీసం రెండు సంవత్సరాలైనా ఉండాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్ : అధ్యక్షా, సాధారణంగా చూసుకుంటే మనమే వచ్చి తొమ్మిది, పది నెలలు కూడా కాలేదు అంటున్నాము. కనుక, ఇతర గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా కనీసం రెండు సంవత్సరాలు ఉంటే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను. ఒక్క సంవత్సరంలో అధికారులకు అప్పజెప్పినట్లుగానే ఉంటుంది గానీ, ఇంకోటి కాదు. ఛైర్మన్ కూర్చోని ఒక్క సంవత్సరంలో ఏ పని చేయలేడు. అధికారులు ఆరు నెలలు చేస్తారు. మళ్ళీ ఆరు నెలలు గడిచే వరకు ఛైర్మన్ పదవీ సమయం ముగుస్తుంది. ఇలా అధికారులకు అప్పజెప్పేందుకు ఇది చేయాలి తప్ప, ఒక్క సంవత్సరం అనేది జీజూజూజీజీజూగా ఉంది. దయచేసి ప్రభుత్వం ఒక్కసారి తిరిగి పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులందరూ కూడా చాలా మంచి సూచనలు ఇచ్చారు. ముఖ్యంగా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారిని అభినందిస్తున్నాను. వారు ఈ మండలిలో ఎప్పుడూ మాట్లాడినా ఖమ్మం జిల్లా పేరు తీయకుండా వారి మాట ఉండదు. తప్పకుండా ఖమ్మం జిల్లాకు ముడిపెడుతూ, ఖమ్మం జిల్లా అభివృద్ధి, అక్కడ జరగాల్సిన కార్యక్రమాల్ని చెబుతూ, వారు రాష్ట్రం గురించి మాట్లాడుతారు. I think it is true spirit also. ప్రతి శాసన సభ్యుడికి గానీ, శాసన మండలి సభ్యుడికి గానీ తన ప్రజలకు తన జిల్లాను ప్రజెంట్ చేయడం కోసమే ఆ ప్రజలు మనల్ని ఇక్కడికి పంపిస్తారు.

మన దేశంలో కర్ణాటక రాష్ట్రంలో ఈ ఇ-మార్కెటింగ్ వ్యవస్థ జరుగుతోంది. మనం కూడా అక్కడ పరిశీలించి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అమలు చేయాలనే ఆలోచనలో ఉన్నాము. ప్రయోగాత్మకంగా

నిజమాబాద్ జిల్లాలోని నిజమాబాద్ మార్కెట్ యార్డు, ఖమ్మం జిల్లాలోని ఖమ్మం మార్కెట్ యార్డులో గత తొమ్మిది నెలల నుండి దీనిని అమలు చేస్తూ వచ్చాము. దాని ఫలితాలు కొంత పాజిటివ్గా, కొంత మిశ్రమంగా ఉన్నాయి. ఇప్పటిదాకా అలవాటు వడినటువంటి కొంతమంది దళారులు కావచ్చు, ఇంకొకరు కావచ్చు ఈ వ్యవస్థ వస్తే మా రోల్ పోతుందని చెప్పి కొన్ని ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం డ్రైవ్ చేస్తుంది. త్వరలోనే మొత్తం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఈ మార్కెటింగ్ వ్యవస్థను ఆన్లైన్లో తీసుకురావడానికి టెండర్లు కూడా పిలవబోతున్నాము. దశల వారీగా మార్కెట్ యార్డు వ్యవస్థలో ఆన్లైన్ విధానాన్ని తీసుకువస్తాము. దీనిలో రైతాంగానికి కర్వో పీమెంట్, కర్వో ధర, ఈ రాష్ట్రంలోని ఇతర మార్కెట్ యార్డులో ధరలు ఎలా ఉన్నాయి అనేటువంటివి రైతుకు తెలియజేప్పి విధంగా, వారి సెల్ఫోన్లో తెలుగులో కూడా సమాచారం ఉండే విధంగా ఈ కొత్త విధానాన్ని తీసుకురాబోతున్నామనేది గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

నిధుల మళ్లింపు జరగవద్దని అన్నారు. ఒక మార్కెట్ యార్డు నుండి ఇంకో మార్కెట్ యార్డుకు అప్పు రూపంలోనే ఇస్తున్నాము తప్ప, అది పర్మనెంట్ మళ్లింపు కాదు. ఒకేసారి ఇంకొక మార్కెట్ యార్డు తీసుకున్నా కూడా తిరిగి సదరు మార్కెట్ యార్డుకు వడ్డీతో సహా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఏదైనా ఒక మార్కెట్ యార్డులో అత్యవసర పరిస్థితులుండి అక్కడ ఏవైనా పనులు చేయవలసి ఉంటే ఒక మార్కెట్ యార్డు నుండి ఇంకొక మార్కెట్ యార్డుకి లోన్ రూపంలోనే ఇవ్వడం జరుగుతుంది తప్ప శాశ్వతంగా నిధుల మళ్లింపు జరగడం లేదనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను.

రిజర్వేషన్స్ తీసుకువస్తున్నారా అని గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు గారు అడగడం జరిగింది. ఈ దేశంలోని మార్కెట్ యార్డుల్లో ఎస్సీ/ఎస్టీలకు రిజర్వేషన్లు తేవాలని ఆలోచించిన మొట్ట మొదటి ముఖ్యమంత్రి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారని తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఈ దేశంలోనే ఆదర్శవంతంగా ఉండే విధంగా ఎస్సీ/ఎస్టీ, బిసి, మైనారిటీలందరికీ కూడా రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తున్నాము. ఇంతకుముందు మెంబర్లకు మాత్రమే రిజర్వేషన్ ఉండేది, ఛైర్మన్లకు లేదు. ఇప్పుడు ఛైర్మన్లకు కూడా రిజర్వేషన్లు తేవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సంకల్పించారు. ఆ రిజర్వేషన్లు ఏర్పాటు చేసి, వాటికి అనుగుణంగానే మార్కెట్ కమిటీ ఛైర్మన్ల నియామకం జరుగుతుందని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

మార్కెటింగ్ వ్యవస్థలో గోడౌన్లను కూడా పెద్దఎత్తున తీసుకువస్తున్నాము. ఇంతకుముందు సైంటిఫిక్ గోడౌన్లు లేక ప్రతి సంవత్సరం ఎరువుల కొరత చూస్తున్నాము. గౌరవ నీయులు వ్యవసాయ శాఖా మాత్యులు గోడౌన్ల సంఖ్య పెంచకపోతే, ఎరువుల సమస్య తీర్చలేమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారితో మాట్లాడం ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు వచ్చి మెయ్యికోట్ల రూపాయలు ఈ రాష్ట్రంలో గోడౌన్ల నిర్మాణానికి సాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. దీనిలో మూడు అంశాలున్నాయి. ఒకటి, సీజన్లో ఎరువుల కొరత రైతులు రోడ్ల మీదకి రాకుండా ఉండే విధంగా ఎరువులు ముందే తీసుకువచ్చి స్టాక్ చేయడం. ఏ, ఏ మార్కెట్ యార్డుల క్రింద ఈ సైంటిఫిక్ గోడౌన్లు లేవనేది గుర్తించడం జరిగింది. దాని ప్రకారం ఆయా ప్రాంతాల్లో ఈ గోడౌన్ల నిర్మాణం చేయడం జరుగుతుంది.

రెండవది రైతుబంధు పథకం, ప్రస్తుతం రైతు తన పంటకు మద్దతు ధర రాకపోయినప్పటికీ మార్కెట్లోకి పోయి ఏ ధరకు పడితే ఆ ధరకు అమ్ముతున్నాడు. ఆ ఇబ్బంది రాకుండా ఈ సైంటిఫిక్ గోడౌన్ల నిర్మాణం చేస్తే, దాన్యం ధర పడిపోయినప్పుడు రైతు తన దాన్యాన్ని గోడౌన్లలో పెట్టేస్తాడు. తాను బ్యాంకు వద్దకు వెళ్లాల్సిన అవసరం లేదు, తన పట్టా పాస్ పుస్తకాలను కుదువ పెట్టాల్సిన అవసరం లేదు. ధాన్యం అక్కడ పెట్టేస్తే, ధాన్యంలోని 75 శాతం విలువ మార్కెట్ యార్డు వారు అక్కడనే ఇచ్చేస్తారు. లక్ష రూపాయల వరి గానీ, మక్కు గానీ అక్కడ పెడితే ఎంఎన్డి ప్రకారంగా 75 వేలు రైతు చేతిలో పెడుతారు. తిరిగి ఆరు నెలల్లోగా ధర వచ్చినప్పుడు ఎప్పుడైనా ఆ ధాన్యాన్ని తాను అమ్ముకోవచ్చు. ఆ తీసుకున్న 75 వేలు మాత్రమే కట్టాలి. గోడౌన్లలో పెట్టినందుకు కిరాయి అవసరం లేదు, మిత్తి అవసరం లేదు. తీసుకున్న డబ్బులు మాత్రమే కట్టే వెసులుబాటు తెలంగాణ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చింది. రైతుకు ఎటువంటి మార్గ్ గేజ్, మిత్తి కిరాయి లేకుండా రెండు లక్షల రూపాయల వరకు ఇస్తున్నాము. రైతు తన దాన్యాన్ని గోడౌన్లలో పెట్టాలని అనుకున్నప్పుడు సైంటిఫిక్ గోడౌన్లు కావాలి. దానికి ఇన్సూరెన్స్ కూడా ప్రభుత్వమే చేస్తుంది. ఆ మార్కెట్ కి పూర్తి భద్రత కూడా ప్రభుత్వమే తీసుకుంటుంది. ఈ విధంగా అన్ని మార్కెట్ యార్డుల్లో ఈ రైతుబంధు పథకాన్ని అమలు చేసే విధంగా ఈ గోడౌన్లను ఉపయోగించే ప్రయత్నంలో ఉన్నాము.

గౌరవ నీయులు శ్రీ ఎం. రంగారెడ్డి గారు, శ్రీ అరికెల నర్సారెడ్డి గారు ఏమన్నారంటే మార్కెట్ ఛైర్మన్లు పదవుల కోసం ఆరు నెలలు మంత్రి చుట్టే తిరుగుతారని అంటున్నారు. కానీ, అది వారి అనుభవం అధ్యక్షా. మా పార్టీలో అటువంటిది లేదు. మేము మా చుట్టూ తిప్పించుకోము వారిని. మంచిగా కష్టపడే కార్యకర్తలను, మంచి

రైతులను గుర్తించి మేమే వారి దగ్గరకు పోయి ఇస్తాము తప్ప, మా చుట్టూ మేము తిప్పించుకొనే అలవాటు మాకు లేదు. వారి ప్రభుత్వాలకు ఉంటే ఉండవచ్చు.

అయితే, మీరన్నది కూడా కొంతవరకు వాస్తవం. మా సభ్యులు శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ గారు చెప్పినట్లు ఇందులో టైమ్ టు టైమ్ ఆరు నెలలు పొడిగించే విధంగా ఒక క్లాజు పెట్టాము. మంచిగా పని చేసే వారికి మీరన్నట్లు రెండు ఏండ్లు గాని మూడు ఏండ్లు గాని ఇచ్చుకుందాము. అలా పొడిగించుకునే అవకాశం మనకు ఉంది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ గారు అన్నట్లు ఒక సంవత్సరం ఉంటే జాగ్రత్తగా, మంచిగా పని చేస్తే పదవీ కాల సమయాన్ని పొడిగించే అవకాశం ఉంది గనుక మంచిగా పని చేస్తారు. మంచిగా పని చేయకపోతే వారిని తీసేసే అధికారం మనకు ఉండదు. వారు కోర్టుకు పోయే అవకాశం ఉంటుంది. అందుకని మంచిగా పనిచేస్తే పొడిగించే అవకాశం ఉంటుంది. మంచిగా పని చేయకపోతే కొత్త రైతుకు ఇచ్చుకునే అవకాశం మనం ఇందులో పెట్టుకున్నాము. సంవత్సరం తరువాత తీసిస్తామనేది లేదు. మంచిగా పనిచేస్తే పొడిగించే అవకాశం కూడా ఉంటుంది.

గౌరవనీయులు శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ గారు కోరినట్లుగా మండలానికి ఒకటి పెట్టాలన్నారు. ప్రస్తుతం 150 ఉన్నవాటికి కొత్తగా 40కి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అంగీకరించడంలో ఇప్పుడు 190 అయినాయి. ఎక్కడైతే ధాన్యం ఎక్కువ వస్తుంది, అక్కడ మార్కెట్ యార్డులు అవసరమని అనుకున్నప్పుడు సభ్యులెవరైనా మా దృష్టికి తీసుకురండి ప్రభుత్వం చీఫ్ ఛియర్మన్ జుజ్జీ చేయాలనుకుంటుంది. కాబట్టి, దశల వారీగా మరిన్ని మార్కెట్ యార్డులు ఏర్పాటు చేసే దిశగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం రైతుల యొక్క శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకొని రైతులకు మద్దతు ధర అందించే విషయంలో ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందని తెలియజేస్తూ దీనిని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించడానికి సహకరించాలని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులందరినీ కోరుతున్నాను.

L.A. BILL NO.2 OF 2015

MR. CHAIRMAN: The question is that:

"That the Telangana Agricultural Produce and Livestock Markets Amendment Bill, 2015 (L.A. Bill No. 2 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)." be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clauses 2 to 9, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is that:

"That the Clauses 2 to 9, Clause 1, Enacting Formula & Long Title" do stand part of the Bill?

(PAUSE)

The motion was carried and the Clauses 2 to 9, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.

SRI T. HARISH RAO (MINISTER FOR IRRIGATION, MARKETING & LEGISLATIVE AFFAIRS): Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Telangana Agricultural Produce and Livestock Markets Amendment Bill, 2015 (L.A. Bill No. 2 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)." be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is that:

"That the Telangana Agricultural Produce and Livestock Markets Amendment Bill, 2015 (L.A. Bill No. 2 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)." be passed.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

2015, తెలంగాణ విలువ ఆధారిత పన్ను (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం.5)

(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV (MINISTER FOR COMMERCIAL TAXES AND CINEMA TOGRAPHY): Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Telangana Value Added Tax Amendment Bill, 2015 (L.A. Bill No. 5 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)." be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister may explain the salient features of the Bill.

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ (వాణిజ్య పన్నుల శాఖామంత్రి): అధ్యక్షా, గతంలో 2005లో ఉన్నటువంటి చట్టాన్ని కొద్దిగా సవరించాలనే ఉద్దేశంతో అప్పుడున్నటువంటి సెక్షన్ 13 చట్టం ప్రకారం కొన్ని సందర్భాల్లో సరుకు ఖరీదు విలువ కంటే అమ్మకం విలువ తక్కువగా ఉన్నప్పుడు సరకులు అగ్ని ప్రమాదంలో గానీ, దొంగతనాలు జరిగినప్పుడు గానీ, సరకుల రవాణాలో వినియోగానికి

పనికి రాకుండా పోయినప్పుడు Input tax చెల్లించడం వల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టం జరుగుతోంది.

అందుకని, ఈ చట్టాన్ని కొద్దిగా సవరించడానికి పైన తెలిపినటువంటి సందర్భాల్లో సరకులకు ప్రభుత్వం Input tax చెల్లించడానికి అర్హత లేకుండా ప్రతిపాదించడం అయింది. వాటివల్ల ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి పన్నులు వసూలు కావు. కాబట్టి అది ప్రతిపాదిత సవరణ.

సెక్షన్ 20 ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి చట్టం. ఈ చట్టం ప్రకారం వ్యాపారస్తులు నెలవారి లావాదేవీ వివరాలు ప్రభుత్వానికి రిటర్న్స్ ద్వారా సమర్పించడం జరుగుతోంది. ఈ సందర్భాల్లో గతంలో ఉన్న చట్టం ప్రకారం వ్యాపారం చేసే ప్రతి యొక్క కొనుగోలు మరియు అమ్మకం వివరాలను తెలిపే అవసరం లేదు. వ్యాపారులు సమర్పించినటువంటి వివరాల ఆధారాల ప్రకారం మాత్రమే పన్ను వసూలు చేయడం జరుగుతుంది. దీనివల్ల వ్యాపారికి సంబంధించినటువంటి పూర్తిస్థాయి లావాదేవీపై ప్రభుత్వానికి రావాల్సినటువంటి పన్ను వసూలు కావడం లేదు. దీనిని సవరిస్తూ, ఈ సవరణ ప్రకారం ప్రతి వ్యాపారికి సంబంధించినటువంటి ప్రతి లావాదేవీ అంటే ఎక్కడ కొనుగోలు చేశారు, ఎవరికి అమ్మారనే వివరాలని ప్రతినెల బిల్లు సಂಬంధితో సహా రిటర్న్ ద్వారా ప్రభుత్వానికి సమర్పించాలి. ఈ సవరణ ద్వారా ప్రభుత్వానికి, వ్యాపారస్తుడికి సంబంధించినటువంటి నిజమైనటువంటి వ్యాపార లావాదేవీలపై పన్నులు వసూలు చేసేటువంటి అవకాశం ఉంటుంది.

అదేవిధంగా, ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి సెక్షన్ 22 ప్రకారం, Food Corporation of India (FCI) and Civil Supplies Corporation అమ్మకాలపై వ్యాట్ పన్నును ప్రభుత్వ సంస్థల మిల్లర్లు చెల్లించే వారు తరువాత మిల్లర్లు ప్రభుత్వానికి చెల్లించే వద్దతి ఉంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి రావల్సినటువంటి రాబడిలో విపరీతమైనటువంటి జాప్యం జరగడమే కాకుండా పన్ను ఎగవేత జరిగేటువంటి అవకాశం ఉంది. అందుకని పైన వివరించినటువంటి పరిస్థితులను అధిగమించడానికి ప్రభుత్వ సంస్థలైనటువంటి Food Corporation of India (FCI) and Civil Supplies Corporation వారు కొనుగోలు చేసినటువంటి బియ్యంపైన చెల్లించవలసినటువంటి వ్యాట్ను మిల్లర్ల తరఫున ప్రభుత్వానికి చెల్లించే విధంగా చట్ట సవరణ చేయడం జరిగింది.

అదేవిధంగా, సెక్షన్ 22 ప్రకారం ప్రస్తుతం ఉపయోగించేటువంటి లిక్కర్ కానివ్వండి, బాటిల్స్ కానివ్వండి వ్యాపారులు కొనుగోలు చేసేటటువంటి Distilleries and Beverages అమ్మడం జరుగుతోంది. అటువంటి అమ్మకాల మీద వ్యాపారస్తులు

ప్రభుత్వానికి చెల్లించాల్సినటువంటి వ్యాట్ చెల్లింపులలో తీవ్రమైనటువంటి జాప్యం జరుగుతోంది. అలాగే పన్నుల ఎగవేత కూడా కొంతవరకు జరుగుతోంది. పైన తెలిపిన పరిస్థితులను అధిగమించడానికి old Bottles వ్యాపారానికి సంబంధించిన అమ్మకం గురించి ట్యాక్స్ పూర్తిగా చేరే విధంగా మరియు ఎగవేతకు అవకాశం లేకుండా Distilleries and Beverages వారు ప్రభుత్వానికి నేరుగా పన్ను చెల్లించే విధంగా ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పబ్లీర్ (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, వాణిజ్య పన్నుల శాఖా మంత్రి వర్యులు వాణిజ్య పన్నుల గురించి వివరించారు. దానికంటే ముందు మీద్యారా శాసనసభ వ్యవహారాల మంత్రితో ఒక క్లారిఫికేషన్ అడగదలచుకున్నాను. ఆనవాయితీ ఏమంటే శాసనసభ గానీ, శాసన మండలి గానీ ముగించేటప్పుడు అక్కడ సభాపతి గారు, ఇక్కడ ఛైర్మన్ గారు ఏ పార్టీ సభ్యులు ఎంతెంత మంది ఉన్నారనేది తెలియజేస్తారు. కాబట్టి నిన్న తెలంగాణ శాసనసభ సభాపతి గారు ఒక లిస్టు ప్రకటించారు. ఆ లిస్టు ప్రకారంగా టీఆర్ఎస్-63, బహుజన సమాజ్ పార్టీతో (2) కలిపి-65, కాంగ్రెస్-21, టిడిపి-15 అలాగే అన్ని రాజకీయ పార్టీల వివరాలు ఇచ్చారు. కానీ, టిడిపి-15 మెంబర్స్ లిస్టులో గౌరవ మంత్రి వర్యులైన శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ పేరు ఇంకా టిడిపిలోనే చూపించారు. అంటే ఒక మెంబర్ ప్రతిపక్ష పార్టీలో ఉంటూ, మంత్రిగా కొనసాగడం ఇది మంచి సంప్రదాయం కాదు. సభాపతి గారు నిన్న కూడా చివరలో ప్రస్తావనకు తీసుకువచ్చారు. ఆ విషయంలో...

శ్రీ టి.హరీష్ రావు : అధ్యక్షా, శాసనసభ సభాపతి గారి పరిధిలో ఉన్న అంశాన్ని ఇక్కడ వారిని ప్రశ్నించే అధికారం మనకు లేదు. ఎందుకంటే అది సభాపతి గారి పరిధిలోని అంశం. శాసనసభకు సంబంధించిందిన విషయంలో మాట్లాడే హక్కు మరియు వారి పరిధిలోని అంశాన్ని మనం ఇక్కడ చర్చించే అవకాశం ఉండదు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : దయచేసి బిల్లు మీద మాట్లాడండి.

(అంతరాయం)

MR. CHAIRMAN: The question is that:

"That the Telangana Value Added Tax Amendment Bill, 2015 (L.A. Bill No. 5 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)." be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is that:

"That the Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula & Long Title" do stand part of the Bill?

(PAUSE)

The motion was carried and the Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV (MINISTER FOR COMMERCIAL TAXES AND CINEMA TOGRAPHY): Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Telangana Value Added Tax Amendment Bill, 2015 (L.A. Bill No. 5 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is that:

"That the Telangana Value Added Tax Amendment Bill, 2015 (L.A. Bill No. 5 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)" be passed.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

2015, తెలంగాణ గృహసంబంధ మరియు పారిశ్రామిక వాటర్గ్రిడ్ పైపులైనుల (భూమి వినియోగదారుల హక్కును ఆర్థించుట) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం.1)

(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)

SRI MOHAMMED MAHMOOD ALI (DEPUTY CHIEF MINISTER FOR REVENUE): Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Telangana Domestic and Industrial Water Grid Pipelines Acquisition of Right of User in Land Bill, 2015 (L.A. Bill No. 1 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)." be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Deputy Chief Minister for Revenue may explain the salient features of the Bill.

SRI MOHAMMED MAHMOOD ALI: The Government of Telangana proposes to execute the Telangana Water Grid which is a mega water supply scheme. The purpose of the scheme is to supply drinking water to Municipalities, Gram Panchayats, habitations and meet the demands of the Industry

to cover the entire State. About 1.25 lakhs kilometer of pipeline would be laid across 96 from more than 36 sources of reservoirs located in between Krishna and Godavari rivers. Since large number of pipelines would be laid across the State, there is a need to bring in Legislation to enable the Government to acquire the rights of users in any line right away to lay the pipeline.

In order to carryout above set task, this Bill is moved for consideration which is intended to replace the Ordinance No.03/2015 after becoming Act. Since Assembly was not in Session, the Hon'ble Governor had promulgated the Telangana Water Pipeline Acquisition of Right of User in line of ordinance 2015 for execution of Telangana Water Grid. A Gazette notification to that effect had been published on 28th February, 2015 as Telanagana Ordinance No.03 of 2015.

11.20 శ్రీ ఎం. రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ వాటర్ గ్రిడ్ ప్రోగ్రాం క్రింద కోసం మనం ప్రాణహితచేయే ద్వారా 40 TMC లకి మనం అనుసంధానం చేసి, తీసుకున్నాము. ఆ 40 TMC ల నీరు ఇక్కడ మనం తీసుకుంటేనే, 120 TMC లకి రైతులకు రావడానికి అవకాశముంటుంది అధ్యక్షా. దానిని అనుసంధానం చేయకుండా, ఈ వాటర్ గ్రిడ్ పైప్ లైన్ల కోసమని ఒక కొత్త వాటర్ గ్రిడ్ తెచ్చారు. ఉదాహరణకి చెబుతా అధ్యక్షా, మన దగ్గర లిఫ్ట్ కి 7000 MW ఎంత ఖర్చు అవుతుందో, అదే మెగావాట్ల ఖర్చుతోనే ఈ ప్రాణహిత చేయేళ్ళకి అనుసంధానం చేస్తారనే భావించాం. ఉదాహరణకు పరిశ్రమలకు 40 TMCలు, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్ చుట్టుపక్కల ప్రాంతాలకు on the wayలో వచ్చేటట్లు పెట్టడానికే, viable కాకున్నా మనం తెచ్చినాము. మళ్లా మొత్తం నలభై వేల కోట్ల రూపాయలు ఈ వాటర్ గ్రిడ్ మీద ఖర్చు పెట్టి, అటు చెరువులకు అనుసంధానం చేయకుండా, ఇటు వాటర్గ్రిడ్ కి అనుసంధానం చేయకుండా, మధ్యలో ఈ పైపుల కంపెనీలను బతికించడానికి ఈ వాటర్ గ్రిడ్ వచ్చింది అధ్యక్షా.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్: రంగన్నా, మీరు deviate చేస్తున్నారు. అధ్యక్షా, వారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు కేవలం హైదరాబాదుకి సంబంధించినది కాదు. మొత్తం తెలంగాణలో ఉన్న పది జిల్లాలలోని ప్రతి గ్రామానికీ, ప్రతి తండాకీ ప్రతి గిరిజన గూడెనికీ సంబంధించినటువంటి అంశం. దాంట్లో పైపులైన్లు వేసినప్పుడు మనం రైతులతో ఎట్లా డీల్ చెయ్యాలి, రైతుల భూములతో ఎలా డీల్ చెయ్యాలి అనే దానికి సంబంధించిన బిల్లు. దానికీ, ప్రాణహిత చేయేళ్ళని కలపడం, మోకాలుకు, బోడగుండుకి ముడిపెడితే

ఎట్లయితది? ఆ బిల్లు మీద మాట్లాడండి. ప్రాణహితచేవెళ్ల చర్చకు వచ్చినప్పుడు ఇరిగేషన్ మంత్రి గారు బ్రహ్మాండంగా చెబుతారు. ఈ బిల్లు కేవలం రూరల్ ఏరియాస్ కి సంబంధించినటువంటి ప్రజానీకానికి నీళ్ళిచ్చే స్కీం కాబట్టి, దాని గురించే మాట్లాడమని కోరుతున్నాము అధ్యక్షా.

శ్రీ ఎం. రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, దాన్ని వారు డైవర్ట్ చేస్తున్నారు. మీకు ప్రాణహితచేవెళ్ల కావాలనుకుంటే, కమిటీ పెట్టి, కూర్చుని మాట్లాడుకోండి. ప్రాణహిత చేవెళ్లని వక్కదారి పట్టిచ్చేటందుకే ఈ వాటర్ గ్రీడ్ పథకం వచ్చింది. ప్రాణహితచేవెళ్ల ద్వారానే తెలంగాణలో ప్రతి గ్రామానికి నీరు అందివ్వడానికి అనుసంధానం చేయవలసి ఉన్నది. మీరే చెబుతారు ఒకసారి గొలుసుల చెరువులని, అది కాకుండా ఇప్పుడే పైపు లైన్లు లక్ష కిలోమీటర్లు వేయడానికని వాటర్ గ్రీడ్ అంటున్నారు. ప్రాణహితచేవెళ్ల 160 TMC లు, చెరువులలో నీరు నిలిచేది 240 TMC లు. అధ్యక్షా, ఈ 360 TMC లు వచ్చిన తరువాత, మన వాటర్ గ్రీడ్ రాదా అధ్యక్షా? అప్పుడికి పైపులైన్లు ఎందుకు అధ్యక్షా? మీరు అది చెప్పకుండా, water grid ని తెచ్చినట్లు, ఈ ప్రాణహితను వక్కకు పెట్టినట్లు, తెలుస్తున్నది.

శ్రీ టి.హరీష్ రావు : మా రాజేంద్రరావు చెప్పినట్లు నువ్వు నిజంగా మోకాలికి, బోడిగుండుకి ముడిపెడుతున్నవే. నిజంగా చెబుతున్న మా అన్న కరెక్టుగా చెప్పిండు.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, నేను ఒకటే కోరేది. ఒక బిల్లున్నది. ఒక అంశం ఉన్నది. చర్చ జరుగుతున్నది. ప్రతివక్ష సభ్యులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు, let them complete. వాళ్ళకున్న అనుమానం గాని, వారికున్న feeling కాని, వాళ్ళకున్న ideas గాని వ్యక్తం చెయ్యనివ్వండి. తరువాత గవర్నమెంటు క్లారిఫికేషన్ ఇస్తే బాగుంటుంది. కాని వారు మాట్లాడుతుంటే అడ్డుపడడం, వాళ్ళ మైకులు ఆవడం బాగాలేదు అధ్యక్షా. దయచేసి కొంచెం గమనించండి.

శ్రీ టి.హరీష్ రావు : సార్ మేం రంగున్నంటే కూడా అంత గౌరవిస్తాం. నేను ఏమంటున్నానంటే పూర్తిగా deviate చేసి, వక్కకు పోతుంటే సరైనటువంటి దారిలోకి తెచ్చే ప్రయత్నం చేసా. వారికేదైనా తెలియకపోతే, అట్లా కాదు ఇట్లా అని చెబితే, వారు ఇంకా క్లారిటీతో మాట్లాడగలుగుతారని, దానికి సంబంధిత మంత్రిగా, వాస్తవాలను వారికి చెప్పడం కోసం మాత్రమే లేచాను తప్ప, వారిని ఆపాలనో, లేక వారు మాట్లాడవద్దని ఎంతమాత్రమూ కాదు. మీరు చూసారు అధ్యక్షా, ఆ సభలో గౌరవ ప్రతివక్ష సభ్యులు, కాంగ్రెసు పార్టీ నాయకులు, బిజెపి నాయకులు శాసన సభలో చెప్పినారు.

అక్కరుద్దీన్ గారు కూడా చెప్పారు. ఇరవై ఏళ్లనుంచి ఈ శాసన సభలో ఉన్నా. గతంలో పద్దుల మీద శాసన సభలో ఇంత చర్చ ఎప్పుడూ జరగలేదు, మొదటిసారిగా ఈ శాసన సభలో చర్చ జరిగింది. అందుకని మేము ప్రభుత్వాన్ని, శాసన సభ వ్యవహారాల మంత్రిని అభినందిస్తున్నాము అని చెప్పినారు అధ్యక్షా. అంటే మేము ఎంత చక్కగా ఈ సభ నడిపామో, ప్రతివక్ష సభ్యులకి నిన్న టైమింగ్ కూడా ఇచ్చినాము. ప్రతివక్ష సభ్యులే, అధికార పార్టీ కంటే ఎక్కువ సమయం మాట్లాడారు. ఐదుగురు సభ్యులున్న బిజెపి రెండుగంటల నలభై నిమిషాలు మాట్లాడితే, అరవై ఐదు మంది సభ్యులున్న టిఆర్ఎస్ పార్టీ 5 గంటల పదినిమిషాలు మాట్లాడింది. అంటే ప్రతివక్షాలని మేము ఎంత గౌరవిస్తామో, వారికి మాట్లాడడానికి ఎంత అవకాశమిస్తామో నేను చెబుతున్నాను.

అయితే మా రంగారెడ్డిగారి విషయానికి వస్తే చెరువుల గురించి, ప్రాణహిత గురించి కలిపి మాట్లాడుతున్నారు. ఇది కరెక్టు కాదు. ప్రాణహిత అనేది రెండు జిల్లాలకు సంబంధించినది. మనం మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని ప్రతి తండాకు, ప్రతి కుగ్రామానికి మంచినీరు ఇవ్వాలంటే ఎక్కడుంచి తీసుకువస్తాము? వక్కనున్న శ్రీశైలం బ్యాక్ వాటర్ నుంచి. నల్లగొండ జిల్లాకు సంబంధించి నాగార్జునసాగర్ నుంచి పైపులైన్లు వేసి, నల్లగొండ జిల్లాలోని ప్రతి ఒక్కరికి మంచినీరు ఇస్తాము. ఖమ్మం జిల్లాకు సంబంధించి పాలేరు రిజర్వాయర్ నుంచి నీరు ఇచ్చుకుంటాము. ఇట్లా ఏ జిల్లాది ఆ జిల్లాకు చేసుకుంటాము. అందుకని ప్రాణహితకు దీనికి సంబంధం లేదు. ప్రాణహిత అనేది 365 రోజులు నడవదు. దానిని 90 రోజులకి డిజైన్ చేసారు. ఆ తొంభై రోజులలో వరదనీటిని తెచ్చుకుని, మనం ప్రతిపాదించినటువంటి ఆయకట్టుకు నీరిచ్చేటటువంటిది ప్రాణహిత ప్రాజెక్టు. మీరు చెరువులన్నారు. చెరువులలో 365 రోజులు నీళ్లుంటాయా? ఒకసారి వర్షం పడొచ్చు, ఒకసారి పడకపోవచ్చు. ఒక సంవత్సరం కాలం కావచ్చు, ఒక సంవత్సరం కాలం కాకపోవచ్చు. చెరువుల మీద ఆధారపడి మంచినీళ్ల ప్రాజెక్టు ఇస్తామా?

తీవ్ర కరువు కాలంలో, కష్టకాలంలో వర్షాలు పడ్డా, పడక పోయినా, ప్రజలకు 365 రోజులు ప్రతి ఇంటికి నల్లా పెట్టి, నీళ్లు తాగించే కార్యక్రమం వాటర్ గ్రీడ్. మనకు నాగార్జున సాగర్ లో డెడ్ స్టోరేజ్ ఉంటుంది. అలాగే శ్రీశైలం, లోయర్ మాసేరు డ్యామ్ లో కూడా డెడ్ స్టోరేజ్ ఉంటుంది. పాలేరులో కూడా ఉంటుంది. ఆ డెడ్ స్టోరేజ్ నుంచి నీళ్లున్నా, లేక పోయినా, మనము ప్రజలకు శుభ్రమయినటువంటి నీటిని ఒక మనిషికి, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వంద లీటర్లు, పట్టణ ప్రాంతాలలో 130 లీటర్లు, సరఫరా

చేసేటటువంటిది వాటర్ గ్రిడ్ కార్యక్రమం. ఇవ్వాలి గుజరాత్ లాంటి రాష్ట్రం ఈ పథకం అమలు చేస్తున్నది.

ఈ రోజు మనం చేసే కార్యక్రమం గురించి విని, దేశంలో అందరూ మన దిక్కు చూస్తున్నారు. ఎందుకు మాకు ఈ ఆలోచన రాకుపోయే, మేము ఎందుకు ఇటువంటి మంచి కార్యక్రమం చేయకపోతిమని దేశమంతా మన దిక్కు చూస్తున్నది రంగారెడ్డి గారు. ఇందులో ఎవరికో లబ్ధి చేకూర్చాలనే ఆలోచన గాని, ఏదో చేయాలని లేదు. అత్యంత పారదర్శకంగా, on-line విధానంలో టెండర్లు పిలిచే ప్రక్రియ జరుగుతుంది. మీరు కూడా పాల్గొనండి. లేదా మీ మిత్రులుంటే చెప్పండి. ఇందులో ఏ ఒక్కరికో మేలు చేసే ఆలోచన లేదు. మా ఆలోచనల్లా ఈ రాష్ట్రంలో ప్రతి ఇంటికి, నల్లా పెట్టి, స్వచ్ఛమయిన నీళ్లు తాగించే కార్యక్రమం తప్ప, ఇందులో ఎటువంటి దురుద్దేశం లేదు.

శ్రీ ఎం. రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, వారు చెబుతున్నారు చెర్లలో నీరు ఏడ ఉంటదని. ఉదాహరణ చెబుతా. షామీర్ పేట చెరువు వుంది. దానితో అనుసంధానం చేస్తే ఒక మండలానికి నీళ్లు సరిపోవా అధ్యక్షా? నేను అనేది ఏమిటంటే మీ పైపులైన్లు తెస్తే, ఏదో ఒక చోట storage చేస్తారు కదా? మన మొత్తం తెలంగాణ చెరువులలో 240 టిఎంసిల నీళ్లు స్టోర్ చెయ్యచ్చు. రైతులకి, వాటర్ గ్రిడ్ కి కూడా ఉపయోగపడుతుంది. దానిని అనుసంధానం చేయకుండా, ఒక్క పైపుల కంపెనీని లక్ష కిలోమీటర్లు తేవడానికి కారణం ఏమిటి? ఉదాహరణకి మనం flood flow canal తెచ్చాము. దాని చుట్టుపక్కల నిజామాబాద్ ప్రాంతం ఉంది. అగ్రికల్చర్ మంత్రి గారిని అడగండి. దానికి మనం లిఫ్ట్ allow చేసినాము అధ్యక్షా. అక్కడ చెరువులని ఈ రోజు water grid క్రింద వాడుతున్నారా, లేదా? అది చెప్పకుండా, నలభైవేల కోట్లు, ఏభైవేల కోట్ల రూపాయలు ఈ పైపు లైన్లకి పెట్టి దానికన్నా, ఆ ప్రాణహితచేష్టలని అనుసంధానం చేస్తే, water grid problem లేకుండా, చెయ్యవచ్చని నా అభిప్రాయం. అది ఆలోచించకుండా, వారు one-sided గా ఆ పైపు లైన్లు చేస్తామంటే ధర్మం కాదు.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి (వ్యవసాయ శాఖామంత్రి): అధ్యక్షా, వారు లక్షా ఇరవై ఐదు వేల కిలోమీటర్లు అని ఏదయితే మాటిమాటికి అంటున్నారో, అందులో 78,000 కిలోమీటర్లు గ్రామాలలో distribution pipelines కి అని చెప్పారు. ఎందుకంటే ఇంటింటికి నల్లా పోవాలి కాబట్టి, మళ్లా మురికి నీరు చేరకుండా, damage అయినటువంటి వాటిని తీసివేసి, distribution pipelines వేస్తారు. Main Pipelines వేసేది మాత్రం 4,3004,400

కిలోమీటర్లు ఉంటుంది. లక్షా పాతిక వేల కిలోమీటర్లు Main Pipeline కాదు. రెండవది గౌరవ రంగారెడ్డిగారికి మనవి చేసేది ఏమిటంటే, షామీర్ పేటలో పెట్టాల్సివున్నా. అధ్యక్షా, గ్రామాలలో మనం చూస్తున్నాము, ఎన్నో ఇబ్బందులు ఎదురవుతుంటాయి. మోటారు కాలిపోవడం, పైపులు పాడవడము ఇలాంటి సమస్యలతో సర్పంచులు వది, వది మోటార్లను బాగు చేయించడం కోసం డిక్కిలో వేసుకుని పోతున్నారు. రేపు రాబోయే స్కీంలో గ్రామాలలో వంపులు, మోటార్లు ఉండవు అధ్యక్షా. ఎక్కడయితే ఎత్తైనా ప్రాంతం ఉందో, అక్కడికి రా వాటర్ని తీసుకొచ్చి, దానిని ఫిల్టర్ చేసి, అక్కడ Overhead balancing Reservoir ని కడతారు. అది ఎంత ఎత్తు ఉంటుందంటే ఏ గ్రామాలకు నీరు సరఫరా చేస్తున్నామో, ఆ గ్రామాలకంటే ఎత్తైన ప్రాంతంలో కడతారు. కాబట్టి రాష్ట్రం మొత్తం సర్వే చేసి, ఏ మండలం ఎంత ఎత్తులో ఉంది, ఆ ఎత్తు ప్రకారంగా నీటిని సరఫరా చేస్తారు. ఆ బుక్ మా అందరి దగ్గర ఉంది. ఉదాహరణకి సింగూరు ఉంది. అక్కడ ఎంత ఎత్తులో కడితే బాగున్నాడ, జుక్కల్, ఎల్లారెడ్డి ప్రాంతాలకు నీరు వెళుతుంది, అలాగే శ్రీరాం సాగర్ నుంచి ఏ గుట్ట మీద కడితే నీరు ఆర్కూరు, బాల్కొండ వంటి గ్రామాలకు చేరుతుందనేది సర్వే చేసి, రా వాటర్ని సోర్స్ గా తీసుకువచ్చి, ఫిల్టర్ చేయడం జరుగుతుంది. అప్పుడు గ్రామాలలో సర్పంచులకి, ప్రజలకి మాటిమాటికి బోర్లు, మోటార్లు మొదలైన సమస్యలు ఉండవు. డైరెక్టుగా గ్రామాలకు గ్రావిటీ మీదనే నీళ్లు ఎక్కుతాయి. నూటికి నూరు శాతం ప్రతి ఇంటికి నీరు ఇవ్వాలన్నదే ముఖ్యమంత్రిగారి లక్ష్యం. ఆ లక్ష్యంతోనే మేము పని చేస్తున్నాం. గౌరవ సభ్యులు కూడా దీని పట్ల పాజిటివ్ గా స్పందిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: రంగారెడ్డిగారు మాట్లాడుతుంటే మూడుసార్లు మంత్రిలు అడ్డమొచ్చారు. మాకున్న సందేహాలు క్లారిఫై చెయ్యమంటున్నాము. మీరు అడ్డగోలుగా పాస్ చేసుకోదల్చుకుంటే చేసుకోండి. మా సభ్యులు కూడా సంతృప్తి పడితే ఇంకా మంచిది కదా. He is expressing his doubts. ఆయన ఒక అంశం మీద మాట్లాడుతున్నాడు. అడగనీయండి ఏమడుగుతాడో. ఆయన్ని చినరిదాకా మాట్లాడనివ్వండి. ఆయన పూర్తిచేసిన తరువాత, అప్పుడు మంత్రిలని జవాబు చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎం. రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, వారు ఎక్కడో ఒక చోట ట్యాంక్ నిర్మించి, సరఫరా చేస్తామంటున్నారు. మనం గండిపేటకి నీరు కృష్ణానుండో మరొక చోట నుంచో తెచ్చి పెడుతున్నాము. దానిని మనం వాడుకుంటున్నాము కదా. ఆ ప్రాణహిత చేష్టలను ఈ 200

TMCల నీటిని ఏ పెద్దపెద్ద గ్రామాలకు సరఫరా చెయ్యాలన్నా చేయగలుగుతాము. అయితే నేను అన్న ఉద్దేశమేమిటంటే ప్రాణహిత చేపెళ్ళ మీద ఎక్కువ ఇన్వెస్ట్ చేయవచ్చు. ఉదాహరణకు అధ్యక్షా, మన దగ్గర 40% చిన్నచిన్న గ్రామాలున్నాయి. తాండూర్, వికారాబాద్, వర్గి, చేపెళ్ళ, నిజామాబాద్ వంటి చోట్లకి అనుసంధానం చేయవచ్చు. దాని మీద మనం 300 TMC ల వరకు స్టోర్ చేయవచ్చు. దాని మీద కూడా ఒక కమిటిని వేసి, ఆలోచించండి. మనకు ప్రాణహిత వస్తుంది. 200TMC వస్తుంది. ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్లో ఏ విధంగానైతే చేయగలిగినామో, అదే విధంగా దీనిని అనుసంధానం చేయాలి. పైపులైన్ల కోసం పెట్టి లక్షల కోట్ల రూపాయల ఖర్చు ఇందులో కురుస్తుంది. మనకు ప్రతి గ్రామంలో హనుమంతుడి దేవాలయాలు ఎన్నయితే ఉన్నాయో, చెరువులు కూడా అన్ని ఉన్నాయి. అందులో కొన్నిటిని పెద్ద చెరువులతో అనుసంధానం చేస్తే, మనకు తాగునీరు, సాగునీరు సమకూరుతుంది. హరీష్ వాగుగా చెప్పినట్లు అన్ని వర్గాల ప్రజలు బతకడానికి వీలుగా ఉంటుంది. దాన్ని అనుసంధానం చేయడం గురించి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. దీనిని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన మరియు ambitious Project. రూ. 40,000 కోట్ల ప్రజాధనం ముడిపడి ఉన్న ప్రాజెక్టు. ఇది సమగ్రంగా ఉందని అనడం లేదు. అసమగ్రంగా ఉంది. మొట్టమొదట ఇది ఆర్డర్లో లేదు. ఇంత పెద్ద ఎత్తున ప్రాజెక్టు తీసుకుని, ఒక ఛాలెంజింగ్గా తీసుకుని, ముఖ్యమంత్రిగారు on-record గా చెప్పారు. వచ్చే ఎన్నికల్లో మేము ఈ వాటర్ గ్రిడ్ పూర్తి చేయలేకపోతే ఓటు కూడా అడగమని చెప్పిన నంద్యంలో, అందునా ఇది పెద్దల సభకాబట్టి, ఈ సభద్వారా మేము చేసే సూచనలు గౌరవప్రదంగా స్వీకరించవలసి ఉంటుంది. ఈ ప్రాజెక్టు 1,25,000Km. 35 sources ద్వారా ఉద్దేశించబడినటువంటిది. ఇందులో 3,4 confronting issues ఉన్నాయి. నేను మీ ద్వారా కోరేది ఒకటే. ఇంత హడావుడిగా, ఏదో బిల్లు పాస్ చేసుకోవాలనే కార్యక్రమం కాకుండా, అందరం విశ్వాసంతో కలిసి ప్రయాణం చెయ్యాలి. అభివృద్ధిలో కలిసొస్తామని చెబుతున్నాము. దయచేసి ఉభయ సభల నుండి అఖిలపక్షాన్ని పిలవండి. అనేక అంశాలున్నాయి. వివరంగా మాట్లాడదాం. బిల్లు సమగ్రంగా రావాలి. దీంట్లో confronting issue ఏమిటంటే challenging Authority కింద కలెక్షన్ అధికారం ఇచ్చారు. అసలు జ్యూడిషియల్ వ్యవస్థనే ఛాలెంజ్ చేసేటట్లు కొన్ని పాయింట్లు ఉన్నాయి. ఈ బిల్లు తయారు చేసినటువంటి విధానం న్యాయ వ్యవస్థకి confronting గా ఉంది. క్లెయిమ్లుగాని లేదా వినియోగదారుడికి

చెల్లించే నష్ట పరిహారం గాని, ఛాలెంజ్ చేయాలంటే Competent Authority అని mention చేసారు. దీనిపైన Appellate Authority లేదు. రెండు, ఏ కోర్టులోనైనా ఛాలెంజ్ చేయడానికి అవకాశం లేదని పెట్టారు. Collector is the supreme. నేను అనేది సాగునీరు, తాగునీరు చాలా అవసరం. కాని రాజ్యాంగం ఉంది. చట్టం ఉంది. మనం ఎంత Legislature అయినా, మనకు ఎంత మెజారిటీ ఉన్నా, ఒక చట్టం చేసుకుంటే దేవు అభానుపాలు కాకుడదనే ఉద్దేశ్యంతో చెబుతున్నా. ఇది మంచి కార్యక్రమం. మేముందరం కూడా స్వాగతిస్తాము. కాని ఈ బిల్లు అసమగ్రంగా ఉన్నటువంటి నేపథ్యంలో, ఇంత పెద్ద ఎత్తున చేపడుతున్నారు కాబట్టి, చెబుతున్నా. మా దగ్గర ఇందిరాసాగర్ ప్రాజెక్టు కొరకు మాన్యుమెంటు వేసారు. అది తుప్పుపట్టి పోయింది. సరే వక్క రాష్ట్రాల వారి ఆజమాన్యమే లేక మరొకటా అన్నది వేరే విషయం. రేపు కాంట్రాక్టర్ల దగ్గర నుంచి టెండర్లు పిలిచేటప్పుడు రకరకాల రూమర్సు వస్తున్నాయి. ఒక్కళ్ళకే గుర్తాదిపత్తం కాకుండా, వారి గత చరిత్ర కూడా తీసుకుని, వాళ్లు ఎలా అమలు చేసారు, నాణ్యత ఎలా ఉంది మొదలైన అనేక అంశాలున్నాయి. వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు distributory విధానం గురించి చెప్పారు. ఎందుకంటే ఇంత పెద్ద ఎత్తున ప్రజాధనం వెచ్చించేటప్పుడు, ఇంత ప్రతిష్టాత్మకంగా, ఒక నవాలుగా ఈ కార్యక్రమం తలపెట్టినప్పుడు, మీరు దీనిని సమగ్రంగా చేయవలసినటువంటి అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా 2013 Land Acquisition Act ప్రకారం దీంట్లో డీవియేషన్ ఉంది అధ్యక్షా. అంటే Parliament is Supreme. 2013 Act enact అయినటువంటి నేపథ్యం.

11.40 | ఇంత పెద్ద ఎత్తున ప్రజాధనం ఖర్చు చేస్తూ, ఇంత
ఉ. | ambitious programme ను ఇంత ఛాలెంజింగ్గా చేస్తున్నామన్నట్లుగా గాకుండా మీరు దీనిని సమగ్రంగా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా 2013 భూసేకరణ చట్టం ప్రకారం ఇందులో డీవియేషన్ ఉంది. పార్లమెంటు సుప్రీం. రాజ్యాంగ వ్యవస్థ ద్వారా గెజిట్ అయి, 2013 చట్టంగా మారిన తర్వాత, దాని నుంచి మీరు డీవియేట్ అవుతున్నారు. ఆ విషయం ఎక్కడా పొందుపరచడం జరగలేదు. రాజ్యసభలో ఆర్డినెన్సు ఇప్పుడు ఆగి ఉంది. Doldrums లో ఉంది. లోక్ సభలో పాస్ చేసే కార్యక్రమం, రాజ్యసభలోనూ ఇంకొక చట్టం ఉంది. వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని మన పరిధి ఎంత ఉంది? జ్యూడిషియరీ వ్యవస్థను సవాలు చేసే పరిస్థితి ఉందా? 2013 కేంద్రప్రభుత్వ భూసేకర చట్టం ప్రకారమైతే ఇందులో డీవియేషన్లు ఉన్నాయి. ఇంత పెద్ద ఎత్తున మీ ఉద్దేశాన్ని వేరే రకంగా ఏ దురుద్దేశంతో ఆపాదించడం లేదు. మాకు అవ

సరం కూడా లేదు. మీరు బ్రహ్మాండంగా ఈ 10 జిల్లాలలో ప్రతి గ్రామాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనేదే మా ఉద్దేశం. మీరు అఖిలవక్షాన్ని పిలిచి చర్చించండి. కాంట్రాక్టు వ్యవహారంలో కానీ, టెండర్ల విషయంలో కానీ, మెజర్మెంటు ఇష్యూలు కానీ, ఎనాక్ట్మెంట్ ఆఫ్ లా కానీ, న్యాయపరమైన సమస్యలు కానీ, పార్లమెంటు చట్టం కానీ మొదలైన వాటన్నింటికీ సమగ్ర చర్చలు అవసరం. కాబట్టి, హడావిడిగా ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టడంపై మాత్రం మా పార్టీ తరపున సభాముఖంగా మేము విభేదిస్తున్నాం. ఇది హడావుడిగా మెజారిటీ ఉందని చేసుకుంటే అది మీ ఇష్టం. కానీ, మా వరకు ఇందులో అసమగ్ర వ్యవహారాలు ఉన్నాయని భావిస్తున్నాం. ఉన్న కొద్ది సమయంలోనే మేము పేజీలు తిరగదేస్తే ఈ విషయాలు మాదృష్టికి వచ్చాయి. అప్పిలేట్ అథారిటీ అనే మెన్షన్ కూడా ఎక్కడా జరగలేదు.

కలెక్టరును సుప్రీం చేశారు. ఎక్కడా ఛాలెంజ్ చేసే అవకాశం లేదు. మనది ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ కాబట్టి, ఇందులో అనేక సమస్యలు ఉన్నాయి. దీనిని అందరితో కలిసి సమగ్రంగా చర్చించండి, మంచి ఫలితాలతో అందరం కలిసి ముందుకు వెళదాం. ఇది చాలా మంచి ప్రాజెక్టు. కానీ, వనరులు ఎక్కడా ఉన్న పరిస్థితులు లేవు. ఫైనాన్సియల్ స్టేబిలిటీ కూడా అసమగ్రంగా ఉంది కాబట్టి, సమగ్రంగా బిల్లును తీసుకు వచ్చి చర్చించండి. కుదిరితే ఈ సభలో ప్రవేశపెట్టండి, లేకపోతే రాబోయే సభలోనైనా బిల్లును ప్రవేశపెట్టవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ప్రస్తుత ఆర్డినెన్సు సమయం అయిపోయింది కావున మేము చేసుకుంటామంటే, ఇవన్నీ ప్రజలు చూస్తున్నారు. రేపు పొరదర్శకంగా ఉండాలంటే చర్యలు తీసుకోండి, లేదంటే చాలా ప్రశ్నలు తలెత్తడానికి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి, ఒక చిన్న అనుభవం ఉన్న శాసన వ్యవస్థ సభ్యుడిగా నేను చెప్పే సూచనలే నిర్మాణాత్మకమైనవని అనుకోండి. ఏది ఏమైనా ఈ బిల్లుపై అఖిలవక్షతో సమగ్రమైన చర్చ చేపట్టవలసిన అవసరం చాలా ఉంది. అప్పుడే బిల్లు ప్రవేశపెట్టండి. ఎందుకంటే, ఇప్పుడే ఇందులో చాలా అంశాలు వివాదంగా ఉన్నాయి కావున ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ : అధ్యక్షా, క్రొత్త రాష్ట్రంలో గ్రామాలన్నీ కూడా ఎడారులుగా ఉన్న పరిస్థితి ఉన్నది. ఈరోజు గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉన్న మహిళలు కిలోమీటర్లు కొద్దీ వెళ్లి బిందెలతో నీళ్ళు తీసుకొస్తున్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి. సాధారణంగా ఎన్నికలకు ముందు ఏ పార్టీ అయినా వాగ్దానాలను చేస్తుంది. ఆ ఇచ్చినట్లువంటి వాగ్దానాలను 5 సంవత్సరములు అయినా నెరవేర్చని పార్టీలని, ప్రభుత్వాలని కూడా

చూశాము. కానీ, ఎన్నికలలో ఇవ్వనట్లువంటి హామీలను, తన పూర్వానుభవంలో ఇది విజయవంతమైన ప్రాజెక్టుగా ఈ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి ఒక నియోజక వర్గానికి ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నట్లువంటి సందర్భంలో సిద్ధిపేటలో విజయవంతంగా కార్యక్రమాలను నెరవేర్చారు. సుమారు 18 సంవత్సరములుగా ప్రతి మహిళా బిందెతో బయటకు కనిపించే పరిస్థితి ఉండేది. ఈరోజున నీటికోసం బయటకు రాకుండా ఉండే ఒక స్కీమును పెట్టారు. ఈ రాష్ట్రంలో కృష్ణా, గోదావరి నదుల ద్వారా మరియు అవకాశం ఉన్న ప్రతి రిజర్వాయరును, పెద్ద పెద్ద చెరువులను అనగా షామీర్ పేటలో ఉండే పెద్ద చెరువులను వాడుకుంటూ, సమగ్రమైన అవగాహనతో, శాస్త్రీయమైన పద్ధతులలో ఈ స్కీమును చేపట్టడం జరిగింది.

ఈ బిల్లుకు సంబంధించి మిత్రులు వదే వదే మాట్లాడుతున్నారు. లక్షకీలోమీటర్ల నిడివిలో వసులు చేస్తున్న సందర్భంలో ఎక్కడా అవాంతరాలు ఏర్పడకుండా ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఇంత హడావిడిగా ఈ కార్యక్రమాన్ని ఎందుకు చేస్తున్నారంటే, నిజానికి ఇది అవసరం ఉన్న సబ్జెక్టు కాబట్టి. ఇది మంచి సబ్జెక్టు. అందరికీ నీరు కావలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికే ఎండాకాలం వచ్చింది. 2, 3 సంవత్సరాలు ఈ కార్యక్రమాలను చేపట్టకపోతే బోర్లలో నీరు మరింత అడుగంటిపోయే ప్రమాదం ఉంది.

ముఖ్యంగా నల్లగొండ జిల్లాలో ఫ్లోరోసిస్ సమస్య తీవ్రంగా ఉంది. దాదాపు 15 పిపిఎం ఉన్న నీరు అది. గతంలో వాజ్ పేయ్ గారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు మా జిల్లాలో ఉన్న అంశుల స్వామి, తిరుపతమ్మ అనే వికలాంగులను తీసుకువెళ్ళి, వారి ముందు బల్లలపై వడవేసి పరిస్థితిని వివరించి దాదాపు 15 సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. కానీ, మేము నీళ్ళు తాగడం లేదు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన సబ్జెక్టు. మా జిల్లా రోజూ విషం త్రాగుతోంది. కాబట్టి, పై పథకాన్ని అమలు చేస్తున్న ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందించవలసింది పోయి, ఇది కేవలం కాంట్రాక్టుల కోసమేనని మాట్లాడుతున్నారు. నిజానికి ప్రతివక్ష సభ్యులు చేస్తున్నది ప్రజాక్షేమం కోసం మాట్లాడినట్లుగా కాకుండా, విమర్శించడానికి, రంధ్రాన్వేషణ చేయడానికి మాత్రమే పనికివస్తుందనే విషయాన్ని గుర్తించేస్తున్నాను. దయచేసి, ఇంతమంచి స్కీమును తీసుకువచ్చినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందించాలి. భారతదేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలు కూడా ఇంతమంచి స్కీమును తెచ్చినందుకు అందరూ మనలను చూస్తున్న సందర్భంలో దీనిని సభ్యులు విమర్శిస్తే ఎట్లా అధ్యక్షా? ఇంతమంచి కార్యక్రమాన్ని తెచ్చినందుకు ప్రతివక్షసభ్యులు అభినందిస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రులు మరింత ఉత్సాహంగా, ప్రోత్సాహకరంగా పనిచేసే అవ

కాశం ఉంటుందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తూ, పై విషయాలను గుర్తుపెట్టుకుని మాట్లాడాలని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కులవాయి దిలీప్ కుమార్ : అధ్యక్షా, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు. సబార్డినేట్ లెజిస్లేషన్ అన్నది over a period of time చాలా complicate అయింది. అంటే మనం చేసే చట్టాలు చాలా క్లిష్టంగా ఉంటాయి. కాబట్టి, వీటి పరిశీలనకు సమయం చాలా అవసరం అవుతుంది. Actually, the primary function of this House is to study this significant subject in detail. అటువంటిది మీరు ఉదయం బిల్లు ప్రవేశపెట్టి, సాయంత్రానికి పాస్ చేయడం అప్పుడు హౌస్ వర్క్స్ నర్వ్ కాదు. మాకు సభలో ఈరోజు చివరి రోజు. నేను గత 8 సంవత్సరముల నుంచి ఈ సభలో ఉన్నాను. గతంలో కూడా నేను పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు పెట్టాను. ఎందుకంటే, ఉదయం సభలో బిల్లు ప్రవేశపెట్టి, సాయంత్రానికి పాస్ చేయడం మంచిది కాదు. Primary function of this House is this. ఒక్కొక్కసారి తప్పులు జరగడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. అందుకే పార్లమెంటులో Departmentally Related Standing Committees ని ఏర్పాటు చేశారు. గతంలో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మన దగ్గర కూడా ఈ కమిటీలను పెట్టారు. అప్పుడు ఈ బిల్లులన్నీ ఆ కమిటీలకు రిఫర్ అవుతాయి. వారందరూ పార్టీల పరంగా కులంకషంగా అన్ని విషయాలను మాట్లాడుకున్నాక అప్పుడు సభలోకి వస్తాయి. అది అద్భుతమైన సాంప్రదాయం. మన తెలంగాణ సభలో కూడా ఆ సాంప్రదాయాన్ని కొనసాగించాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తమ ద్వారా ఒక చిన్న విషయాన్ని గుర్తుచేస్తున్నాను. మొన్న సభలో గౌరవ మంత్రి శ్రీ టి. హరీష్ రావు గారు మాట్లాడుతూ, రూ.5కోట్ల ఆదాయం వచ్చే ఇసుకకు, ఈ రోజు మేము అవలంబిస్తున్న పారదర్శక విధానం వల్ల రూ.500కోట్లు ఆదాయం వచ్చిందని అన్నారు. దానికి మేమందరం ఆయనను అభినందిస్తున్నాము. ఆ స్పిరిట్ ను, ఆయన చేసినటువంటి ప్రయత్నానికి మేము ఆయనను అభినందిస్తున్నాము. ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు రంగా రెడ్డిగారు పైపులకు సంబంధించిన విషయాన్ని ప్రస్తావించారు. సార్, నేను గతంలో పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రికి ఆంతరంగిక కార్యద్యోగిగా పనిచేశాను. అనంతపూర్ లో ప్రభుత్వపరంగా త్రాగునీటికి టెండర్ నోటిఫికేషన్లు ఇస్తే, సుమారు రూ.900కోట్లు టెండర్లు వచ్చాయి. అదే పుట్టవర్తి సాయిబాబు గారు స్వయంగా పూనుకుని

చేస్తే, సుమారు రూ.300కోట్లతో అదే వని అయిపోయింది. గతంలో నాకున్న అనుభవంతో చెబుతున్నాను, రూ.100ల పైపుని రూ.500లకు కోట్ చేశారు. టెండర్లు, కాగితాలు అన్నీ ఉంటాయి, అన్నీ గ్లోబల్ టెండర్లే. రంగారెడ్డి గారు టెండరు వేసినా అంతకీ దొరుకుతాయి. ఇంతకు ముందు మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, మీకు కావాలంటే టెండర్లు వేసుకోమన్నారు. ఈరోజున శ్రీ టి. హరీష్ రావుగారు ఆ కార్యక్రమం చేపడుతున్నారు కావున మేము చాలా సంతోషంగా ఉన్నాము. అటువంటి పారదర్శకత రాబోయే రోజులలో చేస్తారని మేము ఆశిస్తున్నాం. కాబట్టి, అటువంటి టెండరు ప్రక్రియ లోపల కూడా పైపులకు సంబంధించి దాదాపు 5 రెల్లు, 10 రెల్లు పెట్టి, ప్రజాధనం దుర్వినియోగం చేసే అవకాశం ఉన్నది. పైప్ లైన్ లో చాలా ఇర్రెగ్యులారిటీలు ఉన్నాయి. నేను గత అనుభవంతో చెబుతున్నాను. మీరు ఏ విధంగా ఇసుక కుంభకోణం నుంచి రాష్ట్రాన్ని రక్షిస్తే మేము ఆనందించామో, అదేవిధంగా మిషన్ కాకతీయ ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టు కాబట్టి, దానిని కూడా మేము స్వాగతిస్తున్నాము. అవి కావాలని మేము కోరుకుంటున్నాము. కానీ, అందులో అవినీతికి ఆస్కారం బాగా ఉన్నది. దాని నుంచి కూడా ఈ తెలంగాణ ప్రజలను మీరు కాపాడాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, ఇది పైపులైన్లు, టెండర్లు, కాంట్రాక్టర్లకు సంబంధించిన అంశం కాదు. ఆ అంశానికి సంబంధించి వేరే మార్గంలో వస్తే, తప్పకుండా చర్చిద్దాము. ఇది బిల్లుకు సంబంధించి పైప్ లైన్లు వేయాలంటే, ట్రంక్ లైన్లుకు సంబంధించి సుమారు లక్షకిలో మీటర్లు పై చిలుకు అని గౌరవ మంత్రివర్యులు చెప్పారో, వాటికి సంబంధించి సుమారు నాలుగు వేల కిలోమీటర్ల పై బడి మాత్రమే ట్రంక్ లైన్ కోసం ఆ పైపులు వేస్తున్న సందర్భంలో రైతాంగానికి పంటలు నష్టపోకుండా ఉండడానికి మాత్రమే. ఆ పైప్ లైన్లు కూడా 2 మీటర్ల లోపల ఉంటుంది. అనేక గ్రామాలలో వాగులు, వంకలలో లిప్టు ద్వారా నీటిని తెచ్చుకుంటారు. అలాగే రైతులు కూడా నీటిని తెచ్చుకుంటారు. గతంలో రైతుల పంట పొలాలలో ఈవిధమైన పైపులు వేసుకున్న చరిత్ర లేదా అని తమ ద్వారా సభ్యులను అడుగుతున్నాను. అలాగే, ప్రభుత్వం కూడా ప్రజల అవసరాల నిమిత్తం త్రాగునీరు కోసం రైతుల భూములలో నుంచి పైపులు వేసుకునే సందర్భం ఇది. దానికి సంబంధించినదే ఈ బిల్లు. అంతేగాకుండా, ఈ ట్రంకు లైన్ కూడా కనీసం భూమి నుంచి 2 అడుగుల క్రిందకు ఉంటుందని గమనంలోకి తీసుకోమని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. 2 మీటర్ల క్రిందకు వేసే పైప్ లైన్ లో కూడా ఆ సమయంలో ఎవరైనా పంటలు వేసుకుంటే, ఆ పంటలకు నష్టం పరిహారం ఇస్తున్నాము. అంతేగాకుండా, ఆ భూములకు కూడా 10 శాతం నష్టపరిహారం ఇచ్చేందుకు కూడా

అవకాశం పెట్టారు కాబట్టి, దీనికి సంబంధించి ఏ కాంట్రాక్టరు, ఎంత డబ్బులు ఖర్చుపెట్టారు, మొదలైనవాటికి సంబంధించి వేరే ఫాంట్లోకి వచ్చినట్లయితే, అందుకు సంబంధించిన చర్చ పెట్టుకుందాము కానీ, ప్రస్తుతం పై ఆంశానికి, దీనికి ఎటువంటి సంబంధం లేదు.

ప్రాణహిత-చేపెళ్ళకి, దీనికి ఎటువంటి సంబంధం లేదు. ఈ స్కీమును ఏ విధంగా డిజైన్ చేస్తున్నామంటే, 365 రోజులు కాలం కాకుపోయినా, రెండు, మూడు సంవత్సరములైనా డెడ్ స్టోరేజ్ నుంచి నీరు తీసుకునే సామర్థ్యం ఉండాలి. ఒక స్కిం పెడితే, సుమారు ఒక పథకానికి రెండు టిఎంసీల నీరు అవసరమనుకుంటే, రెండు సంవత్సరములకు 4 టిఎంసీల నీరు అవసరం అనుకుంటే, ఆ నీటిని కూడా డెడ్ స్టోరేజ్ నుంచి తీసుకునే సామర్థ్యం ఉంటుంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఒక చెఱువును నింపి, 3 నెలలకే బోర్లా పడితే, నీరు లేక ఆ స్కిమ్ మరల వృథా అయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. అందు కనే 2, 3 సంవత్సరాల కాలం కాకుపోయినా, వరదలు రాకపోయినా, వరద నీరు నింపకపోయినా, ఆ ప్రాజెక్టు నుంచి 365 రోజులు త్రాగు నీటికి ఇబ్బంది ఉండదనే కాన్సెప్ట్ తో చేసింది కాబట్టి, ఆ కాన్సెప్ట్ ను హర్షించాలి, సపోర్టు చేయాలి తప్ప, మీరు దయచేసి దానిని డీవి యేట్ చేసి ప్రయత్నం చేయవద్దని తమరిని కోరుతున్నాను. ఇది సింపుల్ బిల్లు. ఆ బిల్లుకు మద్దతు ఇవ్వాలని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ చైర్మన్: దయచేసి అందరూ కూర్చోండి.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు: దయచేసి గౌరవ సభ్యులకు ఒక చిన్న క్లారిఫికేషన్ తరువాత మీ అందరి అనుమానాలు నివృత్తి అవుతాయని భావిస్తున్నాను. లేకపోతే, మళ్ళీ అడిగితే, వాటిని నివృత్తి చేయడానికి మేము ప్రయత్నిస్తాము. ఒకరు, ఇద్దరు సభ్యులు బిల్లుకు సంబంధించి అడిగారు. నేను వాటిని క్లారిఫై చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అయితే, వారు ఏమన్నారంటే, కోర్టుకు జ్యూరిస్ డిక్షన్ ఉండదేమో, ఇందులో అవకాశం ఉండదేమోనని అన్నారు. అయితే, ఇక్కడ రెండు విషయాలు తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేయదలచుకున్నాను.

ఈ పథకం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి గొప్పగా చెప్పారని సభ్యులు అన్నారు. నాలుగేళ్ళలో ప్రతి ఇంటికి నల్లా పెట్టి, అందరికీ నీరు త్రాగించకపోతే, వచ్చే ఎన్నికల్లో ఓట్లే అడగమని ముఖ్యమంత్రిగారి చెప్పారు. అంత ప్రయారిటీ గల ప్రాజెక్టు ఇది. యుద్ధప్రాతిపదికన పనులు జరిపించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి చట్టాలకు ఇబ్బంది లేకుండా, ఫైవ్ లైన్స్ చేయ

డంలో ఎక్కడా ఇబ్బందులు జరగకుండా, అత్యంత వేగవంతంగా ఈ పనులు జరిపించాలనే ఉద్దేశంతో ఈ యొక్క చట్టాన్ని తీసుకువచ్చాము. ఈ చట్టంలో పేజీ నెం.12, పేరా నెం.19లో ఏం చెబుతున్నదంటే, The provisions of the Act shall be in addition to and not in derogation of any other law for the time being in force relating to the acquisition of the land ..... అంటే, ఇప్పుడున్నటువంటి చట్టాలను ఎక్కడా కూడా మనం కాదని అనడం లేదు. In addition to that దీనిని తీసుకువచ్చాము. జిల్లా కలెక్టరు గారికి మనం అధికారాలు ఇచ్చాము. ప్రస్తుతం వీటికి సంబంధించి వేగవంతంగా ఈ ప్రక్రియ జరగాలని, భూసేకరణ కూడా త్వరగా జరగాలి. సుమారు 4 సంవత్సరములలోగా ప్రతి ఇంటికి నీరు తాగించాలనే ఒక సత్సంకల్పంతో, నిజాయితీతో, చిత్తశుద్ధితో ఈ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్ళాలనే ఉద్దేశమే తప్ప, ఎటువంటి దురుద్దేశం లేదు.

గౌరవ సభ్యులు ఎవరు చెప్పినా కూడా ప్రజాధనం వృథా కాకూడదు. ప్రజలకు మంచి జరగాలని ప్రభుత్వానికి ఒక మంచి సూచన ఇచ్చారు. తప్పనిసరిగా మేము ఆ సూచనను తీసుకుంటాము. ఇంకా తక్కువలో వని జరిగితే డబ్బులు మిగులుతాయి కదా అని, అందుకు తగ్గ ఆలోచన చేయమని మీకుండే అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని చెప్పారు. Definitely your views will be taken well. దీనికి సంబంధించి తప్పకుండా మరొక రోజు మాట్లాడదాము. ఈ యాక్టుకు, టెండర్లకు, ఫైవ్ లైన్స్ కు ఇప్పుడు సంబంధం లేదు. ఫైవ్ లైన్స్ కు సంబంధించి చర్చ వచ్చింది కాబట్టి, దానికి సంబంధించి మీరు ప్రయత్నం చేశారు, దానిని మేము పరిశీలనలోకి తీసుకుంటాము. తప్పకుండా వీటికి ధర తగ్గించడం గానీ, ప్రభావవంతంగా ఉపయోగించడం విషయంలో కానీ, మరొక రోజు చర్చిద్దాము. మీరందరూ అందుకు సంబంధించి తగిన సూచనలు, సలహాలు ఇస్తే వాటిని కూడా తప్పకుండా పరిశీలనలోకి తీసుకుంటాము.

ప్రస్తుతం సమయం అయిపోతుంది కాబట్టి, ఈ బిల్లు కాక మరొక రెండు రిజల్యూషన్లు ఉన్నాయి. కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానాలు చేయవలసివుంది. ఎఫ్ సీఐ లెవీ సేకరణ విషయంలో కానీ, క్రాప్ ఇన్సూరెన్సు విషయంలో గౌరవ మంత్రులు శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి, ఈటల రాజేందర్ గారు తీర్మానాలు చేసి పంపడానికి ఎదురుచూస్తున్నారు. ఇందుకు సంబంధించి రెండు తీర్మానాలను పాస్ చేసుకోవాలి. అన్నింటికంటే ముందు ఈ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లును పాస్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికే చాలా సమయం చర్చించాము కాబట్టి, సభ్యులందరూ సహకరించి ఈ బిల్లును పాస్ చేసేవిధంగా చేయాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. వీటికి

సంబంధించి ఏ విధంగా చేయాలనేదానిపై మరొకసారి అందరం చర్చిద్దాము. ఈ యాక్టు ఇతర చట్టాలకు అడ్డు కాదు. ఇతర ప్రక్రియలను ఓవర్లకు చేసేది కూడా ఇందులో లేదు. అవన్నీ ఇందులో కొనసాగుతాయని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, ప్రతిష్ఠాత్మకమైన పథకం ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టినందుకు ఈ ప్రభుత్వాన్ని, ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. ఈ బిల్లు గురించే కొన్ని ఇబ్బందులను ఇందులో పెట్టారు. ఆర్టికల్ 30కి సంబంధించి వయలేపనా కాదా, వేరే కోర్టులకు సంబంధించి జ్యూరీస్ డిక్షన్ ఉందా, లేదా? వీటికి సంబంధించి హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టు దానిని ఫ్రక్షడౌన్ చేస్తుంది. అది మీరు చేసుకున్న రాజ్యాంగ వ్యతిరేకమైనది కాబట్టి, వాళ్ళు కొట్టివేస్తారు. కానీ, అలా చేయడమనేది మనకు మంచి సాంప్రదాయం కాదు. కోర్టుకు వెళ్ళకూడదంటే, ఆర్టికల్ 30, 32 కానీ, హైకోర్టుకు ఉన్నటువంటి ఆర్టికల్ 151 మొదలైనవన్నీ మనము అతిక్రమించిన వారం అవుతాము. అది ప్రభుత్వ విచక్షణ. రాజ్యాంగం మీద ప్రమాణం చేసిన వారు అది చూసుకుంటారు. కానీ, ఇక్కడ 9, 1 లో భూ సేకరణ చేసినా, ఇందులో నోటిఫికేషన్ కంటే ముందు ఏదైతే వినియోగంలో ఉంటుందో, ఆ వినియోగానికి అర్హత ఉందని చట్టంలో చెప్పారు. అలా చెప్పినప్పుడు రైతు దానిని వాడుకుంటారు. అలా వాడుకున్నప్పుడు మళ్ళీ మీరు అందులో చెబుతుంటే త్రవ్వకూడదు, ఆనకట్టలు నిర్మించరాదని, భవనాలు నిర్మించరాదు, చెల్లువేయరాదని చెప్పారు. మీరు ఈ చట్టాన్ని అమలు చేయవచ్చు. కానీ, అలా అమలుచేసినప్పుడు రైతులకు ఏం చేశారంటే, ఒక సంవత్సరం నుంచి, మూడు సంవత్సరముల పాటు కారాగార శిక్ష పెట్టారు. అసలు మనమే మొత్తం చూడలేదు.

రైతుమీద పొలంలోంచి ఫైన్ లైన్ వెడుతుంటే, రేపు చెల్లు వేశారని, భవనాలు కట్టారని, లేక ఇంకేదో అని వరి పొలంలో నీళ్ళు పెట్టారు కాబట్టి, అక్కడ రిజర్వాయరు ఏర్పడిందనే పేరుతో ఎనలైజ్ చేసేటటువంటిదానిని ఏదైనా ఈ ప్రభుత్వం సవరించుకుంటే మంచిదని నేను సూచిస్తున్నాను. గౌరవ మంత్రిగారు ప్రాణహిత-చేవెళ్ళ రెండు జిల్లాలకు సంబంధించిందని అన్నారు. కానీ, అది 5, 6 జిల్లాలకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు అని విన్నాము. ఇది బిల్లుకు సంబంధం లేదు. మంత్రిగారు మాట్లాడారు కాబట్టి, వారిని అడుగుతున్నాను. అలాగే, ఈ బిల్లుకు సంబంధించి కోర్టులకు వెళ్ళకుండా దానిని నిలుపుదల చేసేదానిపై ఒకసారి ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. కోర్టులకు వెళ్ళే అర్హత మీరు చట్టం చేసినా, అది రాజ్యాంగ పరిధిలో చట్టం ఉండాలి కాబట్టి, అది రాజ్యాంగపరిధిలో లేదు కావున

కోర్టు ఆవడానికి అవకాశం ఉంది కాబట్టి, దానిని సవరించుకోవాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

12.00 | శ్రీ టి.హరీష్ రావు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పోట్ల ము. నాగేశ్వర రావు గారు చెప్పినట్లుగా, ఈ చట్టం గురించి లీగల్గా న్యాయ నిపుణులతో మరియు అడ్వకేట్ జనరల్ గారితో మాట్లాడడం జరిగింది. దానికంటే ముఖ్యమైనది ఏమంటే, ఇటువంటి చట్టమే గుజరాత్ రాష్ట్రంలో వచ్చింది. గుజరాత్ రాష్ట్రంలో ఫైపులైన్లు వేశారు. అక్కడ నిరంతరంగా నీటిని కూడా సరఫరా చేస్తున్నారు. ఏ చట్టం మీద కూడా ఏ కోర్టు అడ్డుకోలేదు. This is almost in line with Act of Gujarat State. అక్కడ ఇప్పటికే ఈ చట్టాన్ని ఇంప్లెమెంట్ చేశారు. ఎటువంటి ఇబ్బందులు రాలేదు. అక్కడి ప్రజలు నీటిని సేవిస్తూ సంతోషంగా ఉన్నారు. కాకపోతే గుజరాత్ రాష్ట్రంలో ఒక ప్రాంతంలో మాత్రమే చేయడం జరిగింది. మనం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తంగా చేసి ప్రతి ఒక్కరికి, ప్రతి ఇంటికి, ప్రతి తండాకు, ప్రతి గుడిసెకు కూడా నీటిని అందించే కార్యక్రమం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు : అధ్యక్షా, మేము ఈ సిస్టమ్ కి వ్యతిరేకుని ఎప్పుడు అనలేదు. We welcome the system. ఇది చాలా మంచి ప్రాజెక్టు, దీనికి మేము సహకరిస్తాము. But the way, the acquisition of land is made is not proper అనే దానిమీద బిల్లు ఏదైతే పెట్టారో, దానిమీద చాలా లుకలుకలున్నాయి. ఈ బిల్లు చూస్తే ప్రజాస్వామ్యంలో మనిషికి హక్కు లేని విధంగా అయిపోయింది. We are staying in a democratic country and in a democratic State too. ప్రజాస్వామ్యంలో వారికి హక్కులు లేకుండా, హక్కులు తీసివేస్తు binding చేస్తే ఎట్లా అధ్యక్షా. దీనిపైనా అన్ని బైండింగ్స్ ఉన్నాయి. All four sides bindings పెట్టేసి చేస్తే ఎట్లా అధ్యక్షా. "No Civil Court shall have jurisdiction in respect of any matter, but the Collector, on the advice of the Government...." I must satisfy with the compensation paid, being the owner of the land, but you are preventing me from approaching the Court of Law, thereby abridging my fundamental rights.

MR. CHAIRMAN: Now, I request the Hon'ble Deputy Chief Minister (Revenue) to move the Bill for consideration and then for passing.

SRI MOHD. MAHMOOD ALI, DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE): Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Telangana Domestic and Industrial Water Grid Pipelines (Acquisition of Right of user in Land) Bill, 2015 (L.A. Bill No.1)" be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Telangana Domestic and Industrial Water Grid Pipelines (Acquisition of Right of user in Land) Bill, 2015 (L.A. Bill No.1)" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill was considered.

Interruption

(At that point of time, the Hon'ble Members, Sri M. Ranga Reddy, Sri M.S. Prabhakar Rao, Sri Ponguleti Sudhakar Rao and Sri Farooq Hussain approached near the podium protesting the Bill)

Clauses 2 to 20, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That Clauses 2 to 20, Clause 1, Enacting Formula & Long Title" do stand part of L.A. Bill No.1 of 2015.

(PAUSE)

The motion is carried and the Clauses 2 to 20, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the L.A. Bill No.1 of 2015.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, మీరు ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా, ట్రేడ్ యూనియన్ లీడర్ గా అధికారిక, అనధికారిక కొట్లాటలు, ప్రొటెస్ట్ లు ఇవన్నీ చేసి వచ్చిన వారు. ఈ రకంగా ప్రతిపక్ష సభ్యుల యొక్క feelings express చేసే హక్కు కూడా లేకుండా బిల్లు పాస్ చేసుకోవడం కరెక్ట్ కాదు. There are lot of anomalies and complications in this Bill. స్టడీ చేయడానికి సమయం కూడా లేదు. ప్రాణహిత-చేష్టల ప్రాజెక్టుతో ముడిపడి ఉందనే భావన కూడా ఉంది కనుక, దీనికి సరైన రీతిలో క్లారిఫికేషన్ లేదు గనుక, మేము దీనిపైన ప్రొటెస్ట్ చేస్తూ కాంగ్రెస్ పార్టీ వాకౌట్ చేస్తుంది.

(At that point of time, the Members from Indian National Congress Party and Telugu Desam Party staged walk-out in protest of the consideration of the Bill)

Interruption

SRI MOHD. MAHMOOD ALI, DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE): Chairman Sir, I beg to move that:

"That the Telangana Domestic and Industrial Water Grid Pipelines (Acquisition of Right of user in Land) Bill, 2015 (L.A. Bill No.1)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Telangana Domestic and Industrial Water Grid Pipelines (Acquisition of Right of user in Land) Bill, 2015 (L.A. Bill No.1)" be passed.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill was passed.

10. ప్రభుత్వ తీర్మానము

రైస్ మిల్లు లెవీ 25% కొనసాగించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుట గురించి

MR. CHAIRMAN: Now, I request the Minister for Finance and Civil Supplies to move the Government Resolution.

SRI EATLA RAJENDER, MINISTER FOR FINANCE: Chairman Sir, I beg to move:

"The Telangana Legislative Council has, keeping in view that Telangana is a paddy producing State; that the surplus paddy is being utilized for the needs of other States and as the decision of the Government of India to remove 25% rice mill levy would cause hardship to the farmers in the State in disposing of paddy, resolved unanimously to request the Government of India to continue the existing mill levy percentage of 25 in future also for safeguarding the interests of the farmers of Telangana."

(PAUSE)

MR. CHAIRMAN: Resolution moved. The question is:

"The Telangana Legislative Council has, keeping in view that Telangana is a paddy producing State; that the surplus paddy is being utilized for the needs of other States and as the decision of the Government of India to remove 25% rice mill levy would cause hardship to the farmers in the State in disposing of paddy, resolved unanimously to request the Government of India to continue the existing mill levy percentage of 25 in future also for safeguarding the interests of the farmers of Telangana."

(PAUSE)

The Resolution was adopted.

శ్రీ అరికెల నర్సారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఏ ప్రభుత్వమైనా ఒక పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టినప్పుడు భూమిని తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. ఇది త్రాగునీటి ప్రాజెక్టు కాబట్టి తప్పనిసరిగా భూమి తీసుకోవాలి. దానికి మేము వ్యతిరేకం కాదు. ప్రభుత్వం భూమి ఏదైతే తీసుకొని దానిలో పైవులు వేసినప్పుడు, ఆ పైవుల మీద రైతులు ఏదైనా వంట వేసుకొంటే, ఆ రైతులను శిక్షిస్తామని అంటుంది ప్రభుత్వం. మేము దానిని వ్యతిరేకిస్తున్నాము. సామాన్య రైతుని ప్రభుత్వం జైలుకు పంపిస్తామంటే ఎట్లా అధ్యక్షా? ప్రజలు అధికారం ఇచ్చింది, వారిని జైలుకు పంపించడానికి కాదు. వారికి న్యాయమైనటువంటి నష్టపరిహారం ఇవ్వాలి. ఇచ్చిన తరువాత వారు దానిమీద మామూలు వంటలు వేసుకుంటారు. రైతులు వంటలు వేసుకున్నారు, చెట్లు పెట్టుకున్నారని వారిని జైలుకు పంపిస్తామని బిల్లు తీసుకువస్తే మనల్ని ప్రజలు క్షమించరు.

మిస్టర్ చైర్మన్ : బిల్లు పాస్ అయింది. దయచేసి తరువాత మాట్లాడండి.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు : అధ్యక్షా తెలుగుదేశం, కాంగ్రెస్ పార్టీల వైఖరి ఏలా ఉందంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక మాటంటే మాటమీదుండే మనిషి. కేసిఆర్ చచ్చుడో, తెలంగాణ తెచ్చుడో అన్నారు. తెలంగాణ తెచ్చారు. దేవు నాలుగేళ్లలో తప్పకుండా నీళ్లిస్తా అని అన్నడు. తప్పకుండా నీళ్లు త్రాగిస్తే ఉన్న నాలుగు నీట్లు కూడా ఉండకుండా పోతాయనే తండ్లాట కనిపిస్తుంది వారిలో. వారు ఆరుగురు సభ్యులుంటే మీరు నలుగురికి అవకాశం ఇచ్చారు. ఎన్ని క్లారిఫికేషన్స్ అడిగినప్పటికీ, వాటన్నింటికీ గంటకు పైగా సమాధానమిచ్చాము. కానీ, వారి ధోరణి చూస్తూ ఉంటే ఎట్టానా చేసి బిల్లును అడ్డుకోవాలి, ఈ వాటర్ గ్రీడ్ వసులు జరగవద్దు, ఇంటింటికీ పేద ప్రజలకు నీళ్లు రావద్దు, వాళ్లకు వచ్చిన ఆలోచన మాకెందుకు రాకపోయే, ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు మంచివని చేస్తే మాకు ఆయింత పుట్టగతులు లేకుండా పోతాయేమో అని కాంగ్రెస్ పార్టీకి, గెలిచిన ఈయింత రెండు నీట్లు కూడా గెలవకుండా పోతామేమోననే బాధ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల్లో కనబడుతుంది తప్ప, వేరే ఉద్దేశం లేదు.

ఈ ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు వస్తుంటే, ప్రభుత్వం మంచిగా పని చేస్తుంటే, వారు జీర్ణించుకోలేక ఓర్వలేకనే ఈ రకంగా వాకౌట్ చేస్తున్నట్లుగా మాకు అనిపిస్తుంది. వారు ఏమి చేసినా, ఎన్ని అడ్డంకులు సృష్టించినా ఈ ప్రభుత్వం పేద ప్రజల కోసం వచ్చినటువంటి ప్రభుత్వం. తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలోంచి వచ్చిన

ప్రభుత్వం. ఆ ప్రజల ఆకాంక్షలు నెరవేర్చడం కోసం పేద ప్రజలకు ప్రతి ఇంటికీ త్రాగునీటిని అందించేందుకు ఈ ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉన్నది. ప్రజలకిచ్చిన మాట నిలబెట్టుకుంటాము. ఇంటింటికీ నీళ్లు త్రాగిస్తాము.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి : అధ్యక్షా, రెజిస్ట్రార్ మూవ్ చేసిముందు రెండు నిమిషాలు మాట్లాడాలి. ఈ రెజిస్ట్రార్ రైతాంగం జీవితంతో ముడిపడినటువంటిది. రైతులు వంట వేసుకున్న తరువాత ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల వంట నష్టపోవడం వల్ల రైతులు బాధలో ఉన్నారు. Insurance Premium కట్టినటువంటి రైతులకు ఈయెక్క పంట నష్టపరిహారం కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఇప్పుడున్నటువంటి పాలసీ విధానంలో కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి వాటిని సవరించడానికి ఈ సభ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేసి పంపించాల్సిన అవసరం ఉంది. దేశంలో గానీ, రాష్ట్రంలో గానీ 75 శాతం మంది రైతులు ఉన్నారు. వారి జీవితాలకు సంబంధించిన సమస్య ఇది. కాబట్టి దానిపట్ల గౌరవ సభ్యులు కూడా సహకరించాలని కోరుకుంటున్నాను.

నేడు ఎండవనకా, వాననకా ఆరుగూలం క్షుధి రైతులు పండించిన పంట చేతికి వచ్చేదాకా నమ్మకం లేని పరిస్థితి ఉంది. అలాంటి సందర్భాలను మనం అనేకసార్లు చూశాం. వడగండలు, తుఫాన్లు వంటి ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల రైతులు విపరీతంగా నష్టపోతున్నారు. ఇలాంటి సందర్భాలల్లో రైతులను ఆదుకోడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న పంటల బీమా పథకం సమగ్రంగా లేదని తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. మనుష్యులు, జంతువులకు ప్రాణ హాని కలిగిన, జబ్బు చేసినా, చివరికి మనుష్యులకు చెందిన ఆస్తులు, వాహనాలు ఇతరత్రా పరికరాలు చెడిపోయినా, వనికి రాకుండా పోయినా బీమా సౌకర్యం పొందే మెనులుబాటు ఉంది. కానీ, ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న వ్యవసాయ బీమా పథకం వల్ల వంట నష్టపోయిన రైతులు బీమా సౌకర్యం మాత్రం పొందలేక పోతున్నారు. ఈ పథకం ఓ రైతు యూనిట్ గా కాకుండా ఒక గ్రామం యూనిట్ గా అమలు కావడమే ఇందుకు కారణం. ప్రస్తుతం మూడు పథకాలున్నాయి.

- 1) జాతీయ వ్యవసాయ పంటల బీమా పథకం.
- 2) వాతావరణ ఆధారిత పంటల బీమా పథకం.
- 3) సవరించిన జాతీయ వ్యవసాయ పంటల బీమా పథకం.

ఈ మూడు పథకాలు 2008 నుండి అమలులో ఉన్నాయి. ఈ పథకంలో భాగస్వాములయ్యేందుకు నలభై ఎనిమిది లక్షల ఇరవై ఐదు వేల మంది రైతులు ప్రీమియం చెల్లించారు. కానీ, అందులో కేవలం ఎనిమిది లక్షల ఎనభై ఆరువేల మంది రైతులు మాత్రమే

బీమా పరిహారాన్ని పొందగలిగారు. మిగతా వారు ప్రీమియం చెల్లించినా పంట నష్టపోయినా పరిహారం పొందలేకపోయారు. దీనికి కారణం ప్రస్తుత బీమా పథకాలు గ్రామం, మండలం యూనిట్ గా తయారయ్యాయి. అంటే ఏదైనా వైపరీత్యం వచ్చి ఊరంతా నష్టపోతే తప్ప, రైతులకు పరిహారం అందదు. చాలా సందర్భాల్లో ఎంతటి వైపరీత్యాలు వచ్చినా కొద్దిమంది రైతులకు మాత్రమే నష్టం కలుగుతుంది. అలాంటి సందర్భాల్లో రైతులు పరిహారం పొందలేకపోతున్నారు. అందుకే ఇప్పుడున్న నిబంధనలు సవరించి ఏ పంటకు, ఆ పంటకు వర్తించేలా రైతులకు వ్యక్తిగతంగా పంటల బీమా వర్తింపజేసినట్లయితే కష్టకాలంలో బీమా పరిహారం అందుతుందని రాష్ట్రప్రభుత్వం భావిస్తున్నది.

అధ్యక్షా, అందుకే బీమా పథకంలో మార్పు రావాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాము. బీమా యూనిట్ న్ని గ్రామ, మండల స్థాయి నుండి రైతు స్థాయికి తగ్గించాలని కోరుతున్నాము. దీనివల్ల ప్రతి రైతు బీమా పరిధిలోకి వస్తారు. ఏదైనా విపత్తు సంభవిస్తే మిగతావారితో సంబంధం లేకుండానే తాను నష్టపోయిన పంటకు పరిహారం పొందుతాడు. కాబట్టి, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రయోగాత్మకంగా రైతు ఒక యూనిట్ ప్రాతిపదికనా వ్యవసాయ బీమా పథకాన్ని అమలు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. మా విన్నపాన్ని మన్నించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

MR. CHAIRMAN: Now, I request the Minister for Agriculture to move the Government Resolution.

SRI POCHARAM SRINIVAS REDDY, MINISTER FOR AGRICULTURE (ON BEHALF OF HON'BLE CHIEF MINISTER): Chairman Sir, I beg to move:

"This House unanimously resolves to urge the Government of India to treat Farmer as Unit instead of Village/Mandal/District as unit under the Agriculture Crop Insurance Schemes."

MR. CHAIRMAN: Resolution moved. The question is:

"This House unanimously resolves to urge the Government of India to treat Farmer as Unit instead of Village/Mandal/District as unit under the Agriculture Crop Insurance Schemes."

(PAUSE)

The Resolution was adopted.

MR. CHAIRMAN: Now, the House is adjourned for tea break for 15 minutes.

(The House then adjourned at 12.14 p.m. for tea break)

(After tea break, the House reassembled at 12.45 p.m. with the Hon'ble Chairman in the Chair)

ప్రభుత్వ బిల్లులు

2015, తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (నెం.1) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం.6)

మరియు

2015, తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (నెం.2) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నం.7)

(తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)

MR. CHAIRMAN: Now, the remaining two Bills i.e., L.A. Bill No.6 of 2015 and L.A. Bill No.7 of 2015 may be clubbed.

SRI EATALA RAJENDER (MINISTER FOR FINANCE): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation (No.1) Bill, 2015 (L.A. Bill No.6 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)." be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved.

SRI EATALA RAJENDER (MINISTER FOR FINANCE): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation (No.2) Bill, 2015 (L.A. Bill No.7 of 2015) (as passed by the Telangana Legislative Assembly)." be taken into consideration.

MR. CHAIRMAN: Motion moved, now the discussion on consideration of the two Bills.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, దయచేసి రిస్ట్రైక్ట్ చెయ్యకండి. అందరికీ అవకాశం ఇవ్వండి. Today is the last day of the House. సాధ్యమైనంత వరకు నిర్ణీత సమయంలోనే పూర్తిచేసుకోవడానికి ప్రయత్నిద్దాం.

మిస్టర్ చైర్మన్: శ్రీనివాస్ గారు మీకు చెప్పేటటువంటి వాడిని కానుగాని, ఒక విషయం మాత్రం దృష్టిలో పెట్టుకోండి. ఒకవేళ ఇద్దరు మాట్లాడదలచుకుంటే, మీకు మీరే time confine చేసుకోండి. కాని ఇద్దరు రెండేసి గంటలు మాట్లాడతామంటే సాధ్యంకాదు గదా.

శ్రీ డి.శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, మా సభ్యులందరూ కూడా మాట్లాడే మూడో అంశం. ఏమున్నా ఈ రోజు చివరి రోజు కార్యక్రమానికి వచ్చాము. ఇది ఒక Statutory Bill. విజ్ఞత గల ప్రతి వ్యక్తి దీనిని పాస్ చేయాల్సిందే. తప్పదు. అయితే దానిలో ఉన్న positive and negative aspects, ఇబ్బందికరమైనటువంటి అంశాలు, వీటిని అన్నిటినీ కూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం అవసరంగా నేను భావిస్తున్నాను. చాలా ambitious budget పెట్టారు రూ.1,15,000 కోట్లకు పైన. అన్ని అంశాలని క్షుణ్ణం చేసి ప్రయత్నం చేసినారు గాని, అంత వద్దతిగా జరిగినట్లు లేదు. సరైన రీతిలో ప్రాధాన్యాలు లేవు. ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశం ఏదన్నప్పటికీ కూడా, బేసిక్ గా ప్రభుత్వం అనేది నిరంతరంగా నడిచేటటువంటి ఒక వ్యవస్థ. గత ప్రభుత్వం ఒకటి చేసింది కనుక మనం దానిని వదిలివేయాలి అనేటటువంటి ఆలోచన మంచిది కాదు. ఒక ప్రభుత్వం చేసిన పొరపాటు ఏదన్నా ఉంటే దాన్ని సరి చేయడంలో తప్పు లేదు. అటువంటి దశలో, మన రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత వాస్తవంగా ఇది రెండవ బడ్జెటు అయినప్పటికీ, ప్రాక్టికల్ గా చూస్తే, ఇది మొదటి బడ్జెటు కిందే లెక్క. గత బడ్జెట్ అనేది పాత ప్రభుత్వం యొక్క వోల్టేజీ ఎకౌంట్ బడ్జెట్ గా తీసుకున్నాము.

ఈ బడ్జెటు మీ ఎన్నికల మేనిఫెస్టో మేరకు తయారు చేసుకోవడానికి ప్రజలు మీకు అధికారం ఇచ్చారు. ప్రజలు అలా అధికారం ఇచ్చిన తరువాత, సహజంగా వారికి ఇచ్చిన వాగ్దానాలు నెరవేరుస్తారనే భావనతో ఉంటారు. కొన్ని వెంటనే అమలు చేసేవి ఉంటాయి. కొన్నిటికి మూడు మాసాలు పట్టొచ్చు, కొన్నిటికి ఆరు మాసాలు, కొన్నిటికి సంవత్సరం పట్టవచ్చు. మరికొన్నిటికి సంవత్సరాలు పట్టవచ్చు. కాని ప్రధానంగా అధికారంలోకి వచ్చిన ప్రభుత్వం, వాగ్దానాలు చేసిన దిశగా నడుస్తున్నదా, లేదా అనే అంశం ముఖ్యం. న్యాయంగా మాట్లాడితే టిఆర్ఎస్ పార్టీకి ఇంత సునాయానంగా అధికారంలోకి వస్తామన్న విశ్వాసం ఏ రోజు కూడా లేదనే చెప్పాలి. ఎందుకంటే there was confusion. ఒక లెక్కన చూసినట్లయితే ఆ ఇబ్బందికరమైన సరిస్థితి ఉందనే భావన వల్ల, ప్రజలకు మేలు జరిగిందేమోనని భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఖచ్చితంగా గెలుస్తామంటే మీరు ఇన్ని వాగ్దానాలు చేయకూడదన్నారు. ఏదేమైనా మీరు ప్రజలకిచ్చిన ఆ హామీలను నేను అభినందిస్తున్నాను. కాని నత్త నడక మటుకు బాగోలేదు.

కొన్ని విషయాలలో మీరు ఫాస్ట్ గా మూవ్ అయినారు. పెన్షన్స్ విషయంలో మూవ్ అయినారు, అవుతా ఉన్నారు. We do appreciate it. కాని ఇతర అంశాలు ఏవైతే ఉన్నాయో, two bed room house కానివ్వండి, ఎస్సీలకి మూడు ఎకరాల భూమి

కానివ్వండి, ఇంటికో ఉద్యోగం కానివ్వండి, యువకులకు ఎంతో ఉత్సాహంగా వారు ఈ ప్రభుత్వాన్ని తేవడానికి ప్రయత్నించి, ఉద్యోగాలు వస్తాయనే భావనతో, ఎన్నో ఆశలతో ఉన్నారు. వారిలో ఇప్పుడు అసంతృప్తి వచ్చింది. ఏ ఒక్క ఉద్యోగానికి ఇంతవరకూ నోటిఫికేషన్ లేదు.

KG to PG, మంచి పథకమే. పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల విషయానికి వస్తే గత పది సంవత్సరాలలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎన్నో ప్రాజెక్ట్స్ ని చేపట్టడం జరిగింది. కొన్ని పూర్తయినాయి, కొన్ని ప్రజలకు అంకితం చేయబడ్డాయి. కొన్ని పెద్ద ప్రాజెక్టులు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. మరి మనం బడ్జెట్ కేటాయింపులు చూసినట్లయితే ఈ ప్రాజెక్టులకి ఎక్కడా డబ్బులు అలకేషన్ అయినట్లు కనబడడం లేదు. ప్రత్యేకంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో గ్రామీణీతో వచ్చే సాగునీటి వసతులు చాలా తక్కువ. ఈ రోజు మనం చూసినట్లయితే నిజాంగారు కట్టినటువంటి నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు. ఆ నాడు ఈ రకంగా క్రేన్లు లేవు, ఈ రకంగా ఇంజనీర్లు లేరు, ఇంత టెక్నాలజీ లేదు. మూడు లక్షల ఎకరాలకి గ్రామీణీ ద్వారా భూములకు నీరు సరఫరా చేసే స్థామిత నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకి ఉన్నది. అటువంటిది ఇప్పుడు లక్ష ఎకరాలకు కూడా చేసే పరిస్థితి లేదు. 2006-07 సంవత్సరాలలో ఆ నాడు మా ప్రభుత్వం అలీ సాగర్ మరియు గుత్తా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ చేపట్టిన తరువాత, సుమారు లక్ష ఎకరాలకు సప్లై వెంటు చేయగలుగుతున్నాము. అయితే కూడా నాకంటే ఎక్కువ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డిగారికి తెలుసు, ఎందుకంటే అది ఆయన నియోజక వర్గం నుంచే మొదలవుతుంది కనుక. లక్ష అరవై నుంచి లక్ష డబ్బై వేల ఎకరాల మటుకే మనం చేయగలుగుతున్నా. దానిని దాటలేకపోతున్నాము. మనకు ఎక్కువగా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్స్ ఉన్నాయి. గ్రామీణీతో పొరుగుదలకు అవకాశాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. ఆ విషయం కడియం శ్రీహరి గారికి బాగా తెలుసు. వారు ఇరిగేషన్ మినిస్టర్ గా చేసారు. మరి ఈ ప్రాజెక్టులని పూర్తి చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అలా పూర్తి చేసుకోగలిగితే రైతుకి లాభం చేకూరుతుంది. రైతులకి పంట పండించుకునే అవకాశం మనం వారికి ఇచ్చినట్లయితే వారి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడుతుంది. రైతు యొక్క పరిస్థితిని బలోపేతం చేసే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేసినప్పుడు మొత్తం వ్యవస్థకే మేలు జరుగుతుంది. ప్రతి యొక్క బిజినెస్ కూడా రైతుతో ముడిపడి ఉంది. కనుక దానిపైన శ్రద్ధ పెట్టడం చాలా అవసరం అనే మాట నేను మనవి చేస్తున్నాను. అది మటుకు ఈ బడ్జెట్ లో కనబడడం లేదు.

అదే రకంగా మనం చూసినట్లయితే, ఉద్యోగులలో గాని, యువకులలో గాని, అసంతృప్తి, అస్థిరత పెరుగుతూ ఉన్నది. మేము ఏమో అనుకున్నాము, కానీ అనుకున్నట్లు జరగడం లేదు. ఆ రకంగా మీరు జరుపుతారని, మీరిచ్చినమాట మీద ఖచ్చితంగా నిలబడతారని, ఆ ప్రయత్నం చేస్తారని నేను భావిస్తా ఉన్నాను. మీరు Weaker Sections Government గా క్లెయిం చేసుకుంటున్నారు. ఇవ్వాలి మైనారిటీలకు గాని, SC, STs కి గాని, మీరు SC, ST Sub-Plan లో గాని, లేదా ఇతరత్రా గాని, కేటాయిపులు రీజనలుగా చేసినారు. కానీ, మీ లెక్కల ప్రకారము, మీ సర్వే ప్రకారము 51% ఉన్న BC లకి సముచితమైన కేటాయింపులు చేయలేదు. సముచితమైన వ్యవహారంగా వారికి పథకాలు లేవు. దాని గురించి నేను జనరల్ బడ్జెట్ పైన మాట్లాడినప్పుడు కూడా చాలా చాలా స్పష్టంగా, ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో నేను చెప్పడం జరిగింది. దాని గురించి తప్పకుండా మేము పరిశీలిస్తాము, we will take care of it అన్నారు కానీ, ఇవ్వాలి కూడా అప్రాప్రియేషన్లో మార్చేం కనబడడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను అభినందిస్తున్నాను BC ల జనాభాని లెక్కించడంలో he is the first man. ప్రభుత్వ వరంగా సర్వే నిర్వహించి, ఒక క్లారిటీని ఇచ్చారు. 51% BCs అనేది ఇవ్వాలి నిర్ధారణ అయిపోయింది. అది రికార్డులలోకి వచ్చింది. కనుక ఆ ప్రాధాన్యత వారికి తప్పకుండా కల్పించాలి. ఆ విషయంలో నాతోపాటు సభ్యులందరూ ఏకీభవిస్తారని భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇవన్నీ కూడా ఒక వృత్తివరంగా జీవించే వర్గానికి చెందినవారు. వారికి కావలసిన సహాయం ప్రభుత్వ వరంగా దొరికితే కానీ, వారి బ్రతుకు తెరువు బాగుపడదు. చేత కార్మికుల యొక్క అవస్థ మనం చూస్తున్నాము. వారికి చేయూతనివ్వడానికి పెట్టిన ఆస్కా పరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాము. రకరకాల కార్పొరేషన్లని చూస్తున్నాము. BC Finance Corporation అంటాం. అది బీసీలకు ఇచ్చే డబ్బు ఎంత? ఏ రకంగా ఎంతమందికి వారు సాయం చేయగలుగుతున్నారు? దీనిలో రెండు అంశాలున్నాయి. ఈ క్లాస్ కి ఖచ్చితంగా స్వయం ఉపాధికి మనం సహకారాన్ని అందించవలసిన బాధ్యత, అవసరం ఎంతైనా ఉంది. దానితో పాటు, అవకాశవకలు జరిగి, ఫండ్స్ దుర్వినియోగం కాకుండా చూడవలసిన బాధ్యత కూడా ఉంది. ప్రజాప్రతినిధులమైన మనపైన కూడా చేసిన కేటాయింపులు సద్వినియోగం అయ్యేలా చూడవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఎందుకంటే ప్రజా ప్రతినిధులు, మంత్రుల రికమండేషన్స్ ని ఎక్కడో ఒక చోట దుర్వినియోగం చేసే ప్రయత్నాలు చాలా జరుగుతాయి.

1.00 | నేను అంటున్నదేమంటే - రాష్ట్ర ప్రభుత్వ exchequer నుంచి పోయే ప్రతి రూపాయి కూడా utility orientedగా ఉండాలి తప్ప ఏ లెవెల్లో కూడా ఫైనాన్స్ లో మిస్ మేనేజ్మెంటు జరగకూడదు, అలా జరిగిన నాడే మనం ఫలితాలు పొందగలుగుతాం. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చి సుమారుగా సంవత్సర కాలం అవుతోంది. ఒక సంవత్సర కాలంలో చమత్కారాలన్నీ జరిగిపోతాయని నేను అనను. మీరు ఎంతో యాంబీషియస్ గా పెట్టుకున్న పథకాలకు సంబంధించిన కేటాయింపుల విషయంలో బడ్జెటులో క్లారిటీ లేదు. మీ రిసోర్సెస్ ఏమిటన్నది ఎక్కడా చూపించడం లేదు. ఈ రకమైన ఖర్చుకి do you have enough resources? అని లేకుండా ఎన్ని మాటలు మాట్లాడినా వుధా అవుతుంది. ఎన్ని చెప్పినా ఏమీ చేసినా బేసిక్ గా పాలిటిక్ గవర్నమెంట్ అన్నది ఒక డైరెక్షన్ ఇస్తుంది, కానీ ఇంప్లెమెంటు చేయదు. ఇంప్లెమెంటు చేసేది బ్యూరోక్రసీ, ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్మెంటు, ఎగ్జిక్యూటివ్ డిపార్ట్మెంటు. కానీ దురదృష్టవేషమంటే ఒక ప్రభుత్వం కొన్ని డైరెక్షన్స్ ఇచ్చి, కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకున్నప్పటికీ ఇంప్లెమెంటింగ్ ఏజెన్సీస్ ద్వారా న్యాయం జరగడం లేదు. ఆంధ్రా పాలకులు తెలంగాణ మీద సవతి తల్లి పీఠ చూపిస్తున్నారు, ఆంధ్రా పాలకుల వల్ల తెలంగాణ విషయంలో gross negligence జరుగుతోంది, ఏ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పటికీ, అనే మాట మాట్లాడాము. నేను కూడా అసెంబ్లీలో మాట్లాడాను. కానీ ఈరోజు మనం ఎవరినీ బ్లెమ్ చేయడానికి వీలులేదు.

ఈరోజు మంచైనా, చెడైనా బాధ్యులం మనమే. కాబట్టి మా సభ్యులు కొన్ని అంశాల మీద చాలా క్లారిటీతో వాళ్ల అభిప్రాయాలు చెబుతుంటే జీర్ణించుకోవలసిన, పరిశీలించ వలసిన అవసరం పాలకులకానికి ఉంది. అవసరమైతే మార్పులు చేయాలి. లేకపోతే ఎవరితో కొట్లాడుతాం, ఎవరితో చెప్పుకోవాలి? ఈరోజు మూడో వ్యక్తిని అనే పరిస్థితి లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మనల్ని మనం దూషించుకునే పరిస్థితి రాకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ప్రతిపక్షాలను కలుపుకుని, కాన్ఫిడెన్స్ లోకి తీసుకుని ముందుకు పోవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు సభకి వచ్చినపుడు చెప్పారు, అన్ని అంశాలలో ప్రతిపక్షాలను కాన్ఫిడెన్స్ లోకి తీసుకుని, ఆల్ పార్టీ మీటింగు పెట్టి, డెసిషన్ తీసుకుంటామని వారు చెప్పారు. అది వరకు బడ్జెట్ సెషన్ లో కూడా చెప్పారు, కానీ దురదృష్టవశాత్తు అది జరగడం లేదు. అది జరిగితే ప్రభుత్వానికే మంచిది. ప్రతిపక్షాలను విశ్వాసం లోకి తీసుకుని చేసినప్పుడు - ఇటు హౌస్ లో గానీ, అటు బయట గానీ ఎక్కడైనా గానీ criticism అన్నది తగ్గుతుంది. మీ అందరితో మాట్లాడే చేశాం కదా అని చెప్పవచ్చు. This system is always good for the Government.

ముఖ్యమంత్రిగారు ఏవిధంగానైతే చెబుతున్నారో ఆవిధంగా భవిష్యత్తులో చేస్తారనే విశ్వాసాన్ని నేను వ్యక్తం చేస్తున్నాను. మావాళ్లు కూడా మాట్లాడాలనే ఆసక్తితో ఉన్నారు, దయచేసి వారికి కొంత సమయం ఎక్కువ ఇవ్వండి. ఈ బడ్జెట్ ఒక statutory document కనుక, దానికిమేము ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకపోయినా మీరు పాసు చేసుకుంటారు కానీ దీంట్లో ఉన్న లోపాలు, లోసుగులను ఎత్తి చూపే బాధ్యత మాకుంటుంది. మా తమ్ముడు రాజేందర్ ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గా ఉన్నాడు, బలహీన వర్గాల నుంచి వచ్చిన వ్యక్తి. సామాజిక న్యాయం కోసం పోరాటం చేసిన వ్యక్తి. అప్రోప్రియేషన్ బిల్లు పాస్ అయినంత మాత్రాన అంతా అయిపోయిందనేది ఏమీ లేదు. రాజేందర్, నువ్వు నేను ఏ సెక్షన్ నుంచైతే వచ్చామో ఆ సెక్షన్ కి చాలా అన్యాయం జరిగింది. వాళ్లకి ఒక కాన్సిడెన్స్ క్రియేట్ చేయడానికి మీరు తగు చర్యలు తీసుకుంటారని నమ్ముతున్నాను. ఎందుకంటే ఆ సెక్షన్ చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాయి. దాంట్లో చాలా మంది బాగున్నారు, బాగున్న వాళ్ల విషయంలో తొందర లేదు. అప్పర్ క్లాస్స్ లో కూడా చాలా మంది పేదవాళ్లున్నారు. గతంలో బిసి శాఖ నాదగ్గర ఉన్నప్పుడు, బిసి విద్యార్థుల ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ సాచ్యురేషన్ స్థాయికి తీసుకరావడానికి నిధులు పెంచాలనే భావనతో అడిగితే .. YSR was kind enough, immediate గా రూ.120కోట్లు ఇచ్చారు, 80 శాతం క్రాస్ అయ్యేలా చేశాం, తర్వాత శాచ్యురేషన్ స్థాయికి తీసుకెళ్లాం, including minorities. దీంతోబాటు economically weaker sections కూడా ఇన్ క్లూడ్ చేయడం జరిగింది. Forward caste లో పేదవాళ్లుంటే వాళ్లను విస్మరించవలసిన అవసరం ఏమాత్రం లేదు. ఒక పద్ధతి ప్రకారం, మెరిట్ మీద తప్పకుండా ఆడుకోవాలి.

కెజి టు పిజి అన్నారు, చాలా గొప్ప అంశం. ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ కి సంబంధించి FAST తీసుకొచ్చారు, Whatever it is, తర్వాత దాన్ని విశ్లేషించేసుకున్నారు. ఇది వరకు నడుస్తున్న పద్ధతినే ఫైనల్ గా అడాప్ట్ చేసుకున్నారు. ఈరోజు విద్యార్థులు నూటికి నూరు శాతం వసతి ఇచ్చే ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ మీదే, స్కాలర్ షిప్ మీదే ఆధారపడి ఉన్నారు. కాలేజీల బెనిఫిట్స్ కోసం నేను మాట్లాడడం లేదు. విద్యార్థుల విద్యాభ్యాసానికి అవకాశం వచ్చేలా, వాళ్లకి ఏదైతే ఆర్థిక సహాయం చేస్తామని చెప్పామో, అది అన్ని సెక్షన్స్ వాళ్లకి తప్పకుండా ఇవ్వాలి. శ్రీహరిగారు మంత్రిగా వచ్చారు, అనుభవజ్ఞులు, ఆ ఫీల్డ్ నుంచే వచ్చారు. తప్పకుండా న్యాయం చేస్తారని నేను నమ్ముతున్నాను.

నేను ధైర్యంగా, ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాను, పదేళ్ల కాంగ్రెస్ పాలనలో తెలంగాణ ఎకానమీని పెంచుకోవడం జరిగింది, దాంట్లో

అనుమానం లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం రావడంలో శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారు పవిత్రమైన రోల్ ప్లే చేశారు. ఆ విషయాన్ని స్వయానా ముఖ్యమంత్రిగారే ఇక్కడ పదే పదే చెప్పడం జరిగింది. ఆయన చమత్కారంగా మాట్లాడుతూ- సోనియా గాంధీ గారు తెలంగాణాని ఇచ్చిన మాట వాస్తవమే, మరి తెచ్చెందెవరని నన్ను అడిగారు. తెచ్చింది తెలంగాణ సమిష్టి నాయకత్వం. అన్ని పార్టీల సమిష్టి కృషి వల్ల తెలంగాణ వచ్చింది. నాయకత్వం మీకు వచ్చింది. తెలంగాణాని ప్రజలు మీ చేతుల్లో పెట్టారు. ఈ తెలంగాణాని మీరు బంగారు తెలంగాణాగా తీర్చిదిద్దడానికి కృషి చేస్తారని మేము నమ్ముతున్నాం. ఈ బడ్జెటులో ఉన్న లోసుగులను సరిదిద్దుకుంటారనే విశ్వాసం రాజేందర్ పై ఉంది. మా ఫైనల్ ఫీలింగ్స్ ని ఫైండింగ్స్ లో చెబుతాం, రెక్టిఫై చేసుకుంటారని ఆశిస్తూ, పెండింగు ప్రాజెక్టులు, బిసి లకు సంబంధించి గొప్పగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ అరికెల నర్సారెడ్డి: అధ్యక్షా, మా టెర్మ్ మే ఫస్ట్ తో ముగుస్తోంది. చివరి సెషన్ లో ఈ బిల్లు మీద మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మా టెర్మ్ ని అదృష్టంగా భావిస్తున్నాం, ఎందుకంటే నలుగురు ముఖ్యమంత్రులను చూశాం, ముగ్గురు ఆర్థిక మంత్రులను చూశాం, రెండు రాష్ట్రాలను చూశాం, ఇద్దరు చైర్మన్లు చూశాం. ఇది చాలా అరుదైన అవకాశం. రాష్ట్ర విభజన జరిగినప్పుడు మేము వదలిపో ఉండడమన్నది మా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాం. ఈ సభలో మాట్లాడే అవకాశం కలగడం చాలా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాం.

ఈ బిల్లుని మేము ఖచ్చితంగా ఆమోదిస్తున్నాం. అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. ఒక ప్రతిపక్ష పార్టీగా లోపాలేమిటో ప్రభుత్వానికి చెప్పడం మా ధర్మంగా భావిస్తున్నాం. ప్రత్యేక రాష్ట్రమైన తర్వాత, చిన్న రాష్ట్రమైనప్పటికీ ఒక లక్షా పదిహేను వేల కోట్ల పైచిలుకు పెద్ద బడ్జెటుని పెట్టుకోవడం జరిగింది. వాస్తవానికి ప్రజల expectations చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రం మనకి వచ్చింది, మన ప్రభుత్వం ఏర్పడింది, ఇక మనకిమేలు జరుగుతుందనే expectations general గా ప్రజలకుంటాయి. మనం కూడా ప్రజలకి ఆవిధంగా చెప్పాలి. అన్ని రాజకీయ పార్టీలు చెప్పాయి. రాష్ట్ర విభజన జరిగితే ఈ ప్రయోజనాలు చేకూరుతాయని చెప్పారు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో మనం స్వప్నోయిన మాట వాస్తవం. అదృష్టం కొద్దీ ఉద్యమంలో ఉన్న టిఆర్ఎస్ పార్టీ నేతృత్వంలో మొట్టమొదటి ప్రభుత్వం ఏర్పడడం కూడా మంచిదనే నేను భావిస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం కాకుండా వేరే ప్రభుత్వం వస్తే, ఆ ప్రభుత్వం ఉంటే అన్నీ

చేసేవాళ్ళనే భావన ప్రజల్లో కలిగే అవకాశం ఉండేది. పోరాటం చేశామని చెప్పుకుంటున్న టిఆర్ఎస్ పార్టీ అధికారంలోకి రావడం మంచిదని నేను భావిస్తున్నాను.

మన రాష్ట్రానికి కొన్ని ముఖ్యమైన సమస్యలున్నాయి. ముఖ్యంగా ఇరిగేషన్ కి సంబంధించి మన అదృష్టమో లేక దురదృష్టమో గానీ నీళ్లున్నప్పటికీ గ్రావిటీ ద్వారా వచ్చే అవకాశం వదిలివేట్లా కి లేదు. అటు గోదావరి ఇటు కృష్ణా ఉన్నప్పటికీ, కాళ్ళ క్రింద నీళ్లు పోతున్నాయి. బకెట్లో ముంత ముంచి ఏవిధంగానైతే నెత్తి మీద పోసుకుంటామో ఆవిధంగా లిఫ్ట్ల ద్వారా నీళ్లు తెచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి మన రాష్ట్రానికి ఉంది. ప్రాణహిత - చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు తెలంగాణ ప్రాణం. గోదావరి మన ప్రక్కనే పోతున్నప్పటికీ వాడుకునే అవకాశం ఎక్కువ లేకపోవడంతో మనం ప్రాణహితను సెలెక్ట్ చేసుకున్నాం. నీళ్లు నిజామాబాదు, మెదక్ ఈ రెండు జిల్లాలకు మాత్రమే అని మంత్రిగారు చెప్పారు. అది కరెక్టు కాదు. ఐదారు జిల్లాలు ముఖ్యంగా ఎడారిగా ఉన్న ఉత్తర తెలంగాణా ప్రాణహిత మీద ఆధారపడి ఉన్న పరిస్థితి ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా 16.50లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు పారాలి, దీని అంచనా వ్యయం రూ.43వేల కోట్లు, రాబోవు రోజుల్లో పెరగవచ్చు. ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు క్రింద నిజామాబాదు జిల్లాలో 3.50లక్షల ఎకరాలుంది. నిజామాబాదు జిల్లాలో కలుపుకుని మొత్తం 16.50లక్షల ఎకరాలకు నీరు పారుతుందని భావించాం. కొత్తరాష్ట్రం వచ్చింది, ఈ ప్రాజెక్టుకి జాతీయ హోదాను ఇచ్చి మనల్ని ఆదుకుంటారు లేకపోతే రాష్ట్ర బడ్జెటు నుంచే ఎక్కువ నిధులు కేటాయించి ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తయ్యేలా చేస్తారని మేము భావించాం. పోయిన సంవత్సరం బడ్జెటులో రూ.1800కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

అప్పుడుప్పుడే కొత్తగా ప్రభుత్వం వచ్చింది కాబట్టి ఎక్కువ మొత్తాలు కేటాయించడం సాధ్యం కాకపోవచ్చు, పూర్తి స్థాయి బడ్జెటును పెట్టినపుడు ఎక్కువ నిధులు కేటాయిస్తారని మేము ఆశించాం. కనీసం రూ.5వేల కోట్లు ఉంటే తప్ప ఈ సంవత్సరం పని చేయలేమని అధికారులు ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేయడం జరిగింది. అధికారులు సిఫారసు చేసినంత మాత్రాన ప్రభుత్వం చేయాలని లేదు. ఈ సంవత్సరం ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకి రూ.5వేల కోట్లు కేటాయిస్తారని ఆశించాం. కానీ అదెందుకు సాధ్యం కాలేదో తెలియదు. కేవలం రూ.1500కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. బడ్జెట్ పై నేను మాట్లాడినపుడు - ప్రాణహిత చేవెళ్ల ప్రాజెక్టును నిర్లక్ష్యం చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఉందా అని అడిగితే, లేదు లేదు, నిర్లక్ష్యం చేయం, దాంట్లో

కొన్ని మార్పులు చేస్తున్నామని ఈ సభలోనే ఆర్థిక శాఖామంత్యులు చెప్పడం జరిగింది. ఆనాడు ముఖ్యమంత్రి గారు సభలో మాట్లాడుతూ - దీని మీద మాకు కొన్ని అనుమానాలున్నాయి, టెన్షన్ సరిగా లేవు, మోడిపై చేయాలనే ఆలోచన ఉందని ప్రకటన చేశారు. కాళేశ్వరం గురించి అటు ఆర్థిక మంత్రి గారు, ఇటు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా సభలో మాట్లాడారు. సంతోషం, కాళేశ్వరం నుంచి తీసుకొస్తామంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. కాళేశ్వరం నుంచి తీసుకొస్తే మనకి 120టియంసిలు వస్తాయి, ప్రాణహిత నుంచైతే తక్కువ వస్తాయని చెప్పారు. సంతోషం, కానీ ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకి సంబంధించి ఇప్పటి వరకు ప్లానింగ్ చేసి, ఛానల్ సిస్టం తీసుకొచ్చి, నిధులు ఖర్చులు చేసి చాలా ప్యాకేజీలు కూడా మొదలు పెట్టాం.

నాకు తెలిసినంత వరకు నిజామాబాదు జిల్లాలో మూడు ప్యాకేజీలు ప్రారంభమయ్యాయి. ప్రాణహిత నుంచి నీళ్లు తీసుకొచ్చినా, కాళేశ్వరం నుంచి నీళ్లు తీసుకొచ్చినా, దానికి ఈ మూడు ప్యాకేజీలకు సంబంధం లేదు. దీనికి లింక్ ఏమంటే, ఈ మూడు ప్యాకేజీలకు నీళ్లు రావాలంటే యస్ఆర్ఎస్ఎస్ నుంచి డ్రా చేసుకోవాలి. క్రింద కాకతీయ కెనాల్ కి 32టియంసిలను ప్రాణహిత నుంచి వేయాలని చెప్పారు. నిజామాబాదు జిల్లాలో ఉన్న 20, 21, 22 ప్యాకేజీలకు నీళ్లు రావాలంటే 6, 7, 8 ప్యాకేజీలు కరీంనగర్ జిల్లాలో పూర్తి కావాలి. ఆ మూడు ప్యాకేజీలకు ప్రాణహిత నుంచి నీళ్లు తీసుకరావాలని మన ప్లానింగులో ఉంది. ఆ మూడు ప్యాకేజీలకు ప్రాణహిత నుంచి తీసుకొస్తారా లేక కాళేశ్వరం నుంచి నీళ్లు తీసుకొస్తారా క్లారిటీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. కాళేశ్వరానికి సంబంధించి అంచనాలు, ప్లానింగ్ చేయడానికి లేటు కావచ్చు. మొత్తం ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుని డిస్టర్బ్ చేసే ఆలోచన కనబడుతోంది. మీ ఉద్దేశ్యం ఏమైనా కావచ్చు. మొత్తం కాకుండా ఈ మూడు ప్యాకేజీల మీద ఈ సంవత్సరం రూ.1500కోట్లు ఖర్చు చేసిన తర్వాత మిగతాది కాళేశ్వరం నుంచి ప్లానింగు చేసుకోమని మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ రూ.1500కోట్లు 20, 21, 22 ప్యాకేజీల మీద ఖర్చు చేస్తామని మంత్రిగారు రిస్కలో చెబుతారని ఆశించాను.

అధ్యక్షా, టిఆర్ఎస్ పార్టీ ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకున్న మరొక అంశం ఏమంటే - తెలంగాణాలోని షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు. ఆసియా ఖండంలోనే అతి పెద్ద షుగర్ ఫ్యాక్టరీ నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ. దీని క్రింద బోధన్, జహీరాబాదు, మెట్పల్లిలో మూడు ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. గత ప్రభుత్వంలో తప్పుడు అగ్రిమెంట్లు చేసుకున్నారు, ఆంధ్రా ప్రాంత పాలకులు తప్పుడు నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు, మన

ప్రభుత్వం ఉంటే ఇలా జరిగేదా అని ప్రశ్నించారు ఆనాడు. ఆవిధంగా ప్రశ్నించిన పార్టీ అధికారులలోకి వచ్చింది కాబట్టి జరిగిన పొరపాటును సరిదిద్ది ఆ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను ప్రభుత్వమే టేకోవర్ చేయాలని రెక్మెండ్ చేస్తున్నాం.

అధ్యక్షా, సారంగపూర్లో నిజాం కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఉంది. వదేళ్ల నుంచి మూత పడి ఉంది, దాన్ని ఓపెన్ చేస్తామన్నారు. దీని మీద ప్రభుత్వ ఆలోచన ఏమిటి? ఈ నాలుగు షుగర్ ఫ్యాక్టరీల ప్రస్తావన బడ్జెటులో ఎక్కడా తీసుకూలేదు. వాటికి డబ్బు ఏమీ అవసరం లేదు. ఈ నాలుగు ఫ్యాక్టరీలను ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం టేకోవర్ చేసి నడిపిస్తుంది అని ఒక వాక్యంలో కనీసం గవర్నర్ ప్రసంగంలోనైనా చెప్పి ఉంటే ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభినందించే వాళ్లు. కానీ ఆవిధంగా చేయలేకపోయారు, అది కూడా రెక్మెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, తెలంగాణ యూనివర్సిటీని ఉద్యమంలో వాడుకున్నాం. సార్, ఉద్యమ సందర్భంగా మీరు నిజామాబాదు జిల్లాకి వచ్చినప్పుడు ఈ యూనివర్సిటీకి సంబంధించి ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్స్ కూడా ఉన్నాయి. తెలంగాణ యూనివర్సిటీకి అన్యాయం జరిగింది, కడప యూనివర్సిటీకి రూ.100కోట్లు పెట్టారని చెప్పారు. తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేసిన కొత్త యూనివర్సిటీ ఇది, దీనికి అన్యాయం జరిగిందనే విధంగా మీరంతా ఆనాడు మాట్లాడారు. కొత్త రాష్ట్రం, కొత్త ప్రభుత్వం, కొత్త బడ్జెటు పెడుతున్నారు, ఖచ్చితంగా ఈ యూనివర్సిటీకి పోయిన బడ్జెటులో రూ.100కోట్లు కేటాయిస్తారని ఆశించాం. కానీ ఆ బడ్జెటులో సాధ్యం కాలేదు. ఈ విషయం గురించి మేము ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తే - ఏదో పొరపాటు జరిగిపోయింది, తెలంగాణ యూనివర్సిటీకి వచ్చే బడ్జెటులో రూ.100కోట్లు పెట్టి తీరుతామని చెప్పారు. కానీ దురదృష్టవశాత్తూ ఈ బడ్జెటులో దానికి కేవలం రూ.28కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. ఈ మొత్తం కేవలం జీతాలు, నిర్వహణకే సరిపోతుంది. ఏ బిల్డింగ్ నిర్మాణానికి గానీ, మౌలిక సదుపాయాలకు గానీ ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు పెట్టడానికి వీలు కాదు. కాబట్టి దీని మీద ఆర్థిక మంత్రిగారు స్పందించి, ఈ తెలంగాణ యూనివర్సిటీకి రూ.100కోట్లు కేటాయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాం.

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకున్న మరొక స్కీము - హౌసింగ్ స్కీము. గతంలో ఈ స్కీముకి సంబంధించి కొన్ని అవకతవకలు జరిగి ఉండవచ్చు, ప్రభుత్వం అన్నాక జరుగుతాయి. దాన్ని అడ్డుపెట్టుకుని ఈ స్కీమును పూర్తిగా మూసేయడానికి ప్రయత్నం చేయకూడదు. ఏ ప్రభుత్వమన్నది

ఇక్కడ సంబంధం లేదు. 25 సంవత్సరాల నుంచి ఎంజాయ్ మెంటు సర్టిఫికేటుంటే హౌసింగ్ స్కీమును వర్తింపజేస్తున్నాం. ఎంజాయ్ మెంటు సర్టిఫికేటుకు సంబంధించిన పరిమితిని ఆరు వేల నుంచి లక్ష రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు దయతలచారు. డబుల్ బెడ్ రూము కట్టిస్తాం, లక్ష రూపాయలకు డబుల్ బెడ్ రూము కాదు, వంద గజాలు, నూట ఇరవై గజాలలో డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్లు కట్టాలంటే మూడు నుంచి మూడున్నర లక్షలు అవుతుందని చెప్పారు. సంతోషం, పేదలకు డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్లు కట్టిస్తే మంచిదే. దీనికి పోయిన సంవత్సరం బడ్జెటులో రూ.100కోట్లు పెట్టారు, కానీ ఈ సంవత్సరం కేవలం రూ.300కోట్లకు పరిమితం చేశారు. అసలు ఉన్న స్కీమును నడిపిస్తారా లేక ఎత్తేస్తారా? క్లారిటీ లేదు. క్లారిటీ లేకపోవడంతో కొంచెం బాధ కలుగుతోంది. దాన్ని మెటనే రెక్మెండ్ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాం.

యస్సీలకు మూడేకరాల భూమి కొనిస్తామన్నారు. ఫైలబ్ ప్రాజెక్టు క్రింద ప్రతి నియోజకవర్గంలో ఒక గ్రామాన్ని ఎంపిక చేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చి కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పడి తొమ్మిది నెలలు అయిపోయింది.

1.20 భూమిలేని ఎస్సీలను కేవలం 500 మంది లబ్ధిదారులను మ. ఎన్నిక చేసినట్లుగా గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో తెలియజేయడం జరిగింది. ఈ లెక్కన ఇంకా మీకు మిగిలున్నటువంటి నాలుగు సంవత్సరాల్లో రెండు, మూడు వేల ఎకరాల భూమిని ఎస్సీలకు పంచి చేతులు దులుపుకునే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఉన్నదా అని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

కేజీ నుండి పీజీ విద్యా విషయంలో పోయినసారి క్లారిటీ రాలేదు. కనీసం ప్రభుత్వం ఈసారైనా క్లారిటీ ఇస్తుందేమో అని అనుకున్నాను. కానీ, ఎక్కడా కుడా క్లారిటీ ఇచ్చిన సందర్భం కనబడలేదు. అలాగే ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ విద్యార్థుల ఫీజుల విషయంలో కూడా గందరగోళం జరిగిన మాట వాస్తవం. దాని విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ఎలాంటి పాలసీ నిర్ణయం తీసుకుంటుందో తెలపాల్సిన అవసరం ఉంది.

అలాగే టీఆర్ఎస్ పార్టీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయకముందు ఇంటికో ఉద్యోగం అని చెప్పడం జరిగింది. దానితో యువకులంతా ఉద్యోగాలు వస్తాయని ఆశపడి టీఆర్ఎస్ పార్టీని గెలిపేయడం జరిగింది. కానీ, ప్రభుత్వం వచ్చి సంవత్సరం గడిచినప్పటికీ ఎవరికీ ఉద్యోగం వచ్చినట్లు కనిపీయడం లేదు. డిఎస్సి కూడా వేయడం లేదు. ఉద్యోగుల విషయంలో కూడా 43 శాతం ఫిట్ మెంట్ ఇచ్చామని చెప్పుకునే ప్రయత్నం చేసింది తప్ప, వాస్తవానికి కొత్త ఉద్యోగాలు ఎన్ని ఇస్తారు, ఎప్పుడుస్తారో చెప్పలేని పరిస్థితి. 43 శాతం ఫిట్ మెంట్

ఇవ్వడం గొప్పతనం కాదు. మనది మిగులు బడ్జెట్ ఉన్నది కాబట్టి ఇవ్వడం జరిగింది. మైనర్ బడ్జెట్ ఉన్నటువంటి ప్రక్క రాష్ట్రం వారు కూడా 43 శాతం ఫిట్ మెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ, ఉద్యోగస్తులకు ఇచ్చేటువంటి ఎరియర్స్ ని బాండ్ల రూపంలో ఇస్తామంటున్నారు ఆ విషయాన్ని ఉద్యోగస్తులు తప్పుపడుతున్నారు. వాటి విషయంలో ఉద్యోగస్తులు నిరసన తెలుపుతున్నట్లుగా మేము భావిస్తున్నాము. ఇప్పటికైనా బాండ్లు ఇవ్వకుండా, అధ్యక్షా, మీరు కూడా ఆ ఉద్యోగస్తుల వర్గం నుండి వచ్చారు గనుక వారి సాధక, బాధకాలు మీకు తెలుసు. కాబట్టి వారి ఎరియర్స్ ని వారి జిఫిఎస్ ఖాతాలోనే జమ చేస్తారని ఆశిస్తూ, ఇంటికో ఉద్యోగం కల్పించే విధంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రణాళిక ఉంటుందని ఆశిస్తూ నాకు మాట్లాడటానికి ఇచ్చినటువంటి అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ : దయచేసి గౌరవ సభ్యులకు ఒక సూచన. జూబ్లీహిల్స్ లో వర్కింగ్ లండ్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కొందరు మాట్లాడుతున్ననూ, మరి కొంత మంది సభ్యులు మధ్య, మధ్యలో పెళ్లి భోజనం చేసి రావాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. అలాగే ప్రెస్ మిత్రులు కూడా భోజనం చేసి రావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్): అధ్యక్షా, గతంలో ఎన్నడూ లేనటువంటి రీతిగా దేశంలో 29వ రాష్ట్రంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడింది. కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కొత్త ఒరవడిలో పరిపాలనా సాగాలనే సంకల్పంతోటి గత బడ్జెట్ vote on account budget అయినప్పటికీ కూడా ఒక వినూత్నమైన రీతిలో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడు చూస్తే కూడా బాగా సమగ్రంగా ఆలోచించి ఏది ప్రాధాన్యత క్రమంలో ఉండాలనేది ఆలోచించి దానికి అనుగుణంగా కేటాయింపులు జరిగాయి. ప్రాధాన్యత క్రమంలో ఉండేటువంటి అంశాలకు కేటాయింపులు చేసినప్పటికీ కూడా కొంత సంతృప్తికరంగా లేదనే మాట పెద్దలు ఎల్ ఓ పి గారు కూడా తెలియజేయడం జరిగింది. దానికి మేము కూడా ఏకీభవిస్తున్నాము. మనకు ఎక్కువగా ఆశ ఉండడం సహజం. ఎందుకంటే కొత్త రాష్ట్రం వస్తే కొలుపులు వస్తాయని, మన నీరు మనకు వస్తుందని, మనకు విద్యుత్తు మనకు వస్తుందనే మాట చెప్పాము. ఒక్క నిమిషం కూడా విద్యుత్తుకు అంతరాయం లేకుండా సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోగలిగాము.

నీటిపారుదల రంగానికి వస్తే, మన ప్రాంతం మెట్ట ప్రాంతం. కృష్ణా, గోదావరి ఉభయ నదులున్నప్పటికీ కూడా ఆ నదుల నుండి గ్రామీణీ ద్వారా మన పంటలకు నీటిని పొందించుకునే సదుపాయం లేకపోవడం వల్ల, 60 సంవత్సరాలు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉండడం వల్ల

మన నీటిని మనం వినియోగించుకోలేక పోయాము. దానికి సరైన ప్రణాళిక ఉండాలనే ఉద్దేశంతో టీ కేటలం దీర్ఘకాల ప్రాజెక్టులే కాకుండా, తొందరగా రైతులను ఆదుకోవాలనే సంకల్పంతో టీ కాకతీయ మిషన్ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేశాం.

దానికి నిధులు కేటాయించి, రైతులందరినీ చైతన్య పరుస్తుంటే గ్రామాల్లో రైతులు చాలా సంతోషం చెందుతున్నారు. ఒకవేళ కాకతీయ మిషన్ కార్యక్రమానికి నిధులు సరిపోకపోతున్నప్పటికీ స్వచ్ఛందంగా ఎవరైతే దాతలుంటారో, అందులో భాగంగానే విదేశాల్లో ఉండేటువంటి ప్రవాస తెలుగువారిని విరాళాల విషయంలో ఆహ్వానించడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు వారి నియోజక వర్గంలోని చెరువును అభివృద్ధి పరచాలనే సంకల్పంతో వారు సభలోనే విరాళాలు ప్రకటించినటువంటి ఉదంతం. అంటే మేము చేస్తున్నటువంటి కార్యక్రమాలకు ముగ్ధులై గౌరవ సభ్యులు పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారే స్పందించారంటే ఇక ఇంతకంటే మించింది ఏముంటుంది.

ఆనాడు ఉన్నటువంటి రూ.200/- పింఛనును ఏకంగా ఐదు రేట్లు పెంచి రూ.1000/- చేసినటువంటి ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది. ఒక నెలకు రూ.3,500/- కోట్లు పింఛన్ల మీద ఖర్చు పెడుతున్నాము. అదేవిధంగా వికలాంగులకు, ఎయిడ్స్ వ్యాధిగ్రస్తులకు ఫించనులు ఇస్తున్నటువంటి సందర్భం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నిజమాబాద్, మెదక్, కరీంనగర్ జిల్లాలు పర్యటిస్తున్న సందర్భంగా బీడీ కార్మికులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారనే విషయాన్ని పరిశీలించి, వారిని ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారికి రూ.1000/-ల పింఛను ఇవ్వాలని ఆలోచించే కార్యక్రమం చాలా ఉదార్పణలను ఉంటే కార్యక్రమం. కేటలం మేము ప్రతిపక్షంలో ఉన్నాము కాబట్టి మాట్లాడాలనే ధోరణితోటి, ఏదో విమర్శించాలనే ధృక్పథంలో ఆవిధంగా మాట్లాడచ్చు కానీ, వారి మనస్సులో మాత్రం విమర్శించాలని ఉండదు. నిరుద్యోగులందరికీ కూడా ఉద్యోగాలు కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకరించకపోయినప్పటికీ కూడా, కమిటీనాథన్ కమిటీ రిపోర్టు రాకపోయినప్పటికీ కూడా, ఉద్యోగుల విభజన జరగకపోయినప్పటికీ కూడా నిరుద్యోగులందరికీ ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలనే సంకల్పంతో ఆయా శాఖల్లో ఏరకమైనటువంటి ఉద్యోగాలు ఖాళీలున్నాయని ఒక నిర్ధారణ చేసి ఒక లక్షకు పైన ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయాలని ఆలోచిస్తుంది ప్రభుత్వం. కాబట్టి, ఏ వర్గానికైనా సముచితంగా న్యాయం జరగాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఎస్సీ/ఎస్టీల సబ్ ప్లాన్ నిధులు మళ్లించకుండా వారికే ఖర్చు పెట్టాలనే ఉద్దేశిస్తుంది ఈ ప్రభుత్వం.

మార్చి 25వ తారీఖు నుండి ఏప్రిల్ 25వ తారీఖు వరకు కొద్దిగా ఇబ్బంది ఉండవచ్చు - ఈ నెల కాలం గట్టెక్కిందంటే ఒక్క నిమిషం కూడా విద్యుత్ అంతరాయం ఏర్పడకుండా చేసేటటువంటి పూచీనాదీ అనేటటువంటి మాట మాట్లాడినటువంటి ప్రజాస్వామ్యంలో ఏ ముఖ్యమంత్రినా ఉన్నాడా అని అడుగుతున్నాను. అలా చెబుతూ, విద్యుత్తు రంగంలో కూడా విప్లవాత్మకమైన మార్పులు తీసుకువస్తున్నాము. అందరూ కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రం వస్తే విద్యుత్తు, నీటి కష్టాలుంటాయనే మాట చెప్పారు. ఇటు నీటి ఇబ్బందులు లేకుండా కొత్త ప్రణాళికలు రూపకల్పన చేసి, విద్యుత్ విషయంలో కూడా సభాతో సభావిప్లవ్ అనే రీతిగా కొత్తగా విద్యుత్ ప్రాజెక్టులకు రూపకల్పన చేయడం జరుగుతుంది. మణుగూరులో, తాటిచెర్ల, జైపూర్ లో కానీవ్వండి బొగ్గుతో విద్యుత్ తయారయ్యే ఉత్పాదక కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. గత ప్రభుత్వాల మాదిరిగా సైవేటు కంపెనీలకు అప్పజెప్పకుండా కేవలం ప్రభుత్వ రంగంలోనే విద్యుత్ ఉత్పత్తి జరగాలనే ఉద్దేశ్యంతో కార్యక్రమాలు రూపకల్పన చేస్తున్నాము. ఏదైనా పైన ఖర్చవుతుందంటే అది ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకే, కార్మికులకే చెందాలే తప్ప, సైవేటు రంగ సంస్థలకు ఎట్టి పరిస్థితుల్లో చెందరాదనే సంకల్పంతో అటువంటి కార్యక్రమాలు తీసుకున్నాము.

ఉద్యోగుల సంరక్షణ కొరకు, ఉద్యోగులతో స్నేహపూర్వకంగా ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో గతంలో ఎన్నడూ లేనటువంటి రీతిగా సభాతో, సభావిప్లవ్ అన్నట్లుగా ఫిట్ మెంట్ 43 శాతం ఇవ్వడం జరిగింది. గతంలో ఎన్నడూ లేనటువంటి రీతిగా 43 శాతం ఫిట్ మెంట్ తో 63 శాతం డిపినూ మెర్ట్ చేస్తూ నూటా ఆరు శాతంగా గణనీయంగా పెంచినటువంటిది ఈ ప్రభుత్వం.

గతంలో సంక్షేమ వసతి గృహాల్లో ఎటువంటి భోజనం పెడుతున్నామనే ఆలోచన చేయలేదు. ఈరోజు గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి వర్యులు వసతి గృహాల్లో చదివినటువంటి వ్యక్తి కాబట్టి దానిని పూర్తిగా ప్రక్షాళన చేయాలనే ఉద్దేశంతో సన్న బియ్యం పెట్టేటటువంటి కార్యక్రమాన్ని తీసుకోవడం జరిగింది. ఈరోజు సంక్షేమ వసతి గృహాల్లోని పిల్లలను చూస్తే ఎంతో సంతోషంగా ఉంటున్నటువంటి విషయాన్ని గమనించాము. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మధ్యాహ్న భోజనం తినలేకపోయినటువంటి విషయాన్ని గతంలో మనం గమనించడం జరిగింది. కానీ ఇప్పుడు సన్నం బియ్యాన్ని వండిపెట్టి పిల్లల మనుషుల్లో ఆహ్లాదాన్ని తీసుకువచ్చే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాము.

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్ని బలోపేతం చేయాలనే ఉద్దేశంతో, గతంలో ఎన్నో వినూత్నమైన కార్యక్రమాలు చేసి అనుభవం గడించినటువంటి

విద్యాశాఖా మంత్రి కాబట్టి వారి నేతృత్వంలో కొత్త విద్యావ్యవస్థ రూపకల్పన జరుగబోతుంది. దానికి అనుగుణంగా ఉండేటటువంటి బ్రోచర్ తయారవుతుంది. ఆ బ్రోచర్ ను ఆధారంగా చేసుకొని ప్రతిపక్షాల వారు గాని, ఇతర మేధావులు గాని, ఉపాధ్యాయ సంఘాలు, విద్యార్థి సంఘాల నాయకులు గాని నేరుగా అందరూ సూచనలివ్వాలనే ఆలోచనలు చేస్తున్నాము. ఆ ఆలోచనకు అనుగుణంగా ఉండేటటువంటి రీతిగా ప్రీ ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ చేస్తున్నాము. గతంలో ఎన్నడూ కూడా ప్రీ ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ ఉన్నటువంటి ఉదంతం లేదు. కానీ మన రాష్ట్రంలో వచ్చే విద్యా సంవత్సరం నుండి ప్రీ ప్రైమరీ తరగతులు కూడా, ప్రభుత్వ ఆధీనంలో కొనసాగేట్లుగా రూపకల్పన చేస్తున్నాము.

ఇంతమంచి బడ్జెట్ రూపకల్పన చేసినటువంటి గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి వర్యులను అభినందిస్తూ మీరిచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కాటేపల్లి జనార్థన రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్): అధ్యక్షా, ద్రవ్య వినిమయ బిల్లు మీద మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ, ఇటు సంక్షేమాన్ని, అటు అభివృద్ధిని అద్దంపట్టే విధంగా, తెలంగాణ రాష్ట్ర సమగ్ర అభివృద్ధిని సూచించే విధంగా బడ్జెట్ రూపకల్పన చేసినటువంటి ఆర్థిక మంత్రి వర్యుల వారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్రం బాగుపడాలంటే, ప్రతి బడుగూ, బలహీన వర్గాలు బాగుపడాలనే లక్ష్యంతో, ప్రతి కుటుంబం బాగుపడ్డప్పుడు మాత్రమే ప్రతి గ్రామం, ప్రతి గ్రామం బాగుపడ్డప్పుడు మాత్రమే ఈ రాష్ట్రం బాగుపడుతుందనే ఒక మంచి సంకల్పంతో ప్రతి కుటుంబం బాగుపడే విధంగా, బడుగూ, బలహీన వర్గాలకు, మైనారిటీలకు, మెనుకుబడిన తరగతుల వారికి ఆత్మవిశ్వాసం కల్పించే విధంగా బడ్జెట్ ను రూపొందించడం జరిగింది.

పిల్లలకి వయసు మళ్లిన వారు భారమని భావించకుండా మరియు బీడీ కార్మికులకు వెయ్యి రూపాయల పింఛను, వికలాంగులకు రూ.1500/-లు పింఛను చెల్లించే విధంగా ప్రతి వ్యక్తిలో ధైర్యాన్ని కల్పించే విధంగా ప్రభుత్వం సంక్షేమ కార్యక్రమాల్ని రూపొందించడం జరిగింది.

ఎస్సీ/ఎస్టీల వారు అడుపిల్లలు భారమని భావించకుండా వారికి కళ్యాణ లక్ష్మీ మైనారిటీ పిల్లలకు షాదీ ముబారక్ అనే కార్యక్రమాల ద్వారా రూ.51వేలు చెల్లించాలనే సంక్షేమ కార్యక్రమాన్ని రూపొందించడం జరిగింది.

మనది వ్యవసాయ ఆధారిత రాష్ట్రం గనుక వ్యవసాయానికి నీరు, విద్యుత్తు ముఖ్యం గనుక కాకతీయుల కాలం నాటి చెరువులను పునరుద్ధరించాలనే ఒకమంచి సంకల్పంతోటి మిషన్ కాకతీయ ద్వారా ప్రతి పల్లెల్లోని, గ్రామాల్లోని చెరువులు కళకలలాడే విధంగా ఇటు వ్యవసాయదారులకు మనోధైర్యాన్ని కల్పించే విధంగా సంక్షేమంతోపాటు అభివృద్ధిని కూడా కాంక్షించే విధంగా చేస్తున్నందుకు ప్రభుత్వానికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

నల్గొండ జిల్లాలో రక్షిత మంచినీరు లేకుండా చాలా కుటుంబాలు బాధపడుతున్న విషయాన్ని గమనిస్తున్నాము. నాలుగు సంవత్సరాల్లో ప్రతి ఇంటికి రక్షిత మంచి నీటిని అందించాలనే ఆలోచనతో వాటర్ గ్రీడ్ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. ఒకవేళ వచ్చే నాలుగు సంవత్సరాల్లో ప్రతి ఇంటికి రక్షిత మంచినీరు అందించకుంటే వచ్చే ఎన్నికల్లో ఓటు అడుగననే విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ధైర్యంగా తెలియజేయడం జరిగింది.

1.40 | అధ్యక్షా, వ్యవసాయంతో పాటు, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి ము. చెందినప్పుడు మాత్రమే మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుందని భావించి, సింగిల్ విండో వధకం ద్వారా 15 రోజులు, 30 రోజులలో పారిశ్రామికవేత్తలకు అన్ని రకాల అనుమతులు అందే విధంగా, ఒక మంచి సంకల్పంతో ఇటు సంక్షేమాన్ని, అటు అభివృద్ధిని కాంక్షించే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నందుకు అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే ఉద్యోగుల విషయంలో కూడా మా ప్రభుత్వం ఉద్యోగుల స్నేహపూర్వక ప్రభుత్వం అని ప్రకటించి, వారికి 43% మంచి ఫిట్ మెంట్ ని ఇవ్వడం ద్వారా ఉద్యోగులను, ఉపాధ్యాయులను సంతృప్తిపరిచినందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. ఈ విషయంలో ఉద్యోగవర్గాలలో కొన్ని సంశయాలన్నాయి. వాటిని మీ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే వారి క్షేమాన్ని కోరే వ్యక్తిగా, ఏ తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షల మేరకు ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడ్డదో, ఆ ఉద్యోగులలో, ఉపాధ్యాయులలో ఉన్నటువంటి సంశయాలను వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా పోయిన సంవత్సరం నవంబర్ లో హెల్త్ కార్డ్స్ ని అమలుచేసే విధంగా మనం జిఓ విడుదల చేయడం జరిగింది. కాని ఆ జిఓ పూర్తి స్థాయిలో అమలు కావడం లేదు. అందుకని ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులలో కొంత అభద్రత ఏర్పడిందనేది వాస్తవం.

ఎలాంటి మినహాయింపు లేకుండా, ఎలాంటి పరిమితి లేకుండా, ఎంత ఖర్చయినా ప్రభుత్వం భరించే విధంగా, ఒకమంచి కార్యక్రమం రూపొందించడం జరిగింది. కాని కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ తో పరస్పర

ఒడంబడికే ఇంకా కుదరకపోవడం వల్ల, చాలా హాస్పిటల్స్ లో ఈ రోజు హెల్త్ కార్డ్స్ ని పూర్తిస్థాయిలో అమలు చేయకపోవడం వల్ల ఉద్యోగుల్లో కొంత ఇబ్బందికర పరిస్థితి ఏర్పడింది. కనీసం ఏప్రిల్ నెల నుండి అయినా పూర్తి స్థాయిలో ఈ హెల్త్ కార్డ్స్ ని అమలు చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని, ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయుల యొక్క మనోభావాలు మీద్వారా తెలియజేస్తున్నా. అలాగే పిఆర్ సి బకాయిలను బాండ్ల రూపంలో చెల్లిస్తారని ఈ మధ్య కొన్ని వార్తాపత్రికలలో వార్తలు వచ్చాయి. అందుకు ఉద్యోగులు కొంత ఆందోళన చెందుతున్నారు. పది సంవత్సరాల తరువాత వాటిని చెల్లించడం జరుగుతుందని కొన్ని పత్రికలలో వార్తలు రావడంతో ఉద్యోగులలో అభద్రతా భావం ఏర్పడింది. అందుకని ఏ విధంగానైతే ఫిట్ మెంట్ ని ఇస్తామని మనం ప్రకటన చేసినామో, ఏరియర్స్ ని వారి జిపిఎఫ్ ఖాతాలో జమ చేస్తామన్నామో, అదే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను అధ్యక్షా. అదే విధంగా హెచ్ ఆర్ ఏ విషయంలో కూడా ఏ పట్టణ పరిధిలోనైనా ఎనిమిది కిలోమీటర్లలోపు వారికి ఆ హెచ్ ఆర్ ఏ రావలసి ఉంటుంది. ఇందులో ఒక చిన్న విషయం ఉంది. మామూలు పట్టణానికి ఎనిమిది కిలోమీటర్లు , అలాగే ఏ1 సిటీ అయిన హైదరాబాద్ లో కూడా అదే ఎనిమిది కిలోమీటర్ల పరిమితి పెట్టారు. ఈ రోజు చూస్తే హైదరాబాద్ సిటీ చాలా విస్తరించి ఉంది. మిగతా పట్టణాల మాదిరిగా కాకుండా, హైదరాబాద్ పట్టణం యొక్క పరిధిని ఒక ఇరవై కిలోమీటర్లకి పెంచినట్లయితే అప్పుడు దూర ప్రాంతాలలో నివసించే ఉద్యోగులకు న్యాయం జరుగుతుందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే డివి విషయంలో కూడా వారికి కొన్ని సంశయాలన్నాయి. ఈ నాడు దాదాపు మొత్తం డివి మెర్ట్ అయి, కొత్త పే స్కీళ్లు వారు తీసుకున్నారు. ఇప్పుడున్న డివి మొత్తం మెర్ట్ అయింది కనుక, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే డివిలో 0.53 అనేది మనం చెల్లించడం సబబే. కాని భవిష్యత్తులో కూడా ఇదే విధానం కొనసాగుతుందా అని ఉద్యోగుల్లో సంశయం ఏర్పడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క కొత్త పే స్కీళ్లు వచ్చిన తరువాత, మన యొక్క డివి పర్సంటేజీ కూడా పెరుగుతుందనే భావన ఈ రోజు ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులలో ఉన్నటువంటి సంశయాన్ని తొలగించేటటువంటి విధంగా ఆర్థికమంత్రిగారు నివృత్తి చేయాలని, ఆ విధంగా ఇటు ఉద్యోగుల స్నేహపూర్వక ప్రభుత్వంగా, అటు సంక్షేమాన్ని, అభివృద్ధిని సమభాగంగా చూసే విధంగా ఒక మంచి బడ్జెటును, రూపొందించినందుకు ఆర్థికమంత్రిగారికి అభినందనలు తెలుపుతూ, ఈ అవకాశమిచ్చిన మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా.కె. నాగేశ్వర్ (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్): అధ్యక్షా, ముందుగా శాసన మండలిలో చివరి ఉపన్యాసం ఇచ్చే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. నేను గత ఎనిమిది సంవత్సరాలలో దాదాపు ప్రతి అప్రాప్రియేషన్ బిల్ పైన మాట్లాడాను. ఈ రోజు కూడా ఆ బిల్ పైన మాట్లాడాలంటే ఇక్కడున్న కాగ్ రిపోర్టులో అసలు మనకు రాష్ట్రాలకు ఇచ్చే వనరులు ఎలా నిర్వహిస్తున్నారు, బడ్జెటింగ్ అనేది ఎలా జరుగుతుంది అనేటటువంటి అంశాల మీద ఒక రిపోర్టు ప్రతి ఏటా ఇస్తున్నారు. నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించేది ఏమిటంటే ఈ కాగ్ రిపోర్టు ఎందుకు చివరి రోజు ఇస్తారు, అది కూడా చివరి గంటలో ఇస్తారు. అంటే బహుశా దీనిని ఎవరూ చదవద్దు. వాస్తవానికి ఈ ప్రభుత్వానికి ఆ సంప్రదాయం అనుసరించవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఇది ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ ది. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో జరిగిన దాని గురించి ఇచ్చిన రిపోర్టు ఇది. అయినా కూడా అదే సాంప్రదాయాన్ని కొనసాగిస్తూ, పాపం ప్రతివక్షానికి ఎందుకు ఇబ్బంది అనుకున్నారో, లాస్ట్ డే ఇచ్చారు.

కాని నా రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే ఈ రిపోర్టుని వారంగాని, లేదా రెండు, మూడు రోజులు ముందుగా గాని ఇచ్చి ఉంటే, ఈ బడ్జెట్ పైన విశ్లేషించడానికి అవకాశముంటుంది. మేజర్ సమస్య ఏమిటంటే బడ్జెట్ లో, చివరి క్వార్టర్ లోనే ఫండ్స్ ని ఎక్కువగా ఖర్చు చేయడం ఈ రిపోర్టులో కనబడుతుంది. అది కూడా చివరి నెలలోనే ఎక్కువగా ఖర్చు చేస్తున్నారు. అంటే very bad style of public expenditure management. దీనివల్ల ప్రయోజనం ఉండదు. ఉదాహరణకు నేను అటవీ శాఖ స్టాండింగ్ కమిటీలో ఉండేవాణ్ణి. అటవీ శాఖకి వర్షాకాలం వచ్చేముందు వారికేమన్నా నిధులు ఇస్తే, వారు మొక్కలు నాటే కార్యక్రమం చేపడతారు. అంటే జూన్ లో రుతుపవనాలు వస్తాయి. ఏప్రిల్, మే లో వారికి నిధులు ఇస్తే, వారు మొక్కలు వేస్తారు. ప్లాంటేషన్ పెరుగుతుంది. కాని వారికి డిసెంబర్ లో డబ్బులు ఇస్తారు. అప్పుడు వర్షాలుండవు. ఎండలోచ్చే టైము. అందువల్ల ఇలాంటి అనేక సమస్యలు బడ్జెట్ లో ఉన్నాయి అధ్యక్షా. అందుకే ప్రపంచవ్యాప్తంగా బడ్జెటింగ్ లో కొత్త దృక్పథం ఏమిటంటే ఔట్ లెస్ కాదు, ఔట్ కమ్స్ ముఖ్యము. ఎన్ని కేటాయింపులు చేసామన్నది కాదు, ఏం ఫలితం అనుభవించా అన్నది ముఖ్యం. పెద్ద సమస్య ఏమిటంటే అవినీతి ఒక్కటే కాదు. పబ్లిక్ ఎక్స్ పెండిచర్ లో కొలొనల్ వేస్ట్ జ్ ఉండరాదు. అసలు జవాబుదారీతనమే ఉండటం లేదు. నేను శాసన మండలి నియోజక వర్గం నిధుల కింద కోటి రూపాయలకు పైగా, నా మూడు జిల్లాల పరిధిలో ఉన్న బస్టాండ్ లలో వాటర్ ప్లాంట్స్ ఏర్పాటుచేయడానికి

కేటాయించాను. దురదృష్టం ఏమిటంటే సగం వాటర్ ప్లాంట్స్ పని చేయడం లేదు. కేటాయించి ఒక సంవత్సరం కూడా కాలేదు. నేను బస్టాండ్ లో వాటిని పెట్టించడానికి పెద్ద పోరాటం చేయవలసి వచ్చింది. నిరాహార దీక్ష చేయవలసి వచ్చింది. అప్పుడు హరీష్ రావు గారొచ్చి, నాకు మద్దతు ప్రకటించారు. అందులో సగం కూడా ఇప్పుడు నడవడం లేదు. అంటే మనం ఎంత ప్రజల సొమ్ము వృథా చేస్తున్నాం?

అందువల్ల ఆర్థికమంత్రిగారికి నా రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే మీరొక Budget Research & Financial Management Centre ను లేదా ఇన్ స్టిట్యూట్ ను తెలంగాణలో ఓపెన్ చెయ్యండి. ఒక ప్రొగ్రెసివ్ స్టేట్ గా దేశంలో పేరొస్తుంది. దీనికేమీ ఎక్కువ ఖర్చు కాదు. కాని ప్రభుత్వం పెడుతున్న ప్రతి పైసా వ్యయం పైన కొంత రీసర్చి చేసి, దీని ఫలితాలు ఏంటి, అనేది తెలుస్తుంది. కాగ్ రిపోర్టు రాష్ట్రాల పనితీరుని విశ్లేషణ చేస్తుంది. దానిని పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ సమీక్షిస్తుంది. తరువాత సభకు పెడుతున్నారు. తరువాత ఏం జరుగుతుందో ఎవరికీ తెలియదు. కాని ఖర్చు చేసిన తరువాతనే కాకుండా, ముందునుంచే కొంత పరిశీలన జరపడానికి కొంత అవకాశమిస్తే అది సమర్థవంతంగా ఉంటుంది. అందువల్ల తెలంగాణలో కూడా ఒక Centre for Policy Research ను, ఒక Budget Financial & Research Management Institute ను పెట్టి, effective public expenditure management కోసం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఉదాహరణకు మీరు వాటర్ గ్రీడ్ వధకు ప్రారంభించారు. అందరూ అభినందించారు. విద్యుత్తు ఉత్పత్తికి భారీ ఎత్తున ప్రణాళికలు వేసారు. కాని వీటి అన్నిటో కూడా మీరు గమనిస్తే debt finance కనిపిస్తుంది.

విద్యుత్ రంగం విషయానికి వచ్చినట్లయితే ఆర్ ఇసి వారు రూ.24,000 కోట్లు ఇస్తామంటున్నారు. వాటర్ గ్రీడ్ వధకానికి కూడా ఇస్తామంటున్నారు. మరి ఈ debt finance పదివేల కోట్లు, ఇరవై వేల కోట్లు, ముప్పై వేల కోట్లు అప్పులు తీసుకువస్తుంటే, దీని భారం ఎవరిమీద పడుతుంది? ప్రజల మీద పడితే నీళ్ల ఖరీదు పెరిగి, మీరు ప్రతి ఇంటికి నీరు అందిస్తున్నాదానికంటే ఎక్కువ అవపాదు వస్తుంది. నీళ్లచ్చినందుకు కలిగే సంతోషం కూడా, వారికి ఎక్కువ కోపం తెప్పించిన వారవుతారు. అది మీకే నష్టం. అలా కాకుండా ఈ భారం ప్రభుత్వమే మోస్తుందా? అప్పుడు ఈ debt servicing burden రెండేళ్ల తరువాత, మూడేళ్ల తరువాత, ఐదేళ్ల తరువాత ఏ రకంగా ఈ రాష్ట్ర ఎకానమీ పైన ప్రభావం చూపుతుంది? ఎందుకంటే ఈ వాటర్ గ్రీడ్ మరియు విద్యుత్తుకే మీరు నలభై, యాభై వేల కోట్లు అప్పు చేస్తున్నారు. మరి ఈ debt servicing burden ఎవరు

చెల్లించాలి? cost of public services అన్నా పెరగాలి. లేదా budgetary allocation అయినా కావాలి. మరి budgetary allocations ఈ విధంగా ఉంటే, భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటుంది? దీనికి long term fiscal planning ప్రభుత్వానికి ఉంటే దయచేసి చెప్పమని కోరుతున్నాను. అలాగే Sector-wise allocations తీసుకోండి అధ్యక్షా. Economic Survey లో చెప్పారు. వ్యవసాయ రంగంలో నెగెటివ్ గ్రోత్ రేటు 10% ఉంది. ఫలితంగా తెలంగాణలో వృద్ధిరేటు 5.3% ఉంది. అదే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 7.2% ఉంది. దీనికి కారణం వ్యవసాయ రంగానికి తగు ప్రాధాన్యం కల్పించకపోవడం. అందుకని మనం బడ్జెట్ లో వ్యవసాయానికి కేటాయింపులు పెంచవలసిన అవసరం ఉన్నది. కాని as a percentage of total budgeted expenditure చూడండి. గతంతో పోలిస్తే తగ్గింది. అంతకుముందు 8% కి పైన ఉంటే, ఇప్పుడు 7% ఉంది. అంటే మీరు Economic Survey లో నేమో, Agriculture crisis లో ఉందని చెప్పి, బడ్జెటుకి వచ్చేసరికి కేటాయింపులు తగ్గిస్తే, మీ fiscal management ని ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి? అదేకాదు. గ్రామీణాభివృద్ధి కీలకమైనదని అందరూ ఒప్పుకుంటారు. కాని గ్రామీణాభివృద్ధి రంగానికి గత బడ్జెట్ లో పోలిస్తే, తగ్గింది. అలాగే విద్యుత్ రంగంలో కూడా Plan Outlay as a percentage of total Plan outlay తగ్గింది. అలాగే గృహ నిర్మాణం మరియు విద్యా రంగాలకు కూడా తగ్గించారు. ఇక్కడ ఇద్దరు ఉపాధ్యాయ శాసన మండలి సభ్యులున్నారు. వారికి కూడా దీని వల్ల ఆవేదన కలిగింది.

ఒక పైపు మనం కెజి టు పిజి ఉచిత విద్య అంటున్నాము. మరొకపైపు టోటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ చూస్తే తగ్గింది. పెరిగిందంటే ఇరిగేషన్ మరియు సంక్షేమ రంగాలలో. మంచి పరిణామమే. దానికి ఆహ్వానం. కాకతీయ మిషనుంది. సంక్షేమం మీ ప్రధాన ఎజెండాగా ఉంది. సంతోషం. మరి ఎందుకు తగ్గుతున్నాయి? ఇవి తగ్గడానికి ఏదన్నా ఒక రీజన్ ఉండాలి. పెరగడానికి ఒక రీజనుండాలి. అంటే there should be some logic. ఆ లాజిక్ ఏమిటన్నది బడ్జెట్ లో ఎక్కడా రాలేదు. అందువల్ల దీనికి కారణం ఏమిటి అన్నది చెప్పలేదు.

దేశవ్యాప్తంగా బడ్జెటింగ్ అనేది ఒక ఇంక్రిమెంటల్ ఎక్స్ పైజిట్ గా మారింది. అంటే గత సంవత్సరం ఎంత కేటాయించారు, ఈ సంవత్సరం ఎంత ఎక్కువ కేటాయించారు. గత సంవత్సరం వెయ్యికోట్లు, ఈ సంవత్సరం పదకొండు వందల కోట్లు. అట్లా ఇచ్చుకుంటూ పోతారు. ఇలాంటి బడ్జెటింగ్ వల్ల తెలంగాణ రాష్ట్రం డెవలప్ కాదు అధ్యక్షా. పెద్దలు ఆర్థిక మంత్రిగారు ఆసక్తి ఉన్న మనిషి, ఒక progressive background నుంచి వచ్చిన

మంత్రిగా వారికి నా విన్నవం ఏమిటంటే you re-think about re-inventing Telangana. ఈ బడ్జెటు అయిపోయింది. మనం అప్రాప్రియేషన్ బిల్ పాస్ చేస్తాం. ఏం అభ్యంతరం లేదు. కాని ఇప్పటినుంచైనా let us re-invent budget. అంటే అతి తక్కువ ఖర్చుతో ఎంతగా మనం ప్రయోజనాలు సాధిస్తామనేది ఆలోచించాలి. కొన్నిటికి డబ్బు ఖర్చు కూడా ఉండదు. ఉదాహరణకు మా ఉపాధ్యాయుల ఉమ్మడి సర్వీసు రూల్స్ సవరణ విషయం. దీనికేం పైసా ఖర్చు లేదు. KCR గారు గతంలో అన్నారు దీనికేమున్నదండి, అయిపోతుందన్నారు. మరి ఇప్పటివరకు ఉమ్మడి టీచర్ల సమస్యలు, ఎయిడెడ్ టీచర్ల సమస్యలు కాలేదు. అలాగే పండిట్లు, ఫిజికల్ డైరెక్టర్లు వాళ్ల సమస్యలు అలాగే ఉన్నాయి. కొన్నిటికి ఆర్థిక భారం వడుతుంది, కొన్నిటికి ఉండదు. అలాగే గిరిజనుల హక్కుల చట్టం ఉంది. అటవీ హక్కుల చట్టం చాలా చోట్ల అమలవుతోంది. దీనికి ఐదు పైసలు ఖర్చు లేదు. 20, 30 ఏళ్లుగా పొలం వాళ్లే దున్నుకుంటున్నారు. దున్నుకుంటున్న భూమి నీడే అని సర్టిఫికేటు ఇస్తే సరిపోతుంది. వారికి ఆ సర్టిఫికేటు ఇవ్వడం లేదు కాని, అటవీ అధికారులకు మటుకు ఆయుధాలు ఇచ్చాము. వారికి ఆయుధాలిచ్చి, ఎవరిపైకి పంపిస్తున్నాము? గిరిజనుల పైకి ఆయుధాలిచ్చి పంపుతున్నామా? Tribal Sub-Plan కూడా చూడండి అధ్యక్షా. ఇందులో కేటాయింపులు చూస్తే, గతంలో ఏ రకంగా అయితే డైవర్ట్ అయినాయో, ఇప్పుడు కూడా అదే నిధుల మళ్లింపు మనకు కనబడుతుంది. ఇది కావాలని, ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసారని నేను విమర్శించడం లేదు. కాని బడ్జెట్ అనేది ఒక కీలకమైన అంశంగా భావించి, దానిని పరిశీలించమని కోరుతున్నాను. బడ్జెట్ నీ ఒక కొత్త ధృక్పథంతో ఆలోచించమని, ఆ ప్రయత్నం ఈ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు పాసయిన మరుక్షణం నుంచి మొదలైతే, నేను ఈ హౌస్ లో ఉండనుగాని, వచ్చే బడ్జెట్ నీ కొత్త ధృక్పథంతో తయారుచేసి, తెలంగాణని re-invent చెయ్యాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు మీద మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మొట్టమొదట నా ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. గౌరవ నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పినట్లు బడ్జెట్ ని నిర్వహించడానికి ఒక వ్యవస్థ అనేది అవసరం. ఒక దిక్కుచి అవసరం. Authority of State of Telangana అనే ఒక ప్రపోజల్ ఉంది. బహుశా అదన్నా ప్రకటించి ఉంటే బాగుండేది. దీనిలో వ్యవసాయ రంగం చూసినట్లయితే, వ్యవసాయానికి ఒక ప్రత్యేకంగా వ్యవసాయ బడ్జెటు పెడతారని ఆశించాం. ఎందుకంటే దరిదాపు 770 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు

చేసుకున్న సంఘటనలు జరిగాయి. ఈ రెండు సభల్లో రైతాంగానికి భరోసా ఇవ్వడంలో ఘోరంగా మనం వైఫల్యం చెందినాము. రూ.4,250 వేల కోట్ల బుణ మాఫీలో, కేవలం వడ్డీ మాఫీ మాత్రమే జరిగింది మొదటి దశలో. ఇంకా అనేక ఇబ్బందులున్నాయి. వ్యవసాయ రంగం కుదేలయిన సరిస్థితి. ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకోవలసి ఉంది. నాలుగు వందల మండలాల్లో కరువు విలయతాండవం చేస్తున్నది. ఇంతవరకు అసలు కరువు మండలాల ప్రకటన కూడా జరగలేదు. అలా చేసి ఉంటే కేంద్ర సహాయం అందేది. అది కూడా లేదు. కాబట్టి ఇది వ్యవసాయ రంగం ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బంది. మిషన్ కాకతీయని నేను నమర్థిస్తున్నాను. మా ఊరి చెరువు పునరుద్ధరణకి నేను ఒక నెల నా MLC శాలరీ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. అదేదో నేను గొప్పగా చేసానని కాదు. నా ధర్మంగా, తెలంగాణ అభివృద్ధి కొరకు, శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారి నాయకత్వంలో తెలంగాణ ఇచ్చిన పార్టీ సభ్యుడిగా, నా ధర్మంగా భావించి ఇచ్చాను. కానీ నేను మీ ద్వారా కోరుకునేది చెరువు సంరక్షణ సమితులు, ప్రతి గ్రామంలో తప్పనిసరిగా ఏర్పాటు చేసేటట్లు, ఆ రకంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది.

అలాగే అమరవీరుల విషయంలో కేవలం 481 మందికే మీరు సహాయం చేసినటువంటి పరిస్థితి ఉంది. 1200 మంది చనిపోయినట్లు అఫీషియల్ గా వారు చెప్పారు. చాలా మందికి జరగలేదు. వాళ్లంతా సహాయం కొరకు ఎదురుచూస్తున్నారు. నిరుద్యోగుల విషయంలో కూడా అదే పరిస్థితి. నేను విమర్శలకు పోవడం లేదు. హైదరాబాదు నియోజక వర్గంలో, అధికార పార్టీ అభ్యర్థి ఓటమి పాలయిన నేపథ్యంలో, బ్యాలెట్ పేపర్ వెనక నిరుద్యోగులు ఏం రాసారో ఒకసారి ఆలోచించండి. నేను పత్రికల్లో వచ్చిన విషయమే చెబుతున్నాను. ఇది కొద్దిగా ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవడానికి అవకాశం. ఇది ఒక రకంగా గవర్నమెంటుకి మంచి జరిగిందేమో ననుకుంటున్నాను. గెలిచి ఉంటే మాకు మంచి ఆయుధాలు దొరికి ఉండేవి. ఇప్పటికన్నా మేల్కొని, నిరుద్యోగులు రోడ్డుమీదకు రాకుండా చూసుకోండి. మీరు నిరుద్యోగ భృతి ఇస్తామన్నారు. ఇవ్వలేదు. లక్షలైన ఉద్యోగాలన్నారు. ఇంకా నోటిఫికేషన్ రాలేదు. వారిలో చాలా అసంతృప్తి ఉందని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా కేజీ టు పిజి విషయం గురించి చెప్పనే లేదు. "FAST" పథకంలో ఇబ్బందులున్నాయి. సంక్షేమ వ్యవహారానికి వస్తే, మా గౌరవ LOP గారు చెప్పినట్లు బిసి సబ్ ప్లాన్ గురించి ప్రస్తావనే లేదు.

అలాగే ఎస్/ఎస్టీ సబ్-ప్లాన్. గౌరవ ఉపముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పుడు ఇక్కడ లేరు. ఆ సభలో చెప్పారు. చట్టాన్ని మేము

తీసుకువస్తే, దాన్ని ఇంకా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్వయించుకోలేదు. ఇక్కడ మా పార్టీ తరపున ఫ్రీవిలేజ్ మోషన్ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. అది వాస్తవమూ, కాదా అని గౌరవ మంత్రివర్యులు తెలియచేయాలి. ఎందుకంటే మీరు ఎస్/ఎస్టీ సబ్-ప్లాన్ లో కేవలం 16% మాత్రమే కేటాయించి, పదమూడు శాతం మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. అందువల్లనే ప్రతిపాదనలకు, ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపులకు మధ్య తేడా ఉంది. ఆ విధమైన అసమానతలు లేకుండా చూడాలి. జమ, ఖర్చులు అనేది ఒక చిన్న ఇంట్లోనైనా తయారు చేసుకుంటారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం అడిగే యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వక, వేలాది కోట్ల రూపాయల సహాయం పోగొట్టుకున్నాము. వద్దాలుగు వేల రూపాయలు కేటాయిస్తే, 17% నిధులే వచ్చినట్లు మా దగ్గర లెక్కలున్నాయి అధ్యక్షా. కేంద్ర ప్రభుత్వం అనేక కోతలు చేసింది. మరి దాన్ని ఎల్లా బ్యాలెన్స్ చేసుకుంటారు? ఇప్పుడే నాగేశ్వర రావు గారు చెప్పారు. అప్పులు బ్రహ్మాండంగా చేస్తున్నారు. మంచిది. మరి ఆ భారం ఎవరి మీద? చివరికి విద్యుత్తు చార్జీలు కూడా పెరిగే కార్యక్రమం ఉంది. ఈ హౌస్ లో, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు ఆమోదం పొందే సందర్భంలో పన్నుపోటు ఉండదు అని ఖచ్చితమైన హామీ ఇస్తే నిజంగా మీది ప్రోగ్రెసివ్ బడ్జెట్ అని ఒప్పుకుంటాను.

2.00 | ఇంకోటి ఆరోగ్య రంగం. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకు ము. నిధులు అరకొరగా విడుదలచేస్తున్నారు. అవి సరిపోవు. ఆసుపత్రులలో త్రాగునీటి సౌకర్యంకానీ, పరిశుభ్రత కానీ లేవు. వాటర్ గ్రీడ్ మంచి కార్యక్రమమే. అయితే వాటర్ గ్రీడ్ గురించి మేము ప్రతిపక్ష సభ్యులుగా చెప్పడంలేదు. కానీ దానిలోని లోసుగులు అర్థం చేసుకుని enactment చేసేటప్పుడు ఇబ్బందులు జరగకూడదనే ఉద్దేశంతోనే మేం చేశాం తప్పితే మామీద ఆ విధమైన అభాండాలు వేయడం తప్పు. తప్పనిసరిగా విశ్వాసంలోకి వస్తాం. బరాబర్ గా కార్యక్రమం కలిసి చేద్దామని ఉద్దేశం తప్పితే ఇంకేమీ లేదు. వాటర్ గ్రీడ్ దూరముంది. మేం పరిగెత్తించి పాలు తాపిస్తామంటున్నారు. ఇప్పుడు నీళ్ళివ్వండి. హైదరాబాద్ కు రేపు మంచినీటి సమస్య రాబోతోంది. అప్పుడు కంటింజెన్సీ ప్లాన్ ఏంటి? దానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులేమిటి? గండిపేట ఎండిపోయింది. రేపు చాలా ఇబ్బందులు వస్తాయి. ఆ మేనేజ్మెంట్ ఉండాలి. వాటర్ గ్రీడ్ వస్తుంది. రూ.40,000కోట్లు ఆ ప్రాజెక్టుకే కాదు. తక్షణ అవసరాలకోసం కూడా చర్యలు తీసుకోమని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇక పోడు భూముల విషయం - ఖమ్మం, వరంగల్ జిల్లాలలో అటవీ హక్కుల చట్టం ఉల్లంఘన జరిగింది. ఆయుధాలు పెట్టి

భూములు ఖాళీ చేయిస్తున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు భద్రాచలం పర్యటనలో ఉంటే రేపు కూడా వినతిపత్రం అందచేస్తాం. అది చాలా అన్యాయం. ఎట్లయితే యుపిఎ ప్రభుత్వం అటవీహక్కుల చట్టం తెచ్చిందో కనీసం వాళ్ళకి ఇకనుంచి మీరు జాగ్రత్తలు తీసుకోండికానీ, వాళ్ళు పోడు వ్యవసాయం చేసుకునే దానికి ఇబ్బందులు కలిగించ వద్దని తెలియజేస్తున్నాను.

ఇకపోతే, 54 గుర్తింపు పొందిన ప్రాంతాలలో ఆకాశహర్యాలకు జిహచ్ఎంసి అనుమతులు ఇవ్వడంలేదు. అలాంటి కార్యక్రమంగాకుండా ఈ ఆస్తిపన్నులాంటి విషయాలలో హైకోర్టు ఇప్పటికే మొట్టికాయలు వేసింది. అస్తి పన్ను చెల్లించని వారి ఇళ్ల ముందు చెత్త కుండీలు పెట్టి మానవతా విలువలు దిగజార్చేటట్లు ఇక్కడ అధికారులు ప్రవర్తించారు. ఇట్లాంటి అన్యాయమైన పనిచేయకుండా చూడాల్సిన అవసరముంది. అదేరకంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈరోజు ప్రాణహిత-చేవెళ్ళ ప్రాజెక్టుకి రూపాయి ఇవ్వలేదు. పోలవరానికి రూ.250కోట్లు ఇచ్చారు. మీరు బడ్జెట్లో ఏం చెప్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా రూ.2950కోట్లు వస్తాయని బడ్జెట్లో పెట్టారు గౌరవ ఆర్థికశాఖామంత్రిగారు. మరి మనకి ఆ దృష్టితో కేంద్ర ప్రభుత్వం చూడడంలేదు. I am sorry to say on record కేంద్ర ప్రభుత్వం తెలంగాణమీద వివక్ష చూపిస్తోంది. ఎనిమిది ముఖ్యమైన పథకాలకు, Backward Area Development Fund కు కోత విధించారు. ఇప్పుడు జరుగుతున్న పనులకు సంబంధించిన కేటాయింపులగురించి మీరు ఏం చెప్తున్నారనేది ఇందులో లేదు. BGRF గురించి తేల్చాల్సిన అవసరముందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఏదేమైనా ప్రత్యేకంగా ఒక చిన్న రాష్ట్రం వచ్చినప్పుడు నిధులియ్యాల్సిన అవసరంకూడా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. పక్క రాష్ట్రానికి ఇచ్చినా మాకేమీ అభ్యంతరంలేదు. వాళ్ళకియ్యండి. తెలంగాణ ఏం పాపం చేసింది? ప్రాణహిత చేవెళ్ళకి ముందుగా జాతీయ ప్రాజెక్టుగా చేసే అవకాశం కనీసం పరిశీలనలో ఉన్నదని కూడా చెప్పడంలేదు. మనకు అనేక రకాలుగా విభజన చట్టంలో పెట్టుకున్నటువంటి అంశాలు పూర్తిచేసే పరిస్థితి లేదు. అన్నింటికీ విజిలెన్స్ చాలా ముఖ్యమైనది. మిషన్ కాకతీయ గురించి బ్రహ్మాండమైన ప్రచారం జరుగుతున్నా దానిమీద ఇంకా విజిలెన్స్ చేయాల్సిన అవసరముంది. అవకతవకలు లేకుండా చూసుకోవాలి. మేమందరమూ భాగస్వాములవుతాం. మంచి కార్యక్రమం. ఊరు బాగుంటేనే దేశం బాగుంటుందనేది ఒక కాన్సెప్ట్లో రైతు బిడ్డా నంతోపాడున్నాం. తప్పనిసరిగా ఆ కార్యక్రమం చేయాల్సిన అవసరముంది.

గౌరవ మంత్రివర్యులు ఇక్కడ ఉన్నారు. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను ప్రాధాన్యతా క్రమంలో తీసుకోండి, ప్రాధాన్యతా క్రమాన్ని నిర్ణయించడానికి అఖిలపక్షాన్ని పిలవండి. ఏ ప్రాజెక్టును ముందు తీసుకోవాలో చర్చిద్దాం. ఎస్కరేషన్ రేట్స్ ప్రకారం జీ.ఓ.13 ప్రకారం రూ.6000కోట్ల బడ్జెట్ పడే పరిస్థితి ఉంది. నేను గౌరవ ఆర్థికశాఖామంత్రికి నేను మనవి చేస్తున్నాను. కొత్త కాంట్రాక్టర్లు ఆ రకంగా మాకు రేట్లు పెరిగినాయి అంటున్నారు. ఇవీసీ పద్ధతిలో కేవలం సిమెంటు, డిజిల్ వీటికే వేరియేషన్స్ ఉన్నాయి కానీ లేబర్ కాంపోనెంట్లేదు. మీరు పిలిస్తే తప్పనిసరిగా ఏ ప్రాధాన్యతా క్రమం తీసుకోండి. దుమ్ముగూడెం, నాగార్జునసాగర్ టేల్పాండ్కు కూడా ఇచ్చేలా అధికారులు తయారుచేశారనే వార్తలు వస్తున్నాయి. మొబిలైజేషన్ అమౌంట్ రూ.400కోట్లు తినగా రూ.700కోట్లు ఇవ్వడానికి రంగం సిద్ధమైంది. అది మూసేశారని గౌరవ మంత్రిగారు చెప్తున్నారు. దానిపై వివరణ ఉండాలి. నాగార్జునసాగర్ పనులమీద ఏ కాంట్రాక్టర్లయితే స్పిల్వేలో పెనాల్టీ కట్టి బ్లాక్ లిస్టులో ఉన్నారో ఆ కాంట్రాక్టర్లు కూడా కాంట్రాక్టు చేస్తున్నటువంటి పరిస్థితి ఉంది. దయచేసి చూడండి. లూటీ జరిగింది. పక్క రాష్ట్రంలో రూ.20కోట్లకు సంబంధించిన ఒక వర్క్మీద విజిలెన్స్ విచారణ జరిగితే రూ.7.50కోట్లు తిరిగి ఇచ్చినటువంటి పరిస్థితి ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో కూడా స్పిల్వే మీద కూడా ఉంది. ఇంజనీర్లు సస్పెండ్ అయ్యారు. కొంతమంది అధికారులు తప్పుడు నివేదికలు ఇచ్చి వాళ్ళను బేలెన్స్ చేసి కాంట్రాక్టర్లను రక్షించే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. దయచేసి చూడండి ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

దుమ్ముగూడెంలోని రాజీవ్ ఇందిరాసాగర్ ప్రాజెక్టుకు అరకొరగా కేటాయింపులు చేశారు. చాలా అన్యాయం. ఇందిరాసాగర్ పక్క రాష్ట్రం మెయింటెనెన్స్ లో ఉందంటున్నారు. మనం రూ.1000కోట్లు పెట్టాం. దాని భవిష్యత్తు ఏమిటో కూడా మరి మీరు అఖిలపక్ష సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తే దానిమీద మాకున్న సమాచారం కూడా చెప్తాం.

ఇక మీకు ఆదాయం వచ్చే అంశాల గురించి చెప్పి ఒకటి, రెండు నిమిషాల్లో ముగిస్తాను. ఇప్పుడు నేను చెప్పేది క్రిటిసిజమ్ కాదు సూచనలు కూడా. ఆన్లైన్లో జరిగే లావాదేవీలకు సంబంధించి మీరు enactment తెస్తారని మేము ఊహించాం. ఇప్పుడు జమానా మారిపోయింది. ఏ ఒక్క ఐటీ ఉద్యోగి సంచులు పట్టుకుని సరుకులు కొనడానికి పోరు. ఫ్లిప్కార్ట్, అమెజాన్ లాంటి సంస్థల ద్వారా ఆన్లైన్లో బుకింగ్లు చేస్తున్నారు. బ్రహ్మాండమైన ఆదాయ వసరు. ఇసుకమాఫియాను కంట్రోల్ చేయండి. ఆదాయం వస్తుంది.

మా గార్ల దగ్గర అక్రమ మైనింగ్ జరుగుతోంది. కడప జిల్లా నుండి వచ్చి తప్పుకుని పోతున్నారు. మీరు ఆకస్మిక తనిఖీ చేస్తే ఇది ఏజెన్సీ ఏరియా కాదని మైనింగ్ శాఖ వారు సర్టిఫై చేస్తారు, ఇంతకుంటే అన్యాయమా? హైకోర్టులో కలెక్టర్ ఫ్లీడ్ చేయలేదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో అక్రమ మైనింగ్ దోపిడి చాలా జరుగుతోంది.

అశోక్ నగర్ నాలా గురించి గౌరవ ఫైర్మన్ గారికి కూడా తెలుసు. లెజిస్లేటర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలో 4000 గజాలు కబ్జా చేసి రూ.100కోట్లు పైన వర్త - అశోక్ నగర్ నాలా, అరవింద్ నగర్ కాలనీ వక్కన ఓపెన్ గా నిర్మాణం చేశారు. ఆ ప్రభుత్వం, అంతకుముందు ప్రభుత్వం అన్నది కాదు. ఓపెన్ నాలా డిజైన్ మార్చి ఆక్రమించారు. మీకు సమాచారం ఇవ్వడానికి కూడా సిద్ధంగా ఉన్నాం. చెరువులను ఆక్రమించుకున్నారు. ఖమ్మం జిల్లాలోని లకారం చెరువుని కబ్జా చేశారు. ఒక్క చెరువు మీద మీరు పెనాల్టీ వేయండి. ఇప్పుడున్నవాళ్ళని క్రమబద్ధీకరిస్తే రూ.100కోట్లు ఎందుకు అవ్వవు. ఒక్క లకారం చెరువు ఇస్తుంది. ఆ రకంగా అనేకరకాలైన కార్యక్రమాలున్నాయి. పార్కులు కబ్జాచేశారు. మల్టీ మార్కెటింగ్ చెప్పాను. అగ్రిగోల్డ్ లాంటి సంస్థలు పుట్టుకొస్తున్నాయి. వీటన్నింటిమీద ఆదాయ వరులు తీసుకోండి. బంగారు తెలంగాణ అని చెప్పి మీరు విద్యుత్ ఛార్జీలు పెంచడం, రేపు వాటర్ గ్రిడ్ మీద వాటర్ సర్చార్జీలు పెంచే కార్యక్రమం, వీటన్నింటినా చర్చించాలన్న ఉద్దేశంతోనే మీరు పూర్తిగా చర్చించి బిల్లుపెట్టమని చెప్పాము తప్పితే ఈ కార్యక్రమాలను మేము విమర్శించే ఉద్దేశంలేదు. మేమేదో కడుపుమంటతో చేస్తున్నామని కాదు. మేము ఒక సూచన చేసేటప్పుడు చాలా ఆలోచించే సూచనలు చేస్తాం. వీటన్నింటినీ కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోండి. అప్రాప్రియేషన్ బిల్లులో కీలకంపులకు, అంచనాలకు చాలా తేడా ఉంది. దీనిలో ప్రాక్టికల్ గా దిగి చూడండి. ఇది హెలికాప్టర్ బడ్జెట్ కాకుండా గ్రౌండ్ అయ్యే బడ్జెట్ గా ఉంటుందని ఆశిస్తున్నాం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు రోడ్డు మార్గాన భద్రాచలం వెళ్ళారు చాలా సంతోషం. అధికారులందరూ కూడా మొత్తం అవగాహన చేసుకోవడానికి వీలు ఉంటుంది. అది కాన్సెప్ట్. మీరు కొన్ని పెంచారు. అంగన్ వాడీ కార్యక్రమాలకు, ఆయాలకు జీతాలు పెంచారు. అయితే ఖమ్మం నుంచి ఆశావర్కర్లు వస్తే వాళ్ళమీద లాఠీచార్జి ఏంటి? ఇష్టం వచ్చినట్లు వాళ్ళని కొట్టారు. వాళ్ళని క్రమబద్ధీకరించి కనీస వేతనాలు అడుగుతున్నారు. ఆరకంగా ముఖ్యమైనవి చాలా ఉన్నాయి. కాంట్రాక్టు లేబర్ ను క్రమబద్ధీకరిస్తామని మీరు చెప్పారు. అదీ చెయ్యలేదు. ఉద్యోగాలు వంటి వన్నీ కూడా పొందుపరిచారు. ఏదేమైనా సమయం తక్కువగా ఉంది కాబట్టి ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండా బడ్జెటరీ అలోకేషన్ లో

గ్రౌండ్ అయ్యేదానికి, తేడాలు లేకుండా చెప్పింది చెప్పినట్లు చేసి, ఈ అక్రమాలు అరికడితే మీకు రిసోర్స్ వస్తాయి. ఒక్క ఫిలిం నగర్ సొసైటీలో రూ.500కోట్లపైన రికవరీ అయ్యింది. వక్కన సొసైటీలో హౌస్ కమిటీ ఉంది. అందుకొరకే మేము పోరాటం చేశాం. ఓపెన్ దోపిడి జరుగుతోంది. మన భూమి, మన నిధులు, మన నీళ్ళు, మన ఉద్యోగాలన్న ట్యాగ్ స్లోగేన్ కి మీరు తప్పనిసరిగా సిన్సియర్ గా పనిచేస్తే బాగుంటుంది. లాబీయింగ్ ఎప్పుడూ జరుగుతుంది. లాబీయిస్టులు ఉంటూనే ఉంటారు. కానీ ఆ లాబీయిస్టులకు లొంగకుండా ప్రభుత్వ ఎక్స్ చెక్ కి ఆదాయం వచ్చే మార్గాలున్నాయి. దానిని అన్వేషించమని గౌరవ మంత్రిగారికి చెప్తున్నాను. ఆ రకంగా మిషన్ బాగుంటుంది. తెలంగాణ బాగుండి అభివృద్ధి చెందుతుందన్న ఉద్దేశంతోనే ఈ నాలుగు మాటలు చెప్తున్నాను.

వ్యవసాయ రంగం కుదేలై ఇబ్బంది అయ్యింది. దయచేసి అన్నీ చూడండి. విద్యుత్ కష్టాలు కూడా ఉన్నాయి. ఒక్క నిమిషం కూడా కంటే పోవట్లేదంటున్నారు. చాలా ఇబ్బందులున్నాయి. అవికూడా చేస్తారని, ఇచ్చిన అవకాశానికి ఫైర్మన్ గారిమీద ఉన్న మర్యాదతో తప్పనిసరిగా నేను కన్ ఫైన్ అయ్యి ఇంతవరకే మాట్లాడుతున్నాను. ఇంకా ఏమైనా ఉంటే భవిష్యత్తులో వారికి లిఖితపూర్వకంగా కూడా పంపిస్తానని చెప్పి, ఈ సందర్భంగా భద్రాచల దేవుణ్ణి మరొకసారి తలచుకుని కూర్చుంటాం. రేపు శ్రీరామమని కళ్యాణం. ముఖ్యమంత్రిగారు రేపు అక్కడంటే భద్రాచలానికి నిధులు ఇవ్వమని అడుగుతాం. మీరు అధికారికంగా యాదగిరిగుట్టకి రూ.100కోట్లు ఇచ్చారు సంతోషం. భద్రాచల శ్రీరామచంద్రుడు మనకు అయోధ్య రాముడని భావిస్తాం. అయితే భద్రాచల దేవాలయానికి ఒక్క రూపాయి కూడా ఈ బడ్జెట్ లో లేదు. మౌనైతే ఇబ్బందిగా ఉంది. దయచేసి దీంట్లో అదనంగా ఒక రూ.150కోట్లు అనాన్స్ చేయండి చెప్తూ ఇచ్చిన అవకాశానికి కృతజ్ఞతలు.

శ్రీ.టి.భానుప్రసాదూవు (స్థానికుండ్లు - కరీంనగర్): ఈ టర్మ్ లో బహుశా చివరిసారిగా అప్రాప్రియేషన్ బిల్లుపై మాట్లాడడానికి అవకాశమిచ్చినటువంటి మీకు మొట్టమొదటిసారిగా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. గత ఆరు సంవత్సరాలుగా బడ్జెట్ పై, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లుపై ఎన్నో సందర్భాల్లో చర్చించడం జరిగింది. రకరకాల సందర్భాల్లో ఆనాడు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బడ్జెట్ లో కానీ, ఆనాడు ప్రభుత్వ విధానాలపై కానీ చాలా సందర్భాల్లో మాట్లాడడం జరిగింది. ఆయొక్క ప్రభుత్వ పనితీరుకి ప్రభుత్వ ప్రాధమ్యతేమిటి? ప్రభుత్వం ఏమైతే అడుగులు వేస్తుందో దానికి అద్దంపడుతుందనేది వాస్తవం. ఈరోజు ఇప్పటికే మా మిత్రులందరూకూడా ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి చర్యలను చాలా సబ్జెక్టులన్నింటినీ కూడా

కూలంక్షంగా చెప్పడం జరిగింది. ఆవైపుగా చాలా విషయాలు చెప్పడం జరిగింది. కానీ నేను ఒక స్థానిక సంస్థల నుంచి వచ్చినటువంటి ప్రతినిధిగా గత ఐదారు సంవత్సరాలుగా నిరంతరంగా ఇదే సభలో స్థానిక సంస్థలకు రావలసిన వాటాలు పూర్తిస్థాయిలో రావడంలేదనే విషయాన్ని ఎన్నో సందర్భాల్లో చెప్పడం జరిగింది. అయితే ఈసారి మొన్ననే మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ స్థానిక సంస్థలకు మైనింగ్ ద్వారా వచ్చేటటువంటి ప్రతి ఒక్క పైసా కూడా ఇకనుంచి గ్రామ పంచాయితీకానీ, మండల పరిషత్తుకు కానీ, అదే విధంగా జిల్లా పరిషత్తుకు కానీ వారికి వచ్చేటటువంటి వాటా ఏదైతే ఉంటుందో తప్పకుండా వారికే పే చేయడం జరుగుతుందనే విషయాన్ని ఈసారి స్పష్టంచేయడం జరిగింది. అందుకు ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో చాలా పెద్ద ఎత్తున ఆయా ప్రాంతాల్లోకానీ, ఆయా గ్రామాల్లోకానీ మైనింగ్ నడుస్తుందో అక్కడ రూపాయలన్నీ దెబ్బతిన్న పరిస్థితి. కానీ వాళ్ళకు ఒక్క రూపాయకూడా వాళ్ళనుంచి రావలసిన సెన్ కానీ రానటువంటి పరిస్థితి. కానీ మా కఠినంగా జిల్లాకే వందలాది కోట్లాది రూపాయలు రావాల్సిన పరిస్థితి ఉండింది. కానీ గత ప్రభుత్వాలు దానిపట్ల పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయడంవల్ల రాలేకపోయాయనే విషయం కూడా గుర్తుచేస్తున్నాను. కానీ ఈరోజు ఈ ప్రభుత్వం ముందుకొచ్చి ఇకనుంచి జరిగే ప్రతి కలెక్షన్ లో సెన్ వారికి వెంటనే చెల్లించడం జరుగుతుందనే హామీ ఇవ్వడమనేది నిజంగా అభినందించ దగినటువంటి విషయం.

అదే విధంగా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రహదారులను మెరుగుపరచడానికి ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి కృషిని తప్పకుండా ప్రశంసించాల్సిన విషయం. కేవలం మాటలకే పరిమితం కాకుండా దానికి బడ్జెట్ లో పెద్ద ఎత్తున నిధులు కేటాయించి ఈరోజు చాలావరకూ వాటికి టెండర్స్ ప్రక్రియకూడా పూర్తయినటువంటి పరిస్థితి. టెక్నికల్ బిడ్స్ కూడా ఓపెన్ అయిపోయి, ఫైనాన్సియల్ బిడ్స్ కూడా ఇవాళో, రేపో ఓపెన్ అయిపోయే పరిస్థితిలో ఉంది. గత అయిదు సంవత్సరాలుగా ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఎప్పుడూ కూడా గ్రామీణ రహదారికి నిధులిచ్చినటు వంటి పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో చూడలేదు. ఈరోజు మేమందరమూ కూడా ఒక విధంగా అదృష్టవంతులమే అని చెప్పక తప్పదు. అటు అవిభక్త ఆంధ్రప్రదేశ్ చివరి లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ లో సభ్యులుగా ఉంటూ, ఇటు ఎన్నో సంవత్సరాలుగా కలలు కన్నటువంటి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కూడా మొట్టమొదటి శాసనమండలి సభ్యులుగా మేమందరమూ ఉండడం, ఈ శాసన మండలిలో తెలంగాణ రాష్ట్ర తొలి బడ్జెట్ కి ఏ విధంగా ఉంటుందనేది చూడడం, అదే విధంగా రెండో బడ్జెట్ లో కూడా మాకు ఈ అవకాశం రావడమనేది అదృష్టంగా భావిస్తున్నాం.

గతంలో ప్రభుత్వం కొన్ని పథకాలను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఈరోజు మనం ఎట్లయితే ఇండస్ట్రియల్ పాలసీతో వచ్చామో అదే విధంగా గత 14, 15 సంవత్సరాలు చూసినట్లయితే ఆరోజున్న ప్రభుత్వాలు కూడా ఒక ఇండస్ట్రియల్ పాలసీతో రావడం జరిగింది. ఆరోజు వచ్చినటువంటి ఇండస్ట్రియల్ పాలసీలో వ్యాట్ కి డిఫర్డ్ పేమెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. అంటే వాళ్ళని ఆరోజు ఇండస్ట్రియల్ ప్రోత్సహించడానికి, ఆరోజు 12, 15 సంవత్సరాలపాటు వ్యాట్ కు మినహాయింపునిస్తూ 15 సంవత్సరాల తరువాత వాళ్ళు మళ్ళీ అప్పుడు కట్టేటటువంటి వ్యాట్ తోపాటుగా 15 సంవత్సరాల క్రిందట వాళ్ళు పే చెయ్యనటువంటి వ్యాట్ కూడా కలిపి కట్టాలనేది ఆనాడున్నటువంటి ప్రతిపాదన. ఆనాడు ఉన్నటువంటి ఇండస్ట్రియల్ పాలసీ అది. కానీ ఈరోజు రాష్ట్ర విభజన జరిగిన తరువాత అది ఎంతవరకూ కలెక్టు చేస్తున్నారు? నాకున్నటువంటి సమాచారం ప్రకారంగా ఆనాడు 15 సంవత్సరాల క్రితం ఏ ఇండస్ట్రియల్ నిర్మించబడ్డాయో, ఈ బెనిఫిట్స్ ను పొంది ఆరోజు ఏవైతే వచ్చాయో, ఆ ఇండస్ట్రియల్ ఈరోజు వాళ్ళు పే చేస్తున్నటువంటి వ్యాట్ తోపాటు 15 సంవత్సరాల క్రితం వాళ్ళు పే చేయాల్సినటువంటి వ్యాట్ కూడా ఆ పాలసీ ప్రకారంగా ఈరోజు పే చేయాల్సిన అవసరముంది. కాబట్టి ఈరోజు ఆ వ్యాట్ మనకు వస్తుందా, రాదా అనేది ఈ ప్రభుత్వం గమనించాల్సిన అవసరముంది. నాకున్న సమాచారం ప్రకారంగా రావడంలేదు. పెద్ద పెద్ద ఇండస్ట్రియల్ ఉన్నాయి. దీనిద్వారా వందలాది కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి ఆదాయం చేకూరాల్సిన అవసరముందనే విషయాన్ని మీద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అదే విధంగా ఇటువంటివి పాత పాలసీలలో ఏవైతే మినహాయింపులు తీసుకున్నారో వాటన్నింటికీ కూడా ఇప్పుడు పే చేసేటటువంటి అవకాశముంది కనుక వాటిపై ప్రత్యేకమైన దృష్టి పెట్టాల్సిన అవసరముంది. ఇప్పుడే సుధాకర్ రెడ్డిగారు చెప్పారు. ఆన్ లైన్ వ్యాపారమనేది పెద్ద ఎత్తున జరుగుతున్నటువంటి వ్యాపారం. ఈరోజు హైదరాబాద్ సిటీలోనూ, పల్లెటూర్లలోనూ చూస్తే ఎంతో పెద్ద ఎత్తున ఆన్ లైన్ వ్యాపారం పెరిగినటువంటి పరిస్థితి. ఆ ఆన్ లైన్ వ్యాపారంపైన ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధను పెట్టి వాటినుంచి ఈ రాష్ట్రానికి కోల్పోతున్నటువంటి వ్యాట్ ను పెద్ద ఎత్తున దానిమీద దృష్టిపెట్టాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

కొత్తగా వచ్చినటువంటి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న వాటర్ గ్రీడ్ గురించి కానీ, అదే విధంగా మిషన్ కాకతీయ వంటి పథకాల గురించి మా మిత్రులందరూ చెప్పారు కాబట్టి నేను దాని జోలికి వెళ్లడం లేదు. బి.సిల గురించి. బి.సిల బడ్జెట్ గురించి మా ప్రతిపక్ష నాయకులు డి.శ్రీనివాస్ గారు మాట్లాడారు. నాకు ఈ రెండు బడ్జెట్ లు చూసిన

తరువాత నాకు అనిపించేది ఏమిటంటే ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి బి.సిలను కూడా మా ప్రతిపక్షనాయకుల స్థాయికి తీసుకురావాలని, అటు ఆర్థికంగాకానీ, ఇటు జ్ఞానంలోకానీ, విజ్ఞతలోకానీ బి.సి లను వారి స్థాయికి తీసుకురావాలనేటటువంటిది ప్రభుత్వ లక్ష్యంగా స్పష్టంగా కనబడుతోంది. కొంతమందినైనా ఆ వైపుగా, మా ప్రతిపక్షనాయకుల ఆర్థికస్థాయికి ఈ రాష్ట్రంలోని బి.సి వర్గాల ప్రజలను తీసుకువస్తే తప్పకుండా తెలంగాణ రాష్ట్రం విజయవంతం అవుతుందనే విషయం కూడా తెలియజేస్తున్నాను. ఆ విధంగా అన్ని వర్గాల ప్రజలకు సంబంధించిన అంశాలపట్ల ఈ బడ్జెట్లో ప్రత్యేకమైనటువంటి దృష్టి పెట్టినందుకు ఆర్థికమంత్రి గారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి, మంత్రివర్గ సహచరులందరికీ ప్రత్యేకమైనటువంటి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ, ఈ ఆరు సంవత్సరాలపాటు మాకు సభలో పూర్తిస్థాయిలో సహకరించినటువంటి సహచరసభ్యులందరికీ, వివిధ రాజకీయ పక్షాల సభ్యులందరికీ కూడా పేరుపేరునా నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఆరోజు ఉన్నటువంటి సమైక్య సభలో కొన్ని కొన్ని సందర్భాల్లో కొన్ని ఇష్యూలను లేవనెత్తినప్పుడు అటు ప్రతిపక్షం కానివ్వండి, ఇటు అధికార పక్షం కానివ్వండి అన్ని పక్షాలకు సంబంధించినటువంటి వాళ్ళు కూడా ఆరోజు నాకు మద్దతు తెలిపినటువంటి సందర్భాలున్నాయి. కాబట్టి వారందరికీ పేరు పేరునా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ ఈ అవకాశమిచ్చినటువంటి మీకు మరొక్కసారి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కొంపల్లి యాదవరెడ్డి(శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లుపైన మాట్లాడడానికి అవకాశమిచ్చి నందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ. ఈ అప్రాప్రియేషన్ అనేది మనందరికీ తెలిసిన విషయమే. దీనిని ఎవరూ కూడా ఇంతవరకూ విభేధించి ఆపిన సందర్భాలు ఈ చట్ట సభల్లో ఎక్కడలేవు. కాబట్టి దీనిని అందరూ స్వీకరిస్తారు. చేసే సూచనలేవైనా ఉంటే అది ప్రభుత్వం తప్పకుండా స్పందించి వాటికి సమాధానమిస్తారు. అదొక ఆనవాయితీ. కానీ ఇక్కడ మనము ఈ చట్టసభ గురించే చెప్పడంలేదు. మన చాలా రాష్ట్రాల్లోకానీ, పార్లమెంట్లో కానీ అనుకోకుండా గత రెండు, మూడు దశాబ్దాలుగా ఒక విచిత్రమైన ధోరణి అందరు సభ్యుల్లో పెరిగింది. నేను దానిని ప్రస్తావించదలచుకోలేదు. ప్రభుత్వం ఏదైనా తప్పులు చేసి ఉంటే ఇక్కడ వాటికి సూచనలు చేయడం సమంజసం. కానీ కేవలం ఒక బడ్జెట్ పేరు తీసుకుని, బడ్జెట్ బుక్ తీసుకుని దాంట్లో ఏవైతే తక్కువ కేటాయింపులు ఉన్నాయో అనే మాట్లాడడమే కాదు, ఎక్కువ చేసిన వాటి గురించి కూడా కొంత ప్రస్తావించి ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తే బాగుంటుందని నా ఆలోచన.

మన బడ్జెట్ తయారయ్యేటప్పుడు దాంట్లో పార్టీసిపేట్ చేయడానికి ఒకరెండు, మూడు రోజులు నేను కూర్చుని ఈ 57 సంవత్సరాల ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెట్ను పరిశీలించడం జరిగింది. అక్కడ 1956-57 సంవత్సరంలో బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ రూ.21.97 కోట్లు మాత్రమే. ఈరోజు విభజించిన ఈ తెలంగాణ 48 శాతానికి బడ్జెటు రూ.1,15,000 కోట్లు. అయితే అది నేను చూసిన లెక్కల ప్రకారంగా 12వేల శాతం పెరిగింది. అంటే ఇది జనాభా పెరుగుదల కావచ్చు. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కావచ్చు. ఇంకా ఇన్ఫ్లేషన్ కూడా దానికి తోడు కావచ్చు. మరి ఇంత పెద్ద బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినప్పుడు దాంట్లో ముఖ్యంగా కొత్తగా ఏర్పాటైన రాష్ట్రం కాబట్టి కొన్ని అవకతవకలు ఉండవచ్చు. ఆర్థికమంత్రిగారు కూడా సభలో చెప్పినట్లున్నారు, ఎందుకంటే ఇది కేవలం expectations మీద ఆధారపడి చేసిన బడ్జెట్ మాత్రమే.

2.20 | ఈ బడ్జెట్ అంతా కూడా కేవలం మన అవగాహన కొరకు మ. చేసుకున్నాము. ఇంకా మనకు లెక్కలు తేలలేదు. మనకు భవిష్యత్తులో ఇన్ని నిధులు రావచ్చని, వస్తుందని ఊహించి తయారు చేసిన బడ్జెట్ కాబట్టి అందులో కొన్ని అవకతవకలు ఉండవచ్చు. వాటిని సరిదిద్దుకోనే అవకాశం ప్రభుత్వానికి ఉంది. కాబట్టి, వాటిని సరిదిద్దుకోవాలని సభ్యులు సూచనలు చేయడంలో తప్పేమీలేదు. గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ, వ్యవసాయ బడ్జెట్ గురించి మాట్లాడారు. మనకు దురదృష్టం ఏమిటంటే, వ్యవసాయం హెడ్స్పైసే ఇంత బడ్జెట్ కేటాయింపు జరిగిందని చూస్తాము. కానీ, దానిలో కొన్ని allied subjects కూడా ఉంటాయి. వ్యవసాయానికి సంబంధించినవే హార్టికల్చర్ గానీ, కోఆపరేషన్ గానీ, మార్కెటింగ్ గానీ ఉంటాయి. వీటన్నింటినీ చూసినట్లయితే, బడ్జెట్ ఎంత అవుతుందో మనం అంచనా వేసుకోవచ్చు. కాకుంటే, మనం బడ్జెట్ను ప్రతిపాదించే దానిలోనే సబ్జెక్టులను విభజించి చేయాలి. కొన్నిసార్లు వ్యవసాయం ప్రధాన హెడ్ కే తక్కువ కేటాయింపు, దాని క్రింద ఉన్న సబ్జెక్టులకు ఎక్కువ బడ్జెట్ను కేటాయించిన సందర్భాలు కూడా మనం చూశాము. కాబట్టి కేటాయింపులు సరిపోని శాఖలకు బడ్జెట్ను కొంత పెంచితే బాగుంటుందని నేను తమరిద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

మరొక గౌరవసభ్యుడు మాట్లాడుతూ, విశ్వవిద్యాలయాలకు జరిగిన కేటాయింపుల గురించి అడిగారు. నిజమే, విశ్వవిద్యాలయాలను నడపాలంటే రూ.28కోట్లు సరిపోదు. కానీ, అంతకు ముందు బడ్జెట్లో అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలకు రూ.2కోట్లు చొప్పున, ఒక్క విశ్వవిద్యాలయానికే రూ.50కోట్లు కేటాయించిన సందర్భాలు మనం చూడడం జరిగింది. కాబట్టి విశ్వవిద్యాలయాలకు

ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపులు తక్కువగా ఉన్నాయి. ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని నోట్ చేసుకుని వాటికి నిధుల కేటాయింపు పెంపుదలచేస్తే బాగుంటుందని తమరిద్వారా వారికి మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అసలు బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో అది తప్పా, ఒప్పా అనేది నేను ప్రభుత్వానికి వదలిపెడుతున్నాను కానీ, ఈ ad-hoc allocations లో పంచాయితీ రూపాయిలకు రూ.4వేల కోట్లు మనం ఇదివరకే కేటాయించడం జరిగింది. ఆ పనులు జరుగుతున్నాయి. ఆ బడ్జెట్ పంచాయితీ శాఖ క్రింద వస్తుందా లేదా ఆ రూపాయిలకు బడ్జెట్ సెవరేజీగా వస్తుందా అనేది సరిగా బడ్జెట్ లో చూపించడంలేదు. కాబట్టి పంచాయితీరాజ్ శాఖలో కూడా బడ్జెట్ కేటాయింపులు పెరిగాయి. అది ఒక శుభసూచకం. ఎక్కడెక్కడైతే పెరగలేదో వాటి గురించి సభ్యులు చేసిన సూచనలు అన్నింటినీ గుర్తుంచుకుని ప్రభుత్వం స్పందిస్తే చాలా బాగుంటుందని నేను తమరిద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

మన ప్రభుత్వం చేసిన కొన్ని Flagship Programmes ఉన్నాయి. ఏ ప్రభుత్వం అయినా కొన్ని ముఖ్యమైన పథకాలను ప్రవేశపెడుతుంది. ఆ పథకాలను ఆ ప్రభుత్వం పూర్తిగా అమలుచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది. వాటిలో వాటర్ గ్రిడ్ మొదలుకొని విద్యుదుత్పత్తి వరకూ ఉంటుంది. విద్యుదుత్పత్తికి అసలు కేటాయింపు లేదని అంటున్నారు. రూ.7,500 కోట్లు బడ్జెట్ లో చూపించినప్పటికీ ఈ మధ్యనే మనం రూ.20వేల కోట్లు Rural Electrical Corporation ద్వారా లోన్ తీసుకుని విద్యుదుత్పత్తి కోసం వినియోగించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. దానిని రెగ్యులర్ బడ్జెట్ లో చూపించకపోయినా నేను చెప్పిన ad-hoc allocations ద్వారా ఇటువంటివన్నీ జరిగాయి. సరిపోలేదని చెప్పడం భావ్యం కాదు. ఈ ఒక్క సంవత్సరమే మనం రూ.20వేల కోట్లు అప్పుతీసుకున్నాము. తరువాత, దీనికొరకు జపాన్ ప్రభుత్వం నుంచి కూడా లోన్ రాబోతుంది. కాబట్టి, విద్యుదుత్పత్తి విషయంలో ఎంత ఖచ్చితంగా అయితే ముఖ్యమంత్రిగారు చర్యతీసుకుని నడిపిస్తున్నారో దాంట్లో ఎవరికీ అనుమానం అవసరంలేదు.

చెరువుల పునరుద్ధరణ కార్యక్రమం గానీ, మిగిలిపోయిన ప్రాజెక్టుల గురించి మిత్రులు చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పారు. అటువంటి కార్యక్రమాలకు కేటాయింపులు సరిపోనట్లయితే వాటిమీద దృష్టిపెట్టవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉన్నది. తప్పకుండా వీటన్నింటిపై ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకుంటుందని, ఈ అప్రోప్రియేషన్ బిల్లును పూర్తిగా సమర్థిస్తూ, సభలో ఉన్న సీనియర్ మంత్రులకు

రెండు, మూడు సూచనలను చేయదలచుకున్నాను. నా మండలంలో నర్వే చేయిస్తే 116 ప్రభుత్వ భవనాలు పూర్తి కాకుండా సగంలో వదిలిపెట్టారు. ఐదారు సంవత్సరాల నుంచి వాటిపైన ప్రభుత్వం కొన్ని వందలకోట్లు వెచ్చించడం జరిగింది. కానీ, ఆ భవనాలు వినియోగానికి రాలేదు. కొంతమంది కాంట్రాక్టర్లకు బిల్లులు చెల్లించకపోవడం వల్ల వారు ఆ భవనాలకు తాళం వేసుకుని వెళ్లిపోవడం జరిగింది. వారు ఆ భవనాలను ప్రభుత్వానికి అప్పగించలేదు. కొన్ని భవనాలు తలుపులు లేకుండా ఉన్నాయి. కాబట్టి, నేను ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారిని ప్రత్యేకంగా కోరేదేమంటే, నిర్మాణం పూర్తికాని భవనాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో వాటన్నింటిపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని వాటికి బడ్జెట్ ను కేటాయించి వాటిని పూర్తిచేయవలసిందిగా తమరిద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

రెండవ సూచన, చాలా వరకూ మనం అంచనా వేసిన వాటిలో చాలా లోపాలున్నాయి. ఎప్పుడో 20 సంవత్సరాల క్రితం చేసిన అంచనాలు అవే కంటిన్యూ అవుతున్నాయి. దానివల్ల భవనాలకు, సి.సి.రోడ్లకు, ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకులకు చేసిన కేటాయింపులు సరిపోక కాంట్రాక్టర్లు ఎవరూ ముందుకురాక చాలా పనులు ఆగిపోతున్నాయి. దీనిపైన ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొని అప్పుడు ఆ పనులకు ఎస్టిమేట్ చేసిన రోజు ఇనుక ఎంత ధర ఉంది, సిమెంటు ధర ఎంత ఉంది, కంకర ధర ఎంత ఉంది మొదలైనవన్నీ చూసి తప్పకుండా ఆ ఎస్టిమేట్లను ఈనాటి ధరలను పోల్చి చూసి ఈ రోజున్న ధరలను తీసుకుని చేస్తే బాగుంటుందని నా ఆలోచన. ఆ విధంగా తప్పకుండా చేయాలని నేను తమరిద్వారా ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మళ్ళీ ఏదైనా సూచనలుంటే ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారికి లెటర్ రూపంలో అందిస్తాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ఛైర్మన్ గారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు సంతోషిస్తూ, తమరికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రధానంగా, బడ్జెట్ పై మాట్లాడినప్పుడు నేను రెండు, మూడు విషయాలు లేవనెత్తడం జరిగింది. ఈ బడ్జెట్ లో రూ.1.16 లక్షల కోట్లు ఎలా మీట్ అవుతారనేది ప్రధానమైన అంశం. ఎందుకంటే, అన్నీ కూడా ప్రాజెక్షన్స్ లోనే వెళ్లడం జరిగింది. అంచనాలకు మించి ప్రాజెక్షన్స్ వేసుకుని ప్రభుత్వం బడ్జెట్ ను రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. దానిలో ఒకే ఒక క్లారిఫికేషన్ వచ్చింది. వ్యాట్ కు సంబంధించిన రూ.11వేల కోట్లు ఆదాయం వస్తుందని అంచనా వేసిన దానిలో కోట్ల రూపాయిల్లో పెండింగ్ లో ఉన్నదనేది మాత్రం

ముఖ్యమంత్రి గారు, ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారు కూడా మాట్లాడినట్లు జ్ఞాపకముంది. మిగతా దేనిలో కూడా క్లారిఫికేషన్లు రాలేదు.

మేము ఎందుకు అడుగుతున్నామంటే, తక్కువ కేటాయింపులు చేస్తే కొంతమంది సభ్యులు దానిని ఎత్తిచూపారని, లేకపోతే ప్రతిపక్షసభ్యులుగా బడ్జెట్ పై విమర్శించాలనే ధోరణి కనిపిస్తుందనే విషయాలను మేము సీరియస్ గా తీసుకోవడంలేదు. మేము ప్రధానమైన ప్రతిపక్షంగా అడుగుతున్నది ఏమిటంటే, వారు చెప్పినటువంటి హామీలను అమలుచేయడం కోసం వారు కేటాయిస్తున్నటువంటి నిధులు సరిపోవడంలేదనే విషయాన్ని మాత్రం ప్రధానంగా అడుగుతున్నాము. నేను విమర్శించాలని కాదు. మనం నిద్రపోయి లేచేసరికి ఒక్కొక్కసారి కంటే పోయి వస్తోంది. ఉదయం 7 గంటల నుంచి 8 గంటల మధ్య కంటే పోయి వస్తుంది. మనం కంటే ఎప్పుడు పోయిందని చూసుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. అంటే, కంటే పోదని కాదు కానీ, పోతుంది. కంటే పోకుండా చూడాలని కూడా మేము కోరుకోవడంలేదు. కానీ, మాటల విషయానికి వచ్చేటప్పటికి గత తొమ్మిది, పది నెలల్లో చాలా చేశామని చెబుతున్నారు. ఇంకా ఇది ఎందుకు కాలేదని గట్టిగా అడుగుతుంటే, మేము అధికారంలోకి వచ్చి తొమ్మిది నెలలే కదా అయిందని అంటున్నారు. తొమ్మిది నెలల్లో ఇన్ని సాధించామని ఉపన్యాసాలు చెబుతున్నారు. ఇవి ఎందుకు కాలేదని అడిగితే, మేము వచ్చి తొమ్మిది నెలలేకదా అయింది, మేము ఇంకా నడక నేర్చుకుంటున్నామనే వద్దతిలో రెండు విధాలుగా మాట్లాడుతున్నారు. I appreciate the Government is working.

అధ్యక్షా, నేడు మేము అడుగుతున్నది ఏమిటంటే, సభ్యులు శ్రీ నాగేశ్వర్ గారు కూడా చెప్పారు, వ్యవసాయం చాలా పెద్ద సంక్షోభంలోకి పోతోంది. ఈ ప్రభుత్వం దానిని సీరియస్ గా తీసుకోలేదు. ఎందుకంటే, జి.ఎస్.డి.పి. వాటా 24 శాతం నుంచి 10.22 శాతానికి వచ్చింది. దాని గురించి నేను చెప్పాను. అంటే, ఎంత పెద్ద ప్రమాదంలోకి పోతున్నామంటే, 75 శాతం మంది గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వ్యవసాయంపై ఆధారపడి ఉన్నారు. వ్యవసాయరంగం సంక్షోభానికి గురైతే బంగారు తెలంగాణలోని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నరైతాంగాన్ని ప్రభుత్వం ఏవిధంగా ఆదుకోబోతుంది? ఈ వ్యవసాయం అనేది రైతులకు గిట్టుబాటు అయ్యే విధంగా ఏమి చేయబోతున్నారని మేము అడిగితే, వారు ఏమి చెప్పారంటే, “ రూ.150 కోట్లు ఫార్మ్ మెకనైజేషన్ కు ఇచ్చామని ” చెబుతున్నారు. ఎప్పుడూ ఆ మొత్తాన్ని ఇస్తునే ఉన్నారు. కానీ, పోయినసారి రూ.150 కోట్లు కేటాయిస్తే, అందులో కేవలం రూ.70 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. ఇప్పుడు కూడా ఆ మొత్తం ఇస్తున్నట్లుగా ప్రాజెక్షన్ లో ఉంటుంది. కానీ, ఆ

మొత్తాన్ని ఖర్చుచేసేటటువంటి పరిస్థితి లేదనేది బడ్జెట్ లో సంఖ్యలు చెబుతున్నాయి. ఎందుకంటే, రూ.11వేల కోట్లు వ్యాట్ అదనంగా వస్తుంది. రూ.35వేల కోట్ల నుండి రూ.46వేల కోట్లకు వ్యాట్ వసూళ్లు పెరుగుతాయని చెప్పి వారు చూపించుకున్నారు.

అలాగే రూ.17వేల కోట్లు deficit ఉంది. ఎక్సైజ్ లో రూ.3500 కోట్లు ప్రాజెక్షన్ చూపించారు. ఇవన్నీ వస్తే, ఈ బడ్జెట్ అంచనాలు కర్తవ్యతాయి. అవి రావు కాబట్టి ఇవి కూడా కావు. అవి రావని నేను శాపనార్థంగా అనడంలేదు. ప్రాజెక్షన్స్ నూరుశాతం వారు సాధించలేకపోవచ్చు. అంచనాలు పెట్టుకోవడంలో తప్పులేదు. కానీ, అంచనాలను చూపించి కేటాయింపులు చేశాము కాబట్టి ఈనాడు సంతోషంగా ఉన్నారని చెప్పడమనేది భావ్యంగా లేదు. అంచనాల ద్వారా వస్తాయనుకున్నటువంటి ఆదాయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆర్థికమంత్రి గారు చేసినటువంటి కేటాయింపులు as it is గా జరిగితే కేటాయింపులు ఆనందంగా జరిగాయి, ఖర్చు కూడా ఆనందంగా జరిగింది, ఫలితం కూడా వచ్చిందని చెప్పవచ్చు.

ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. ప్రభుత్వం ఎస్.సి., ఎస్.టి. సబ్ ప్లాన్ ను ప్రవేశపెట్టి ఎస్.సి.లకు రూ.8,800 కోట్లు కేటాయించింది. కానీ, అవిభాజ్యంగా రూ.970 కోట్లు మాత్రమే మిగిలింది. మిగిలిన నిధులంతా divisible share క్రింద capital expenditure లోకి పోయింది. అంటే, రూ.800 కోట్లు తప్ప మిగతా రూ.8వేల కోట్లు కూడా డివిజబుల్ షేర్ లోకి పోయింది. మనం రూ.8,800 కోట్లు చూసి మురిసిపోవాలా? రూ.970 కోట్లు చూసి మురిసిపోవాలా? ప్రతిపక్ష సభ్యులుగా ఈ మాత్రం కూడా మాట్లాడడానికి మాకు అర్హత లేదని కొంతమంది సభ్యులు అనడం మాకు బాధనిపించింది.

నేడు ప్రభుత్వం పరిష్కరించవలసిన ప్రధానమైన సమస్యల్లో వ్యవసాయం ముందుందనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించాలని నేను తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. 82 శాతం మందికి 2 ఎకరాలలోపు కమతాలు ఉన్నాయి. దానివల్ల వంట మార్పిడికి అవకాశం లేదు. ఫార్మ్ మెకనైజేషన్ కు అవకాశం లేదు. వ్యవసాయం చేసే రైతుకు గిట్టుబాటు ధర కూడా లేదు. ఈ విషయంపై ప్రభుత్వం సీరియస్ గా ఆలోచించాలి. లేనట్లయితే, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం సంక్షోభంలో కూరుకుపోయేటటువంటి ప్రమాదం ఇంకా ఎక్కువగా కనిపిస్తోంది. సభ్యులు శ్రీ నాగేశ్వర్ గారు మాట్లాడుతూ, జి.ఎస్.డి.పి. వాటా ఇక్కడ 5 శాతం, అక్కడ 7 శాతం వచ్చిందని ఇంతకుముందే చెప్పారు. అక్కడ నీటిపారుదల ఎక్కువగా ఉండడం కావచ్చు, ఏరకంగా చూసినా వారికి 7 శాతం వచ్చిందంటే, అన్నిరకాలుగా వ్యవసాయం వారికి కొంత గిట్టుబాటు అయినట్లుగా తెలుస్తోంది.

ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి రెండవ అకడమిక్ సంవత్సరం ప్రారంభం కాబోతుంది. కె.జి. నుంచి పి.జి. వరకూ ఉచిత విద్య పథకం అని చెప్పారు. కానీ, అసలు దానికోసం ప్రణాళిక లేదు. ఆ పథకాన్ని ఎప్పటినుంచి అమలుచేయబోతున్నాము, దానికోసం ఈ ప్రణాళిక సిద్ధంచేశామని చెప్పమని ఒక రోడ్ మ్యాప్ ను అడిగాము. ఈ ప్రభుత్వం మీనమేషాలు లెక్కవేస్తుంది తప్ప ఏమీ చెప్పడం లేదు. అది చేస్తారని నమ్మకం, విశ్వాసం కూడా మాకు కలగడంలేదు.

మరొక విషయం, నేడు దాదాపు 2.96 లక్షల భూమిలేని ఎస్.సి. కుటుంబాలున్నాయి. ప్రభుత్వం వారికి 3 ఎకరాల చొప్పున భూమిని కేటాయిస్తే, మొత్తం 9 లక్షల ఎకరాలు కావాలి. ప్రభుత్వం 270 ఎకరాలు పంచినట్లు నిన్ననో, మొన్ననో నేను దినపత్రికలో చూశాను. ఎక్కడ 270 ఎకరాలు? ఎక్కడ 9 లక్షల ఎకరాలు? ఎన్ని కుటుంబాలకు వారు భూమిని ఇస్తున్నారు? మీరు ఇచ్చినట్లువంటి హామీలను ఎప్పటిలోగా నెరవేరుస్తారు? భూమిలేనట్లువంటి నిరుపేద ఎస్.సి., ఎస్.టి. కుటుంబాలకు భూమిని ఇస్తామని అన్నారు కాబట్టి మేము ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాము.

అధ్యక్షా, ఎంటర్ ప్రెన్యూర్ షిప్ ను ప్రోత్సహించడం కోసం ఇండ్రస్ట్రియల్ పాలసీ ద్వారా వర్కింగ్ క్యాపిటల్ ఇస్తామని చెప్పారు. బ్యాంకుల నుంచి ఎటువంటి collateral securities లేకుండా వారికి ఋణాలను ఇప్పిస్తామని చెప్పారు. కానీ, ఎంతమందికి ఇప్పించగలిగారు? నేడు 51 శాతం మెనుకుడిన తరగతుల జనాభా ఉంది. వారికోసం రూ.1900 కోట్లు కేటాయించారు. మొత్తం కేటాయింపులన్నీ చూస్తే, ఒక్క మైనారిటీలకు చేసిన కేటాయింపులే సంతృప్తికరంగా కనిపిస్తున్నాయి. 12 శాతంగా ఉన్న జనాభాకు, రూ.1000 కోట్లకు పైగా కేటాయించినట్లువంటి ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది. కానీ, మొత్తం జనాభాలో 51 శాతంగా ఉన్న మెనుకుడిన తరగతుల సంక్షేమానికి రూ.1900 కోట్లు కేటాయిస్తే ఎలా? ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఇది రెండవ బడ్జెట్.

ప్రభుత్వం ప్రజలకోసం రెండు పడకల గదుల ఇళ్లను ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తుంది? ఇంటింటికి నర్వేను నిర్వహించారు. ఆ నర్వే ద్వారా ఎంతమందికి ఇళ్లు లేవని తేల్చారు? వాటి కోసం బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఎంత? ఖర్చు చేసిన మొత్తం ఎంత? ఏ సంవత్సరం ఎన్ని ఇళ్లను నిర్మిస్తే అవి పూర్తవుతాయనే అవగాహన ఇప్పటికే ప్రభుత్వానికి ఉండి ఉండాలి. కానీ, ప్రభుత్వం వద్ద అటువంటి ప్రణాళిక లేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఎన్నికల సమయంలో ప్రజలకు ఎన్నో హామీలను ఇచ్చింది. వాటిలో ఇప్పటివరకూ పెన్ను అమలు చేశారు. ఆ పెన్నుల పథకం 95 శాతం వరకూ విజయవంతంగా చేశారని మాత్రం నేను తమరిద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తేగలుగుతున్నాను.

రేషన్ బియ్యం పథకం ద్వారా సన్నబియ్యాన్ని పాఠశాల విద్యార్థులకు ఇస్తున్నారు. వాటిని పేదలకు కూడా ఇవ్వాలి. ఎందుకంటే, నేడు రేషన్ షాపులో ఫిజికల్ గా జరుగుతున్నటువంటివి రెండు, మూడు విషయాలను తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తాను. వీళ్లకు రావలసిన బియ్యం డీలర్ కే ఒక కిలోగ్రాము రూ.10 ల చొప్పున అమ్ముకుని వెళ్లిపోతారు. ఆ రూ.10 లకు సరిపడగా, అదనంగా పంచదార లేదా ఏదైనా వారికి కావలసినవి ఉంటే డీలర్ వారికి ఇస్తున్నారు. ఆ బియ్యం తినడానికి ఉపయోగకరంగా లేవని చెప్పి చాలామంది వాటిని అమ్ముకుని పోతుంటే అవి మిల్లులకు వెళ్లి సన్నబియ్యంలో కల్పి చేయడానికి ఉపయోగపడుతున్నాయి. డీలర్ల వద్ద నుంచి వచ్చే బియ్యం మిల్లర్ల వద్దకు తీసుకువెళ్లి సన్నబియ్యంలో కలిపి మళ్లీ అమ్ముకునే పరిస్థితి ఉంది. అందుకని, నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఒకటే కోరుకుంటున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకున్న పథకాలు రెండే కనబడుతున్నాయి. అవి వాటర్ గ్రీడ్ మరియు కాకతీయ మిషన్.

2.40 | మిగతా వాటిలో ఆశించిన మేరకు కేటాయింపులు లేక, ము. ప్రభుత్వం ఖర్చు చేయవలసిన స్థాయిలో ఖర్చు చేయలేకపోతుంది కాబట్టి, వాటికి సవరింపులు చేసుకుని, ఈ BC Welfare గాని, SC, ST Sub-Plan గాని ఇవన్నీ కూడా ఒక కొలిక్కి వచ్చేటటువంటి విధంగా ప్రభుత్వం ఏదన్నా జాగ్రత్తలు తీసుకుంటుందని చెప్పి ఆశిస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: సభ్యులకు సూచన. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం విభజన జరిగిన తరువాత ఏర్పడినట్లువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు నుంచి మన సోదరి అయినట్లువంటి శ్రీమతి సన్నవనేని రాజకుమారి గారు, అదేవిధంగా అక్క శ్రీమతి శమంతకుమారిగారు ఇద్దరూ కూడా మన ప్రోసీడింగ్స్ చూడడానికి వచ్చారు. వారు సోదరి భావంతో వచ్చారు కాబట్టి, ఈ సభ మొత్తం వారికి ఆహ్వానం పలుకుతూ, మనస్ఫూర్తిగా మా సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాము.

శ్రీ బోడుకుంటి వెంకటేశ్వర్లు (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ Appropriation Bill పైన నాకు మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మొదటగా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. ఇది ఈ సెషన్ కి చివరి వర్కింగ్ డే. అలాగే మాకు కూడా ఇది లాస్ట్ వర్కింగ్ డే. ఎందుకంటే 29వ తేదీన రిటైర్ అవుతున్నాము. ప్రధానంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ నమైక్యంగా ఉన్నప్పుడు మేము మెంబర్ గా అయినాము. ఆ తరువాత అప్పుడు ప్రమాణ స్వీకారం చేసాము, కొత్తగా తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత కూడా ఈ జూబ్లీహిల్స్ మళ్లీ కూడా ప్రమాణ స్వీకారం చేసే అవకాశం దక్కిందని ఈ

సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. తెలంగాణ 29వ రాష్ట్రంగా ఏర్పడినందువల్ల, మాకు రెండుసార్లు ప్రమాణస్వీకారం చేసే భాగ్యం కలిగిందని కూడా ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఏ విధంగానైతే ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటయిందో, అదే విధంగా గతంలో ఈ తెలంగాణ ప్రాంతం వివక్షకీ గురయిందో, ఆ దరిమిలా తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత పెట్టిన గత బడ్జెటు కాని, ఈ బడ్జెటుగాని చూస్తే, చాలా బాగుంది. ఇది పేద ప్రజల సంక్షేమం కొరకు తయారు చేసిన బడ్జెటు. ప్రధానంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సభలో చెప్పారు ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 85% మంది బడుగు, బలహీన వర్గాల వారే ఉన్నారు. SC, ST, BC, Minorities తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్నారు. వారు ఈ రాష్ట్రంలో అతి దుర్భర జీవితం అనుభవిస్తున్నారు కాబట్టి, ఈ సంక్షేమ శాఖలన్నీ నా దగ్గరే పెట్టుకున్నానని ముఖ్యమంత్రిగారు మొదటి బడ్జెటు సమావేశాల సందర్భంగా చెప్పారు.

గతంలో పెన్షను రెండువందల రూపాయలు ఉండేది. ఈ రోజు వెయ్యి రూపాయల పెన్షను ఇవ్వడం జరుగుతూ ఉంది. ఈ పెన్షను వల్ల పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల వారు లబ్ధి పొందుతున్నారు. నూటికి నూరు శాతం ఈ వర్గాలవారే లబ్ధి పొందుతున్నారు. అదే విధంగా వికలాంగులకి వెయ్యి నుంచి పదిహేను వందల రూపాయల వరకు పెన్షను పొందుతున్నారు. అలాగే బీడి కార్మికులకి కూడా వెయ్యి రూపాయల పెన్షను ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. గీత పనివారికి, చేనేత కార్మికులకి, మరియు ఎయిడ్స్ బాధితులకి కూడా ఈ రకమైన పెన్షన్లు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఇదేం ఆషామాషి వ్యవహారం కాదు. ఎందుకంటే ఆసరా అనగానే ఏదో ఆషామాషీగా కాకుండా, గత ప్రభుత్వం రూ. 800 కోట్లు కేటాయిస్తే, ఈ ప్రభుత్వం రూ. 4,000 కోట్లు ఈ ఆసరా పింఛన్ల పైన కేటాయించడం జరిగింది. ఇప్పటికి కూడా ఎవరైనా లబ్ధిదారులు మిగిలిపోతే వారికి కూడా ఇవ్వడానికి ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని తెలియచేసుకుంటున్నాను. ఒక cut off date అంటూ ఏమీ పెట్టకుండా, ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతున్నది. ఆ రకంగా మేము ఈ పింఛన్ల పంపిణీ కార్యక్రమానికి వెళ్లినప్పుడు చూస్తే, వృద్ధుల కళ్లలో ఆనందం. వారి కొడుకులు, కూతుళ్లు కూడా వారిని గౌరించే సాంప్రదాయం ఈ ఆసరా పింఛన్ల వధకు కలుగచేసింది. వారి మనుమలు, మనుమరాళ్లు కూడా వారిని మంచిగా చూసుకుంటున్నారని వృద్ధులు సంతోషంగా చెబుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం పేదల సంక్షేమానికి కట్టుబడి ఉంది. ఎంత ఖర్చయినా ఫరవాలేదని ఈ కార్యక్రమాలు చక్కగా నిర్వహిస్తున్నదనడానికి ఇదే నిదర్శనం. తెలంగాణ వస్తే ఏమొస్తుందంటే, తెలంగాణ వస్తే, పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాలకు లాభం జరిగిందని తెలియచేస్తున్నాను.

మన ఆర్థిక మంత్రిగారు గతంలో బడ్జెటు పెట్టారు, ఇప్పుడు కూడా పెట్టారు. చాలా చక్కగా, అందరికీ అనువైన రీతిలో, పేదల సంక్షేమం కొరకు పాటుపడే విధంగా బడ్జెటు పెట్టారు. అలాగే పవర్ విషయానికి వస్తే, రాష్ట్ర విభజన జరిగినప్పుడు, వీళ్లకి విద్యుత్తు సమస్యలు బాగా ఉంటాయి, వంటలు పండవు, ఇళ్లలో కరెంటు రాదు, అని దుష్ప్రచారాలు చేశారు. అది వాస్తవం. ఎందుకంటే తెలంగాణ రాష్ట్రంలో విద్యుత్తు లేదు, ఆంధ్రలో మిగులు ఉన్నది. ఇక్కడ మనకి లోటు ఉన్నది. అందుకే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచించి, 53.89% కరెంటు తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఇవ్వాలని చెప్పినా కూడా, అక్కడి ప్రభుత్వం మనకు విద్యుత్తు కేటాయించలేదు. కేటాయించకున్నా కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు అహర్నిశలు ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏ రకంగానైనా ఒక మిగులు రాష్ట్రంగా తీసుకురావాలనే ఉద్దేశంతో గత తొమ్మిది మాసాలుగా విపరీతమైన ప్రణాళికలు రచిస్తూ, కొత్త, కొత్త ప్రాజెక్టులు తీసుకువస్తూ, రెప్పపాటు కూడా కరెంటు పోని విధంగా తయారుచేశారు. మిత్రులు పోట్ల నాగేశ్వర రావుగారు చెప్పారు ఎప్పుడు కరెంటు వస్తుందో, ఎప్పుడు పోతుందో, అది పాతకాలం ముచ్చట. ఇప్పుడు కరెంటు అనేది పోవడం లేదు. అధికారిక కోతలు లేవు. ఆ రకంగా ఈ ప్రభుత్వం కరెంటు ఇస్తూ ఉంది. ఎన్ని ఇబ్బందులున్నా, ఎంత ఖర్చయినా భరించి, రైతులకి గాని, పరిశ్రమలకి గాని, సక్రమంగా కరెంటు ఇస్తున్నది. గతంలో చూస్తే ఇందిరా పార్కు దగ్గర నిత్యం ధర్నాలు జరిగేవి. చిన్న పరిశ్రమల వాళ్లుగాని, పారిశ్రామికవేత్తలు గాని, సాధారణ ప్రజలుగాని, పెద్ద ఎత్తున విద్యుత్తు కోసం ధర్నాలు చేసేవారు. గ్రామాలలో సబ్స్టేషన్ల దగ్గర చేసేవారు. విద్యుత్తు అధికారులను నిర్బంధించేవారు. కాని ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి ఎక్కడా లేదు. అంటే విద్యుత్తు పైన మనం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవడం వల్లనే ఈ అభివృద్ధి జరిగింది.

హాస్టళ్లలో గతంలో ముతకబియ్యం, దొడ్డు బియ్యం ఇచ్చే వారు. మన గౌరవ ఆర్థికశాఖామాత్యుల వారు విద్యార్థిగా ఉన్నప్పుడు హాస్టల్ జీవితం గడిపినటువంటి వారు. హాస్టల్ పిల్లల బాధలు తెలిసిన వారు కావడం వల్ల, వారు ఎవ్వరూ అడగకపోయినా, ప్రతిపక్షాలు కోరకపోయినా, హాస్టళ్లకి నన్నబియ్యం ఇచ్చారు. ఈ రోజు పిల్లలు ఒక బుక్కెడు బువ్వ ఎక్కువ తినగలుగుతున్నారు, ఎందుకంటే సన్నబియ్యం కాబట్టి, సాఫీగా గొంతులోకి పోతుంది. అలాగే మిషన్ కాకతీయ. ఈ రోజు ఎక్కడ చూసినా చెరువుల గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు. నిన్ననే అసెంబ్లీ అయిపోయింది. ప్రజాప్రతినిధులు అంతా ఇవ్వాళ చెరువుల బాట పట్టారు. గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు నిజామాబాద్ లో ప్రారంభించిన నాటినుంచే ఈ యొక్క కార్యక్రమం ఉవ్వెత్తున జరుగుతూ ఉంది. రాష్ట్రంలో ఉన్న

చెరువులన్నిటినీ టేక్ చేసి, వాటికి మరమ్మతులు చేయడం వలన, అక్కడ చేపలు పట్టే బెస్త వారు, అలాగే ఈత కల్లు తీసే గౌడన్, చాకలి వారు చాకిరేవు పెట్టుకుని జీవనోపాధిని సమకూర్చుకుంటున్నారు. రైతులు చెరువు మట్టి తీసుకుపోయి, పొలానికి వేస్తే, వంట కూడా బాగా పండుతుంది. చెరువు ఊరుకి తల్లిలాంటిది. అలాంటి మంచి కార్యక్రమం ఈ మిషన్ కాకతీయ.

అలాగే వాటర్ గ్రిడ్ పథకం. కలుషితమైన నీరు తాగడం వలన ఎంతోమంది జబ్బులకి గురవుతున్నారని. ప్రధానంగా బడుగు, బలహీన వర్గాలవారు, SC, ST, దళితులు, ఇటువంటి వారే ఎక్కువ అనారోగ్యానికి గురై, అవస్థలు పడుతున్నారు. ఉన్నత వర్గాలవారు మినరల్ వాటర్ బాటిల్స్ కొనుక్కొని తాగుతా ఉంటారు. కానీ పేద ప్రజానీకం ఆ ఖర్చుని భరించలేరు. కాబట్టి ఇంటింటికి, గుడిసె గుడిసెకు నల్లా ద్వారా సురక్షితమైన నీరు అందించే కార్యక్రమం ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు నాలుగు సంవత్సరాలలో వల నీరు అందించలేకపోతే, వచ్చే ఎన్నికల్లో ఓట్లు అడగమని చెప్పిన ధైర్యం ఉన్న ముఖ్యమంత్రి అని నేను ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను.

ప్రధానంగా పారిశ్రామిక విధానం. నేడు ఉద్యోగాల ఆవశ్యకత ఎక్కువగా ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు best industrial policy ని తీసుకువచ్చి, పరిశ్రమలని అభివృద్ధి చేసే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు. ఆ రకంగా ఇవ్వాలన్నా దూరబాదు నుంచి వరంగల్ వరకు Industrial corridor గా ప్రకటించడం జరిగింది. అలాగే హైదరాబాద్ ని ఒక విశ్వ నగరంగా తీర్చిదిద్దాలని, ఇక్కడ శాంతి భద్రతలు పట్టిస్తూ ఉండాలని పోలీసు శాఖకి అధునాతన వాహనాలు ఏర్పాటు చేసారు. ఏదన్నా సంఘటన జరిగితే, ఫోన్ చేసిన ఐదు నిమిషాల్లో పోలీసులు చేరుకోగలుగుతున్నారు. అదే విధంగా మా వరంగల్ ప్రాంతంలో పెద్ద textile park. ఇవ్వాలన్నా రంగంలో చాలా ఉపాధి అవకాశాలు ఉన్నాయి. చేనేత కార్మికులు గతంలో వలసలు వెళ్లేవారు. కానీ మన చేనేత కార్మికులు మన తెలంగాణలోనే, మన వరంగల్ లోనే బతకాలని పెద్ద ఎత్తున textile park ని వరంగల్ కి తీసుకువచ్చిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది అని ఈ సందర్భంగా తెలియచేసుకుంటున్నాను. అలాగే వ్యవసాయంలో కూడా ఈ రోజు poly houses ని పెట్టడం వలన రైతులకి ఎక్కువగా లాభం చేకూరే అవకాశం ఉంది. వంద రూపాయలు వచ్చేది, వెయ్యి రూపాయలు, ఎక్కువ ఉత్పత్తి జరగడం వలన వారు ఎక్కువ లబ్ధి పొందే అవకాశం కలిగింది. ఇలాంటి చక్కటి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నందుకు ఆర్థిక శాఖ ప్రభుత్వాన్ని చాలా చక్కటి బడ్జెటుని ప్రవేశపెట్టినందుకు ఆర్థిక శాఖ

మంత్రిగారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జై తెలంగాణ.

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్ : Sir, thanks for the opportunity. చివరిసారిగా నాకు ఈ గొప్ప సభలో మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తా ఉన్నాను సార్. ఆర్థిక మంత్రిగారికి కొన్ని నూచనలు సార్. మనం కేంద్రం నుంచి చాలా స్కీమ్స్ లో బడ్జెటు తక్కువగా వస్తుందని అనుకుంటాము. కానీ 30-40% natural గా వస్తుంది. గతంలో కొన్ని సందర్భాల్లో తక్కువ కేటాయింపులు ఉండొచ్చు. కానీ నా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే సార్ unutilised funds అనేవి మనకు ఇచ్చిన వాటిలో చాలా ఉన్నాయి. అది ఆరోగ్య రంగం కావచ్చు, పోలీసు ఆధునీకరణ కావచ్చు, లేదా స్పార్ట్ సిటీస్ కావచ్చు, ఇట్లాంటి రంగాల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎంత వాడుకుంటే అంత ఇచ్చేటటువంటి అవకాశమున్నా కూడా, నిర్ణీత వ్యవధిలో Utilisation Certificates ఇవ్వకపోవడం వల్ల, కొన్ని సందర్భాలలో అసలు ఇవ్వకపోవడం వల్ల, ఆ నిధులు అక్కడే బ్లాక్ అవుతున్నాయి. అందుకు ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని, మన అధికార యంత్రాంగాన్ని అప్రమత్తం చేసి, ఆ నిధులను రాబట్టుకునే ప్రయత్నం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ముఖ్యంగా నేను మీ ద్వారా ఈ సభలో ఉన్నటువంటి నా మిత్రులకు నా ధన్యవాదాలు చెబుతూనే, నా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ మధ్యకాలంలో Unorganized Sector లో బీడీ కార్మికులకు, construction workers కు, వీళ్లందరికీ కూడా ESI, EPF వంటి కార్డ్స్ ఇచ్చేటటువంటి విధానం పెట్టారు. గతంలో Organized Sector కి మాత్రమే ఇచ్చేవారు. దానిని ఇప్పుడు అందరికీ విస్తరించారు. ఆ అవకాశాన్ని మన మెంబర్స్ ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న construction workers కి గానీ, అంగన్ వాడీ వర్కర్స్ కి గానీ, ఇలా any worker, అట్లాంటి వారందరికీ కూడా మనం ఆ పథకంలో సభ్యత్వం ఇప్పిస్తే, వారికి ESI సౌకర్యంతో పాటు, పెన్షన్ కూడా లభిస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఇదొక డ్రైవ్ క్రింద తీసుకుంటే మంచి ప్రయోజనం కలుగుతుంది. దానికొక లిమిట్ లేదు. ఎంతమంది ఉంటే అంతమందికి కార్డ్స్ ఇస్తారు. వారికి వైద్యసేవలు కూడా అందుతాయి. ఒక్కొక్క ఫ్యామిలీకి ముప్పై వేల రూపాయల వరకు వైద్యసేవలు అందుతాయి. కాబట్టి Unorganized Sector లో వనిచేసే వారందరికీ ఈ విధమైన ESI, EPF Cards ఇప్పించమని మీ ద్వారా నేను ప్రభుత్వానికి, అదే విధంగా సభ్యులకి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా రెవెన్యూ

పెంచుకోవడానికి ఒక అవకాశం ఉంది. "No receipt, No sale" అనే విధానం ప్రవేశపెట్టాలి. Electronic transactions ని కనుక మనం అమలు చేయగలిగితే, ప్రభుత్వ ఆదాయం పెరగుతుంది. మనం ఒక మాల్ కే వెళ్లి, నాలుగు టమాటాలు కొన్నా కూడా దానికి ఒక బిల్లు ఇస్తారు. అదే వద్దతిలో గ్రామ స్థాయిలో, చిన్నచిన్న టాన్స్ లో జరిగే విక్రయాలని కూడా electronic transactions విధానంలో జరిగేలా encourage చేయగలిగితే ఆదాయం రెట్టింపు అవుతుంది.

ఇంకొక విషయం Solar motor fans ని రైతులకు ఉచితంగా ఇవ్వాలి. అదే విధంగా domestic consumer కి కూడా 10% అతడు వాటా కట్టుకునే వద్దతిలో ఇవ్వాలి. ముఖ్యంగా అపార్టుమెంటు వారికి దీనిని కంపల్సరీ చెయ్యొచ్చు. అపార్టుమెంటు నిర్మాణానికి అనుమతి ఇచ్చేముందు, వారిని Solar fans పెట్టమని చెప్పాలి. పరిశ్రమలు పెట్టడానికి ముందుకి వచ్చేవారికి కూడా Solar fans compulsory పెట్టొచ్చు. రెండు, మూడు సంవత్సరాల లోపు విద్యుత్తు రంగంలో స్వయం సమృద్ధిని సాధించలేమని మనమే చెప్పుకున్నాము కాబట్టి, ఈ రోజు అదనపు నిధులు వెచ్చించి, ఎక్కడెక్కడిమంచో కంటే తెచ్చుకుని, నిరంతరాయంగా విద్యుత్తును ఇస్తున్నందుకు సంతోషం. అందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందించాలి. కానీ, ఆ దిశగా కూడా చర్యలు తీసుకున్నట్లయితే, స్వయం సమృద్ధిని సాధించడంలో మనం అనుకున్న దానికంటే కూడా వేగంగా సాధించగలుగుతామని నా విజ్ఞప్తి.

అలాగే Skill development. దీని కోసం మన వక్క రాష్ట్రం రూ.360 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తే, మన దగ్గర అసలు కేటాయింపే లేదు. కనుక ప్రభుత్వం Skill development మీద ప్రత్యేకమైన దృష్టి పెట్టి, దానినొక బృహత్తర ప్రాజెక్టుగా డెవలప్ చెయ్యాలని నా విజ్ఞప్తి. Skill Development Corporation సృష్టిస్తే తప్ప, ప్రమాణాలు మెరుగుపడవు. ఉద్యమంలో పాల్గొన్న కాలంలో పిల్లలు వైపునాళాలు కోల్పోయారు. మన పిల్లలు స్కూల్ లేకపోవడం వలన, పోటీ పడలేని స్థితిలో ఉన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో 8% Skill development కోసం నిధులు ఉన్నాయి సార్. దానికి కూడా లిమిట్ లేదు. దీని కొరకు ఒక ప్రత్యేకమైన శాఖను ఏర్పాటు చేసి, నిధులు తెచ్చుకోగలిగితే మన పిల్లలకు లాభం జరుగుతుంది, ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయి. అలాగే మనం ఎక్స్ ప్లెజ్ రెవెన్యూ మీద ఎక్కువగా ఆధారపడుతున్నాం. ప్రతి ప్రభుత్వంలో కూడా ఇది సహజమే. కాని, దాదాపు రూ.1720 కోట్లు ఎట్లా వస్తుంది సార్? ప్రజల యొక్క అనారోగ్యం మనకి ఆదాయం. సంక్షేమ రాష్ట్రం యొక్క

ధ్యేయం ప్రజల యొక్క అనారోగ్యం కానే కాదు. కాబట్టి రాబోయే రోజులలో ఆ రెవిన్యూని తగ్గించుకునే దిశగా మనం ఆలోచన చేస్తే తప్ప, ప్రజల యొక్క అనారోగ్యం బాగుపడదు. ఇక్కడ వచ్చే ఆదాయం అక్కడ వైద్య రంగంలో పెట్టుబడి పెట్టవలసి వస్తుంది. అదే విధంగా సింగరేణిలో opencast employees ఉన్నారు. వారు ఒక్కప్పుడు లక్షమంది ఉండేవారు. నేడు 20,000 మంది మాత్రమే పనిచేస్తున్నారు. మీరు opencast ని అదే విధంగా ప్రోత్సహిస్తే, చివరికి 5,000 మంది కంటే ఎక్కువ మిగలరు. బుల్ డోజర్లు వంటి మిషన్లకి డ్రైవర్లు, తప్ప, కార్మికుల అవసరం ఉండదు. కాబట్టి underground mines ను, open cast mines ను balance చేసుకుంటూ పోతే తప్ప, ఉద్యోగావకాశాలు పెరగవు. ఉపాధిని ఎక్కువగా జనరేట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా వరంగల్ లో కేంద్ర ప్రభుత్వం హెరిటేజ్ సిటీగా ప్రకటించింది. ఈ సందర్భంగా నేను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే మీరు కూడా భద్రాచలం, కొలనుపాక, కోటిలింగాల వంటి పుణ్యక్షేత్రాలను కూడా Heritage cities గా ప్రకటించి, వాటికి ప్రత్యేక నిధులు కేటాయించండి.

3.00 | క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ గురించి నేను అడిగితే గతంలో మంత్రిగారు మ. చెప్పారు, తప్పకుండా మనం అభినందించాలి. రైతును ఫోక్ చేసుకుని ఒక రిజిస్ట్రార్ షిప్ చేసి కేంద్రానికి పంపాం. రైతుని ఒక యూనిట్ గా గుర్తించమని అడిగాము. ప్రక్క రాష్ట్రం క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ కోసం రూ.360 కోట్లు పెట్టడం జరిగింది. కానీ మన దగ్గర, సబ్జెక్ట్ కు కరిక్షన్, రూ.105 కోట్లు మాత్రమే పెట్టారు. రాష్ట్రం చొరుతీసుకుని మన తరపున ఒక మెయ్యి రూపాయలు పెడితే, తర్వాత కేంద్రాన్ని అడగవచ్చు. అందులో తప్పులేదు. సరైన వద్దతుల్లో కేటాయింపులు ఉండాలని అడుగుతున్నాను.

తెలంగాణాకి ఒక అకాడమీ ఆఫ్ సివిల్ సర్వెయింగ్ ఏర్పాటు చేయాలి. కనీసం సంవత్సరానికి మన పిల్లల్లో పది మందికి కోచింగ్ ఇచ్చి తయారుచేస్తే ఐదేళ్ల కాలంలో ఒక యాభై మంది నిపుణులైన సివిల్ సర్వెయింగ్ మనం రిక్రూట్ చేసుకోవచ్చు.

సార్, నేనొక former forest officer గా ఒక విషయాన్ని చెప్పదలుచుకున్నాను. నిర్మాణ రంగంలో టెంబర్ వినియోగాన్ని ఆపాలి. వాస్తవానికి రాష్ట్ర విస్తీర్ణంలో అడవులు 33 శాతం ఉండాలి, అధికారిక లెక్కల ప్రకారం అది 21 శాతం ఉందని చెబుతున్నారు. కానీ శాటిలైట్ ఇమేజెస్ తీసుకుంటే ఫారెస్ట్ కవర్ 11 శాతం కూడా లేదు. ఉన్న సిబ్బందితో అడవులను కాపాడలేరు, సర్కిలింగ్ ని ఆపలేరు. సిబ్బందిని నాలుగు రెట్లు చేసినా ఆపలేరు. ప్రైవేటులో ఐదు నుంచి

spending how it will be, but coming to the core issue Sir اس بجٹ کو ختم کرنے میں دو دن بچے ہوئے ہیں realistically there are two working days تو پتہ نہیں اس میں کتنا خرچ ہوگا، ہم اس میں کیا کر سکتے ہیں، 31st March کے بعد سارے figures ہمارے سامنے آجائیں گے لیکن اس بار ایک لاکھ پانچ ہزار کروڑ کا جو بجٹ پیش کیا گیا ہے، اس میں صاحب، جو پرانے allocations ہیں، جیسا کہ اقلیتوں کا جو allocation تھا، ایک ہزار چونتیس کروڑ تو اس بار اس کٹھنڈا سا 22 کروڑ بڑھا کر اس کو 1100 کروڑ کیا گیا ہے جبکہ اگر پچھلے سال کی spending دیکھی جائے، گورنمنٹ نے جو amounts release کئے ہیں، ان amounts کو اگر دیکھا جائے تو less than 50% budget was released and utilized. فینانس منسٹر صاحب کی notice میں لایا تھا کہ اقلیتوں کے لئے آپ نے بہت اچھا دیا، ہم نے پہلے بھی آپ کو مبارکبادی دی اور ابھی بھی دے رہے ہیں کہ آپ نے پوری اقلیتوں کا اچھا خیال رکھا، لیکن صاحب اس میں جو spending ہے، اس کے utilization کا اور substantial implementation کا mechanism نہیں ہے صاحب، آپ نے اچھی اسکیم دی ہے، آپ نے allocation دیا ہے لیکن اس کے implementation کا mechanism نہیں ہے تو ظاہر ہے کہ یہ بجٹ utilize کرنے والا نہیں ہے۔ پچھلی بار کی طرح پچھلے سال بھی یہی ہوا، اگر فینانس منسٹر صاحب اس بار محکمہ اقلیتی بہبود میں recruitment کرتے ہیں، جبکہ مجھے بتایا گیا ہے کہ محکمہ اقلیتی بہبود میں سارا اٹنٹ deputation پر کام کرتا ہے۔ Deputation پر کام کرنے والا اٹنٹ اور پھر اس کے ساتھ میں outsourcing اور consolidation پر اور جو contract پر کام کرنے والے ہوتے ہیں، اس قسم کے temporary arrangement کے ساتھ کام کیا جا رہا ہے، ہم یہ چاہتے ہیں کہ Finance Minister صاحب اس پر initiative لیں اور cadre strength منظور کریں۔ جیسا کہ Minorities Commissionerate ہے، وقف بورڈ ہے، اردو اکاڈمی ہے، Minorities Finance Corporation ہے، وقف کمر وے کمشنر ہے تو یہ تمام محکمے، یہاں پر کوئی بھی permanent staff نہیں ہے حتیٰ کہ وقف بورڈ کا cadre strength ہی نہیں ہے۔ میں چاہوں گا فینانس منسٹر صاحب ان تمام چیزوں کو green signal دیں اور ان فائلس کو clear کریں تاکہ محکمہ اقلیتی بہبود میں recruitment صاحب Recruitment اس لئے ضروری ہے کہ ساری اسکیمس کا implementation آج کل outsource ہو کر کرتا ہے

یا تو وہ منڈل ریونیو آفیسر کے Collectors through کے جو تمام اسکیمس ہیں، اس کے verifications ہیں، income certificates ہیں، مختلف چیزیں ہیں، یہ تمام ریونیو کے through ہوتا ہے صاحب تو problem یہ رہا ہے کہ آج اگر آپ یہ Collectorate میں حیدرآباد کا example لیتا ہوں، Minority concentrated districts جہاں آپ کو ہر منڈل پر لائین اور تقاریر لگائی نظر آئے گی جہاں پر لوگ income certificate لینے کے لئے پریشان ہیں، ان کو وہاں پر harassment کیا جا رہا ہے، نہ صرف ان سے income certificate دینے کے لئے پیسے لئے جارہے ہیں، بلکہ گھنٹوں ان کو دھوپ میں کھڑا کیا جا رہا ہے تو آپ ان چیزوں کا immediately نوٹ لیں، میں چاہتا ہوں کہ اس حکومت کو اچھا نام آئے، آپ نے اچھا بجٹ دیا، کافلی اچھا بجٹ دیا اور اس کو spend کرنے کی آپ کی اور چیف منسٹر صاحب کی نیت ہے، آپ نے بار بار کہا ہے کہ ہم اچھی نیت سے کام کر رہے ہیں تو میں چاہتا ہوں کہ ان areas کو address کیا جائے۔ اور صاحب، جہاں پر Prime Minister's 15 Point Programme کی بات ہے، ہم نے پچھلے بجٹ میں بھی کہا تھا اور اس بار بھی کہہ رہے ہیں کہ IAS Officer کو ایک Nodal Agency بناتے ہوئے 15 Point Programme جو مرکزی حکومت کا ہے، اس کو implement کرنے کے لئے ایک focussed طریقہ سے ایک آفیسر کو رکھا جائے گا تو he will monitor all these various schemes. یہاں پر مرکزی حکومت کی دس ایسی اسکیمس ہیں جن میں 15% physical targets، financial allocations ان تمام چیزوں کو meet کرنے کے لئے وہاں پر اعلیٰ ترین کے لئے بجٹ earmark کیا گیا ہے۔ تو ان چیزوں کو دیکھنے کے لئے، ان چیزوں کو implement کرنے کے لئے اگر یہاں پر کوئی mechanism ہی نہیں ہوگا، تو پھر یہ 15 Point Programme کا نذر پر ہی رہ جائے گا۔ پچھلی حکومت کو بھی ہم نے یہ بار بار کہا تھا کہ IAS Officer کا تقرر کیا جائے اور ان کے ذریعہ ان تمام چیزوں کو monitor کیا جائے۔ میں خاص طور پر Finance Minister صاحب سے کہتا ہوں کہ صاحب، برائے مہربانی آپ اس میں ایک IAS Officer کو 15 Point Programme کو monitor کرنے کے لئے اور دوسری اسکیمس کو monitor کرنے کے لئے جہاں جہاں problems آتے ہیں، appoint کریں، اور ساتھ میں city کا سوال ہے صاحب، GHMC limits کا، یہاں پر آج کل مسلسل جو tax collection کا شہر میں ایک drive چل رہا ہے، میں اس کے تعلق سے آپ کو بتا رہا ہوں کہ GHMC میں تمام کام کر کے ہوئے ہیں، جتنے ٹکے ہیں، چاہے وہ Engineering Wing، Town Planning Section ہو، چاہے دوسرے سیکشن ہوں، یہ تمام اسٹاف کو tax collection میں لگا دیا گیا ہے اور وہ بھی اس طریقہ سے کہ abnormal increase کے taxes کے Demand Notices بھیجے جارہے ہیں، اور سختی سے کاروباروں کو بند کر کے سیل کر کے دوکانوں سے ٹیکس وصول کیا جا رہا ہے، میں اس کی شدید مذمت کرتا ہوں صاحب۔ میں اپنی پارٹی کی طرف سے اس قسم کا ٹیکس کلکشن، جس کا 1,000 ٹیکس تھا، اس کو بڑھا کر اس سے 15,000-20,000 لیا جا رہا ہے صاحب۔ یہ یوں سے assessment کے تحت کیا جا رہا ہے، میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں۔

(At that point of time, Sri K.R. Amos, the Panel Chairman chaired the House.)

کہا کہ Respondents shall not evict the Petitioners from any portion of the land allotted to them through specific orders. یہ ہائی کورٹ کا آرڈر ہے صاحب، اس کے خلاف وہاں کے Collector, Joint Collector, Tahsildar and Municipal Commissioner اور پھر Superintendent of Police، ان تمام لوگوں کو رات کے اندھیرے میں bulldoze کر کے ان کو بے گھر کر دیا، میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ violation specific orders کرنے کی بنا پر کسٹمر بلدیہ کے خلاف ایکشن لینا چاہئے اور ان غریب لوگوں کو جن کا روزگار بھین لیا گیا ہے، ان کو فوراً restore کرنا چاہئے، یہ وقف کی جائیداد ہے صاحب، یہ کوئی private property نہیں ہے صاحب۔ یہاں پر specific orders رہنے کے بعد اس طریقہ کا کام کیا گیا، میں اس کی شدید مذمت کرتا ہوں اور احتجاج کرتا ہوں اور ساتھ میں ہم کو جو grant in aid میں جو amount دیا گیا ہے، اور پھر مختلف provisions بنائے گئے ہیں جیسے شادی مبارک اسکیم، آپ نے اس میں ہمارے مطالبہ پر کچھ conditions کو relax کیا ہے صاحب۔ جہاں تک Birth Certificate کی بات تھی، تو Birth Certificate میں relax کر کے دوسرے means جو آئی ڈی کارڈ ہوتا ہے، آدھار کارڈ ہوتا ہے، ووٹر آئی ڈی، ان تمام چیزوں کو date of birth کے لئے اس میں include کیا گیا، ہم اس کا شکریہ ادا کرتے ہیں۔ ساتھ میں bankable schemes میں پچھلی بار 95 کروڑ روپے آپ نے بجٹ میں allocate کیا تھا، لیکن اس میں فارمز نہ آنے کی وجہ سے ہم نے مطالبہ کیا تھا تو بتایا گیا کہ اس میں 15 دن بڑھائے گئے ہیں، ہم اس کے لئے بھی حکومت کے شکر گزار ہیں اور پھر اسی طریقہ سے شادی مبارک اسکیم میں بھی کافی scope ہے، کئی غریب لوگ بھی اس میں apply کرنا چاہتے ہیں تو اس کے rules کو خاص طور پر کلکٹر کے ذریعہ MROs کو instructions دئے جائیں کہ income certificates کے لئے اتنے applications ہیں، ان کو جلد سے جلد clear کیا جائے، اور یہ دو دن جو بچے ہوئے ہیں، اس میں maximum صاحب جتنے کر سکتے ہیں، جتنے apply کئے ہیں، ان تمام کو income certificate دیتے ہوئے اس اسکیم میں شامل کریں۔ اسی طریقہ سے مینشن میں کئی جگہوں پر کئی applications pending ہیں صاحب۔ خاص طور پر جو شہر کے منڈل آفیسر ہیں، ان تمام کو میں کہتا ہوں کہ clearance کریں اور اسی سال کے مینشن میں شامل کریں۔ اور آپ نے جو مجھے موقع دیا کہ میں Appropriation Bill پر بات کروں، میں اپنی پارٹی کی طرف سے اس بل کو support کرتا ہوں حکومت کے اس بل کو support کرتے ہوئے رخصت ہوتا ہوں۔ شکریہ۔

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకు లేకుండా) ఆమోన్ గారు, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత మిమ్మల్ని అక్కడ చూడడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. మీరు కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన వారైనా, టెక్నికల్ గా ఏదైనా కూడా మిమ్మల్ని ఆ స్థానంలో చూడడం చాలా ఆనందంగా ఉంది.

(At that point of time, the Hon'ble Chairman resumed the Chair)

3.20 | శ్రీ నాగపురి రాజలింగం : అధ్యక్షా, ప్రాంతీయ దురభిమాన ము. శక్తులతో పోరాటం చేసి ప్రత్యేక రాష్ట్రం తీసుకువచ్చేందుకు ప్రయత్నం చేసిన గొప్ప వ్యక్తుల నేతత్వంలో రెండవ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు మీద నేను మాట్లాడువలసిన పరిస్థితి కల్పించినందుకు చాలా సంతోషిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మన భారతదేశాని కన్నా మూడు వంతుల పెద్దదేశమైన చైనా దేశాన్ని మావో గారు లాంగ్ మార్చ్ ద్వారా విముక్తి చేసిన పద్ధతిలో మన పది జిల్లాలు గల తెలంగాణా ప్రాంతం దోపిడీ అభివృద్ధి నిరోధక ప్రాంతీయ దురభిమాన శక్తుల నుండి విముక్తి చేయడానికి మన నవ తెలంగాణా నిర్మాత శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారు అవరచాణక్యం మరియు స్థితప్రజ్ఞుడు.

2001వ సంవత్సరంలో “తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి” స్థాపించి దాదాపు 14 సంవత్సరాల పాటు ఎన్నో అవమానాలు భరించి కఠోర దీక్షతో తెలంగాణ ప్రాంతమంతా అన్ని మూలలా చిన్నపాటి లాంగ్ మార్చ్ గా పర్యటించి ఈ 10 జిల్లాల యొక్క భూ భౌగోళిక పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకున్నారు.

విముక్తి కలుగజేసిన నవ తెలంగాణా నిర్మాత శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారి క్యాబినెట్ సహచరుడైనటువంటి శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారు ఈ ప్రాంతంలో ఉండే సకల జనులకు అన్ని విధాలా సమతుల్యం కలుగజేసే ఆలోచన కలిగి ఉండి, శ్రీ కె.సి.ఆర్ గారి ఆలోచనలకు అనుగుణంగా, దోపిడీకి గురియిన తెలంగాణా అభివృద్ధిని కాంక్షించి నవ తెలంగాణా నిర్మాణాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని లక్షా పదిహేను వేల కోట్ల రూపాయలతో ఈ బడ్జెట్ ను తయారు చేయడం మనకంతో ముదాపహం.

ఈ ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలలో భాగంగా మొదటిసారిగా సమగ్ర సర్వే చేపట్టారు. సమగ్ర సర్వే తరువాత ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, అభివృద్ధి సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలు చేసి మన తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని సమ సమాజ తెలంగాణాగా మార్చుకోవడానికి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. మొదటి విడతగా “ఆసరా”

కార్యక్రమం చేపట్టారు. ఈ ఆసరా కార్యక్రమంలో పేద వర్గాలకు చెందిన వృద్ధులకు పింఛను రూ.200/- నుండి రూ.1000/-కి పెంచారు. అదే విధంగా వికలాంగులకు రూ.500/- నుండి రూ.1500/-లకు పెంచారు. బీడీ కార్మికులకు, చేనేత కార్మికులకు, గీత కార్మికులకు రూ.1000/-ల చొప్పున ఇస్తున్నందుకు చాలా సంతోషం. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ముదిరాజులు, కుమ్మరులు వృత్తిని కోల్పోయి వెనుకబడి ఉన్నారు. ఇటువంటి వృత్తులు వారిని కూడా కొంచెం దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ సమ సమాజ నిర్మాణంలో వారిని భాగస్వాములను చేయడానికి ఆలోచించాలని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తరువాత ఆహార భద్రతా కార్యక్రమం. గతంలో ఒక రూపాయికి ఒక కిలో చొప్పున ఒక్కొక్కరికి నాలుగు కిలోల చొప్పున 20 కిలోల పరిమితం ఉండేది. కాని అది తొలగించి ఒక్కొక్కరికి 6 కిలోల చొప్పున 20 కిలోల సీలింగ్ తీసివేసి కుటుంబంలో ఎంతమంది సభ్యులు ఉంటే అంతమందికి వర్తింప చేసే పద్ధతి ప్రవేశపెట్టారు. అది కూడా ఈ సమాజానికి మేలు చేసే విధంగా ఉంది.

అధ్యక్షా, “మిషన్ కాకతీయ” అనే పథకం ద్వారా తెలంగాణాలోని అన్ని ప్రాంతాల్ని అభివృద్ధి చేయాలని చూస్తున్నారు. కాకతీయులు ఆ కాలంలో మన ప్రాంతంలో గొలుసు కట్టు విధానాల ద్వారా నీటి పరిస్థితిని మెరుగు పర్చుటకు చాలా కార్యక్రమాలు చేశారు. కాబట్టి వారి పేరుమీదగానే “మిషన్ కాకతీయ” పథకాన్ని చేపట్టారు. దానికి పెద్దలు శ్రీ తన్నీరు హరీశ్ రావు గారి పేరులోనే వ్యవసాయ పరమైన ఆలోచన ఉంది. మనం వ్యవసాయంలో పరి చేసుకు నారు పోస్తాము. నారు పోసిన తరువాత తన్నీరు పెట్టడం అని ఉంటుంది. అలాగే వ్యవసాయ పరమైన కుటుంబం నుండి వచ్చిన వ్యక్తి కాబట్టి ఆయనకు భారీ నీటి పారుదల శాఖను కేటాయించారు. దాంతో వారికి ఈ కార్యక్రమం అప్పగించడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమం నిర్విఘ్నంగా కొనసాగేట్లు చూస్తున్నారు. 230 టిఎంసీల నీటిని నిల్వచేయడానికి నాటి కాకతీయులు ఏర్పాటు చేసిన చెరువులను పునరుద్ధరించడానికి ఈ కార్యక్రమం చేపట్టారు. ఈ కార్యక్రమం సంపూర్ణంగా విజయవంతం కావడానికి వర్షాలు పడడానికి కూడా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక ఆలోచన చేశారు.

వన సంరక్షణ కార్యక్రమంలో భాగంగా ప్రతీ నియోజక వర్గానికి, ప్రతీ గ్రామానికి సుమారు 120 కోట్ల వృక్ష సంపదను పెంచి తద్వారా వనాలు ఉన్న చోటే వర్షాలు ఉంటాయి కాబట్టి వన సంపదను పెంచే కార్యక్రమం చేపట్టారు. దాని ద్వారా వర్షాలు అధికంగా పడి కాకతీయుల నాటి చెరువులు మిషన్ కాకతీయ ద్వారా

పునరుద్ధరించిన చెరువులు నిండుతాయి. భవిష్యత్తులో తెలంగాణా సస్యశ్యామలం, సుసంపన్నం కావడానికి ఈ కార్యక్రమం దోహద పడుతుందని ఆశిస్తూ, అలాగే చాలా కార్యక్రమాలు తలపెట్టిన సంగతి తెలుసు.

అలాగే తెలంగాణా ప్రాంతం ఎత్తైన దక్కన్ పీఠభూమిలో ఉంది. భూగర్భ జలం చాలా లోతుకు పోయిన కారణంగా ఫ్లోరైడ్ జలంతో ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి ఉంది. నల్గొండ, వరంగల్ ప్రాంతాలలోని పిల్లల్లో అంగైకల్య పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని సుమారు 15 సంవత్సరాలు క్రితం మన నవ తెలంగాణా నిర్మాత శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారు సిద్ధిపేటలో ఎక్స్ పర్ మెంటల్ గా ఆ నియోజకవర్గానికి ఫ్లోరైడ్ రహిత మంచినీటిని అందించే కార్యక్రమం చేపట్టారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇప్పుడు వాటర్ గ్రిడ్ ప్రోగ్రాంను శ్రీ కె.తారక రామారావు గారి ఆధ్వర్యంలో మొదలు పెట్టారు. ఈ పథకం ద్వారా ప్రజలకు ఫ్లోరైడ్ లేని మంచినీటిని అందించడం తలపెట్టారు. నాలుగు సంవత్సరాలలో దీనిని అభివృద్ధి చేస్తానని చెప్పారు. ఎన్ని కోట్లు ఖర్చయినప్పటికీ ఒక్కసారిగా తెచ్చేది కాదు. సిద్ధిపేట నియోజకవర్గంలో ఎక్కడికి వెళ్లినా కుంటి, గ్రుడ్డి, అవిటివారు లేనే లేరు. ఎందుకంటే గత 15 సంవత్సరాల నుండి ఫ్లోరైడ్ రహిత మంచినీటిని త్రాగుతున్నారు కాబట్టి అంగైకల్య పరిస్థితిలేని సమాజం అక్కడ ఏర్పడింది.

అలాగే ఈ వాటర్ గ్రిడ్ ద్వారా తెలంగాణాలో ఫ్లోరైడ్ లేని నీటి ద్వారా ఆరోగ్యకరమైన తెలంగాణా నిర్మించేందుకు పథకం వేశారు. చాలా అదృష్టం. నల్గొండ లాంటి ప్రాంతాలలో ఉన్న పరిస్థితిని మార్చేందుకు 30 సంవత్సరాల నుండి పోరాటం చేస్తున్నాను. ఏమీ సాధించలేదు. అయితే రామాయణం అంత చరిత్ర ఉన్న ఈ బడ్జెట్ పుస్తకాల గురించి 10నిమిషాలలో ముగించాలంటే ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. లోతుగా ఏమీ చర్చించడం లేదు. ఈ వాటర్ గ్రిడ్ పథకం కూడా చాలా మహత్తరమైనది.

ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో ఇచ్చిన హామీలనే కాకుండా కాలమాన పరిస్థితులకు అనుకూలంగా ఇక్కడి పరిస్థితులకు అనుకూలంగా జనాలను ఏవిధంగా అభివృద్ధి పథంలో నడిపించాలనే ఆలోచనలతో కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. అదేవిధంగా “కళ్యాణ లక్ష్మీ” పథకం ద్వారా హరిజన, గిరిజన పిల్లలకు వివాహం చేసేటప్పుడు ఇబ్బందులు రాకుండా చేయడం జరిగింది. మైనారిటీలకు కూడా షాదీ ముబారక్ కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. వెనుక బడిన తరగతుల వారు మహానికృష్ట పరిస్థితులను అనుభవిస్తున్నారు. వారికి కూడా ఈ కళ్యాణలక్ష్మీ పథకం వర్తింప చేసి మంచి సమాజం ఏర్పడే విధంగా

తోడ్పడాలని గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి వర్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అదేవిధంగా, తెలంగాణాను సమ సమాజ తెలంగాణాగా మార్చడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అన్ని విధాలా రాజకీయ రాగద్వేషాలకు అతీతంగా పార్టీలన్నింటినీ కలుపుకుని గొప్ప తెలంగాణాన్ని నిర్మించుకుంటున్నాము. కఠోర దీక్షతో తెలంగాణాను ఇచ్చిన సోనియాగాంధీ గారిని కూడా ప్రసంగంలో ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవడం చాలా మంచిగా అనిపించింది. పార్టీలకు అతీతంగా అందరం కూడా తెలంగాణ నిర్మాణంలో పనిచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మన మిత్రులు కొంతమంది ఉన్నారు. వివక్షగిరి, కడుపులో కత్తిర్లు, నోట్లో బెల్లాలతో శాంపిల్ కార్యక్రమాల బాపతి వారున్నారు. ఆ శాంపిల్ కార్యక్రమాల బాపతి వారు లేకుండా కూడా అవుతుంది. కానీ, అటువంటి వారు పద్ధతి మార్చుకోవాలి. ఈ నవ తెలంగాణా నిర్మాణంలో అందరూ కలిసిరావాలని ఆశిస్తున్నాను. మార్చి 29వ తేదీకి నా పదవీకాలం ముగుస్తోంది. నేను కూడా one of the Telengana sufferers. నేను 2000వ సంవత్సరంలో 40మంది తెలంగాణా కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యేలతో సంతకాలు పెట్టింది తెలంగాణా మూవ్ మెంట్ మొదలు పెట్టాను. ఆ తెలంగాణ కంపు, కంపని నన్ను అన్నివిధాలా ఇబ్బంది పెట్టారు. 2004లో నా సిట్టింగ్ ఎమ్మెల్యే టికెట్ అమ్ముకున్న పరిస్థితి ఉంది. అప్పుడు పాలకపక్షంలో ఉండి కూడా ప్రతిపక్షంగా ఇబ్బందులు పడ్డ పరిస్థితులున్నాయి. కాబట్టి చెప్పవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఏదేమైనా శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారి నాయకత్వంలో ఈ తెలంగాణా అభివృద్ధి పథంలో నడుస్తోంది. నవతెలంగాణా ఏర్పడుతుందని ఆశిస్తూ, ఈ అవకాశం కల్పించిన మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకు లేకుండా) : అధ్యక్షా, టికెట్ అమ్ముకున్నారనే పదం రికార్డులోంచి తొలగించాలని కోరుతున్నాను. పెద్దాయన ఏదో ఆవేశంలో మాట్లాడారు. అది మంచిది కాదు. వారికి మంచి జరగాలి, అనుభవజ్ఞులు, తెలంగాణాలో ఎప్పుడూ కూడా ప్రోత్సాహం అందించాము. కానీ, వారి పదవీకాలం రెండు రోజులతో ముగుస్తుండంతో కొద్దిగా ఆవేశపడ్డారు. రాబోయే రోజులలో వారికి మంచి జరగాలి. దయచేసి ఆ పదం తీసేయాలని కోరుతున్నాను.

జనబ్ షబీర్ షాద్ (Janab Peer Shabbir Ahmed): జనబ్ జీర్ మనాబ! آپ نے مجھے بات کرنے کے لئے وقت دیا۔ صاحب قیوس کے لئے جو بحث دیا گیا ہے، میں اس کا غیر مقدم کرتا ہوں۔ ہمارے ساتھی مایسور صاحب اور الطاف صاحب نے جو کہا ہے، میں اس کی تائید کرتا ہوں کہ آپ نے ایک ہزار روڈ دیا، لیکن میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ آپ نے اس کو last moment پر دیا۔ میرا ایک مطالبہ ہے کہ تین تین مہینوں میں تین سو سو کروڑ دے کر اس کو بارہ مہینوں میں تکمیل کیا جائے۔ اقلیتوں کو جو یہ اصول ہو سکتا ہے، یہ نہیں کہ last moment پر دیا جائے جس سے پتہ بھی نہیں چلا کہ کیا ہے اور دوسری بات یہ ہے کہ ہمارے ہی اہم صاحب نے اسمبلی میں بھی کہا کہ ہم 12% تحفظات دیں گے۔ ہمیں امید ہے کہ مسلمانوں کو 12% تحفظات ملیں گے۔ ہوسکتا ہے کہ ہم اس میں ہمارے لوگوں کو time bound کریں، مابقی کے تحت جو بھی کمیشن رکھا گیا ہے، اس کمیشن کو ہمارے حساب سے reservations دیں۔ دوسری بات یہ ہے کہ ہمیں جو 4% تحفظات مل رہے ہیں اس کے لئے دفاع کرنا ضروری ہے، حکومت آنکھ پر دیش نے جو سینئر وکلاء کو لے کر ہائی کورٹ، ہائپر ہیم کورٹ، ہائپر ہائی کورٹ میں لڑا ہے، کیونکہ میری پارٹی جمیعت علماء آنکھ پر دیش ہے، وہ حکومت کے ساتھ آج بھی لڑ رہی ہے۔ آج بھی ہمارے سینئر وکلاء لڑ رہے ہیں۔ لہذا اس کو مضبوط کرنے کے لئے میری گزارش ہے۔ جو ہمیں چار فیصد تحفظات مل رہے ہیں، ان کے دفاع کے لئے آپ لوگوں کے لئے بھی وہاں پر سینئر وکلاء کے ذریعہ کوشش کرنا ضروری ہے۔ تیسری بات یہ ہے کہ بچوں کو جو اسکالرشپ مل رہا ہے، جو بچے نہیں پڑھ سکتے، حکومت ٹھکانہ ان کو جو reservation دے رہی ہے، وہ قابل مبارکباد ہیں کہ دس بارہ سال سے مل رہا ہے اس سے پہلے ایس ایس سی یا بی اے پڑھ کر جو بچے آگے نہیں بڑھ سکتے تھے، وہ بچے آگے بڑھ گئے ہیں۔

Minorities Finance Corporation: process اور کر کے

جیک کو جاتے ہیں تو، جیک والے ان کو نہیں دیتے۔ اس لئے میری گزارش ہے کہ حیدرآباد میں جو سٹیٹن ہے، آئی ٹی آئی ہے، ویسے ہی ٹھکانہ کے دس اضلاع میں سٹیٹن قائم کریں، اقلیتوں کا ٹانہ ہوگا اور وہ بھی اپنے ترقیوں پر کھڑے ہوں گے، اور جیک کا یہ جو مسئلہ ہے، اس کو حل کرنے کی کوشش کریں۔ Finance Corporation: ہمارے کم از کم اتنی دے دے، کم سے کم جو بچوں کو پھر بہتا، اس سے ہم کو جات ملے گی۔ ایک اور بات یہ ہے جو میں نے اس سے پہلے بھی کہا تھا کہ حیدرآباد اور سکندر آباد کی پبلک بہت زیادہ ہوگئی، چھٹی کے دن ہم کہیں جانا چاہیں تو ہمارے پاس کوئی پارک نہیں ہے۔ حمایت سارگر ہے اور عثمان سارگر ہے، جو نظام نے بنایا تھا، ہمارے چیف منسٹر صاحب نظام کی جتنی چیزیں ہیں، ان کا تحفظ کیا جاتے ہیں لہذا میری گزارش ہے کہ حمایت سارگر اور عثمان سارگر کو مردانہ گارڈن کی طرح بنایا جائے تو لوگوں کو وہاں جانے کی ہولت ہوگی۔ تیسری اہم بات یہ ہے کہ جنرل کے اندر جو بے قصور افراد ہیں، چاہے کسی بھی caste کے ہوں، بے قصور لوگوں کو وہاں لے جا کر رکھ دیا گیا ہے تو ان پر مقدمہ چلایا جائے۔ ایک اور بات یہ ہے کہ ٹھکانہ جنرل کے اندر پورے castes کے لوگ، چاہے ہندو، چاہے مسلمان، چاہے پارسی، وہاں ہزار ضمانت دیا جاتا ہے، وہ ضمانت کی رقم نہیں دے پار ہے، یہ تین تین، چار چار سال سے جنرل میں پڑے ہوئے ہیں۔ جنرل اتالیقہ فریج کر رہی ہے اور ان کو نہیں چھڑا رہی ہے۔ میں اور میری پارٹی جمیعت علماء نے کچھ بار نوٹنگل میں 40 لوگوں کو چھڑائے، اس میں ہندو بھی ہیں اور مسلمان بھی، اس میں دیوڑھ

ہزار تو ایسے تھے جو کئی سال سے جنرل میں تھے جن کو نہیں چھڑایا جا رہا تھا۔ حکومت ان کے سلسلہ میں نظر ثانی کرے اور ان کی طرف دیکھے۔ اور آخری بات یہ ہے کہ ہم نے غنفہ کے لئے کہا تھا، وہ غنفہ دے جا رہے ہیں، بہت اچھی بات ہے، آپ نے ہزار، دویڑھ ہزار کیا، اب کچھ کیا غنفہوں میں، اور بیڑی اور کروں کے لئے بھی کیا۔ میں نے اس سے پہلے بھی کہا کہ حال ہی میں ہمالوں کو بھی غنفہ دیا جائے، حال ہی میں کافی منت کرتے ہیں، لیکن ان کو غنفہ نہیں دیا جاتا۔ ان کو بھی دیا جائے۔ آپ نے مجھے وقت دیا صاحب، بہت بہت شکریہ۔

శ్రీ కర్నూ ప్రభాకర్: అధ్యక్షా, మీరు ఇచ్చిన సమయంను వినియోగించుకుని పరిమితంగా మాట్లాడుతాను. ద్రవ్యవినిమయ బిల్లు మీద మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు. సరిగ్గా 12 రోజుల క్రితం శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారి ఆధ్వర్యంలో ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. మాకు ఆ రోజు ధన్యవాదాలు తెలిపేందుకు అవకాశం వచ్చింది. మాట్లాడాము. మాట్లాడిన తరువాత టీఆర్ఎస్ పార్టీ నాయకులకు, కార్యకర్తలకు, ప్రజాప్రతినిధులకు ఒక లక్ష్యం ఉంది. చేస్తున్న పని సరైనదా కాదా అని గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వెళ్లి చూస్తాము. ఈ మధ్య అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగుతున్నప్పుడు శాసన పరిషత్తుకు నాలుగు రోజులు సెలవు ప్రకటించారు. ఈ సెలవుల కాలంలో మేము గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పర్యటించినప్పుడు తెలంగాణా ప్రజానీకం మొత్తం బడ్జెట్ పైన సర్వత్రా హర్షం వ్యక్తం చేశారు.

ఇది మా పేదల బడ్జెట్, గతంలో పాలించిన ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఇటువంటి బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టలేదు అంటున్నారు. ఎప్పుడైనా సరే యాచించే పరిస్థితి ఉండేది. ఎప్పుడైనా సరే ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన విషయం వస్తే అడుక్కునే పరిస్థితి ఉండేది తప్ప ఆత్మగౌరవంతో మా ప్రాంతం అభివృద్ధి జరగాలి అని బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టిన ప్రభుత్వాలు లేవు అనే మాట సర్వత్రా అన్ని వర్గాల నుండి వినిపించింది. రాజకీయ పరంగా సభలో ఉన్న ఒకరిద్దరు మిత్రులు వ్యతిరేకించి, ప్రభుత్వాన్ని ఇరకాటంలో పెట్టాలని పెట్టి ఉంటే ఉండవచ్చు. కానీ, ప్రజలు మాత్రం చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు.

ఈ 58 సంవత్సరాల కాలంలో ఏ ఒక్కరోజు కూడా 18వేల కోట్లకు మించి బడ్జెట్ ఉండేది కాదు. కానీ పేదంటి పెద్దబిడ్డ శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ గతంలో లక్షకోట్లకు పైగా ఉంటే ఇప్పుడు లక్షా పదిహేను వేల కోట్ల బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టారు. ఎక్కడికి వెళ్లినా అభినందనలు, ఆశీర్వాదాలు లభిస్తున్నాయి. అటువంటి బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన రాజేందర్ గారికి మనస్ఫూర్తిగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

3.40 | అధ్యక్షా, అవకాశం వచ్చినప్పుడు కూడా ఎన్నడూ నల్గొండ ము. జిల్లా ప్రజల ఆకాంక్షలు నెరవేర్చని ప్రభుత్వాలు గతంలో ఉండేవి. మరి వన ముఖ్యమంత్రిగారు గతంలో ఒక ఉద్యమకారుడిగా, ఒక సామాజిక కార్యకర్తగా ఉన్నటువంటి సందర్భంలో వారు ప్రజలు పడుతున్న కష్టాన్ని స్వయంగా చూసినటువంటి అనేక సందర్భాలలో, బహిరంగ సభలలో, చలించిపోయి, కన్నీళ్లు పెట్టుకున్న సందర్భాలున్నాయి అధ్యక్షా. వారు ఏడ్చినటువంటి సందర్భాలు మేము స్వయంగా చూశాము. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకునే ఈ రోజు SLBCలో భాగమయినటువంటి సారంగ మార్గం ద్వారా నాలుగువేల క్యూసెక్కుల నీళ్లు వచ్చే అవకాశముంటే, మూడువేల క్యూసెక్కులు జూరాల, పాకాల కావచ్చు, నక్కల గండి కావచ్చు. మొన్న ఉగాది రోజున ముఖ్యమంత్రిగారు నక్కలగండికి శంఖస్థాపన చేసినప్పుడు మా నల్గొండ జిల్లా ప్రజలందరూ కూడా మా జీవితాల్లో వెలుగు నిండుతుందని, నిర్వేదంగా సాగుతున్న వారి బ్రతుకులు మారిపోతాయనేటువంటి సంతోషకరమైనటువంటి పరిస్థితి అక్కడ కనిపించింది. అదేకాదు. పదిహేడు లక్షలమంది వలసలకి కారణమైనటువంటి మహబూబ్ నగర్ కరువు. ఇవ్వాళ జూరాలపాకాల ప్రాజెక్టు ద్వారా అక్కడ కూడా లాభం జరిగే అవకాశం కలిగింది.

అధ్యక్షా, ఇక్కడున్న పెద్దలందరికీ తెలుసు. ఏ ఒక్కరోజుయినా తెలంగాణ గుళ్లని గుళ్ల పద్ధతిలో చూడలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సందర్భాలలో ప్రాజెక్టుల గురించి చెబుతూ, మాట్లాడుతుంటారు వైష్ణవ ఆలయాలు, శివాలయాలు అని. తెలంగాణలో ఉన్నటువంటి ఆలయాలన్నీ శివాలయాలుగా మారిపోయాయి. వాటిని ఏ ఒక్కరోజు పట్టించుకోలేదు. యాదగిరిగుట్ట దేవుడు ధర్మంతోటి పెరిగినట్లు ఉందే తప్ప, ఆ ధర్మంతోనే నడిచింది తప్ప, ఏ ఒక్కరూ అభివృద్ధి చేసిన పాపాన పోలేదు. అక్కడ వచ్చిన హుండీ డబ్బులతోనే నిర్మాణాలు జరిగాయి తప్ప, ఏ ఒక్క ప్రభుత్వం కూడా పట్టించుకోలేదు. మరి ఇవ్వాళ తెలంగాణలో కూడా ధర్మసంస్థాపన జరగాలని, అభివృద్ధి జరగాలని, వందకోట్ల రూపాయలు కేటాయించడమంటే యావత్ తెలంగాణ ప్రజలు, భక్తులందరూ కూడా ఆర్థికమంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి మనస్ఫూర్తిగా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తా ఉన్నారు. అదే కాకుండా నల్గొండ జిల్లాలో నిమ్మ హాస్పిటల్ పెట్టాలని రెండు దశాబ్దాల పోరాటం ఉంది అధ్యక్షా. ఎందుకంటే నల్గొండ జిల్లాలో అనేక రక్తమయినటువంటి అనారోగ్య పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు పెద్దమనసుతో నిమ్మ కాదు, విభజనలో భాగంగా మన రాష్ట్రానికి వచ్చినటువంటి AIMSనే నల్గొండలో పెడతామని

ప్రకటించినందుకు మా జిల్లా ప్రజల తరపున ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. అలాగే సినిమాటోగ్రఫీ మంత్రిగారు శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస యాదవ్ గారు మా రాచకొండ ప్రాంతాన్ని పర్యాటకకేంద్రంగా తీర్చిదిద్ది, అభివృద్ధి చేస్తామని చెప్పారు. సంస్థాన్ నారాయణ్ పూర్ నల్గొండ జిల్లాలో ఉంది. అక్కడ ఫిల్మ్ సిటీని డెవలప్ చేస్తామని చెప్పారు. నిజానికి ఇది చారిత్రక నేపథ్యం ఉన్నటువంటి ప్రాంతం. సింగభూపాలుడు ఏలినటువంటి మా ప్రాంతాన్ని ఫిల్మ్ సిటీగా చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పడం, అంతకంటే ముందు ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా రాచకొండ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేస్తామని చెప్పారు. ఈ సందర్భంలో కేసిఆర్ గారికి, మంత్రిగారికి, భవిష్యత్ బడ్జెట్ లో రాచకొండకి నిధులు కేటాయించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ఆర్థికమంత్రిగారికి మనస్ఫూర్తిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చివరిగా అధ్యక్షా, మా మిత్రుల దగ్గరనుంచి ఈ వేళ అనేక ఆదర్శాలు నేర్చుకున్నాము. అనేక మంచి విషయాలు తెలుసుకున్నాం. వారిని చూస్తుంటే ఎంతో గొప్పగా, గౌరవంగా ఉంటుంది. ఎంతో హుందాగా ఈ సభలో కనిపించిన పదిమంది మిత్రులు ఈ రోజు రిటైర్ అవుతున్నందుకు బాధగా ఉంది. అవకాశం కలిగితే వారు మళ్ళీ ఈ సభకు రావాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాను. ఇంత గొప్ప బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఆర్థిక మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు నల్గొండ జిల్లా ప్రజల వక్షాన తెలియచేసుకుంటూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సభాపతీ రాములు నాయక్ (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు పై ప్రసంగించే అవకాశం కల్పించినందుకు నా ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. ఇది ఎప్పుడూ చూడని బడ్జెటు. అరవై సంవత్సరాలలో, సమైక్య రాష్ట్రంలో, సమైక్య పాలకుల తోటి, అనేక బడ్జెట్ ల గురించి పేపర్ లలో చదివాను. కాని ఇటువంటి బడ్జెటు ఎప్పుడూ వస్తూ అని కలలు కూడా కులేదు. ఈటల రాజేంద్రన్న మాట్లాడుతూ ఉంటే మా జ్యోతిరావు పూలే, ఇక్కడ మాట్లాడు తున్నంత ఫీలింగ్ కలిగింది. మొదట నేను భయపడ్డాను అధ్యక్షా. 29వ రాష్ట్రం. కొత్త బడ్జెటు, మరియు అన్న ఆర్థిక మంత్రి కొత్తగా ఉన్నారు. మరి ఏం బడ్జెటు ప్రవేశపెడతారో, ఏమిటో అనుకున్నాను. కాని ఈటల రాజేంద్రన్న ఫన్స్ బడ్జెటు ఇక్కడ చదువుతూ ఉంటే, ఇంత బ్రహ్మాండమైన బడ్జెటు ఎక్కడా చూడలేదనే భావన కలిగింది. తరువాత మొన్న మా కడియం శ్రీహరిగారు ఇక్కడ బడ్జెటు చదువుతూ ఉంటే, ఒక దళిత బిడ్డ, మేము ఎప్పుడూ ఎదురుచూడని అవకాశం అరవై సంవత్సరాల తరువాత ఇప్పుడు వచ్చింది. శ్రీ కడియం శ్రీహరి గారు బడ్జెటు చదువుతూ ఉంటే బాబూ జగ్ జీవన్ రాం, బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ లాగా కనిపించింది.

ఈ బడ్జెటు చూస్తూ ఉంటే ఎంత బ్రహ్మాండమయిన బడ్జెటు అనిపించింది. ఇది ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీల బడ్జెట్. అగ్రహారాల వారిలో “బిల్ పావర్టీ లైనుకి” చెందిన వారి బడ్జెటు. అలాగే మిషన్ కాకతీయ. ఈ రోజు ఉదయమే చర్చలు జరిగాయి. నీటి దుప్పిక, ఆకలి మంటలు తెలిసిన వారికే అర్థమవుతాయి ఆ బాధలేమిటో. గిరిజనులు ఏమి అడుగుతున్నారు అధ్యక్షా ? మాకు నడవడానికి రోడ్లు ఇవ్వండి, తాగడానికి మంచినీరివ్వండి, చదువుకోవడానికి వెలుతురివ్వండి అని ఈ అరవై సంవత్సరాలనుంచి మేము అడుగుతున్నాము. నమైక్య పాలనలో ఎవరైనా పెద్దమనుష్యులు వస్తే, ప్రపంచ బ్యాంకు ఛైర్మన్ వస్తే, బిల్ క్లింటన్ వస్తే, మా గిరిజనుల నృత్యాలు అవసరమైనాయి కాని, వారి అభివృద్ధి జరగలేదు. ఈ రోజు ఎంత మంచి బడ్జెటు అంటే చాలామంది చెప్పారు. SC, ST, దళితులకి మూడు ఎకరాల భూమి, కళ్యాణ లక్ష్మి పథకం గురించి అసలు ఎప్పుడన్నా ఆలోచించారా? యాభై ఒక్కవేల రూపాయలు ఇవ్వాలి SC, ST, మైనారిటీల పిల్లల పెళ్లిళ్ళకు వస్తుందంటే అది గొప్ప వరం. పనిచేసే ముఖ్యమంత్రి, పనిచేసే ప్రభుత్వం, పనిచేసే మంత్రులు మా టీంలో ఉన్నారు. అది చూసి, మరి ఈరోజు జరుగుతున్న అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాల గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే. ఈ రోజు తాండాలను గ్రామపంచాయతీలుగా చేస్తారని ఎప్పుడన్నా అనుకున్నామా? ఎప్పుడన్నా ఎన్నికలోస్తే, నమైక్య పాలకులు ఎన్నికల ముందు తాండాలకి వెళ్లి, ఆ తాండాలో ఒక పెద్ద మనిషిని నాయకుడిని చేసి, భుజం మీద చేయివేసి, నాయక్ సాబ్ నువ్వు ఎట్లా ఉన్నావు? అంటే సార్ మాకు తాగడానికి నీళ్లు ఇవ్వమంటారే తప్ప, మాకు వంద కోట్లు లోన్ ఇప్పించమని అడగలేదు. కాని తాగడానికి నీళ్లు, నడవడానికి బాట, అని కోరితే, నాయక్ సాబ్ ఈ ఎన్నికల్లో మాకు గెలిపియ్యండి, తరువాత చూస్తామని ఓట్లు దండుకున్నారు తప్ప, ఎక్కడా అభివృద్ధి జరగలేదు.

ఈ రోజు అధ్యక్షా, సేవాలాల్ మహారాజ్ ఎవరికన్నా తెలుసా? సేవాలాల్ మహారాజ్ జయంతి ఉత్సవాలు జరుపమంటే ఈ సేవాలాల్ ఎవరనే పద్ధతిలో మాట్లాడారు. అరవై సంవత్సరాల కాలంలో నలభై సంవత్సరాలు కాంగ్రెసు, ఇరవై సంవత్సరాలు తెలుగుదేశంకి ఓట్లు వేసాము. కాని ఈ రోజు సేవాలాల్ మహారాజ్ జయంతికి ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిదే అని మనవి చేసుకుంటున్నాను. బంజారా హిల్స్ లో ఒక రెండువందల గజాల జాగా ఇవ్వండి, మేము బంజారా భవన్ కట్టుకుంటామంటే, అడగడానికి వీలు లేదన్నారు. ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో ముఖ్యమంత్రిగారు మేముగనుక ఎన్నికల్లో గెలిస్తే ఒక ఎకరా భూమి ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అలా చెప్పిన ప్రకారమే మాకు ఎకరా భూమి ఇవ్వడం

జరిగింది అధ్యక్షా. నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఒక నూచన చేయదలచుకున్నాను. Tanda Development Corporation అని ఒకటి ఏర్పాటు చేయండి. మన పక్కనున్న కర్నాటక రాష్ట్రంలో ఇదే విధంగా Tanda Development Corporation ని పెట్టడమే కాకుండా, ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. ఆ ప్రకారమే మన దగ్గర కూడా అలాంటి కార్పొరేషన్ పెట్టాలి. అలాగే సేవాలాల్ మహారాజ్ జయంతిని సెలవు దినంగా ప్రకటించాలని చాలా మంది గిరిజనులు డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

అలాగే మిషన్ కాకతీయ. మీకు తెలుసు అధ్యక్షా. ఎక్కడ చెరువులు కనిపిస్తే అక్కడ కట్టా. ఎక్కడ చెరువులు కనిపిస్తే అక్కడ బిల్డింగులు, కాంప్లెక్సులు. ఈ విధంగా మిషన్ కాకతీయ వచ్చినప్పటి నుండి ఎవరూ చెరువుల జోలికి పోవడం లేదు. మంచి బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టారు. ఇందులో మంచి అధికారుల టీం కూడా ఉంది. నాగిరెడ్డిగారు, రామకృష్ణగారు, మరియు శివశంకర్ వంటి సీనియర్ అధికారులు ఈ బడ్జెటు కొరకు రాత్రింబవళ్లు కృషి, అన్నకు అండదండగా ఉండి, ఈ బడ్జెటును తయారుచేశారు. అలాగే చివరగా సినిమాటోగ్రఫీ మంత్రిగారితో కలిసి ఈ మధ్య ఒక ఫంక్షనుకు పోతే నేను చూడడం జరిగింది. తెలంగాణకు చెందిన కళాకారులు చాలా దుఃఖంతో ఉన్నారు. ఒక సినిమా తయారుకావాలంటే లైజ్ మెన్, మేకప్ మెన్, ఫైటర్ ఇలా అందరూ కలిసి పని చేస్తేనే సినిమా తయారవుతుంది. అటువంటి సినిమారంగంలో కూడా ఎన్టీఆర్ కు 12% రిజర్వేషన్ కల్పించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు, గౌరవ సభ్యులు అందరికీ కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ, ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజేశ్వర రావు (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, మొట్ట మొదటిసారి అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు పైన మాట్లాడే అవకాశ మిచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను. మాకు రాకరాక అవకాశమిచ్చింది. అందరికీమో ఎక్కువ టైమిస్తారు. మా దగ్గరకు వచ్చేసరికి ఐదునిముషాల్లో ముగించమంటారు. మాట్లాడవలసిన శక్తి అంతా పొద్దున్నే పోయింది. ఇంతకుముందు మాట్లాడిన సోదరుడు చాలా క్లుప్తంగా మాట్లాడినాడు. ఇద్దరం ఒకే సామాజిక వర్గానికి చెందినవారము. ఈ సభలో దళిత నాయకుడు, ఉపముఖ్యమంత్రిగారు బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టడం, చాలా సంతోషం. ఎందుకంటే ఒక దళిత బిడ్డ ఇన్ని సంవత్సరాల చరిత్రలో బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టడం SC వాళ్లు చాలా సంతోషపడ్డారు. దానికి రూపుదిద్దిన వారు ఆర్థికమంత్రిగారు. ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశానుసారంగా ఈ రోజు బడ్జెటును పెట్టడం జరిగింది. ఈ రోజు బడ్జెటు లక్షా, పదిహేను వేల కోట్లు. ఎన్నడూ ఊహించలేదు. కనీవినీ ఎరగని

బడ్జెటు ఇది. ఇక్కడ బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు, గ్రామాలలోగాని, పట్టణాలలో గాని, ప్రతివాళ్లు టి.వి.లకు అంటుకొని పోయారు. పేపర్లో ప్రతి అంశాన్ని చదువుతూ వారు ఎంత సంతోషపడుతున్నారంటే నేను ఎన్నడూ కూడా ఇటువంటి బడ్జెటుని చూసి ఎరగను. ముఖ్యమంత్రిగారు బీదూరి సంక్షేమం కోసం ఆదుర్దా పడే వ్యక్తి. చెప్పడమే కాదు, ఆచరణలో పెట్టిన ముఖ్యమంత్రి మన కేసిఆర్ గారు అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రోజు ఎన్.సి.లకు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలతో మూడు ఎకరాల భూమి, ఇది ఎవ్వరూ కూడా ఊహించి ఉండరు. ఆ భూమిని వారు సాగుచేసుకోడానికి కంటే, బోరు వంటి అన్ని రకాల షతులు కల్పించారు. ఎన్.సి. ఎస్.టి. జనాభాలో ఎక్కువ మంది వదన తరగతి చదువు వరకే పరిమితమవుతున్నారు. వారికి చదువుకునే పరిస్థితి చాలా కష్టంగా ఉంటుంది. ఈ రోజు బడ్జెటులో ఎన్.సి. ఎస్.టి.లకు మేలు జరిగే పథకాలు అనేకం పొందుపరచడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. అదేరీతిగా ఈ రోజు ఎవరూ ఊహించలేదు. కొండలు, గుట్టలలో గిరిజను లుంటారు. అక్కడ నారాయణ్ ఖేడ్ లోగాని, మా దగ్గర జుక్కల్లో గాని. వాళ్లు ఈ రోజుకి కూడా కొన్ని కిలోమీటర్లు గాడిదల మీద వెళ్లి, నీళ్లు తెచ్చుకునే పరిస్థితి ఉంది. చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితి ఉంది. అక్కడ బిందె కాకుండా, టోకరా అని ఒక రకమైన పాత్ర ఉంటుంది. వారు అందులో కూర్చునే స్నానమూ, బట్టలు పిండుకుంటారు. అటువంటి దయనీయ పరిస్థితి. తాగడానికి నీళ్లు లేని పరిస్థితి. ఈ రోజు ప్రతి గ్రామానికి, ప్రతి ఇంటికి నల్లా కనెక్షన్ ఇచ్చే ప్రోగ్రాం పెట్టారంటే ఇది ప్రపంచంలో ఎవరూ ఊహించనటువంటి గొప్ప కార్యక్రమం. ప్రతి ఒక్కరూ సంతోషపడే స్థితిలో ప్రభుత్వం వనిచేస్తున్నది. ఇందుకు కారణం మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృఢ సంకల్పం.

4.00 | మిషన్ కాకతీయ క్రింద గ్రామాలలో చెరువుల పునరుద్ధరణ సా. పనులు జరుగుతుంటే చూసి ప్రజలు ఎంతో ఆనందపడుతున్నారు. ఒక చెరువులో నీళ్లు చూసినప్పుడు బ్యాంకుల్లో పెద్ద మొత్తాలలో డిపాజిట్లు ఉన్నట్లుగా ప్రజలు భావిస్తున్నారు. గ్రామం పచ్చగా ఉంటే, గ్రామం పటిష్టంగా ఉంటే ఆ ప్రజల కంటే ఎక్కువ సంతోషపడేవాళ్లు ఎవ్వరూ ఉండరు. అంత మంచి కార్యక్రమాన్ని మిషన్ కాకతీయ ద్వారా ప్రభుత్వం ఈనాడు ప్రవేశపెట్టడం చాలా సంతోషదాయకమని తమరి ద్వారా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా, అక్కడున్న రహదారులపై జీవులు తప్ప మరొక వావానం వెళ్లే పరిస్థితి లేదు. ఆ రహదారులు గుంటలతోనూ,

మొరంతోనూ, మెటల్తోనూ ఉంటాయి. మండల ప్రధాన కేంద్రాల్లో ఉన్న రహదారులు కూడా సరిగాలేవు. బిచ్ కుంద మండలంలో ఒక మహిళను ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్తుంటే ఆటోలోనే ఆమె ప్రసవించడం జరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రతి మండలంలో ఒక మండలం నుంచి ఇతర మండలానికి మరియు జిల్లా ప్రధాన కేంద్రానికి రెండు లేన్ల రహదారులను నిర్మించే కార్యక్రమాన్ని కనీవినీ ఎరుగని రీతిలో యుద్ధ ప్రాతిపదికన ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టడం చాలా సంతోషకరమని తమరి ద్వారా నేను మనవిచేస్తున్నాను. రోడ్లు మరియు భవనాల శాఖ ద్వారా కూడా బ్రిడ్జిలను నిర్మించడం, రహదారులను నిర్మించడం కూడా చాలా గొప్ప కార్యక్రమమని తమరి ద్వారా నేను తెలియజేస్తున్నాను.

ఈరోజు మైనారిటీలకు రూ.1000 కోట్లకు పైగా బడ్జెట్ ను ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేటాయించడం జరిగింది. ఇది ఎన్నడైనా చూశారా అని నేను అడుగుతున్నాను. మైనారిటీలకు చేస్తామని చెప్పడమేగానీ ఎవరూ ఇంతువరకూ చేయలేదు. సోదర సభ్యులు మ్యేనట్లు, ఈనాడు ప్రతి కమ్యూనిటీకి హైదరాబాద్ లో కమ్యూనిటీ హాళ్లు మరియు ఫంక్షన్ హాళ్లు ఉన్నాయి. కానీ, ఎన్.సి.లు, ఎస్.టి.లు, క్రైస్తవులు మరియు మైనారిటీలకు భవనాలు హైదరాబాద్ లో నగరంలోనే ఉండలేవు. ఎన్.సి.లకు భవనం, ఎస్.టి.లకు భవనం, క్రైస్తవులకు భవనం ఇచ్చి, నేడు వారిని ఆదుకున్న పెద్దన్న ఎవరంటే మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కేసిఆర్ అని అంటారు. వాటికి అనుగుణంగా మన ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు తగిన బడ్జెట్ ను పొందుపరచడం చాలా సంతోషం. నేను ఒకసారి మన ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారి వద్దకు వెళ్లి, “అన్నా, మన క్రైస్తవులకు కొంచెం సహాయం చేయాలని” కోరగా, “తమ్ముడా, నువ్వు భయపడనవసరం లేదు, ఎవరూ ఉత్తరాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు, క్రైస్తవులు ఎవరైతే నేడు బాధపడుతున్నారో వారికి ఖచ్చితంగా ఈ ప్రభుత్వం సహాయమందిస్తుందని” ఆయన నాతో చెప్పి క్రైస్తవులకు ప్రత్యేకంగా బడ్జెట్ ను కేటాయించడం చాలా సంతోషకరమని నేను తమరి ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. నేడు చర్చిల నిర్మాణ విషయంలోగానీ, ఇజ్రాయిల్ వెళ్లి రావడానికి రూ.2 కోట్లు కేటాయించడం చాలా సంతోషకరం. ఎన్నో సంక్షేమ పథకాలు, కార్యక్రమాలను ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించడం, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం మొత్తానికి కావలసిన బడ్జెట్ రూ.1.15 లక్షల కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. నేడు గ్రామాలలో ఉన్న రైతులు, యువకులు, కార్మికులు ప్రతి ఒక్కరూ సంతోషపడుతున్నారు. వారితోపాటు శాసనసభ్యులు, శాసనపరిషత్ సభ్యులు కూడా సంతోషపడుతున్నారు. ఎందుకంటే, గతంలో ఉన్న నియోజకవర్గ అభివృద్ధి నిధిని రూ.1 కోటి నుంచి రూ.1.50 కోట్లు చేసిన ఘనత

శ్రీ బి.వెంకటరావు (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లుపై నాకు మాట్లాడే అవకాశాన్ని కల్పించినందుకు ముందుగా తమరికినా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. 60 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ పోరాటం తరువాత మన ప్రియతమ నాయకుడు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో దేశంలో 29వ రాష్ట్రంగా మన తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్నాము. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రాంతం అన్ని రంగాల్లో మెనుకబడి వుంది. అన్యాయానికి గురైంది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిన తర్వాత మన తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని అన్ని రంగాల్లో కూడా అభివృద్ధి చేయవలసిన బాధ్యత ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వంపై ఉంది. గౌరవ ఆర్థికశాఖామంత్రి శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ గారు రూ.1.15 లక్షల కోట్లతో బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టడం, దానిలో అన్ని రంగాలకు సముచితమైన రీతిలో నిధులను కేటాయించడం జరిగింది. వ్యవసాయరంగం, నీటిపారుదల రంగం, పారిశ్రామికరంగం, విద్యా, వైద్యరంగం మొదలైన ఏ రంగానికి చూసిన సముచితంగా నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. రాష్ట్ర అభివృద్ధిని అదేవిధంగా సంక్షేమాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని వారు ఈ బడ్జెట్ను సిస్టమేటిక్ గా తయారుచేయడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా నేను తమరి ద్వారా వారిని అభినందిస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా, కార్మిక రంగానికి సంబంధించి, కాంట్రాక్టు పద్ధతిలో పనిచేసే సిబ్బందిని క్రమబద్ధీకరిస్తామని ఇచ్చిన వాగ్దానం మేరకు ఆ ఆలోచనతో ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్లడం చాలా సంతోషం. త్వరలోనే ఈ కాంట్రాక్టు సిబ్బందిని కూడా క్రమబద్ధీకరిస్తారని అభిప్రాయపడ్డాము. దక్షిణ భారతదేశంలో ఉన్న ఏకైక బొగ్గు సంస్థ సింగరేణి కాలరీస్ సంస్థ మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉంది. నాలుగు జిల్లాలలో విస్తరించిన ఈ సంస్థలో కొన్నివేలమంది పనిచేస్తున్నారు. ఇంకా కొత్త బావులు తీసుకురావలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో విద్యుత్ కొరత ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించినట్లు ఈ సంవత్సరాంతానికి విద్యుత్ కొరత సమస్య పరిష్కారమవుతుంది.

రాబోయే 3 సంవత్సరాలలో విద్యుత్ రంగంలో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని మిగులు రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దుతామని చెబుతున్నారు. దానికోసం సింగరేణి కాలరీస్ సంస్థ ఇప్పటికే 1200 మెగావాట్లకు సంబంధించి విద్యుత్ ప్లాంట్లను ప్రారంభించడం జరిగింది. ఉత్పత్తి కూడా ఈ నెలాఖరులో ప్రారంభమవుతుంది. మరొక 600 మెగావాట్ల విద్యుత్ కోసం ఈమధ్యనే ముఖ్యమంత్రిగారు శంకుస్థాపన చేయడం జరిగింది. ఏదిఏమైనా మన రాష్ట్రానికి, దక్షిణ భారతదేశంలో ఇతర ప్రాంతాలకు కూడా కావలసిన బొగ్గును సింగరేణి కాలరీస్ సంస్థ ఉత్పత్తి చేస్తుంది కాబట్టి సింగరేణి కాలరీస్ సంస్థలో కొత్తబావులు రావడానికి అన్ని చర్యలు రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు చొరుతీసుకుని ఒరిస్సా రాష్ట్రం మరియు జార్ఖండ్ రాష్ట్రంలో కూడా మంచి నాణ్యత ఉన్నటువంటి బొగ్గుగులు ఉన్నాయి. వాటిని సింగరేణి కాలరీస్ కు కేటాయింపే విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడి సింగరేణి కాలరీస్ అభివృద్ధికి వారు మరింత కృషిచేయాలని నేను తమరిద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

ఈ నాలుగు జిల్లాల్లో కూడా కాంట్లాక్టు సిబ్బంది నేడు పెద్ద సంఖ్యలో పనిచేస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏర్పడి కేవలం 9 నెలలు మాత్రమే అయింది. ఒకదాని తరువాత ఒకటి, ఒకపద్ధతి ప్రకారం మంచి పథకాలను అమలుచేయాలని ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం కృషిచేస్తుంటే, కొన్నిస్థానాలు మరియు కొన్ని కార్మికసంఘాలు “ఈ కాంట్లాక్టు సిబ్బంది ఏవిధంగా అయినా పర్మనెంట్ ఉద్యోగులుగా అవుతారని” ఆ డిడిట్స్ వారే తీసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారిని అనేకరకాలుగా రెచ్చగొట్టడం జరుగుతోంది. ఆరకంగా ఇతరులకు అవకాశమివ్వకుండా, ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏవిధంగా అయినా వారిని క్రమబద్ధీకరించడానికి నిర్ణయించుకుంది కాబట్టి ఈ కాంట్లాక్టు సిబ్బందిని త్వరలోనే క్రమబద్ధీకరించడానికి అన్ని చర్యలను రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకోవాలని కోరుతూ, ఇంత మంచి బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టినందుకు ఆర్థికశాఖామాత్యులు శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారిని, ఈసభలో బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టిన శ్రీ కడియం శ్రీహరిగారిని, ఇంత మంచి బడ్జెట్ ను రూపకల్పన చేయడానికి నేతృత్వం వహించిన రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి శ్రీ కే.సి.ఆర్. గారిని ఈసందర్భంగా అభినందిస్తూ, నాకీ అవకాశం కల్పించినందుకు తమరికి మరొకసారి నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు నెం.1 మరియు 2 పైన శ్రీ మహ్మద్ అలీ పబ్లీర్ గారు మాట్లాడుతూ చర్చను ముగించవలసిందిగా నేను వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ అలీ పబ్లీర్: అధ్యక్షా, 2015-16 సంవత్సరానికి సంబంధించిన అప్రాప్రియేషన్ బిల్లుపై మాట్లాడే

అవకాశమిచ్చినందుకు తమరికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈసందర్భంగా నేను ఉపన్యాసం ఇవ్వకుండా ఆర్థికశాఖామంత్రిగారికి కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకుంటున్నాను. 2014-15 సంవత్సరంలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ లో రూ.1.03 లక్ష కోట్లు అని చెప్పారుకానీ, అది వాస్తవ బడ్జెట్ కాదని మేము ఆనాడు కూడా చెప్పాము. అది వాస్తవానికి చాలా దూరంగా ఉందని కూడా మేము ఆనాడు చెప్పడం జరిగింది. “నూతన రాష్ట్రం ఏర్పడింది, మాకు అవకాశమివ్వండి, మేము చేసి చూపిస్తామని అనడం జరిగింది.” ఇచ్చిన ప్లేట్ ఫామిలీలో కూడా చాలా వేరియేషన్ ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, “70 వేలకోట్ల వరకూ రెవెన్యూ ఉంటుందని” ఆర్థికశాఖామంత్రిగారు శాసనసభలో మాట్లాడుతూ, “65 వేలకోట్ల వరకూ రెవెన్యూ ఉందని” చెప్పారు. నూతన రాష్ట్రంలో అంచనాలు తారుమారు కావచ్చు. కానీ, నూతన రాష్ట్రంలో ఎంతవరకూ ఖర్చుంపింది, ఎంతవరకూ రెవెన్యూ వసూలు ఉందో తెలియజేయవలసిందిగా నేను తమరిద్వారా ఆర్థికశాఖామంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఆ మొత్తం నుంచి కొన్ని నిధులు విడుదలచేస్తే ఉపయోగపడతాయని తమరిద్వారా వారికి నేను మనవిచేస్తున్నాను.

తేదీ: 11.04.2015 నాడు ప్రభుత్వం బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. చాలా విలువైన సలహాలను మేము ప్రభుత్వానికి ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లులో ఆ సలహాలకు సంబంధించి ఎలాంటి మార్పులేదు. బడ్జెట్ ను ఏ విధంగా ప్రవేశపెట్టారో అదేవిధంగా ఉంచారు. రూ.1.15 లక్షల కోట్లలో గతంలో ఏమి చెప్పారో అదే విధంగా చెబుతూ వచ్చారు. ఈ రెవెన్యూ ఏ విధంగా తెస్తారని అంటే, రూ.20 వేలకోట్లు పన్నుల ద్వారా అని చెప్పారు. ఆ మొత్తానికి బ్రేక్ ఇవ్వమని అడిగితే, “రూ.3 వేలకోట్లు పాతబాకీలున్నాయి, ప్రయివేటు అడ్వకేటును నియమించి సుప్రీంకోర్టు వరకూ వెళ్లి ఆ మొత్తాన్ని తీసుకువస్తామని” వాణిజ్యపన్నుల శాఖ మంత్రిగారు చెప్పారు. చాలా సంతోషం. సుప్రీంకోర్టులో వెంటనే తీర్పు వస్తే మంచిదే! సుప్రీంకోర్టు వరకూ వెళ్లి ఆ డబ్బును తీసుకురావడం కోసం ప్రయత్నం చేయడం తప్పేమీ కాదు. రూ.17 వేలకోట్లు అదనంగా ప్రజలపై భారం పడుతున్నది, ఆ భారాన్ని ఏవిధంగా ప్రజలపై వేయబోతున్నారనే విషయాన్ని వారు ఇంతవరకూ చెప్పలేదు. ఈ విషయాన్ని వారి మీదనే వదిలివేస్తున్నాము. ఎందుకంటే, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు పాస్ కావాలి కాబట్టి మేము దానిలోకి పోవడంలేదు.

వ్యవసాయ రంగానికి వస్తే, వ్యవసాయరంగ వృద్ధిరేటు పడిపోయింది. ఆహార దినుసుల వృద్ధిరేటు 19 శాతానికి పడి పోయింది. రైతులు ఎదురుచూస్తూనే ఉన్నారు. మొన్ననే మహబూబ్ నగర్ లో ఒక చెరువువద్ద ఒంటపై పెట్రోలు పోసుకుని ఒక రైతు కాల్చుకోవడం

జరిగింది. 3 రోజులక్రితం దోమకొండ మండలం మల్కాపూర్ అనే గ్రామంలో ఒకరైతు ఒంటిపై పెట్రోలు పోసుకోవడం జరిగింది. అదృష్టశాస్త్రా, పోలీసులు మరియు ఇతరులు వచ్చి ఆయనను కాపాడడం జరిగింది. వ్యవసాయ రంగం విషయంలో నేను ప్రభుత్వానికి ఒక సలహాను ఇవ్వదలచుకున్నాను. రుణమాఫీ విషయంలో ప్రభుత్వం రూ.4,250 కోట్లు కేటాయించి వాయిదాల వద్దతిలో 25 శాతం చొప్పున ఇవ్వడం జరుగుతోంది. రూ.15 వేల నుంచి రూ.40 వేల వరకూ రుణాలు తీసుకున్న రైతులు చాలామంది రైతులున్నారు. పెద్ద రైతులకు చాలా తక్కువ ఇబ్బందులున్నాయి. రూ.25 వేల రుణం తీసుకున్న చిన్నరైతులు నాలుగుసార్లు బ్యాంకుకు వెళ్లాలి. వారికి కాగితాలు నింపడం లాంటి అనేక ఇబ్బందులున్నాయి. 25 శాతానికి బదులు ప్రభుత్వం రూ.25 వేలను ఒకసారి ఇస్తే బాగుంటుంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వంపై చాలావరకూ భారం తగ్గుతుంది. చాలామంది రైతులు రుణనిముక్తి చెందుతారు. దానితో ఈ ఆత్మహత్యలు కూడా తగ్గిపోతాయి. ప్రభుత్వం వారికి మంచి సహాయం చేసినట్లవుతుంది. సుమారు 30 శాతం రైతులు one time settlement ద్వారా వెళ్లిపోతారు. దయచేసి దీనిని ఒక సానుకూలమైన సలహాగా తీసుకోవాలని తమరిద్వారా నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

02.06.2014 నుంచి తేది.30.10.2014 వరకూ ఎంతమంది రైతులు చనిపోయారని కాంగ్రెస్ పార్టీ అడిగిన ప్రశ్నకు 97 మంది అని రెవెన్యూశాఖ మంత్రిగారు ఇంతకుముందే సమాధానమిచ్చారు. తేది.01.11.2014 నుంచి తేది.25.03.2015 వరకూ ఎంతమంది చనిపోయారో చెప్పలేదు. కానీ, ఒక పత్రికలో ప్రచురితమైన ఆ వివరాలు మావద్ద కూడా ఉన్నాయి. మన సుధాకర్ రెడ్డిగారు కూడా మాట్లాడుతూ, ఒక ఏజెన్సీ 593 మంది అని చెప్పినట్లు చూపించారు. వాటిలో ఎక్కువగా మెదక్ జిల్లాలో 116 మంది, కరీంనగర్ జిల్లాలో 94 మంది, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 78 మంది, నల్గొండ జిల్లాలో 77 మంది, వరంగల్ జిల్లాలో 52 మంది, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో 71 మంది, నిజామాబాద్ జిల్లాలో 43 మంది, రంగారెడ్డి జిల్లాలో 42 మంది, ఖమ్మం జిల్లాలో 20 మంది, ఈ విధంగా 593 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. వీటన్నింటినీ తగ్గించాలంటే, 25 శాతం చొప్పున కాకుండా రూ.25 వేలతో రైతులకు one time settlement చేస్తే బాగుంటుందని తమరిద్వారా నేను ప్రభుత్వానికి సూచిస్తున్నాను.

ఎన్డీ విషయంలో 4 వేల మెగావాట్ల విద్యుత్ ఇప్పుడు ఉంది. ఇంకా, 19 వేల మెగావాట్లు పెంచుతామని చెబుతున్నారు. చాలా సంతోషం. ఆర్.ఈ.సి. 25 వేల కోట్లు, పి.ఎఫ్.సి. 15 వేల కోట్లు అంటే రూ.40 వేల కోట్ల వరకూ రుణం రూపంలో చేస్తున్నట్లుగా ఎం.ఓ.యు. చూడడానికి బాగుంది కానీ, వారు పెట్టిన కొన్ని పరతులున్నాయి. వడ్డీరేటు కూడా 11.5 శాతం ఉంది. మేము గతంలో క్రిస్టల్ ట్రం ప్రాజెక్టుకోసం జర్మన్ లోన్ తీసుకోవడం జరిగింది. పొరుగు రాష్ట్రం కూడా జపాన్ మరియు జర్మనీతో చేసినప్పుడు సుమారు 3 నుంచి 4 శాతం వడ్డీ ఉన్నది. విదేశాల్లో వడ్డీరేటు తక్కువగా ఉంటుంది. ఆర్థికశాఖామంత్రిగారు ఈ విషయంలో ఒకసారి ఆలోచన చేయవలసిందిగా నేను తమరిద్వారా వారిని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం కూడా రూ.1000 కోట్ల వరకూ ఇస్తున్నది. 12 శాతం లేదా 11.5 శాతం వడ్డీరేటు బదులు తక్కువ వడ్డీ రేటుతో నిధులను తీసుకువస్తే బాగుంటుంది.

సభ్యులు శ్రీ వెంకట్రావు గారు చెప్పినట్లు ఇప్పుడు సింగరేణి కాలరీన్ సంస్థకి 52 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల కెపాసిటీ ఉంది.

4.20 అధ్యక్షా, మనకున్నటువంటి 19 వేల గ్యావ్ కి అదనంగా సా. 70 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు కావాలి. సింగరేణి కాలరీన్ మొదలైనప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకు మనకు 52 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు మాత్రమే ఉంది. కానీ, మనకు కావాల్సినటువంటి 70 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు ఎక్కడి నుండి తీసుకువస్తారు. ఇతర రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ఓపెన్ మైన్స్ నుండి తీసుకురావాలి. కాబట్టి ప్రభుత్వం చెప్పినట్లుగా అంత సులభంగా అయ్యేటువంటి పరిస్థితి లేదు. దానిమీద కూడా ప్రభుత్వం కొద్దిగా ఆలోచన చేయాలి.

సంక్షేమ రంగాన్ని చూస్తే, గృహ బడ్జెట్ లోని నిధులు కేవలం 54 శాతం మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వానికి గుర్తు చేస్తే, నూతనంగా రాష్ట్రం ఏర్పడింది కాబట్టి అధికారులు కూడా లేకపోవడంతో ఎస్సీ/ఎస్టీ ఉప ప్రణాళికా నిధులు గానీ, మైనారిటీల నిధులు గానీ మిగిలిపోతే carry forward చేస్తామని నవంబరు 29వ తేదీ నాడు ఇదే సభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తెలియజేయడం జరిగింది.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు హామీ ఇచ్చారు. కాబట్టి దానిని పూర్తి చేస్తారని నేను ఆశించాను. కానీ, ఆ ఆశ నిరాశ అయిపోయింది.

జగ్ బాజ్ కే బారے میں ہمارے ڈپٹی چیف منسٹر صاحب، ہمارے ریونیو منسٹر صاحب نے جواب دیا تھا کہ جگ بآز کے بازو میں جو فائز ہے، اس کا جو ٹیکس ہے، 4 کروڑ، 67 لاکھ روپے ڈالے گئے ہیں، اس کو waive کرنے کا چیف منسٹر صاحب نے جگ کے delegation میں وعدہ کیا تھا۔ اب تک سارے چھ مہینے ہو گئے، اس پر عمل نہیں ہوا، یہاں بازو میں کہا گیا تھا کہ بہت جلد ہی کریں گے۔ میں چاہتا ہوں کہ اسی بجٹ میں وہ 4 کروڑ، 67 لاکھ روپے کا کام کریں۔ میں گزارش کروں گا ہمارے نجی منسٹر صاحب اور ہمارے ریونیو منسٹر صاحب جلد ہی تشریف لائیں تو وہ 4 کروڑ، 67 لاکھ روپے آپ اس کو جلد سے جلد ادا کریں، کیونکہ سی ایم صاحب وعدہ کرتے ہیں، لیکن اس کے بعد concerned Departments کے انیسٹریکٹس کا کام ہے اور منسٹر کا کام ہے کہ وہ پھر کرکروا کر لائیں، یہ ہر جگہ ہوتا ہے، سی ایم صاحب کو بہت سارے کام ہیں، مگر جگہ دیکھنا پڑتا ہے، وہ بھول جاتے یا آفیسر فائلس circulate نہیں کرتے اس سلسلہ میں آپ لوگوں کا کام ہے کہ متعلقہ آفیسر با آپ لوگ ذمہ داری کو لیں، کیونکہ سی ایم صاحب کا کام خراب ہوتا ہے۔ یہ کہتے ہیں کہ چیف منسٹر صاحب کا وعدہ خود گاجیوں کے ساتھ جگ کے نوٹس پر بھی بند ہو چکا ہے، ہو گا؟ اس لئے میں چاہتا ہوں کہ اس پر بھی آپ لوگ فوری عمل کریں اور رہا وقت پورے اس کے بارے میں تفصیل سے بحث کریں گے، یہاں پر ریونیو منسٹر صاحب اور ڈپٹی چیف منسٹر صاحب بھی ہیں، ایک مسلم چیف منسٹر صاحب نے ریونیو کا حکم دیا ہے۔ مجھے یہ یوں لگتا ہے کہ آپ Revenue Minister ہیں، ہڑائی پوری ریونیو اور اوقاف کی ہے، 72% دونوں ٹیکسوں کے سچے میں ہے۔ یہ میری سی، یہ میری سی کے اندر پوری ریاست برابر ہو جا رہی ہے۔ اب آپ ہیں، آپ کو کہ Survey 1 کا کیا ہے، 2nd Survey کیا ہے، اس کو آپ کیسے ماسروے کریں گے، کیسے consider کریں گے آپ؟ دونوں ٹیکسوں کے سچے Co-ordination Meeting بلانے، ریونیو والوں کو اور آئینی، بیورو والوں کو بلانے، اوقاف والوں کو بلانے، معاملہ آپ کے ہاتھ میں ہے۔ اس کو کرنے اور lengthy جانے کے بجائے اب عدالتوں میں ہے، آپ دونوں ٹیکسوں سے consultation کر کے دونوں ٹیکسوں کا ہائی کورٹ میں memorandum ڈالو، معاملے پورے ختم ہو جائیں گے، جیسا کہ ہم نے اتنی دلی کی درگاہ کے سلسلہ میں 15,337 میگزین کا 1911 سے چھڑا تھا، 1911 کے ٹیکسوں کو ختم کر کے ساری زمین وقف پورے کے حوالے کر کے پیریم کورٹ میں، ہائی کورٹ میں اور وٹا کھا جنٹلمن کے کورٹ میں ریونیو ٹیکس، چارج سے ہم نے کمپوں کو withdraw کرنا کرنا hand over کر دیا۔ صرف دس بارہ دن میں آپ چاہیں تو، ریونیو منسٹر آپ ہی ہیں، آپ اس کو کرواتے ہیں، اس کے ساتھ ساتھ دروازہ کا ڈی کے بارے میں میری نجی منسٹر صاحب سے گزارش ہے کہ دروازہ کا ڈی کے کمپوزٹ پرانے ہونے، دس سال ہو گئے، اب ان کمپوزٹس کے لئے fund ہے، بلورب اس کو extra fund دیتے، نوٹی اس library کو نئے کمپوزٹس کے ساتھ، نئے computers میں نئے windows میں کیا کیا نئی technology آگئی ہے، آج کے دور میں بچے پرانے استعمال نہ کئے، یہاں تو میں آپ سے گزارش کرتا ہوں، مجھے امید ہے کہ آپ اس کو کریں گے، زیادہ فائدہ بھی ضروری نہیں ہے، جو computer library ہے، اس کو upgrade کریں۔ یہاں سے پرانے computers نکالنے، نئے computers دینے کا کام کیجئے۔ اب رہی 12% تخففات کی بات، میں دو تیس مٹ زیادہ

لے رہا ہوں۔ ابھی الطاف صاحب نے 12% تخففات کے بارے میں کہا، اور ہمارے پیر مشیر صاحب نے judicial powers کے بارے میں کہا۔ یہ power ہے Supreme Court of India نے کہا سنٹرل OBCs ہوں، یا State کا Backward Class کا اختیار، اور Judicial Commission of Backward Class کو ہے۔ نئے ذات کو ملانے اور اس میں سے ٹکائے کا اختیار ہے۔ لیکن ہم نے سمجھا تھا کہ آپ لوگ لی کی کمیشن ڈالیں گے، لیکن آپ نے انکو میری کمیشن ڈالا۔ انکو میری کمیشن کو technically کوئی اختیار نہیں ہے، کیونکہ وہ صرف ایک رپورٹ دے سکتا ہے، اس پر کوئی عمل کریں؟ ابھی بھی ہم بہر حال آپ سے امید کرتے ہیں کہ 12% تخففات کے لئے آپ Judicial Commission ڈالیں گے، اور ان کو اس پار کریں گے۔ اور ایک بات پیر مشیر صاحب نے جو کہا کہ 4% تخففات میں ٹکائے اور اندھرا bifurcate ہو گیا، ہماری طرف سے ہماری ریاستی حکومت ابھی appear نہیں ہوئی، وہ بہت ضروری ہے، ابھی constitutional bank ہو رہا ہے تو ہماری حکومت ٹکائے کی طرف سے ہم کو پارٹی بنایا گیا ہے، پہلے تو 4% کے لئے لڑیں گے، پھر 12% کا جو بھی کمیشن کے ساتھ ہو گا، آندھرا پرادیش ایڈوکیٹ on record ہے، لیکن حکومت ٹکائے کی طرف سے بھی آپ اپنا on record کارڈ ایکٹو کرنا لگائے، اس کے ساتھ ساتھ میں منٹن کا کتیرے بارے میں کہوں گا کہ اتنی زیادہ publicity کی جارہی ہے، حالانکہ یہ کوئی نئی بات نہیں ہے، حالانکہ تو ہم سچین سے دیکھتے آ رہے ہیں۔۔۔

మిషన్ కాక తీయ పనులు ఇంకా వేగవంతంగా జరగడం లేదు. ఆ పనులు కొద్దిగా ప్రభుత్వం వేగవంతం చేయాలి. కొన్నిచోట్ల చెరువుల పనులు ఇంకా మొదలు కాలేదు. అక్కడ అధికారులను పెట్టి వేగవంతం చేయండి. ఎందుకంటే, ఒకవేళ వర్షాలు ముందుగా మొదలైతే ప్రభుత్వం యొక్క మిషన్ కాకతీయ పథకం ఫయిల్ అవుతుంది. దాంతో కాంప్లాక్స్ లు ఎక్కడికి అక్కడ లూటీ చేస్తారు.

మీ దళిత్ అండ్ రివ్యూ ప్యానీ ఆజాన్ కౌన్ అందరూ జాగ్రత్తగా ఉండండి. బడ్జెట్ కే కామర ఆక్టోన్ కి మీద బోర్డు ہے پھر بولنے کریں گے اتنا کیا۔

వారు పది ఫిల్లు త్రవ్వనని అంటారు. అక్కడికి వెళ్లి ఎలా కొలుస్తారు. రోడ్లు, భవనాలు అయితే ఎప్పుడైనా వెళ్లి కొలవవచ్చు. కానీ, చెరువులు మునిగిపోతాయి. దాంతో కాంప్లాక్స్ లాభ పడుతారు. చెరువుల దగ్గర కెమరాలు ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పింది ప్రభుత్వం, సభా సమావేశాలు పూర్తయిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెరువుల దగ్గర పడుకోమన్నారని తెలిపారని చెప్పారు.

మీద జాగ్రత్త

చాలా మంచిది అక్కడనే వడుకోండి. చెరువులకి టెండర్లు ముందు పిలిచారు. గ్రైడ్ లైన్స్ ఇప్పుడిప్పుడు వస్తున్నాయి.

శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద ఉన్నటువంటి జలాల్పూర్ లో dead storage ఉంది. అక్కడి నుండి ఆర్మూర్, బాల్కొండకు ఒక లైను, కామారెడ్డికి ఒక లైను తీసుకు వచ్చాము. ప్రభుత్వం చెప్పినట్లుగా రెండు సంవత్సరాలు వర్షాలు రాకపోయినా dead storage రూపంలో 17 బిలియన్ల నీరు ఉంటుంది కాబట్టి అక్కడినుండి తీసుకురావచ్చని ప్రభుత్వం అంటుంది. అలానే ప్రభుత్వం find out చేయాలి. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు dead storage ఉన్నప్పుడు ఎక్కడ నుండి ఎక్కడి తీసుకువస్తారనేది ప్రభుత్వం చెప్పాలి. పైవ్ లైన్ పైజ్ ఎంత కావాలి? సంవత్సరం మొత్తంలో ఎన్ని లిఫ్టుల ద్వారా నీటిని తీసుకువస్తారనేది ఏమీ చెప్పకుండా ముందు పైపు లైన్ ఇచ్చేస్తాము, ముందు పైపు లైన్ ఇచ్చేస్తాము అంటే ఎలా? అనలు నీటిని ఎక్కడి నుండి, ఏ కెపాసిటీలో లిఫ్టు చేస్తారు? ఎక్కడికి తీసుకువస్తారనేది తెలియకుండా పైపులు కావాలి, land acquisition చేయాలని అంటుంది ప్రభుత్వం.

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ గారు ఏమీ తెలియకుండా మేము చేశాము, అన్నీ తెలిసి మీరు చేశారని అంటున్నారు. ఆరోజు కూడా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అదే అధికారులతో చేపించారు. మేము కూడా అదే అధికారులతో చేసిస్తాము. కొత్త రాష్ట్రం వచ్చింది, కొద్దిగా positive thinking ఉంటే బాగుంటుంది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ గారు కూడా ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నారు. వారు కూడా బావుల దగ్గర, చెరువుల దగ్గర పడుకోవాల్సి వస్తుంది. ఇప్పుడు అంతా నెగెటివ్ ఆలోచన ఉంది. అధ్యక్షా, కొత్త రాష్ట్రం ఏర్పడ్డది. ఏది చేసినా పాజిటివ్ ఆలోచనతో చేస్తున్నాము. దయచేసి గౌరవ సభ్యులు శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ గారు గతంలో ఉన్నటువంటి నెగెటివ్ ఆలోచనని వక్కకు పెట్టి ప్రభుత్వం ఏమి చేయబోతుందో చూడండి. కాకతీయ మిషన్ ఒక ప్రణాళిక లేకుండానే చేస్తారా అధ్యక్షా? గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు చేయలేనటువంటివే కదా. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ గారు ఎదంటే అది మాట్లాడితే ఎలా? వారికి ఎలా ఉందంటే నాకు అన్ని తెలుసు కాబట్టి ప్రపంచమంతా చూసేసినట్లుగా మాట్లాడుతానంటే కుదరదు అధ్యక్షా. ఏదైనా కానీ, ప్రాక్టికల్ గా పోయేటప్పుడు లాంగ్ రన్ లో ఫలితం ఉంటుంది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ గారిని వచ్చే సమావేశాల్లో ఈ మాటలు మాట్లాడమనండి. పనులన్నీ ఇప్పుడు గ్రౌండ్ అవుతున్నాయి. లేకపోతే మా ప్రభుత్వానికి ఏమీ తెలియనట్లు, అతను మాకు ఏదో

గైడు చేస్తున్నట్లు మాట్లాడితే ఎలా? అట్లా కాదు అధ్యక్షా. ఏదైనా గానీ, సలహాలు ఇస్తున్నప్పుడు కొంత పాజిటివ్ గా ఉంటే మంచిగా ఉంటుంది.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో విద్యుత్తు కష్టాలు వస్తాయనే ఉద్దేశంతోని వక్క రాష్ట్రం వాళ్లు కానీవ్వండి. లేకపోతే కాంగ్రెస్ పార్టీలో వర్టికల్ గా సభ్యులు శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ లాంటి వాళ్లు కానీవ్వండి విద్యుత్తు కష్టాలు వస్తాయి, ఎట్లా నడిపిస్తారో చూస్తామని అన్నారు. ఇప్పుడు చూస్తున్నాము కదా అధ్యక్షా. మార్చి చివరి వారంలో ఉన్నాము, ఏప్రిల్ మొదటి వారానికి వస్తున్నాము. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో గానీ, హైదరాబాద్ లో గానీ విద్యుత్తు లోటు లేకుండా విద్యుత్తు సరఫరా చేస్తున్నాము. దానికి ఇంత అవుతుందీ, ప్రభుత్వం ఇలా చేస్తుందని అంటున్నారు. అసలు మీరంతా ఉద్ధరించి ఉంటే, ఈ పరిస్థితులు ఇలా ఎందుకు ఉంటుండే అది కూడా చెప్పాలి. ఏదీ లేకుండా ఏది వడితే అది మాట్లాడితే కుదరదు కదా సార్. అనుభవం ఉన్నటువంటి వ్యక్తులు శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ గారు. కొత్త రాష్ట్రం వచ్చింది, తప్పకుండా వారిని సలహాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అంతే గానీ, ప్రభుత్వానికి ఏమీ తెలియదు, మేమే అన్ని చేచేశామని అనుకుంటే కుదరదు అధ్యక్షా.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ : అధ్యక్షా, మంత్రివర్గులు సలహాలివ్వద్దని అంటున్నారు.

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ : అధ్యక్షా, సలహాలివ్వద్దని ఎప్పుడు అన్నాను?

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ : ఇప్పుడు మీరే అన్నారు.

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ : అధ్యక్షా, సలహాలివ్వద్దని నేను అనడం లేదు. కానీ, ప్రతిదీ నెగెటివ్ ఆలోచనతో ఇవ్వద్దనేది నా ఉద్దేశ్యం. సలహాలివ్వద్దని నేను అనడం లేదు. షబ్బీర్ గారు సీనియర్ సభ్యులు, సలహాలివ్వండి. తప్పకుండా ప్రభుత్వం స్వీకరిస్తుంది. మా ఉద్దేశం సలహాలివ్వద్దని కాదు. కానీ, ప్రతి దానిమీద నెగెటివ్ ఆలోచనతో ఇవ్వద్దని నా ఆలోచన.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఆడిందే ఆడు, పాడిందే పాడు అంటే మేము చేయమది. మాతో కాదు అది. మాకు ఏ పాట వచ్చిందో అదే పాట పాడుతం. ఏ ఆట వచ్చే అదే ఆట ఆడుతాము. కానీ, మీరు చెప్పేది ఏమి అవసరం లేదు. మేము ప్రతివక్ష వాళ్లం. మా డ్యూటీ మేము చేస్తాము. అధ్యక్షా వాటర్ గ్రీడ్ గురించి చెప్పను. సరే అది వారి ఇష్టం.

అధ్యక్షా, నా నియోజకవర్గంలోని మాసాయిపేట గ్రామంలో నదేష్ అనే అబ్బాయి ఆత్మహత్య చేసుకుంటే, అక్కడికి ఆర్థిక మంత్రి గారు మరియు సాగునీటి శాఖా మాత్యులు కూడా రావడం జరిగింది. తెలంగాణ అమరవీరుల లిస్టులో అతని పేరే లేకుండా పోయింది. గతంలో కూడా గౌరవ మంత్రి వర్కులతో చెప్పి ఆ పేరు ఆ లిస్టులో కలపాలని చెప్పాను. అదే గ్రామంలో బాలయ్య అని పేరు కూడా చెప్పాను, ఆ పేరు కూడా లేదు. అలాగే కరీం అనే వ్యక్తి జై తెలంగాణ అని నడిచే రైలుకు అడ్డంపోయి చనిపోతే అతని శవాన్ని తీసుకువచ్చి ఎమ్మెల్యే గారైన శ్రీ గంప గోవర్ధన్ గారి ఇంటిముందు పెడితే అతను అదే రోజు టీఆర్ఎస్ పార్టీలో చేరినాడు. ఇట్లా దాదాపుగా రెండువేల మంది ఉన్నారని చెబితే, ఇప్పుడు ప్రభుత్వం మాత్రం 459 మంది అని చెబుతున్నారు. అందులో 22 మంది అడ్డన్ లేదని చెబుతున్నారు.

మొన్నటివరకు నేను కూడా ప్రభుత్వం అందరికీ చెక్కులు ఇచ్చింది అని అనుకున్నాను. కానీ, రెండు రోజుల క్రితం నిజమాబాద్ డిఆర్ఓ గారు ఫోన్ చేసి 31 మంది అమరవీరుల చెక్కులు పంపించడం జరుగుతుందని తెలియజేశారు. కానిస్టేబుల్ కిష్టయ్య, చాలా గొప్ప వ్యక్తి అతను కామారెడ్డి వాస్తవ్యుడే. కామారెడ్డిలో సెల్ టవర్ ఎక్కి జై తెలంగాణ అని రివాల్వర్ తో కాల్చుకొని చనిపోయినటువంటి వారి భార్య ఫోను చేసి చెక్కులు ఇంకా ఇవ్వలేదని నాకు తెలియజేయడం జరిగింది. దాంతో ఆర్డిషి గారికి ఫోను చేసి అసల్ దారి అయిన కానిస్టేబుల్ కిష్టయ్య భార్య శ్రీమతి పద్మాకే విలువ లేదేమిటి అని అడగడం జరిగింది. దాంతో అతను ఆ అమ్మాయి ఫోన్ నెంబర్ దొరకడం లేదు, ఫోన్ నెంబర్ గురించి ప్రయత్నం చేస్తున్నానని చెప్పడం జరిగింది. ఈరోజు సాయంత్రం కామారెడ్డిలో చెక్కులు ఇస్తున్నారని మళ్ళీ నేను ఆమెకు తెలియజేయడం జరిగింది.

ప్రభుత్వం ఏర్పడి తొమ్మిది, పది నెలలు అయింది. అమరవీరులకి ఇంత నెగ్గెక్ట్ చేస్తున్నారు. రెండు రోజుల్లో శాసనసభ, శాసనమండలి సమావేశాలు ముగుస్తున్నాయి. కాబట్టి వెంటనే నేను చెప్పినటువంటి వారి పేర్లు నోట్ చేసుకొని, ఇంకా ఎవరైనా ఉంటే వారందరికీ కూడా వెంటనే సాయం చేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఆర్థిక మంత్రి గారు విద్యార్థి దశ నుండి ఉద్యమాల్లో ఉన్నారు. విద్యార్థులంతా ఆర్థిక మంత్రి గారి మీద చాలా ఆశలు పెట్టుకున్నారు.

గౌరవ మంత్రి వర్కులు శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ గారు ఇప్పుడు అదే అధికారులున్నారు, ఇప్పుడు అదే అధికారులున్నారని చెప్పారు. అవును, WAPCOS Government of India సంస్థ.

వాస్కోస్ సంస్థ భారతదేశంలో అందరికీ సుపరిచితమే. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు వారితోనే చేయించింది. మళ్ళీ అదే సంస్థకిచ్చి మళ్ళీ రీసర్వే చేయిస్తున్నారు. తప్పేమి లేదు. వారిచ్చిన నివేదిక మీదనే ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు తయారయింది. నిన్న పేపర్లో చూస్తే జాతీయ ప్రాజెక్టుగా డిక్లర్ చేయాలని కోరుతున్నారు. ఇక్కడేమో వ్యాస్కోస్ తో మరియు పదవీ విరమణ చేసిన అధికారులతో రీసర్వే చేయిస్తామంటున్నారు. అందరం కూడా గందరగోళంలో ఉన్నాము.

سب جہاں، پریشان ہیں، پھر یہ پراجیکٹ ہے کہ کھڑی مرکزی حکومت National Project بل رہی ہے، one confusion یہ کہ اس طریقہ سے یہ re-alignment کہا جا رہا ہے تو اس طریقہ سے یہ re-survey کہا جا رہا ہے، National Project سے مرکزی حکومت سے yes، decision میں آ جا، ہم کو کہیں نہیں دیتے؟ سب لکڑیں لے اور جا کر لے کر آئیں گے۔

అలాగే పరిశ్రమల విషయానికి వస్తే, నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఏమీ కాలేదు. ఆజాంజాహ్ మిల్స్ ఇంకా అలానే ఉంది. కాగజ్ నగర్ లోని పేపర్ మిల్ అలానే ఉంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ (ఉప ముఖ్యమంత్రి మరియు రెవెన్యూ శాఖామాత్యులు) : అధ్యక్షా, వారు సలహాలు ఇవ్వడం లేదు. ఖాళీ క్రిటిసిజ్ చేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పది సంవత్సరాలు పరిపాలించి మొత్తం నష్టం చేశారు. ఇప్పుడు చెబితే ఎలా అధ్యక్షా. వారి పీరియడ్ లో ఏమి చేశారు?

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ : అధ్యక్షా, నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీని తీసుకొని ప్రైవేటు వ్యక్తితో నడిపిస్తామని టీఆర్ఎస్ మ్యానిఫెస్టోలోనే చెప్పడం జరిగింది.

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి మ్యానిఫెస్టో పుస్తకాన్ని చూపించడం జరిగింది)

నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీని తక్షణమే తీసుకొని ప్రభుత్వ పరంగా నడిపిస్తామని చెప్పినారు. దాని గురించి నేను అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం చెప్పింది, నేను జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. మీరు నడిపియకండి, వావ్ ఇచ్చేయండి మాకేముంది. అది ప్రభుత్వం మీదనే ఆధారపడి ఉంది.

جناب محمد علی شہر (Janab Mohd.Ali Shabbir) : میں نے اس کے لئے بل رہا ہوں۔

جناب چیرمین (Mr.Chairman) : میں آپ کو request کر رہا ہوں، اگر آپ میری طرف سے دیکھ رہے ہیں۔

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పబ్లిక్ అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సబ్జెక్టు, NRI. మీరు ఉద్యమంలో ఉన్నప్పుడు దుబాయికి, గల్ఫ్ దేశాలకు పోయి, అక్కడ మన తెలంగాణ బిడ్డలు ఇబ్బందిలో ఉంటే తీసుకువద్దామని, అప్పుడు మీరు అధికారంలో లేకున్నా, సిన్సియర్ గా ప్రయత్నం చేసినారు. ప్రభుత్వానికి మంచి సలహాలు కూడా ఇచ్చినారు. NRI మినిస్టర్ గా మేము కూడా ప్రయత్నం చేసినాము. చాలా మటుకు సాధించుకున్నాము. కాని, ఈ బడ్జెటులో కేటాయింపులు లేవు. అప్రాప్రియేషన్ లో చూస్తామని మీరు హామీ ఇచ్చినారు. కాని ఈ బడ్జెటులో అది కనబడలేదు. మరి ఫైనాన్స్ సెక్రటరీ గారు కూడా ఇక్కడనే ఉన్నారు. మీరు కూడా తెలంగాణ బిడ్డనే కాబట్టి, బడ్జెటులో ఉన్నదో, లేదో కొంచెం confusion ఉంది. అది మీ స్పీచ్ లో కొంచెం క్లారిటీ ఇవ్వండి. తరువాత NAC Centre. నిన్న నేను అడిగాను. దానికి in-charge గా R&B Chief Engineer గారున్నారు. National Academy for Construction ద్వారా మనము Skill develop చేస్తున్నాము.

دو تین، چار مہینے کے کورس میں Plumber, Fitter, Rod/Glass Cutter میں ایسے چھوٹے چھوٹے ٹیچے سکھ کر اور ہا ہر جا کر اپنے جیروں پر زندگی گزار رہے ہیں مگر ان دونوں حکومت کے تھے میں problem کیا ہے نہیں معلوم آپ فوری sort out کر کے NAC Center کو پھر سے restore کرو اور زیادہ سینٹر کھول کر ہمارے علاقہ کے بچوں کو employment دے، کیونکہ حکومت سب کچھ نہیں دے سکتی، یہ indirect employment دینے کا راستہ ہے، اس کو ہم آگے بڑھانے کے لئے کہتے ہیں۔ کیا ان لکشی اور شادی مبارک، اس میں ایس سی، ایس ٹی اور مسلمانوں کے لئے ہے، backward classes کے لئے نہیں ہے۔ بی بی کی شادیوں کے لئے بھی کیا ان لکشی کو شامل کیجئے۔ آپ نے اس اس قسموں سے مرعات دے دیں اور کبھی کبھار لائے، یہ کوئی ٹی ٹی نہیں ہے۔ ہم کچھ ہزار روپے تھے، آپ 51,000 روپے رہے ہیں، لیکن اس کو۔۔۔

جناب محمد محمود علی (Janab Md.Mahmood Ali): دیکھئے آپ تین چار سو سے زیادہ شادیاں نہیں کئے اس مرتبہ اب تک ہم نے 6,000 applications لئے اور 4,700 شادیاں ہو چکی ہیں اس پر بھی criticize کئے اور چتر بھی criticize کا لگائے تو ہر چیز سے شام تک criticize نظر آتے، اچھے کام کر رہے ہیں، ان کو بھی دیکھو۔ آدھا گھنٹہ بھاشن دے، مگر ٹی آر ایس والے کبھی ایک بھی اچھا کام کئے بولے؟ نو مہینے ہم نے اتنے اچھے فیصلے کئے، صاحب، کبھی انہوں نے ایسا کہا کیا؟

جناب محمد علی شہیر (Janab Mohd.Ali Shabbir): صاحب، ہمارے ڈپٹی سی ایم صاحب نے اسی ہاؤز میں کہا تھا کہ ہم 40,000 شادیاں کریں گے۔ چیرمین صاحب! میں آپ کے اوپر notice دے والا ہوں۔ 40,000 سے پھر 20,000 کو آئے اور اب آئے 2,000 کو۔ کیا بول رہے ہیں، یہ ہاؤز ہے، اسمبلی ہے، کونسل ہے۔ یہ بات کرنے کے لئے پبلک پلٹ فارم نہیں ہے، Public Debate نہیں ہے۔

ఆయన మధ్యలో అడ్డు వస్తే నేనేం చెయ్యాలి అధ్యక్షా? ఇది పబ్లిక్ డిబేట్ కాదు. నేను అన్నానా? ఆ ఇలను కూడా include చెయ్యమంటున్నా కాని నేను ఎక్కడ పొరపాటు మాట్లాడాను?

میں نے کہا کہ backward class والوں کو بھی اس اسکیم میں شامل کرو۔ آپ کو کچھ میں نہیں آیا تو میں کیا کروں؟

అయిపోయింది సార్. ఇంతసేపు నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ, ఈ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లుకు మద్దతు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, నాకేమీ ఇబ్బంది లేదు. Appropriation Bill పాస్ చేస్తానంటే ఐదు నిమిషాల్లో క్లోజ్ చేస్తా. గౌరవ సభ్యులు 19 మంది మాట్లాడినారు. అందులో 30,40 సంవత్సరాలు రాజకీయ అనుభవం ఉన్నవాళ్లు, పరిపాలన అనుభవం ఉన్నటువంటి పెద్దలు అనేక సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చారు కాబట్టి, తప్పకుండా ఉన్నంతలో కొంత వారు లేవనెత్తినటువంటి, న్యాయపరమైనటువంటి, ప్రజల అంశాలకు కాస్తో, కూస్తో స్పందించవలసిన అవసరం ఉంది కాబట్టి, ప్రభుత్వ కర్తవ్యంగా నేను భావిస్తున్నాను. ఈ చర్చలో పాల్గొన్న గౌరవనీయులు మన LOP గారు, శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ గారు, పెద్దలు తెలుగుదేశం పార్టీ ఫ్లోర్ లీడర్ శ్రీ నర్సారెడ్డి గారు, సర్వశ్రీ పాతూరి సుధాకర రెడ్డి గారు, జనార్థన రెడ్డి గారు, నాగేశ్వర్ గారు, పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి గారు, భాను ప్రసాద రావు గారు, యాదవ రెడ్డి గారు, పోట్ల నాగేశ్వర రావు గారు, బోడుకుంటి వెంకటేశ్వర్లు గారు, దిలీప్ గారు, రిజ్వీ గారు, రాజలింగం గారు, పీర్ పబ్లిక్ అహమ్మద్ గారు, కర్నా ప్రభాకర్ గారు, రాములు నాయక్ గారు, రాజేశ్వర రావు గారు, వెంకట్రావు గారు మరియు పబ్లిక్ అలీ గారు మాట్లాడినారు. నిన్ననే శాసన సభలో కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇరవై సంవత్సరాల తరువాత గొప్పగా చర్చలు జరిగిన సందర్భం చూడలేదని చెప్పి, ప్రతిపక్ష పార్టీల నాయకులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయం. ఈ సభలో కూడా గొప్పగా, అందరి ఆలోచనల మేరకు, అందరి సూచనలు, సలహాల మేరకు ఈ సభ కూడా చాలా గొప్పగా నిర్వహించుకున్నట్లుగా నేను భావిస్తున్నాను. ఉద్యమ సందర్భంలో వీరికి సభ నిర్వహించుకునే తెలివి ఉండదనే మాటలు వినిపించాయి. వీళ్లది రాజకీయ పరివక్షత లేనటువంటి సమాజం అని వ్యంగ్యంగా మాట్లాడారు. కాని తొమ్మిది నెలల కాలంలో కొన్ని కొన్ని గొప్ప విషయాలు సాధించడమే కాకుండా, ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిపుష్టి చేయడంలో తెలంగాణ చట్టసభలు గొప్ప పాత్రను నిర్వహించాయని నేను భావిస్తా ఉన్నాను అధ్యక్షా.

అయితే అధ్యక్షా, ఇదే సమయంలో కొన్ని విమర్శలు కూడా ఎదురయ్యాయి. మీ బడ్జెటులోనే విశ్వసనీయత లేదు, మీ లెక్కలలో వాస్తవికత లేదు అనేటటువంటి ప్రశ్నలు సంధించారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఈ సభలో కుండ బద్దలు కొట్టినట్లుగా మొత్తం విషయాలు చెప్పడం జరిగింది. మరల అదే ప్రశ్నను శ్రీ పబ్లిర్ అలీ గారు చివరగా లేవనెత్తారు. అసలు మీ బడ్జెటు ఎంత, ఎంత ఖర్చు పెట్టారు, ఎంత ఆదాయం వచ్చింది అనేటటువంటి విషయాలు లేవనెత్తారు. తమరికి తెలుసు, అనేక సంవత్సరాలుగా మంత్రిగా పనిచేసారు, అలాగే గౌరవనీయులు LOP గారు కూడా మంత్రిగా పనిచేసారు. బడ్జెటు అనేది గతాన్ని తర్కించుకొని, గత ఆదాయ, వ్యయాలను బేరీజు వేసుకుని మాత్రమే మనం బడ్జెటు రూపకల్పన చేస్తాము తప్ప, దానికంటే భిన్నమైన వద్దతి ప్రపంచంలో గాని, దేశంలో గాని, ఏ రాష్ట్రంలో గాని, ఎక్కడా లేని సత్యం మీకు తెలుసు అధ్యక్షా. ఇక్కడ మరింత విశేషమైన అంశం ఏమిటంటే తెలంగాణ రాష్ట్రానికి గతం లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రానికి గత ఆదాయం గాని, వ్యయంగాని లేదు. ఏమి వేసుకోవాలి అధ్యక్షా? గత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఉన్ననాడు తెలంగాణకి ఎంత ఆదాయం వచ్చిందో ఉజ్జాయింపుగా, అలాగే తెలంగాణ పది జిల్లాలకు ఎంత ఖర్చుపెట్టారో అది కూడా ఉజ్జాయింపుగా వేసుకోవడం తప్ప, నిర్ధారించుకుని రాసుకోవడం తప్ప, అంతకంటే మనకు వేరే వద్దతి లేదు. మీరున్నా, మేమున్నా, ఇంకా ఆర్థికపరమైన నిపుణులు ఎంతమంది ఉన్నా, జరిగే ప్రక్రియ, చేసే పని ఇది మాత్రమే తప్ప, ఇంతకంటే భిన్నంగా ఉంటుందని నేను అనుకోను. అందులో ప్రధానంగా కేంద్రంలో కూడా మనతోపాటుగానే ఎన్నికలు జరిగి, ప్రభుత్వం మారింది. అక్కడ పది సంవత్సరాలు మీ గవర్నమెంటే ఉంది. కాబట్టి ఆ నాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏ అంచనాలనైతే రాష్ట్రానికి ఇస్తామని రాసుకున్నారో అదే అంచనాల మీద, అంటే రాష్ట్ర విభజన చేస్తున్నప్పుడు ఆ విభజన చట్టంలో ఏ హామీలైతే ఇచ్చారో, దానికి అనుగుణంగా మనం బడ్జెటు రూపకల్పన చేసుకున్నాము అధ్యక్షా. దాంట్లో 31,473 కోట్ల రూపాయలు మస్తాయని చెప్పి రాసుకున్న మాట వాస్తవం. కాని వచ్చింది మాత్రం కేవలం 14,002 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. అంటే దాదాపు 17,461 కోట్ల రూపాయలు రాని మాట మాత్రం వాస్తవం. అందులో ప్రధానంగా ఫిబ్రవరి మాసంతంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం మా ఆర్థిక పరిస్థితి మంచిగా లేదు, మేము ఏదైతే ఇస్తామని చెప్పామో, అవన్నీ ఇవ్వలేకపోతున్నామని చెప్పి, వాళ్లు మనకు సమాచారం ఇచ్చారు. దానికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనమే మీరు చూస్తున్న ఈ బడ్జెటు.

గత ఏడాది కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్లాన్ బడ్జెట్ సైజ్ రూ.5,75,000 కోట్లు ఉంటే, ఈ సంవత్సరం ప్రవేశపెట్టబడిన ప్లాన్ బడ్జెట్ రూ.4,65,000 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. అంటే రూ.1,10,000 కోట్ల రూపాయలు తగ్గించుకున్నారు. తమరికి తెలుసు అధ్యక్షా, ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమైనా, ఏ కేంద్ర ప్రభుత్వమైనా, ఎంత లేదన్నా కూడా గతానికంటే ఒక ఐదు శాతమన్నా ఎక్కువ పెట్టుకుంటారు. ఎందుకంటే ఎంత గడ్డు పరిస్థితి ఉన్నా కూడా నార్మల్ గ్రోత్ ఒక ఐదు శాతం ఉండేటటువంటి ఆస్కారం ఉంటుంది కాబట్టి. వాళ్లు ఐదు శాతం పెంచడం కాదు కదా, లక్షా పదివేల కోట్లు తగ్గించుకుని, ఇదిగో మా విధానమే ఇదని చెప్పారు. మన విభజన చట్టంలో 4000 MW విద్యుత్తు NTPC ద్వారా ఇస్తామని చెప్పినటువంటి హామీ కావచ్చు, గిరిజన విశ్వవిద్యాలయ ఏర్పాటు గురించి కావచ్చు, ఇలాంటి అనేక విషయాలలో తెలంగాణ కిన్యాయం చేయడంతో బాటుగా, Sec.94(2) ప్రకారంగా మనకు కొంత backward region క్రిందగాని, కొత్త రాష్ట్రం ఏర్పడిన సందర్భంలో ప్రత్యేక నిధులు ఇస్తామని వాళ్లు రాసుకున్నారు కాబట్టి, మనం దాన్ని ఐదువేల కోట్ల రూపాయలని అంచనా వేసుకున్నాము. కొత్త రాష్ట్రం కదా, FRBM క్రింద నాలుగువేల కోట్లు, మనకు రాకుండా పోయాయి. అంతేకాదు అధ్యక్షా. భూములను రెగ్యులరైజ్ చేయడం ద్వారా వచ్చేటటువంటిది కాని, లేదా భూములను అమ్మడం ద్వారా వచ్చేటటువంటిది రూ.6,500 కోట్లు గాని, రాలేదు. అవన్నీ కలిస్తే దాదాపు 33,000 కోట్ల రూపాయలు. ఒక లక్షా, ఆరువందల కోట్ల రూపాయల నుంచి, ముప్పై మూడు వేల కోట్ల రూపాయలు గనుక తీసివేస్తే, దాదాపు మనకు 67,000 కోట్లు రావలసి ఉంది. ఈ రోజు మేము గర్వంగా ప్రకటిస్తున్న అంశమేమిటంటే, 65,000 కోట్లు ఆదాయం వచ్చింది, అలాగే రూ.65,000 కోట్లు వ్యయం క్రింద చూపించడం జరిగింది. నిన్న ఆ పేపరుని ఆసెంబ్లీలో సర్క్యులేట్ చేసినాము. మీకు కూడా దానిని అందచేస్తాము. అది కేవలం పది నెలలకు మాత్రమే. అదే మనం వన్నెండు నెలలకు కనుక లెక్కపెడితే, రూ.78,000 కోట్ల నుంచి రూ.80,000 కోట్లకి మనం చేరుకోగలిగాము. అందులో Non-taxable revenues ఏనైతే ఉన్నాయో, 8085 శాతానికి మనం చేరుకోవడం జరిగింది. ఇవాళ రాష్ట్రంలో గాని, కేంద్రంలో గాని, ఎక్కడా కూడా బడ్జెటు పెట్టిన సందర్భంలో Revised Estimates పెట్టినప్పుడు, 80, 85, 90 శాతానికి మాత్రమే reach అవుతాము తప్ప, 100% reach అయిన సందర్భం లేదు. ఇవాళ తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని SOTR గాని, non-taxable revenues గాని, మన అంచనాలు ఏనైతే

ఉన్నాయో, మనము 8085% reach అయినట్లుగా నేను తెలియచేస్తున్నాను. తప్పుకుండా ఇది మంచి పరిణామంగా మనం భావించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు శ్రీ పబ్లిక్ అలీగారు కొన్ని ప్రశ్నలు సంధించారు. నేను అడుగుతున్నా. వారు అనుభవం ఉన్నవారు. అలాంటి వారు ఇలా మాట్లాడితే కొంత ఇబ్బంది అవుతుంది. మీరు గతాన్ని చూసారు, ఇప్పుడు చూసారు. మాట్లాడడం ఏదైనా మాట్లాడవచ్చు, కాని చేయడం ఎంత జటిలమయినదో, ఎంత కష్టమయినదో మీరు అనుభవించిన వాళ్లు కాబట్టి, మీరు ఆ పద్ధతిలో మాట్లాడితే ప్రజలలోకి కొంత రాంగ్ మెసేజ్ వెళ్లే ఆస్కారం ఉంటుంది. కాబట్టి మీలాంటి వాళ్లు కొంత ఆచితూచి మాట్లాడమని నేను కోరుకుంటున్నాను అధ్యక్షా.

నేను మొదట్లోనే మనవి చేశాను. 2014 Budget మీద సమాధానం చెప్పినప్పుడు గాని, అప్రాప్రియేషన్ మీద మాట్లాడినప్పుడు గాని, చెప్పడం జరిగింది. ఇవ్వాళ మన అందరి కనీస కర్తవ్యం ఏమిటంటే తెలంగాణ ప్రజలకి విశ్వాసం కలిగించడం. ఇప్పటికే తెలంగాణ సమాజంలో కొంతమంది అనుమానాలు రేకెత్తించిన విషయం మీకు తెలుసు అధ్యక్షా. ఇవ్వాళ రాష్ట్రం ఏర్పడితే చీకటిమయం అవుతుందన్నారు, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడితే అడుక్కు తింటారని, కుక్కలు చింపిన విస్తరి అవుతుందని, పంట పొలాలకి నీళ్లు రావు అన్నారు. అలాంటి మాటలతో తల్లడిల్లిన తెలంగాణ ప్రజానీకం, నిజమేనా అనేటటువంటి అనుమానం వ్యక్తం చేసినటువంటి సందర్భంలో, మనం రాష్ట్రం తెచ్చుకున్న తరువాత, మళ్ళీ ఇవ్వాళ ఆ ఆంధ్రప్రాంత నాయకులు ఏవైతే అనుమానాలు కలిగించారో, ఆంధ్రా మేధావులు మన మెదళ్లలో ఏవైతే విపరీతాలు నాటారో, వాటిని నివృత్తి చేయవలసిన ధర్మం మనపైన ఉంది. కాబట్టి ఇవన్నీ తప్పు అనే రీతిలో మన ఆలోచనలు, మన సలహాలు, నూచనలు ఉండాలి. మన చర్చలు కూడా ఆ ప్రకారం జరగాలి తప్ప, అందుకు భిన్నంగా జరిగితే, మళ్ళీ ప్రజలలో అనుమానాలు రేకెత్తే ఆస్కారం ఉంటుంది కాబట్టి, దయచేసి దానికి ఇంకా మనం ఊపిరి పొయ్యిద్దని కోరుతున్నా, ఒక విషయాన్ని ఈ పభకు, సభ ద్వారా ప్రజానీకానికి విజ్ఞప్తి చేయదలచుకున్నాను. తెలంగాణ “కీసీ సీ కమ్ నహీ హై” అనే పద్ధతిలో, ఎవరికంటే కూడా తక్కువైనది కాదు, అవన్నీ కూడా అబద్ధాలు, విప్రవరాలు మాత్రమే.

తెలంగాణ 29వ రాష్ట్రంగా ఏర్పడి, రేపు దేశంలోనే ఒక గొప్ప రాష్ట్రంగా అవతరించడానికి ఆస్కారమున్న రాష్ట్రం మన తెలంగాణ రాష్ట్రం. మనకు నీళ్లు కొదవ లేదు. గోదావరి నది 79 శాతం తెలంగాణలో ప్రవహిస్తున్నది, కృష్ణా నది 68,69 శాతం తెలంగాణ

నుంచి ప్రవహిస్తున్నది. మనసుంటే మార్గముంటుంది. ఇంత పెద్ద టెక్నాలజీ ఉన్నటువంటి ఈ రోజులలో నిజంగా మనకి కేటాయించబడినటువంటి నీళ్లు మనం పూర్తిగా వాడుకున్నట్లయితే ఎంత సస్యశ్యామలమవుతుందో తమరు గమనించాలని కోరుకుంటున్నాను. ఇవ్వాళ కోస్తా ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందడానికి ఆస్కారం దీనివల్ల వచ్చింది అధ్యక్షా? నీళ్ల ద్వారానే ఆ అభివృద్ధి సాధ్యపడిందని నేను నమ్ముతాను. ఈ రోజు నీళ్లు పడ్డ పొలానికి, నీరు పారే పొలానికి పది లక్షల రూపాయల ధర ఉంటే, నీరు పడని పొలానికి రెండు లక్షలు, మూడు లక్షలు, నాలుగు లక్షల ధర మనం చూస్తున్నాము. అంటే నీరుంటే ఆ భూమికి ఎంత విలువుంటుంది, నీరుంటే పరిశ్రమలకి ఎంత గొప్పగా ఉంటుంది, నీరుంటే దేనికైనా ఉపయోగపడే ఆస్కారముంటుంది కాబట్టి మనం తెలంగాణ ఉద్యమం ట్యాగ్ లైన్ గా మనం పెట్టుకున్నాం. నీళ్లు, నిధులు, నియామకాలు అని.

5.00 | పార్టీలు వేరు కావచ్చు, మనం వేరు వేరు పద్ధతులలో సా. పోరాటాలు చేసి ఉండవచ్చు. మీ పాత్ర మీరు, మా పాత్ర మేము పోషించాం. అందరి భావన ఈ మూడు విషయాల మీదే ఉండేది. అందరి ఆలోచన విధానం దీని చుట్టే తిరిగింది. కాబట్టి నేడు మనం పాత విషయాలన్నీ మర్చిపోయి, మనమంతా కలిసి పనిచేసి బంగారు తెలంగాణ నిర్మాణంలో పాలుపంచుకోవాలి. తెలంగాణలో పరిపక్వత చెందిన గొప్ప రాజకీయవ్యవస్థ ఉంది. ఈ వ్యవస్థలో ఉన్న వారికి భేషజాలుగానీ, అంతరాలుగానీ, మైఖ్యలుగానీ లేవు. బంగారు తెలంగాణ నిర్మాణం చేసే ఆలోచనలో మన సాంప్రదాయాలు, సభలు నడవాలి తప్ప దానికి భిన్నమైన పద్ధతిలో నడిస్తే ఒరిగే లాభం కంటే జరిగే నష్టం ఎక్కువగా ఉంటుంది కాబట్టి దయచేసి ప్రతి ఒక్కరినీ మళ్ళీ మళ్ళీ చేతులెత్తి నేను కోరుతున్నాను, మనందరి పాత్ర అది కాబట్టి ఆ పద్ధతిలోనే మనం కొనసాగుదామని తమరిద్వారా నేను సభ్యులందరికీ విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, విద్యుత్ విషయంలో డా.నాగేశ్వర్ గారు కూడా ఒక విషయాన్ని లేవనెత్తారు. ఎప్పుడూ అప్పుతెచ్చి పప్పుకూడు తినవద్దు, దానిలో ఎవరికీ అనుమానం లేదు. డెడ్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ తోపాటు అస్సెట్స్ క్రియేషన్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ కూడా ఉంటుంది. జెన్ కో ఒక కంపెనీ, ట్రాన్స్ కో ఒక కంపెనీ, డిస్కం మీలు కూడా ఉన్నాయి. గతంలో పబ్లిక్ అలీగారు ఎనర్జీ శాఖా మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు భూపాలపల్లిలో పెట్టిన పవర్ ప్లాంటుగానీ, జైపూర్ లో పెట్టిన పవర్ ప్లాంటుగానీ ఎక్కడనుంచి వచ్చాయి? అదే ఆర్.ఈ.సీ., అదే పవర్ కార్పొరేషన్లు 80 నుంచి 90 శాతం లోన్లు ఇచ్చాయి తప్ప ప్రభుత్వం ఏదీ పెట్టుబడి పెట్టలేదు.

ప్రభుత్వ వాటా కేవలం 10 నుంచి 20 శాతం మాత్రమే. అది ఒక ఎస్సెట్స్ క్రియేషన్ కాబట్టి అది ఒక వ్యాపారం మాదిరిగా ఉండే ఆస్కారముంటుంది కాబట్టి తప్పకుండా వారు తెచ్చిన పెట్టుబడులు ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వం కట్టుకుంటూ పోతోంది. నేడు జెన్కో పెట్టుబడి పెట్టేది కేవలం 6 వేల మెగావాట్ల విద్యుత్ కే మాత్రమే. వారు వదేవదే సోనియాగాంధీగారి దయవల్ల అని ఏదైతే చెబుతున్నారో, 4 వేల మెగావాట్ల విద్యుత్ కోసం ఎన్.టి.పి.సి. ఖర్చుచేస్తుంది తప్ప తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఒక్క రూపాయి కూడా పెట్టుబడి పెట్టే ఆస్కారం లేదు. నేడు సోలార్ విద్యుత్ విషయంలో కూడా ఇప్పటికే 500 మెగావాట్లు మనకు వచ్చాయి. అవి రేపో, మాపో ఇవ్వబోతున్నాము. సోలార్ విద్యుత్ విషయంలో కూడా 2 వేల మెగావాట్ల విద్యుత్ కోసం బిడ్లను మనం ఆహ్వానిస్తున్నాము. దాంట్లో కూడా ఒక్కరూపాయి పెట్టుబడి పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. జెన్కో సంస్థ నేడు ఏదైతే ఉత్పత్తి చేయబోతోందో అది కేవలం 6వేల మెగావాట్ల విద్యుత్ మాత్రమే కాబట్టి రూ.36వేల కోట్లు, నేను మొన్ననే లెక్క చెప్పాను, దానిలో 20 శాతం అనుకున్నా కూడా, దాదాపు రూ.7,200కోట్లవుతుంది. ఆ మొత్తంలో ప్రభుత్వం గతసారి రూ.1000కోట్లు కేటాయించింది. ఈసారి కూడా ప్లాన్లో రూ.1000కోట్లు, నాన్ ప్లాన్ బడ్జెట్లో రూ.1000కోట్లు మొత్తం రూ.3వేల కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. భవిష్యత్తులో అవసరమైనప్పుడు తప్పకుండా మిగిలిన రూ.4,200కోట్లు బడ్జెట్ను రాబోయే బడ్జెట్లో కేటాయించుకుని దానిని గొప్పగా నిర్వహించుకుంటాము. సభ్యులు డా. నాగేశ్వర్ గారు మాట్లాడుతూ, “ప్రభుత్వం ఇంత అప్పును తీసుకువస్తోంది, అది ప్రజలపై భారంపడే ఆస్కారముందని” ఏదైతే అంటున్నారో, ఆ విషయంలో నిశ్చింతగా ఉండవలసిన అవసరముంది. ఎందుకంటే, ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా అదేవిధంగా చేస్తుంది కాబట్టి దయచేసి వారిలాంటి మేధావులు అలాంటి గందరగోళ పరిస్థితికి రావసరంలేదని నేను తమరిద్వారా వారికి మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మా రామక్రిష్ణారావుగారు ఇక్కడనే ఉంటారు. రాష్ట్రానికి ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం. లిమిటెడ్ లోన్ తీసుకోవడానికి ఆచితూచి ఆలోచించి బ్యాంకుకు వెళ్ళినప్పుడు మాకు వడ్డీరేటు ఒకసారి 8.14 శాతం, మరొకసారి 8.25 శాతం, ఇంకొకసారి 8.5 శాతం వచ్చింది. అంటే, ఆ డిమాండును బట్టి, ఆ సందర్భాన్ని బట్టి, అప్పుడున్న ఆర్థిక అవసరాన్ని బట్టి వడ్డీరేటు వస్తుంది తప్ప మనం సొంతంగా చేసేదేమీ ఉండదు. మనం గుర్తుంచుకోవలసిన మరొక విషయం ఏమిటంటే, స్టిట్ క్రెడిటులిటీని బట్టి కూడా మనకు వడ్డీ ఫిక్స్ అయ్యే ఆస్కారముంది. నేడు తెలంగాణ రాష్ట్రం క్రెడిటులిటీ చాలా గొప్పగా

ఉంది. ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం. లిమిటెడ్ జి.ఎస్.డి.పి.లో 25 శాతం లోన్ తెచ్చుకోవడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. మనకు వారసత్వంగా రాష్ట్రం విడిపోయినప్పుడు ఇచ్చినటువంటి అప్పులు ఇంకా పూర్తిగా తీరలేదు. అవి ఇంచుమించు రూ.65 వేలకోట్లు నుంచి రూ. 67 వేలకోట్లు వరకూ ఉండవచ్చని మనం భావిస్తూ ఉన్నాము. మనకు నేడు రూ.1.20 లక్షల కోట్లు నుంచి రూ.1.30లక్షల కోట్ల వరకూ లోన్ తీసుకునే ఎలిజిబిలిటీ ఉంది. మార్కెట్లో తెలంగాణకు లోన్ వస్తదో, రాదో అని భయపడాలన్న పనిలేదు. మంచి క్రెడిటులిటీ ఉన్నటువంటి వ్యాపారస్తులకు ఏవిధంగా అయితే తక్కువ వడ్డీకి అప్పు ఇస్తారో అదేవిధంగా తెలంగాణ రాష్ట్రానికి కూడా భారతదేశ సాయిలో బ్యాంకుల వద్ద మంచి క్రెడిటులిటీ ఉంది కాబట్టి ఎట్టిపరిస్థితుల్లో ఎక్కువ వడ్డీకి లోన్ తెచ్చుకునే అవసరం లేదని తమరిద్వారా నేను సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

సభ్యులు డా. నాగేశ్వర్ గారు మరొక అంశాన్ని కూడా లేవనెత్తారు. “వాటర్గ్రీడ్ విషయంలో కూడా ప్రజలపై భారం పడుతుందేమో, హడ్కో ద్వారా రూ.10వేలకోట్లు, నాబార్డు ద్వారా రూ.3వేల కోట్లు వచ్చాయని అంటున్నారు, డబ్బుకు కొదవలేకపోవచ్చు. నేడున్న ఈ ప్రభుత్వం అప్పుచేసిపోతే భవిష్యత్తులో ఎవరు కడతారు” అనే భావనను ఆయన వ్యక్తంచేయడం జరిగింది. మరొక గొప్ప అంశాన్ని కూడా సభ్యులు లేవనెత్తారు. “ప్రభుత్వం దవఖానాల విషయంలో కొన్ని వేలకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేయడం జరుగుతోంది, పారిశుధ్యం విషయంలో మంచి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే, ఈ ఖర్చు అవసరంలేదని” వారు చెప్పారు. అవును, నేను ఆ మాటతో ఏకీభవిస్తున్నాను. Prevention is better than cure. Today, most of the diseases are because of contaminated water. మెజారిటీ రోగాలు కలుషిత నీటితో మాత్రమే వస్తాయి. తమరికి తెలుసు, గౌరవసభ్యులు శ్రీ నాగేశ్వర్ గారు మరియు ఇతర పెద్దలందరికీ కూడా తెలుసు, నల్లగొండ ఏమి పాపం చేసిందో మీకు కూడా తెలుసు. వక్కనే తలాపున ఉంటుంది నాగార్జునసాగర్, త్రాగేనీళ్ళకు మాత్రం నోచుకోలేదనే విషయం తెలుసా? శ్రీ వాజ్పేయిగారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్ననాడు నల్లగొండ జిల్లానుంచి వెళ్లి ఆ ఎముకలు వంకర పోయిన వారిని, నడుములు వంకర పోయిన వారిని ఆయన వద్దకు తీసుకుపోయి టేబుల్ మీద వేస్తే ఆయన చలించిపోయిన సందర్భం ఇప్పటికీ గుర్తుండాలి. ఎప్పుడది? స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 67 సంవత్సరాలు గడిచినప్పటికీ కూడా ఈనాటికీ కనీసం మంచినీళ్లు ఇవ్వలేని దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఉంటే, Are we in a progressive manner or are we in a regressive manner? కొంచెం అర్థంచేసుకోవాలి. ఇది ప్రగతికి సూచిక కాదు. తప్పకుండా ఇది

తిరోగమనానికి మాత్రమే సూచిక. అందుకనే, కనీసం 67 సంవత్సరాల స్వతంత్ర్య భారతావనిలో 57 సంవత్సరాల సమైక్య రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రాంతానికి త్రాగునీరును కూడా ఈ రాష్ట్రం, ఈ దేశం ఇవ్వలేకపోయింది.

గుజరాత్ నేడు అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రమని మనమంతా అనుకుంటున్నాము కాబట్టి అక్కడ సౌరాష్ట్ర ప్రాంతంలో బాగా కరువుకాటకాలు వచ్చి నీటికి ఇబ్బంది అవుతున్న ప్రాంతాల్లో వాటర్ గ్రీడ్ పథకాన్ని అమలు చేయడాన్ని మంత్రుల బృందం మరియు అధికారులంతా చూసి impress అయి ఆ పథకం బాగుందని మనం కూడా ఆ వాటర్ గ్రీడ్ పథకాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. దానికి సంబంధించిన కాంట్రాక్టులు, సిస్టమ్ మొదలైన విషయాల గురించి సంబంధిత మంత్రులు ఈ సభకు వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా సమాధానం చెబుతారు. కానీ, నేటి ప్రాజెక్టులలో వది శాతం నీటిని తప్పకుండా త్రాగునీటి కోసం కేటాయించుకున్నాము. గతంలో ఎన్నడూ ఈ విధంగా లేదు. ఈ త్రాగునీటిని పరిశ్రమలు, కార్పొరేట్ కంపెనీలు మరియు ఇతర కంపెనీలకు డబ్బులు వసూలుచేసి ఇవ్వాలని దీనిలో ప్రావిజన్ పెట్టుకోవడం జరిగింది. కాబట్టి కార్పొరేట్ మరియు ఇతర కమర్షియల్ కంపెనీలకు నీటిని ఉచితంగా ఇవ్వడం జరగదు. ఈ ప్రభుత్వం పేద ప్రజల మీద భారం వేయకుండా పరిశ్రమలు, కార్పొరేట్ మరియు ఇతర కంపెనీలపై ఛార్జీలను వసూలుచేసి ఇవ్వడం జరుగుతుందని నేను తమరిద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో పేద ప్రజల వద్ద పన్నుల రూపంలో ఈ ప్రభుత్వం డబ్బును వసూలు చేయదని నేను ఈ సందర్భంగా తమరిద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. హడ్కో మరియు ఇతర బ్యాంకులు ఇచ్చే లోన్లు ప్రభుత్వ గ్యారంటీతో మాత్రమే వస్తాయి. తప్పకుండా ఈ పథకాన్ని మనమంతా హర్షించాలని నేను తమరిద్వారా సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, విద్యుత్ విషయానికి వస్తే, ఎండాకాలంలో సభలు జరుగుతూ ఉంటే, మనం ఎన్నోసార్లు చూసినాము, లాంతర్న్లు పట్టుకుని వచ్చిన వాళ్లను చూసినాము, దీపాలు పట్టుకుని వచ్చిన వాళ్లను చూసినాము, ఎండిన మొక్కజొన్న పొత్తులను పట్టుకుని వచ్చిన వాళ్లను చూసినాము, వరిని అట్లానే పీక్కుని గంటలను పట్టుకుని ఆయా సభలకు వచ్చిన వాళ్లను కూడా మనం చూడడం జరిగింది. అందువల్లనే దీనిని దానికే ఒప్పుకోవాలి. వారి వల్లనే కావచ్చుగా! వారే ఇవ్వచ్చుగా! మార్దవరా ఒక మెగావాట్ విద్యుత్ కూడా రాకపోవచ్చు గా! కానీ, ఉన్నంతలో దానిని streamline చేసుకుని ముందుకు వెళ్లడం జరుగుతోంది. ఒప్పుడు పి.ఎల్.ఎఫ్.

80 శాతం సామర్థ్యం ఉండేది. వారు శంకుస్థాపన చేసినటువంటి

భూపాలపల్లి ప్రాజెక్టు రికార్డు స్థాయిలో నేడు 95 శాతం వరకూ పి.ఎల్.ఎఫ్. సామర్థ్యాన్ని పెంచుకుని, నేడు తక్కువ వడితో, ఎన్ని నిధులైనా ఫర్వాలేదని చెప్పి బయటనుంచి కొనుక్కుని తెచ్చుకుని నేడు కరెంటు కష్టాలు లేకుండా చేస్తున్న విషయంపై వారు ఎందుకు ప్రశంసించరని నేను తమరిద్వారా అడుగుతున్నాను. కనీసం వారు అంగీకరించవలసిన విషయం ఏమిటంటే, అయ్యో! ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి 9 నెలలే అవ్వవచ్చుగా! అనుభవం లేకపోవచ్చుగా! కానీ, సమర్థవంతంగా మేనేజ్ చేస్తున్నామని ఒకూటను వారు చెబితే మేము చాలా సంతోషించే ఆస్కారముంటుంది. మాలాంటి పనిచేసేవారికి మరింత పనిచేయాలనే సంకల్పం ఉంటుంది తప్ప అదేవనిగా వారు pin-pointed గా మా మెదళ్లలో అంకుశంతో పొడుస్తున్నట్లుగా ఉంటే మాకు బాధ అవుతుందా లేక ఉత్సాహాన్ని నింపిన వారవుతారా, మమ్మల్ని ప్రోత్సహించిన వారవుతారా అనే విషయాన్ని అర్థంచేసుకోవాలని మాత్రమే నేను వారిని తమరిద్వారా కోరుతున్నాను. దయచేసి ఎప్పుడూ కూడా వారు అటువంటి నెగేటివ్ ఓపీనియన్తో ఉండరాదని, మంచిని మంచిగా ప్రోత్సహించాలని, చెడును లెట్టి చెండాడాలని, చెడు చేసినట్లయితే తప్పకుండా గుర్తుచేసి ప్రయత్నం చేయాలని తమరిద్వారా నేను వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, కాకతీయ మిషన్ గురించి శ్రీ పబ్లిక్ అలీగారు ఒక గొప్ప మాటను చెప్పారు. అవును, మా ఉద్దేశ్యం కూడా అదే. ఒక చెరువును ఎస్టిమేట్ వేయాలంటే ఎంత సమయం పడుతుందో మీకు తెలుసు. అటువంటిది, మొత్తం 46 వేల చెరువులకుగాను, 9 వేల చెరువులను మేము ఎస్టిమేట్ చేయాలంటే ఎంత సమయం పడుతుందో ఒక్కసారి చెప్పండి. మీకు తెలుసు, సమైక్య రాష్ట్రంగా ఉన్నాడు మేజర్ ఇరిగేషన్ అని చెప్పి, ఈ చెరువులన్నీ కూడా మైనర్ ఇరిగేషన్లో పెట్టి మొత్తం సిబ్బంది లేకుండా చేసి, నిర్వీర్యం చేసి, ఒకనాడు 60 శాతం పంట పొలాలకు నీరిచ్చిన మన చెరువులను, సభ్యులు రంగారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, దాదాపు 240 నుంచి 260 టి.ఎమ్.సి.ల నీటిని అట్టిపెట్టుకునే కెంసెటి ఉన్న చెరువులని వారు ఏదైతే చెప్పారో అవన్నీ defunct అయిన మాట వాస్తవం కాదా అని నేను వారిని తమరిద్వారా అడుగుతున్నాను. గౌరవనీయులైన పబ్లిక్ అలీగారు! నేడు మీ నియోజకవర్గంలో లేవా, చెప్పండి. 20 లేదా 30 సంవత్సరాల క్రితం, మీకు తెలుసు, మాకు తెలుసు, ఆ మట్టిని మనమే బళ్లలో తీసుకుని వెళ్లేవాళ్లం. ఎండాకాలం వచ్చిందంటే, ఆ బళ్ల తీర్థం మాదిరిగా పోతూ ఉండేవి. కానీ, నేడు ఆ విధంగా లేదు. 20 సంవత్సరాల నుంచి చెరువుల నుంచి మట్టిని తీసిన సందర్భాలు ఎప్పుడైనా మనం చూశామా చెప్పండి. నేడు మొత్తం చెరువుకట్టలన్నీ కూడా నాశనం అయ్యాయి. నేడు మత్తడిలు కూడా పోయాయి.

తూములు ఎత్తిపోతే నాచిన్నతనంలో గుడివేసుకునేది, నాకు తెలుసు, యాతం పెట్టుకునేది. 10 అడుగులు, 12 అడుగుల నీరుండేది. నేడు చెరువు తూము కింద పోయింది. మట్టి పైకి అయింది. మీరే చేస్తున్నారా అని అడుగుతున్నారు. మేము చేయకపోవచ్చు, కాకతీయుల కాలనాడే చెరువులు రూపాంతరం చెంది ఉండవచ్చు, నిజాం కాలనాడే ఆ చెరువులు తవ్వి ఉండవచ్చు. కానీ, అవన్నీ defunct అయిపోయినమాట వాస్తవం కాదా? నేడు వాటిని పూర్తిస్థాయిలో మత్తడి కావచ్చు, పూడిక కావచ్చు, కట్ట కావచ్చు, మిగిలిన ఏదైనా aspect కావచ్చు, మేము చేస్తున్న అన్ని పనులను వారు తప్పుపట్టి పనిచేస్తే బాధ అవుతుంది. వారు చెబుతున్నట్లుగా ఎండాకాలంలో తప్పకుండా.....

(అంతరాయం)

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్: మా అన్నగారు, మా ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ఇరిగేషన్ మంత్రిగా పనిచేశారు.

శ్రీ మహ్మద్ అలీ వబ్బీర్ అలీ : అధ్యక్షా, మిషన్ కాకతీయ ద్వారా ఒకేసారి 9 వేల చెరువులను తీసుకుంటున్నట్లుగా మంత్రిగారు చెప్పారు. మేము వారిని ప్రశంసిస్తున్నాము, చాలా బాగా చేయాలని కూడా కోరుతున్నాము. నేను ఏమిచెప్పానంటే, పనులు ఆలస్యం కావడం, వర్షాలు రావడంతో, ఆ చెరువులు మునిగిపోతే కాంట్రాక్టరుకు లాభం జరుగుతుందేమో, ఆ విషయాన్ని ఆలోచనచేయాలని, మనం ఒక బిల్లింగు కడితే, ఒక రహదారి నిర్మిస్తే, ఎప్పుడైనా పోయి దానికి కొలతలు చేయవచ్చు, దానిమీద investigation చేయవచ్చుని చెప్పినాను తప్ప, వారు చెప్పారు, గత సంవత్సరం 201314వ సంవత్సరంలో ఇవే చిన్న చెరువులకు కామారెడ్డి అనే ఒక్క నియోజకవర్గంలో మైనర్ ఇరిగేషన్ ద్వారా రూ.12కోట్లతో 62 చెరువులను మరమ్మత్తులు చేసిన విషయాన్ని కూడా కావాలంటే ఇరిగేషన్ శాఖతో మీరు ఎంక్వైరీ చేసుకోండి.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, అవును, వారితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. సభలో ఇరిగేషన్ శాఖ మంత్రిగా పనిచేసిన గౌరవనీయులు ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. గతంలో కూడా నాగార్జునసాగర్ దిగువ ప్రాంతం మరియు ఇతర ప్రాంతంలో మార్చి, ఏప్రిల్ మాసాల్లో sanction ఇచ్చేవారు. జూన్ నెలలో బిల్లులు ఎత్తుకునేవారు. పనులు చేశారా, చేయలేదా, మట్టిని త్రవ్వారా, త్రవ్వలేదా, మొదలైనవన్నీ జరిగిపోయాయి. అదంతా గతం. దోపడీ అంతా జరిగిపోయింది. నేడు తెలంగాణ ప్రభుత్వం యొక్క స్పిరిట్ ఏమిటంటే, గతంలో మాదిరిగా మట్టి తీయకుండానే డబ్బులు తీసుకునే పద్ధతికి ఆస్కారంలేదని నేను తమరిద్వారా హామీ

ఇస్తున్నాను. ఏ పార్టీకి చెందినవారైనా, మొత్తం అందరి గ్రామ సర్పంచ్ లు, ఎమ్.పి.టి.సి., జడ్.పి.టి.సి.లు, శాసనసభ్యులు మరియు శాసనపరిషత్ సభ్యులందరినీ కూడా ఈ మిషన్ కాకతీయను తప్పకుండా మానిటర్ చేయాలని చెబుతున్నాము. ఎక్కడైనా ఏదైనా తప్పులు జరిగితే తప్పకుండా పనిష్మెంట్ అనేది ఉంటుంది. నేను గతంలో కూడా ఒకసారి చెప్పాను. ఇది రాజాలసొమ్ముకాదు, రాళ్లపాలు అసలేకాదు, ఇది తెలంగాణ ప్రజల చెమట పైనలని నేను గతంలో చెప్పాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ పనులలో దోచుకున్నారని చెప్పారు. నేను మాట్లాడినప్పుడు కూడా చెప్పాను, స్పిల్ వే పనుల్లో ఎంక్వైరీ జరిగి, పనిష్మెంట్ జరిగి, రికవరీ జరిగినటువంటి కాంట్రాక్టర్లను బ్లాక్ లిస్ట్ లో పెట్టాలి. కానీ, మట్టి వారికి పనులు వస్తున్నాయి. దయచేసి ఆ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. గతంలో ఎవరో చేశారని బ్లేమింగ్ గేమ్ మాదిరిగా కాదు. గౌరవసభ్యులు చెప్పిన ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, పనులు పూర్తికాకుండానే వర్షం వస్తే, ఆ పనులు చేసినట్లుగా కాంట్రాక్టరు చెబుతాడు. నేను ఇంజనీర్లందరినీ విమర్శించడం లేదు. కొంతమంది ఇంజనీర్లు కూడా బినామీ పేర్లతో కాంట్రాక్టర్లతో కుమ్మక్కై ఉన్నారు. వారందరిపై ఏ.సి.బి. విచారణ చేపట్టండి. నేను నిరూపించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. దయచేసి అటువంటి సంఘటనలు జరగకూడదు, బంగారు తెలంగాణ ఉద్దేశ్యంతోనే వారు రైల్వే స్పిరిట్ లో తీసుకోవాలి. గతంలో జరిగిన మంచి విషయాలను చెప్పుకోలేక, తెలంగాణను ఇచ్చి కూడా మేము ఇక్కడ కూర్చున్నాము. వారు తెలంగాణ ఉద్యమస్ఫూర్తితో మంచి మాటలతో వారు అక్కడ కూర్చున్నారు, అదీ పరిస్థితి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి (ఉప ముఖ్యమంత్రి మరియు విద్యాశాఖా మాత్యులు): అధ్యక్షా, మిషన్ కాకతీయ ఒక గొప్ప కార్యక్రమం. దానిని కంట్రోల్ చేయవద్దని ప్రత్యేకంగా తమరిద్వారా నేను సభ్యులను కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే, గోదావరి బేసిన్ లో, క్రిష్ణా బేసిన్ లో మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులలో 265 టి.ఎమ్.సి.ల నీటి నిల్వ ఉంటుందని అంచనా వేయడం జరిగింది. కానీ, ఎన్నడూ కూడా 100 టి.ఎమ్.సి.ల స్టోరేజికి మించి మన చెరువులు లేవు. కారణం ఏమిటంటే, మన చెరువులు, కుంటలు పూర్తిగా ధ్వంసం అయ్యాయి, అన్యాయం అయ్యాయి. పట్టించుకునే వారు లేకుండా పోయారు. మనకు తెలియని విషయం కాదు. మన గ్రామాల్లో గత 30 లేదా 40 సంవత్సరాల క్రితం చెరువులు, కుంటలలో నీరు విస్తారంగా ఉండేది. ఇప్పుడు ఆ చెరువులు, కుంటలలో నీరు ఉండడంలేదు. అందుకనే, ఆ చెరువులన్నీ కూడా మిషన్ కాకతీయ ద్వారా

పునరుద్ధరించాలని ఒక ఆలోచనతో దాదాపు 46 వేల చెరువులను వచ్చే నాలుగు సంవత్సరాలలో పూర్తిచేయాలనే ఒక సంకల్పంతో ఆ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినపుడు తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించిన ప్రజాప్రతినిధులంతా రాజకీయాలకు అతీతంగా ఆ కార్యక్రమంలో పాల్గొని తప్పకుండా అది జయప్రదం అయ్యే విధంగా ప్రభుత్వానికి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వాలని నేను తమరిద్వారా గౌరవసభ్యులను కోరుతున్నాను.

రెండవ విషయం, ఈ వసులన్నీ కూడా ఆన్లైన్ టెండర్ల ప్రక్రియ ద్వారానే జరుగుతుంది. ఇంతకుముందు కూడా ఆన్లైన్ లోనే జరిగాయి. ఇప్పుడు కూడా ఆన్లైన్లోనే జరుగుతున్నాయి. కానీ, ఇంతకుముందు కాంట్రాక్టర్లకు ఎస్టిమేట్ చేసుకునే అవకాశం ఇచ్చి వారి ఇష్టమొచ్చిన రీతిలో వారు ఎస్టిమేట్ చేసుకుంటే దానిపైన 5 శాతం పెంచి కాంట్రాక్టులు ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ, ఈనాడు ఆ విధంగా కాదు. ఈరోజు ఎస్టిమేట్ చేసి, ఆ ఎస్టిమేట్ను ఆన్లైన్లో పెట్టి కాంట్రాక్టర్ల నుంచి మనం టెండర్లను ఆహ్వానిస్తే, సగటున 15 నుంచి 20 శాతం తక్కువగా ఈనాడు టెండర్లు వచ్చాయి. చరిత్రలో ఎన్నడైనా ఆరకంగా జరిగిందా అని నేను తమరిద్వారా వారిని అడుగుతున్నాను. అంతేగాక, జలయజ్ఞం పేరుతో వేలకోట్ల రూపాయల ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేసి, లూటీచేసి నేడు జైళ్లపాలు అవుతున్నది ఎవరు? కాబట్టి వారి ఆలోచనను, పని విధానాన్ని మామీద రుద్దవద్దని నేను కోరుతున్నాను. దయచేసి మిషన్ కాకతీయను రాజకీయాలకు అతీతంగా ముందుకు తీసుకెళ్లడానికి సహకరించాలని తమరిద్వారా గౌరవసభ్యులను నేను కోరుతున్నాను.

5.20 శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు సా. మీద చర్చ జరుగుతుంది. దీనికి జవాబు ఇవ్వవలసింది ఆర్థిక శాఖా మాత్రమే. ఆయనకున్న అంశాలు, అధికారులు ఆయనకిచ్చిన సమాచారంతో ఆయన జవాబు చెబుతారు. మనము in depth గా సబ్జెక్ట్లోకి వెళితే ఎలా? ఇప్పుడు మా పార్టీ సభ్యులు సూచనలిచ్చారు. ఇలా, ఇలా కానీయద్దు అని చెప్పారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాట్లాడుతారండి, వారి భావనలు వారు చెబుతారు. In democracy, you should always remember that opposition always have their say and the Government will have its way. మీరు ఏదోవిధంగా బయటపడాలి. దానికేదో లోతుగా చర్చిస్తామంటే ఎలా?

(అంతరాయం)

ఒక్క నిమిషం నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. నన్ను పూర్తి చేయనివ్వండి. బడ్జెట్లో ప్రతి అంశం వస్తుంది. ప్రతి అంశం మీద

ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారిని వివరంగా మాట్లాడమంటే, మాట్లాడలేరు. సంబంధిత మంత్రులందరు అందుబాటులో ఉండరు. కావాలంటే నీటిపారుదల శాఖ మీద ప్రత్యేకంగా చర్చ పెట్టండి. మాట్లాడుదాం. అందుగురించి దయచేసి సబ్జెక్ట్ పరంగా అప్రాప్రియేషన్ బిల్లుపైన ఆర్థిక శాఖకు సంబంధించిన అంశంపైన చర్చించండి, దానికి అభ్యంతరం ఏమీ లేదు. దానికి అర్థం ఉంటుంది. కానీ, మనం ప్రతిదానికి చర్చను ప్రక్కదారి వట్టిస్తే ఎలా? మావాళ్లు ఏమైనా సూచనలిస్తే దానికి మీరు చెప్పే జవాబు చెప్పండి. అంతే కానీ, మరీ involve అయి పోవాల్సిన అవసరం లేదు. కాబట్టి తొందరగా ముగించండి.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, నేను కూడా తొందరగా ముగిస్తాను. గౌరవ సభ్యులు మంచి సూచనలు చేశారు.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు మీద మాట్లాడినప్పుడు చర్చించడానికి ప్రతిపక్ష సభ్యులు లోతుగా ఎవరూ పోలేదు. మంత్రులే లోతుగా చర్చిస్తున్నారు. డిమాండ్స్ మీద చర్చించినట్లు చర్చించడం కరెక్ట్ కాదు. నేను కూడా మూడుసార్లు అసెంబ్లీలో ఉన్నాను. ఇప్పుడు కౌన్సిల్లో ఉన్నాను. ఒక పద్ధతితోని వ్యవహారం చేయాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, ఋణమాఫీ మీద సభ్యులు ఒకమంచి సూచన చేశారు. అదేమంటే, ఋణాలు క్లబ్బాల్సిన రైతులు దాదాపు రూ.10వేల నుండి రూ.1లక్ష వరకు క్లబ్బాల్సిన వారున్నారు. ఈ విషయం మీద కూడా మేము అంతర్గతంగా ఆర్థిక శాఖ మరియు వ్యవసాయ శాఖ అధికారులతో కలిసి పెద్ద ఎత్తున చర్చించుకున్నాము. కానీ, అప్పటికే రైతులకు 25 శాతం ఋణమాఫీ చేస్తామనే జీఓ విడుదల చేయడం జరిగింది.

రూ.10వేల ఋణం బాకీ ఉన్నవారికి 25 శాతం, రూ.1లక్ష ఋణం బాకీ ఉన్న రైతులకు కూడా 25 శాతం ఋణమాఫీ చేయడం జరుగుతుందనే చర్చ శాఖా పరంగా జరిగింది. అదే కాకుండా రూ.10వేల నుండి రూ.30వేల వరకు ఋణ బాకీ ఉన్నటువంటి రైతు ఋణాలు మొత్తంగా చెల్లిస్తే 34 లక్షల మందిలో దాదాపుగా 10, 15 లక్షల మంది రైతుల ఋణాలు తీరుతుండేది కదా, ప్రభుత్వానికి టెన్షన్ ఉండకపోయేది, మంచిపేరు వస్తుండేది కదా అని అనుకోవడం జరిగింది.

మళ్ళీ ఈమధ్యనే రూ.25వేల లోపు ఋణాలు బాకీ ఉన్నవారు ఎంతమంది రైతులున్నారో తెలియజేస్తే ఒకసారి ఆలోచిస్తామని అధికారులను ఆదేశించడం జరిగింది. గతంలో మేము కూడా ఆలోచించాము అలాగే మీరిచ్చిన సూచనను కూడా పరిగణలోకి

తీసుకొని రెండవ installment చెల్లించేటప్పుడు ఉన్న బడ్జెట్‌లో ప్రాక్టికల్‌గా ఎలా సాధ్యమౌతుందో చూసి ఆలోచిస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. మొత్తంగా రైతులకు ఋణమాఫీ చేసే దానిలో ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం రూ.4,250కోట్లు అసలు ఇచ్చాము, రూ.380కోట్లు వడ్డీకోసం నాన్‌ప్లాన్‌లో పెట్టుకొన్నాము దాంతో 25శాతం ఇచ్చే ఋణాన్ని కూడా ముగిస్తాము.

ప్రభుత్వం 25శాతం లోను చెల్లిస్తే, రైతులకు మళ్ళీ 30 నుండి 45శాతం వరకు బ్యాంకులు లోనిచ్చాయి. ప్రభుత్వం మళ్ళీ 25శాతం చెల్లించిన తరువాత తప్పకుండా వచ్చే సంవత్సరానికి 70 నుండి 80, 90శాతం ఋణాలు తీసుకునే వెసులుబాటు ఉంటుందని చెప్పి తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అక్కడక్కడా ఇంకా కొన్ని జిల్లాల వరంగా బ్యాంకు వారు తప్పు చేశారు, మాకు కొన్ని ఋణాల మాఫీ జరగలేదని ఎవరైతే కొందరు రైతులు అంటున్నారో వారి ధరఖాస్తులు కూడా పరిశీలిస్తామని, వారికి న్యాయం చేస్తామని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

బడ్జెట్‌లో వ్యవసాయానికి నిధులు సరిగా కేటాయించలేదనే మాట ఏదైతే ఉందో, అది కర్క్స్ కాదు. దాంట్లో మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ కోసం గతంలో రూ.400కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. కానీ ఈసారి రూ.100కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఎందుకంటే, ప్యాడీ కొనడానికి రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా వారు, వారి పద్ధతిలో నిధులు ఇస్తున్నారు కాబట్టి మనకు మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ పోయినప్పుడు డబ్బు ప్రత్యక్షంగా అవసరం పడుతలేదని కొంత తక్కువగా కేటాయించుకోవడం జరిగింది. అలాగే మక్కలు కొనుగోలు చేసుకునేటటువంటి వెసులుబాటు మార్కెట్ ద్వారా చేసుకుంటాము. మార్కెట్‌లో కొనుగోలు చేసుకోడానికి కూడా నాబార్డ్ వారు లోను ఇస్తారు. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లోను ఇచ్చేటటువంటి ఆస్కారం లేదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల దృష్ట్యా గత సంవత్సరం నిధుల అవసరం అంతగా రాలేదు. అయినా ప్రభుత్వం రూ.100కోట్లు కేటాయించుకోవడం జరిగింది. ఒకేసారి అత్యవసరంగా రూ.200కోట్లుగానీ, రూ.300కోట్లుగానీ అవసరం పడితే తప్పకుండా దానిని మార్చుకునే వెసులుబాటు ఉంటుంది. కాబట్టి దానిమీద ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

అందులో ఆనాటికి, ఈనాటికి తేడా ఉన్నటువంటి అంశం ఏమంటే, ఆనాడు ఈ ఋణమాఫీని అమలు చేస్తారా? నిధులు ఎక్కడి నుండి తెస్తారనే అనుమానం ఉండేది. అలా కాకుండా ఈరోజు అందరు ప్రత్యక్షంగా గుర్తిస్తున్నారు. ఈరోజు డ్రీమ్ ఇరిగేషన్‌కి ఎస్సీ, ఎస్టీలకు గతంలో ఉన్నటువంటి ఒక హెక్టార్ కే కాకుండా వందకు

వంద శాతం ఐదు హెక్టార్ల వరకు అంటే 12.5 ఎకరాలకు సబ్సిడీ ఋణాలు అమలు చేస్తున్నాము.

అలాగే గ్రీన్ హౌజ్ రూ.250కోట్లు కేటాయించిన నాడు ఇది అయితదా? ఇది ఎట్ల చేస్తారనే భావన ఉండేది. వందకు వంద శాతం ల్యాండ్ చేయబోతున్నాము. అధ్యక్షా, ఒక్కసారి గౌరవ సభ్యులు ఆలోచన చేయాలని తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సబ్సిడీ అనేది రైతులకు ఒక లక్ష రూపాయల కంటే ఎక్కువ ఇచ్చిన చరిత్ర ఎప్పుడైనా ఉందా అని ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. మూడేకరాల గ్రీన్ హౌజ్ ఒక ఎకరం చొప్పున రూ.35 లక్షలు అవుతుంది. అంటే మూడేకరాలకి ఒక కోటీ ఐదు లక్షల రూపాయలు అవుతుంది. ఒక కోటీ ఐదు లక్షల రూపాయల్లో ప్రభుత్వ పరమైన సబ్సిడీ 75శాతం అంటే, ఒక రైతుకి ప్రభుత్వం ఇచ్చే సబ్సిడీ రూ.75 లక్షల నుండి రూ.80 లక్షలు అనేది మరచిపోవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. అంటే దాదాపుగా ప్రభుత్వం ఒక కోటీ రూపాయల సబ్సిడీ ఇచ్చినటువంటి సందర్భాలు ఎప్పుడైనా ఉన్నాయా? అని నేను గౌరవ సభ్యులను మీద్వారా అడుగుతున్నాను. అందుకే గౌరవ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు వారి శాఖకు రూ.250కోట్లు పెట్టుకున్నప్పటికీ ఎక్కడా కూడా మిగలడం లేదని, అందుకని ఈ సంవత్సరం కూడా తన శాఖకు కేటాయించేటటువంటి రూ.250కోట్లు తనకి వక్కకు పెట్టండని అడుగుతున్నారు.

గౌరవ సభ్యులు గతంలో మంత్రులుగా చేసిన వారు కూడా ఇక్కడున్నారు. గతంలో కూడా back end సబ్సిడీ ఉండేది. కానీ, ఈరోజు మొదలే సబ్సిడీ ఇస్తున్నాము. ఆ గుణాత్మకమైన మార్పులను దయచేసి గౌరవ సభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అలానే ఫలానా కంపెనీ వారి విత్తనాలే కొనుక్కోవాలి, ఫలానా దుకాణంలోని విత్తనాలు మాత్రమే కొనుక్కోవాలనే పద్ధతి ఉండేది. ఈరోజు అలాంటిదీమీ లేకుండా వారు ఏ దుకాణంలో కొనుక్కున్నా, ఏ కంపెనీని తీసుకొన్ననూ వెసులుబాటు కల్పిస్తున్నాము. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే పారదర్శకంగా చేసే ప్రయత్నం చేశామని, దానిని దయచేసి అర్థం చేసుకోవాలని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

వ్యవసాయానికి ఎంత చేసినా కొంత తక్కువగానే అనిపిస్తుంది. గ్రీన్ హౌస్ కి రూ.250కోట్లు పెట్టినా, డ్రీమ్ ఇరిగేషన్ కి రూ.100కోట్లు పెట్టినా లేదా ఇంకేమైనా చేసినా కూడా వ్యవసాయానికి తక్కువనే నేను భావిస్తున్నాను. ఉద్యమకారులుగా మాట్లాడుతున్నారని అనుకోవచ్చు గానీ, ఈ దేశంలో త్యాగధనులు ఇద్దరి, ఇద్దరున్నారు. నేను చెప్పింది కాదు. నాకు తెలిసి లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి చెప్పారని అనుకుంటున్నాను. “జై జవాన్, జై కిసాన్” అని అన్నారు.

ఈదేశంలో త్యాగముంటూ చేస్తే రక్తాన్ని చెమటగా మార్చి ఈ దేశ సౌభాగ్యం కోసం, ఈదేశ ప్రజల కోసం పట్టెడు అన్నం పెట్టేవారు రైతులు, సైనికులనే భావనే మాకుంది. అప్పుడుప్పుడు చూస్తూ ఉంటే, చాలా మంది ఎకనామిస్టులు, పెద్ద, పెద్ద నాయకులు, పెద్ద పెద్ద వారు మాట్లాడుతూ కంప్యూటర్ యుగం వచ్చింది సబ్సిడీలు ఎందుకొక్కొంటి ఎవరికి తెలివి ఉంటే వారు ముందుకు పోతారని, ఎవరి కాళ్ళమీద వారు బ్రతకాలి, ప్రభుత్వం ఎన్ని రోజులని సపోర్టు చేస్తుందనే మాట మాట్లాడుతుంటారు. కానీ వ్యవసాయం దాని క్రింద రాదు. ఒక ఎకరం వ్యవసాయం చేసే రైతు పదివేలో, పదిహేనువేల వరకో తన శ్రమను రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి దారపోస్తాడు తప్ప, తను పదిహేను వేలో, ఇరవైవేలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి పొందే ఆస్కారం ఉండకూడదనేదే మా లెక్క అధ్యక్షా.

ఎకరం భూమిలో పంట పండించాలంటే సంవత్సరంలో రెండు పంటలకు ఎంత ఆదాయం వస్తుంది, ఎంత పెట్టుబడి పెట్టాల్సి వస్తుందనేది లెక్క చేసి చెప్పాలన్నా ఇప్పుడు చెప్పగలుగుతాను. వచ్చిన పంటను అమ్ముకుంటే ఎంత ఆదాయం వస్తుందనేది లెక్క చేస్తే తెలిసిపోతుంది. అందుకని తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి వ్యవసాయమే పెద్ద దిక్కుని అనుకుంటున్నాము. Agriculture Growth Rate (-10.2) అని ఏదైతే అన్నారో, ఖచ్చితంగా అది సత్యమే. దానికి కారణం ఏమిటనేది సభ్యులందరికీ కూడా తెలుసు. వర్షాలు లేవు. గతంలో ఆదిలాబాద్, ఖమ్మం, వరంగల్ జిల్లాల్లోని అటవీ ప్రాంతంలో వరదలు వచ్చేవి. కానీ ఈసారి యునిఫాంగా పది జిల్లాలకు, పది జిల్లాల్లో ఎక్కడా కూడా వర్షాలు పడలేదు. కాబట్టి ఆ (-10.2) Growth Rate record అయ్యింది. అది మనందరికీ బాధాకరమైందే, అది ఎవరికీ కూడా మంచిది కాదు. కనీసం వచ్చే సంవత్సరమైనా వర్షాలు పడి ముందుకు పోతామనే ఆలోచనతో ఉన్నాము.

అధ్యక్షా, ధనం పరిగేరుకుంటే రాదు, పంట పండితే వస్తుంది. పంట పండాలంటే నీరు కావాలి, ప్రభుత్వం సపోర్టు చేస్తే ఎంత ఇస్తుంది. రాళ్ల వానలు పడి ఎండిపోతే ఎకరానికి ఎక్కువకెక్కువ రూ.4000/- ఇచ్చాము. అంతకుముందు అది రూ.1250/- ఉండేది. వాటితో దున్నుడు కూళ్లు కూడా రావు. రైతులకు ప్రభుత్వాలు ఇచ్చేది ఎప్పుడూ కూడా పూర్తి సహాయం కాదు. తప్పకుండా మంచి వర్షాలు పడి, ప్రభుత్వం సహాయం చేసి వ్యవసాయం ముందుకు పోవాలని కోరుకుంటున్నాము.

కరువు మండలాలను కూడా డిక్లేరు చేస్తున్నాము. కరువును ఎదుర్కొనేందుకు మంచినీటి సమస్యలకు గానీ, ఇతరత్రా సమస్యలకు

గానీ Non-CRF క్రింద రూ.267కోట్లు విడుదల చేసుకోవడం జరిగింది. ఈమధ్య కాలంలో రాష్ట్రీయ కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వ్యవసాయానికి వచ్చేటువంటి నిధులు కూడా తగ్గించింది. ఇది కూడా చాలా బాధాకరమైన విషయం. పంచాయతీ రాజ్ శాఖ, విద్యావరమైన శాఖ, అంగన్వాడీ కేంద్రాలకే కాకుండా వ్యవసాయానికి కూడా తగ్గించినటువంటి సందర్భం. కాబట్టి అది కొద్దిగా బాధ కల్గించినప్పటికీ, ఆ బాధలను అధిగమించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున వ్యవసాయానికి ఎక్కడా కూడా కోతలు పెట్టే ప్రయత్నం చేయమని చెప్పి తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

మొదటిసారి fisheries విషయంలో ఒక రెవల్యూషన్ చూడబోతున్నారు. రెవల్యూషన్ అనగానే మీరు చేస్తారా, చూస్తారా అనుకోవద్దు. మనస్సు ఉంటే, మార్గం ఉంటుంది. తప్పకుండా fisheries విషయంలో నేను మరియు వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి వర్కులు శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి గారు జార్కాండ్, చత్తీస్ గడ్ వెళ్లి అక్కడి పరిస్థితులను పరిశీలించి వచ్చాము. అక్కడ ఎంత గొప్ప సంపద వస్తుంది. ఆ సంపద ఎలా వస్తుందనేది చూసి వచ్చాము. కాబట్టి వచ్చే సంవత్సరానికి తప్పకుండా ఎక్కడా లేని వద్దతిలో గొప్పగా మత్స్య సంపద అభివృద్ధి కోసం చర్యలు తీసుకుంటాము.

అధ్యక్షా, తెలంగాణాని Egg Basket in India అని అంటారు. అలాంటి పొట్టి ఇండస్ట్రీకి గతంలో ఒక్కనాడు కూడా ఒక్క రూపాయి పెట్టిన సందర్భమూ, గుర్తించిన సందర్భమూ లేదు. గతంలో శ్రీ నల్లారి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు పొట్టి ఇండస్ట్రీకి విద్యుత్తు కోసమని యూనిట్ కి రెండు రూపాయల చొప్పున సబ్సిడీ అని జీఓ ఇచ్చారు కానీ అది అమలు కాలేదు. మొన్న ఈమధ్య మా ప్రభుత్వం లక్షన్నర టన్నుల మొక్కజొన్నలు మరియు విద్యుత్తుకి యూనిట్ కి రెండు రూపాయల చొప్పున సబ్సిడీ ఇచ్చింది. అలాగే రాబోయే కాలంలో పొట్టిని కూడా వ్యవసాయ రంగం క్రిందకు తీసుకురావాలని మా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. అందుకనే ఇలాంటి విప్లవాత్మకమైన నిర్ణయాలు తీసుకున్నప్పటికీ గౌరవ సభ్యులు సపోర్టు చేయకపోతే కొంత బాధ అవుతుందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

దేశంలోనే విత్తనాలు(seeds) పండించే ప్రాంతం, తెలంగాణ ప్రాంతమని తెలియజేస్తున్నాను. అంటే చాలా చోట్ల పండిస్తారు. కానీ, క్వాలిటీ సీడ్ పండించే ప్రాంతం తెలంగాణ రాష్ట్రం మాత్రమే. పండించిన విత్తనాలను కూడా స్టోర్ చేసేటువంటి ప్రాంతాలు కూడా మేడ్చల్, శామీర్ పేట్, తుర్కపల్లి లాంటి మండలాలు మాత్రమే టాప్ లో వస్తాయి. దీనిని గుర్తించాము కాబట్టి రాబోయే కాలంలో విత్తనాల తయారీ విషయంలో కావచ్చు, సీడ్ ప్రాసెసింగ్ విషయంలో

కావచ్చు అదేవిధంగా సీడ్స్ స్టోర్ చేసేటటువంటి విషయంలో కూడా seed bowl అనే విధంగా తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని ప్రభుత్వం తప్పకుండా తీర్చిదిద్దే ప్రయత్నం చేస్తుంది.

ఇదే వ్యవసాయ శాఖ క్రింద గౌరెల విషయంలో కూడా రూ.550కోట్లు కేటాయించుకోవడం జరిగింది. మొదటిసారి కేంద్ర ప్రభుత్వ బ్యాంకుతోటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుసంధానం చేసుకొని రూ.550కోట్లని యాదవ సోదరులకి గౌరల్ లోన్ ఇవ్వాలని చెప్పి అనుకున్నాము. దానిని కూడా అమలు చేసుకోబోతున్నాము. బడ్జెట్లో ఉన్నాయా? లేవా? మీరు ఎలా చూపించారనే అనుమానాలు గౌరవ సభ్యులు వ్యక్తం చేయద్దని తెలియజేస్తున్నాను. దయచేసి అనుమానం పాత రోగం అనే నానుడి గమనించండి. దీని అమలు కోసం అనునిత్యం అన్వేషించే ప్రయత్నం చేస్తాము తప్ప, మళ్ళీ మీతోటి ఇది ఏమైంది అనే పద్ధతి రాకుండా చూసుకుంటాని, ఆ sensitivity ఉంటుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

పింఛన్లలో భర్తలు వదిలిపెట్టిన వారిది ఇంకా కురు కాలేదు, అది చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అభయ హస్తం విషయంలో మొన్న నిర్ణయం తీసుకున్నాము, అది ఇచ్చేశాము. గతంలో సింగరేణి సంస్థలో పనిచేసి పదవీ విరమణ పొందిన ఎంప్లాయిన్స్ కి పింఛను రాలేదు, బీడీ కార్మికులకి పింఛను రాలేదు, ఆర్టీసి ఎంప్లాయిన్స్ కి రాలేదు, భర్తలు లేని వారికి రాలేదు, జోగీసులకి రాలేదు, అభయ హస్తం వారికి రాలేదు. ఈ ఆరింటిలో మూడింటిని పరిష్కరించుకోవడం జరిగింది. ఆ ముగ్గురెవరూ అంటే అభయ హస్తం వారికి జీఓ ఇచ్చాము, వారికి డబ్బులు వెళ్లిపోయాయి. బీడీ కార్మికులకి వెయ్యి రూపాయల భృతి వెళ్లిపోయింది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. సింగరేణి ఎంప్లాయిన్స్ రిటైర్డ్ అయిన వారు ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి కూడా డబ్బులు వెళ్లిపోయాయి. ఇంకా మిగిలినటువంటి జోగీనీ మరియు భర్తలు వదిలిపెట్టిన వారికి కూడా త్వరలోనే ఏదో ఒక పద్ధతిలో fulfil చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము.

ఈరోజు రూ.4,000కోట్లు ఖర్చు పెట్టినప్పటికీ, సంక్షేమానికి పెద్దపీట వేయలేదు, సరిగ్గా పట్టించుకుంటులేరని నిన్న శాసనసభలో ఎవరో మాట్లాడారు. మేము కొట్లాడితే వచ్చాయని చెబుతున్నారు. కొట్లాడితే వస్తూ అధ్యక్షా. మా మ్యానిఫెస్టోలోనే వ్రాశాము. మా మ్యానిఫెస్టో ఎన్నికల కోసమో, ఓట్ల కోసమో వ్రాసుకున్నది కాదు. మా మ్యానిఫెస్టో ఒక భగవద్ గీతలాంటిదని, ఒక బైబిల్ లాంటిదని, ఒక ఖురాన్ లాంటిదని నేనే శాసనసభలో చెప్పడం జరిగింది. మ్యానిఫెస్టోలో ఉన్నవాటిని అమలు చేయడమే కాకుండా మ్యానిఫెస్టోలో లేనివాటిని కూడా కొన్నింటిని మానవీయ కోణంలో మేము ఆవిష్కరించడం జరిగింది. దానిలో భాగమే కళ్యాణ లక్ష్మి.

5.40 మా రిజిస్ట్రేషన్ ప్రశ్నించాడు. ముస్లిం మైనారిటీలకు సా. సంబంధించి ఇప్పటికే 7.5 రిజిస్ట్రేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. మాకు కులం మీద, మతం మీద, పార్టీల మీద వివక్ష లేదు. మేము మొత్తం తెలంగాణని ఒక యూనిట్ గా భావిస్తాము. ఇంకా ఎవరైనా మిగిలి ఉంటే వారికి తప్పకుండా అవకాశం కల్పిస్తాము. అట్లనే బి.సి. సంక్షేమం విషయంలో పెద్దలు LOP గారు చెప్పారు. అది వాస్తవం. చాలా అదృష్టవశాత్తూ, దయనీయమైన స్థితిలో కొన్ని కులాల వారున్నారు. ఆ జాబితాలో 33 కులాలు ఉన్నాయి. వారిని సంచార జాతులంటారు. గతంలో కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం SC లకు, ST లకు, మైనారిటీలకు ఎంత ఖర్చయిందో చూసిన తరువాత, మన బడ్జెట్ ఎంతో చూసిన తరువాత, సంక్షేమ పథకాలు వారికి విస్తరించినట్లయితే ఎంత బడ్జెట్ పడుతుందో చూసిన తరువాత, తప్పకుండా విస్తరించుకుందాం. అలాగే దేశంలో నాకు తెలిసి పెళ్లిళ్లు డబ్బులు ఇచ్చే పథకం ఎక్కడా లేదు. ఇది ఒక మంచి ఉద్దేశంలో ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమం. ఈ పథకాన్ని సంచార జాతులకి వర్తింపజేసే ప్రయత్నం చేస్తాము. అలాగే వారు చెప్పినదానిలో ఇంకొక సత్యముంది. బిసిలకు కార్పొరేషన్ కావచ్చు, ఫెడరేషన్ కావచ్చు, బిసి సబ్-ప్లాన్ కావచ్చు, గౌరవనీయులు శ్రీ సుధాకర రెడ్డిగారు లేవనెత్తారు. ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు కానటువంటి మాట వాస్తవం. ఈ సంవత్సరం ఆ యా వర్గాలకు ఏ ఏ స్కీములు తీసుకురావాలి అనేది, ఎల్లా చెయ్యాలనేది, వారికి కేటాయించిన నిధులు ఎలా సద్వినియోగం చెయ్యాలన్నది ఆలోచిస్తాము.

పోయిన సంవత్సరం పరిస్థితి మీకు తెలుసు. అధికారులు లేక, పరిపాలన గాడిలో పడలేదు. ఆ విషయం మీ అంతరాత్మకు కూడా తెలుసు. ఈ సారి మటుకు మెరుగైన ఫలితాలు రావడానికి కృషి చేస్తాము. అట్టిమేట్ గా BC ల బడ్జెట్ వస్తుందా, రాదా అని నేను చెప్పలేను గాని, 51% శాతం ఉన్న బి.సి. ల సంక్షేమానికి తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము. తెలంగాణ Weaker Sections State అని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించి ఉన్నారు కాబట్టి, ఆ వర్గాలను విస్తరించే ప్రసక్తి ఉండదు. వారి అభివృద్ధి జరగకుండా, రాష్ట్రం సమగ్రంగా అభివృద్ధి చెందినట్లు కాదని మా ప్రభుత్వం భావిస్తుంది. అలాగే సంక్షేమంలో రేషన్ కార్డ్స్ మరో ముఖ్యమైన అంశం. ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 89.21 లక్షల రేషన్ కార్డులు ఇచ్చాము. మేము మరొక గొప్ప జి.ఓ. కూడా ఇచ్చాము. నాలుగు గదుల ఇల్లు ఉన్నవారికి ఇవ్వవద్దని రాసిపెట్టినా, ఏడున్నర ఎకరాల మొట్ట పొలం, మూడున్నర ఎకరాల తడిపొలం, అలాగే రూరల్ ఏరియాస్ లో లక్షన్నర వార్షిక ఆదాయం, పట్టణ ప్రాంతాలలో మూడు

లక్షల ఆదాయం అని రాసిపెట్టి, ఒకే MRO గురించి Certificate ఇచ్చినట్లుంటే, డేన్ కార్డు ఇచ్చే మెమోలు బాటుని ఆ MRO కేక్కుబెట్టి ఫునత ఈ ప్రభుత్వానిది. పేదవారికి ఎక్కడా కూడా బియ్యాన్ని ఇవ్వకుండా చేసే ప్రవృత్తి లేదు. ఒక్కొక్క కుటుంబానికి ఈ రోజు 60 కిలోల బియ్యం ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఈ కార్యక్రమాన్ని 2,640 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో నిర్వహించడం జరుగుతున్నది. ఇంత గొప్ప కార్యక్రమం ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం అమలు చేసిందని చెప్పి మీ ద్వారా ఈ సభకు తెలియచేస్తున్నాను. మేము చెప్పిన వాటిలో 60,70 శాతము అమలు చేయకపోతే శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర రావుగారు, శ్రీ నర్సారెడ్డిగారు చెప్పాలి. ఆ ప్రభుత్వంలో కూడా ఇట్లాంటి పథకాలు అమలు చేస్తున్నారు. ఒకసారి వెళ్లి చూసి, రండి. వారు మనకంటే అనుభవజ్ఞులు. వనిలో పోటీ పడండి, మాటల్లో కాదు అని చెప్పారు. నేను ఒకటే చెప్పదలచుకున్నా అధ్యక్షా. సంక్షేమ పథకాలు అమలు చేయడంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం దేశంలోనే నెం.1. State గా ఉద్భవించింది. నేను ఒక మాట అంటున్నాను. ఒకసారి సంక్షేమ పథకాలు ప్రారంభించిన తరువాత, ఏం చేసినా ఇచ్చుకోవాలి. వాటిని మధ్యలో ఆపుతామా? బియ్యం ఆపుతామా? వేము లేకపోయినప్పటికీ కూడా, ఈ సంక్షేమ పథకాలు ఆగకూడదు.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ చైర్మన్: మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. తరువాత మీరు వివరాలు అడగవచ్చు.

శ్రీ ఈటెల రాజేంద్ర: కనీసం నా జవాబు తరువాతైనా ప్రతివక్ష సభ్యులు మనసు మార్చుకుంటారని, తెలంగాణ ప్రభుత్వం పట్ల విశ్వాసం ప్రకటిస్తారని, అభినందిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, వాస్తవంగా వారు చెప్పింది కరెక్టు. నేను పెద్ద ఎత్తున మాట్లాడడానికి రాలేదు. కాని తెలుగుదేశం పార్టీ విధానం చూసిన తరువాత, వారు వాదన చేసే పద్ధతి చూసిన తరువాత, తప్పుకుండా ఇంకా కొంత వారిని ఎడ్యుకేట్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదనిపించింది. మా విజ్ఞప్తి ఇంకా వారికి చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

మిస్టర్ చైర్మన్: సార్ బడ్జెట్ పైన జవాబు చెప్పండి. మిగతావాటి జోలికి పోకండి.

శ్రీ ఈటెల రాజేంద్ర: అధ్యక్షా, సభని కొంచెం ఆర్డర్ లో పెట్టండి. ఈ రోజు కేంద్రంలో ఆహార భద్రతా చట్టం వచ్చింది. వాళ్లు ఒక మనిషికి ఐదు కిలోల చొప్పున, కిలోకి రూ.3/ చొప్పున ఇస్తున్నారు. అందులో వారు ఒక నిబంధన పెట్టారు. పట్టణ ప్రాంతాలలో 41%, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 61% మాత్రమే బిల్లో పావర్టీ లైన్ అని ఒక లైన్ గీసుకున్నారు. దాని ప్రకారంగా 1.91 కోట్ల మందికి మాత్రమే

ఆహార భద్రతా చట్టం ప్రకారంగా అర్హత వచ్చింది. కాని మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 2.83 కోట్ల మంది ఇప్పటికే గుర్తించబడ్డారు. దాదాపుగా ఒక కోటి మందికి తెలంగాణ ప్రభుత్వమే ఆరు కేజీల బియ్యం సరఫరా చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. మూడు రూపాయలకి కిలో బియ్యం కేంద్రం ఇస్తుంటే, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఒక్క రూపాయకే ఇస్తున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక గొప్ప ఆశయంతోటి అంగన్వాడీ వ్యవస్థని ఏర్పాటు చేసింది. దాదాపు 70% మహిళలకి రక్షణసత ఉంటుందని, పుట్టబోయే పిల్లలకి పెరుగుదల ఉండటం లేదు, వారికి ఆరోగ్య సమస్యలు వస్తాయని గుర్తించి, అంగన్వాడీ సెంటర్లు పెట్టడం జరిగింది. గతంలో రూ.75 కోట్లని గుడ్ల కోసం పెడితే, దానిని రూ.211 కోట్లకి పెంచిన ఫునత ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వానిది.

కేంద్రం ఇదే అంగన్వాడీ సెంటర్ల కోసం గత బడ్జెట్ లో రూ.17,800 కోట్ల పైచిలుకు కేటాయించితే, ఈ సారి మాత్రం రూ.8,000 కోట్లు మాత్రమే పెట్టింది. అంటే 48% మాత్రమే కేటాయించిగా, మనం వెరవకుండా, ఈ మంచి కార్యక్రమానికి ఎలాంటి విఘాతం కలుగుకుండా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం రూ.700 కోట్ల పైచిలుకుతో భర్తీ చేసే ప్రయత్నం చేస్తుందని చెప్పి, మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే అంగన్వాడీ టీచర్లు ధర్నాలు చేసినప్పుడు, గుర్రాలతో తొక్కించిన చరిత్ర ఎవరిదో నేను చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. గుర్రాలతో తొక్కించబడిన ఆ మహిళలకు నెలకు రూ.4,500 జీతం ఉంటే, ఎవరూ కోరకుండా, ధర్నాలు చేయకుండా, ఉద్యమాలు జరగకుండానే, వారి జీతాన్ని రూ.7,000 కు పెంచిన ఫునత ఈ ప్రభుత్వానిది. ఆయాలకి నెలకి రూ.2,200 ఉంటే, దానిని రూ.4,500 కు పెంచిన ఫునత ఈ ప్రభుత్వానిది మాత్రమేనని సగర్వంగా ప్రకటిస్తున్నాను. ఇంతకంటే ఏం చెబుతాం అధ్యక్షా. అన్నం ఉడికిందా, లేదా చూడడానికి ఒక్క మెతుకు పట్టుకుంటే చాలాదా? మొత్తం అన్నం చూడవలసిన అవసరం ఉంటుందా? ఈ రోజు ఇన్ని పథకాలు అమలు చేస్తున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం యొక్క నిజాయితీని శంకించే ప్రయత్నం చేస్తే, అది సూర్యుడి మీద ఉమ్మేసినట్లే ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

ఒక్కమాట చెబుతున్నా అధ్యక్షా. తెలుగుదేశం హయాంలో పెన్షన్ రూ.75 ఉండేది. కాంగ్రెసు హయాంలో దానిని రూ.200కు పెంచారు. ఆ రెండువందల రూపాయల్ని ఒకేసారి అమలు చేసారా? తమరే చెప్పండి. దానిని కూడా మండలంలో మూడు భాగాలుగా చేసి, ఒక భాగాన్ని ఒక సంవత్సరం, మరొక భాగాన్ని మరొక సంవత్సరం ఇలా చేసిన చరిత్ర లేదా? డెబ్బై రూపాయల్ని రెండువందలకి పెంచి,

దానిని మూడు భాగాలుగా ఇచ్చిన ఘనత మీదైతే, దానిని ఐదు రెట్లు పెంచి, వెయ్యి రూపాయలు చేసి, ఒకే మొత్తంగా ఇచ్చి, అమలు చేసిన చరిత్రని విస్మరించవద్దు.

అలాగే దళితులకి మూడు ఎకరాల భూమి పథకం ఉంది. సంవత్సరానికి లక్ష ఎకరాలు ఇస్తామని మేము చెప్పలేదే. మూడు లక్షల కుటుంబాలు భూమి లేని వారున్నారని మీరు లెక్కలు చెబుతున్నారు. మా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమన్నారంటే అయ్యో, ఈ స్కీం నాకు చాలా త్వస్తిని ఇచ్చే స్కీం. లక్షమందికి ఆ స్కీం అమలైనా, నా జీవితం ధన్యమయిపోయినట్లే, దయచేసి ఈ స్కీంని ఎవరూ శంకించవద్దు అని చెప్పి, క్యాబినెట్ మీటింగ్ లో తన సహచరుల్ని ఒప్పించి, మెప్పించిన ఘనత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్ గారికి దక్కుతుంది. మీకు తెలుసు గత సంవత్సరం కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్న మాట వాస్తవం. వచ్చే సంవత్సరానికి లెక్కలు చూసిన తరువాత మనం మాట్లాడుకుందాం. ఇందులో ఏవైనా అవరోధాలుంటే, వాటిని సవరించుకుని, ముందుకు తీసుకుపోయే ప్రయత్నం తప్పకుండా చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. మరొకసారి రికార్డ్ లో ఉండే విధంగా చెబుతున్నాను. మేము సంవత్సరానికి యాభైవేల మందికి ఇస్తామని గాని, లక్షమందికి ఇస్తామని గాని, ఎక్కడా చెప్పలేదు. ఇది నిరంతరంగా కొనసాగే ప్రక్రియ. ఈ పథకాన్ని సమర్థవంతంగా అమలుచేసే ప్రయత్నం చేస్తాము. లక్షకుటుంబాలకి ఇచ్చినా మా జీవితాలు ధన్యమయినట్లే అని భావిస్తున్నాము కాబట్టి, ఎక్కడా కూడా దానికి అవరోధం అన్నది లేకుండా అమలు చేస్తాము.

అలాగే మన రాష్ట్రంలో ఒక ఉత్తమమైన పారిశ్రామిక విధానానికి రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. దాంట్లో ఎలాంటి అనుమానం లేదు. Aero-space Park గాని, Pharma City గాని, Film City గాని, Textile Park గాని, ITIR గాని ఇలాంటివి ఎన్నో ఉన్నాయి. మీకు తెలుసు మంత్రి కెటిఆర్ గారు ఏ విధంగా కష్టపడి పనిచేస్తున్నారో. రాష్ట్రాన్ని పారిశ్రామికంగా ముందుకు తీసుకువెళ్లాలన్నదే మా లక్ష్యం. ఇంతకు ముందు Nizam Sugar Factory గురించి చర్చించారు. అలాగే సిరిపూర్ కాగజ్ పేపర్ లో కూడా నమ్మ జరుగుతున్నది. ఆజం జాహ్, ఈ BR Mills, Republic Forge, ఇలా చదువుతూ పోతే, మూతబడినవి ఒక వంద పరిశ్రమలు ఉంటాయి. వెనుక ఊర్లలో ఒక సామెత చెప్పే వారు. తాత సంపాదించిన ఆస్తిని ఖర్చుపెడుతూ, మనుమడు ఒక సెల్ ఫోన్ కొనుక్కుని, కార్లలో తిరుగుతుంటాడు. తాత సంపాదించిన ఆస్తిని కరగబెట్టే ఆ మనవడిని అందరూ పనికిమాలిన వాడని అంటారు. అధ్యక్షా, ఎవరు పెట్టిన పరిశ్రమలు ఇవి? ఎవరు పెట్టారు Republic Forge company?

ఎవరు పెట్టారు Nizam Sugar Factory? ఎవరు పెట్టిస్తూ, ఆల్వీన్ కంపెనీని? ఎవరు పెట్టారు ఈ BR Companyని? Yes. BHELని ఆనాడు మహనీయుడు జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు Public Sector Industries బలంగా ఉండాలని, ఆ పరిశ్రమలు వస్తేనే లక్షల మందికి ఉపాధి దొరుకుతుందని భావించి, తననవడ్డ మహనీయుడు ఆయన. దాన్ని కాపాడింది శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీగారు. కాని అమ్మింది ఎవరు? ఇప్పుడు నేను చెప్పినట్లుగా వాటిని అమ్ముకుని, బాగుపడ్డది ఎవరు? నేను అమ్మిన వారి పేర్లు చెప్పనక్కర లేదు. ఆ కంపెనీని అమ్మినాడు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నటువంటి నాయకుడు నేను గనుక గుర్తమెంటుకి వస్తే, ఇందులో జరిగిన అక్రమాలపైన చర్చ పెట్టడమే కాకుండా, నా ప్రభుత్వం వస్తే, తప్పకుండా వాపసు తీసుకుంటుందని ప్రతిజ్ఞ చేసినటువంటి మహనీయుడు.

6.00 జె.వి.రత్నాకర్ రావు నేతృత్వంలో ఒక కమిటీ వేసిన మాట సా. వాస్తవం. ఆ కమిటీ ఏమని రిపోర్టు ఇచ్చిందంటే - అక్రమాలు జరిగిన మాట వాస్తవం, చర్యలు చేపట్టాలి, ఈ కంపెనీని వాపసు తీసుకోవాలని రికమెండ్ చేసింది. నేను ఆరోజు ఫోర్ లీడర్ గా ఉన్నాను. మేము ప్రతిపక్ష హోదాలో మాట్లాడుతూ - అయ్యో ముఖ్యమంత్రిగారూ, మేము రిపోర్టు ఇచ్చాం కదా, ఎందుకు చర్యలు తీసుకోలేదు, చేతులు రాలేదా అని అడిగాం. ఇండస్ట్రీస్ మంత్రిగా ఆరోజు గౌరవనీయులు పెద్దిరెడ్డి గారున్నారు. ఆనాడు నిజామాబాదు జిల్లాలోని ఈ నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ప్రైవేటు వారికి వెళ్ళిన తరువాత ఆ చెఱకు ధరను నిర్ణయించేటటువంటి ఆస్కారం లేకపోతే, మొట్ట మొదటిసారిగా పండించిన చెఱకును కాలబెట్టుకునే చరిత్ర ఎవరి హయాములో జరిగిందో అది అరికెల నర్సారెడ్డిగారు చెప్పాలి. కాల బెట్టుకున్న చరిత్ర వాస్తవమూ కాదా చెప్పమనండి. చెఱకు పంటను కాలబెట్టుకున్నారు. పెద్దన్న పాత్ర పోషించింది నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ. ఆ పెద్దన్న పాత్ర పోషించలేక, చెఱకు ధర నిర్ణయించలేక, ఈరోజు రైతాంగం అత్యుపాధ్యులు చేసుకునే పరిస్థితి వస్తుందని ఆనాడే మేము అడిగాం. ఈరోజు ఆ చక్కెర ఫ్యాక్టరీ అలా పెట్టుకుని, రైతాంగానికి రూ.2,600 చెల్లించాలంటే, ఎంత ఇస్తాన్నారో నర్సారెడ్డిగారు చెప్పాలి. ప్రభుత్వం ఈ కంపెనీని కాపాడుకోవాలని, ఈ రైతాంగాన్ని కాపాడుకోవాలని చెప్పి, రూ.400ల డిఫరెన్సు అమోంట్ ఏదైతే ఉందో, దానిని చెల్లించండి అని, మిగతా రూ.400లు మాకు సంబంధం లేక పోయినప్పటికీ మా రైతుల ప్రయోజనం కోసం ఇస్తామని చెప్పి, మొన్ననే జీవో ఇచ్చి పంపించాము. నిబంధనలు ఒప్పుకోకుండా, మా హైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు వారు ఎలా ఇస్తారని మమ్మల్ని ప్రశ్నించినా కూడా మానవీయ కోణంలో ఇవ్వాలని చెప్పాం. గతంలో ఎట్టబొన్నల

విషయంలో పదకొండున్నర కోట్ల రూపాయలు ఏవిధంగానైతే ఇచ్చు కున్నామో, అదేవద్దతిలో ఈ జీ.వో. ఇచ్చి పంపించాము.

ఈరోజు సిర్పూర్ కాగజ్ నగర్ పేవర్ మిల్లుకి సంబంధించి ఒక రాజకీయ నాయకుడు చాలా చాలా మాటలు మాట్లాడారు. అక్కడ హోం మంత్రి కార్మిక సంఘ నాయకుడు. హోంగార్డు కంటే పెద్ద, కానిస్టేబులు కంటే చిన్న అని ఆయనను పోలుస్తున్నారు. అధ్యక్షా, అదే హోం మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు వచ్చి, చర్చలు జరిపినప్పుడు నేను అక్కడ ఉన్నాను. ఆయన సుమారుగా వారితో 10సార్లు చర్చలు జరిపారు. సందర్భం వచ్చినప్పుడు ఏమేమి వెను లుబాటులు కల్పించారో చెప్పాలి. సుమారు రూ.70కోట్లు ఋణానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం రికమెండు చేసింది. రెండు అంశం ఏమిటంటే, విద్యుత్ బకాయిలు అన్నీ తరువాత చెల్లిస్తామని చెప్పి ప్రభుత్వం మధ్యవర్తిత్వం వహించింది. మరొక అంశం సుమారు రూ.6 కోట్లను వెంటనే ఇవ్వాలని చెప్పి ఇచ్చేశాము. ఇక మరొకటి కలపకు సంబంధించి సుమారు 50 శాతం ధరకే ఇవ్వాలని నిర్ణయించాం. This is the commitment of the Telangana Government. ఇంత గొప్పగా నిర్వహిస్తున్న మా హోం మంత్రిని పట్టుకుని ఈ విధంగానే మాట్లాడేది, సంకుచిత భావాలతో నభ్యులు ఏ విధంగా మాట్లాడుతున్నారో ఒకసారి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను.

మీరందరూ ఎవరిని పట్టుకుని మాట్లాడుతున్నారు, ఎందుకు మాట్లాడుతున్నారు. విమర్శకోసమే విమర్శనా? కార్మిక వర్గంకోసం విమర్శనా? లేక పేదప్రజలకోసం విమర్శనా? ఆలోచన చేసుకోమని చెబుతున్నాను. ప్రతిపక్షనభ్యులు అనగానే కేవలం విమర్శించడమే కాదు, ప్రతిపక్షం అధికార పార్టీకి ఏదైనా అంశం వారి దృష్టికి రాకపోతే, వారి చెంతకు చేరకపోతే ప్రజల పక్షాన నిలబడి దానిని గుర్తు చేసి, కొట్లాడే బాధ్యతను అప్పజేస్తే, మీరు మంత్రులను అవమాన పరచే వద్దతిలోను, ప్రభుత్వాన్ని అప్రతిష్టపాలు చేసే వద్దతిలో ఒక నీచ మైన వద్దతిలో ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే - తెలంగాణ ప్రభుత్వం గొప్పగా నడువద్దు, తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి పేరు రావద్దు, తెలంగాణ ప్రభుత్వం కలనను కట్టబెట్టాలనే ఒక సంకుచితమైన ధోరణిలో ఈరోజు మాట్లాడుతున్న పార్టీ ఏదో, అనలు నాయకులు ఎవరో ఒకసారి గుండెల మీద చేయి వేసుకుని ఆలోచించమని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మనం ఎక్కడున్నాము? ఎవరి కోసం ఉన్నాం, ఏ గడ్డ మీద ఉన్నాం, ఎవరి బిడ్డలం మనం? ఆలోచన చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అవన్నీ లేకుండానే మనను ఒకచోట, మనువు ఒకచోట అనే

వద్దతిలో వ్యవహరించడం తగదని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఇవి ప్రజలు హర్షించరని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. ఆనాడు ఉన్న ఉద్యమాల సందర్భం వేరు, ఈనాటి పరిస్థితి వేరు. ఈరోజు మనందరి సందర్భం అయిపోయిందేదో అయిపోయింది, రాజకీయాలను ప్రక్కన పెట్టండి. తెలంగాణ ప్రజల అభివృద్ధి అజెండాగా పనిచేసుకుందామని ప్రజలు కోరుకుంటుంటే, దానికి సహకరించవలసింది పోయి, ప్రజాక్షేత్రంలో ఇటువంటి చిల్లర చెట్లకు పాల్పడితే, చరిత్ర క్షమించదు అని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, వీటి గురించి చెప్పవలసినవి చాలా ఉన్నాయి కానీ, గౌరవ నభ్యులు లేవనెత్తిన అంశాల గురించి చెబుతాను. కొన్ని విషయాల గురించి గతంలో చెప్పాము. అప్పుడు కేవలం మాటలే ఉండేవి. ఈనాడు అవి అమలయ్యాయి కాబట్టి అవి చెప్పాలని చెబుతున్నాను. తమకు తెలుసు. ఉద్యోగులకు ఇచ్చే ఫిట్ మెంట్ ఇప్పటికీ అమలవుతోంది. దీనిని మీరందరూ హర్షిస్తారని అనుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వం యొక్క కోణం ఏమిటో మీకు తెలుసు. ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశం ఏమిటంటే, కడుపు నిండా అన్నం పెడితే, క్లుప్తపడి పనిచేస్తారని అనుకుంటాము. తమరు ఉద్యోగుల పక్షాన నకల జనుల నమ్మేకు నాయకత్వం వహించారు. అందులో మీరు ఉన్నారు. అధ్యక్షా, ఆనాడు ఎంత కమిటీమెంటుతో పనిచేశామో, మరల వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఆనాడు అవసరమైతే తెలంగాణ అభివృద్ధి కోసం రెండు గంటలు ఎక్కువ పనిచేసి అయినా బంగారు తెలంగాణ నిర్మించుకుందామని ఉద్యోగులు చెప్పారు. వారిని అప్రతిష్టపాలు కాకుండా, ప్రజలు వారిని స్నేహంగా చూడడం కోసం వీరు మా వారు అనే వద్దతిలో ఉండాలని చెప్పి, 43 శాతం ఫిట్ మెంటుతో ఈ రోజున టిఎ, డిఎలు కలిపి ఎంత అవుతుందో మీ అందరికీ తెలుసు. దీనిని ఇప్పటికే అమలు చేశాం. అయితే, ఒకటి ఏమిటంటే, అందులో వారికి ఎరియర్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి సంబంధించి ఒక విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, గతంలో పిఆర్ సిని ప్రాస్పెక్టివ్గా అమలు చేశారే తప్పు రెట్రాస్పెక్టివ్ అమలు చేయలేదు. కానీ చరిత్రలో మొట్టమొదటిసారిగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఉదారంగా స్పందించి రెట్రాస్పెక్టివ్గా అమలుచేస్తామని చెప్పాము. ఆ అరియర్స్ ఎలా ఇవ్వాలనే దానిపై వాటిని జిపిఎఫ్ లో కలపాలా, లేక బాండ్ల రూపంలో ఇవ్వాలా అనేది నిర్ధారించాలి. మొన్న మాకు (రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ పట్టభద్రుల నియోజక వర్గానికి జరిగిన ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలలో టిఆర్ఎస్ పార్టీ అభ్యర్థి ఓటమిని దృష్టిలో పెట్టుకుని) దెబ్బకొట్టింది కానీ, అరియర్స్ కి సంబంధించి ఒక కమిటీని వేసి, దానిని కూడా తప్పకుండా నిర్ధారిస్తాని చెప్పి తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

అలాగే, విద్యార్థులకు సంబంధించి ఫీజు-రీయింబర్సుమెంటు పూర్తిగా చెల్లించాము. ఒక్క రూపాయి కూడా లేదు. ఒక్క నయా పైసా లేకుండా చెల్లించడం మరియు ప్రస్తుత సంవత్సరానికి సంబంధించిన ప్రాసెస్ కూడా మొదలయింది. వాటికి కూడా ఇబ్బందులు లేకుండా, మునుపటిలాగా డ్యూస్ ఉండే పద్ధతులు లేకుండా, ఖచ్చితంగా వాటిని మేము స్ట్రీమ్లైన్ చేసుకుని, అవి కూడా పూర్తిచేస్తామని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

న్యాయవాదుల సంక్షేమం కోసం మేము సుమారు రూ.100కోట్లు చెక్కు ద్వారా తీసుకువెళ్ళి వారికి ఇస్తే, వారు మాకు నన్యూన కూడా చేశారు. మొట్టమొదటిసారిగా ఆ అడ్వకేట్ల పాత్రను మనం ఇక్కడ చర్చించుకుంటే చిన్నగా అవుతుంది. ఆరోజు పార్లమెంటు గోడలను ముట్టుకుంటామని చెప్పి ఛాలెంజ్ చేసి పార్లమెంటు గోడను తాకి, తెలంగాణ చైతన్య బావులాని ఎగురవేసిన మహనీయులు అడ్వకేట్లు. ఈరోజు మాలాంటి వారిని వెళ్ళనివ్వకపోతే, ఎవరూ వెళ్ళ లేని జాగాలలో కూడా నల్లకోట్లు వేసుకుని న్యాయవాదులు వెళ్ళి ఖబడ్డార్ అని చెప్పి, హెచ్చరించిన గొప్ప త్యాగధనులు. ఉస్మానియా క్యాంపస్ లో విద్యార్థులను గొడ్డును కొడుతున్నట్లు కొడుతున్నప్పుడు మొట్టమొదటిసారిగా గేట్లను బ్రద్దలుకొట్టి ఉస్మానియా క్యాంపస్ విద్యార్థులకి అండగా నిలిచి, మీరు కొట్లాడండి, మేము విడుదల చేయిస్తామని చెప్పి గొప్పగా నిలిచిన మహనీయులు వారందరూ. చాలా మంది మాకు అధికారం వచ్చింది, మేము మరచిపోతామని అనుకున్నారు. కానీ, మేము ఎవరినీ మరచిపోలేదు. ఈరోజు ఆ అడ్వకేట్లకు సుమారు రూ.100కోట్లు నిధి ఇచ్చి, వారిని మేము గుర్తుంచుకున్న చరిత్ర మది.

అలాగే, మా జర్నలిస్టులకు సంబంధించి మీరు చూశారు. అన్న కె. యాదవరెడ్డి గారు ఇక్కడే ఉన్నారు. ఒకనాడు అధికార పార్టీ ఎంఎల్ఎలు వెడితే, కనికరిస్తామని అనుకున్నాము. ప్రతిపక్ష పార్టీ ఎం.ఎల్.ఎలు వెడితే, కనికరించరు కావచ్చని చెప్పి, అధికార పార్టీ ఎంఎల్ఎలు వెడితే, కనికరిస్తారని చెప్పి, రాత్రిపూట రోజుయ్యగారి దగ్గరకు వెళ్ళాము. మీకు ఐడియా ఉండే ఉంటుంది. ఆయనని ఏమని బ్రతిమిలాడామంటే, మాకు ఒక టెంట్ ఇవ్వండి, కనీసం ఉద్యమం చేసుకోనివ్వండి అని అన్నాము. వారు నక్కలైట్లు కాదు, చేతులలో తుపాకులు లేవు. వారి చేతుల్లో ఉన్నది కేవలం పుస్తకాలు, పెన్నులు మాత్రమే. దయచేసి వారి గురించి ఆలోచన చేయమని చెప్పాము. నా వయసు మీ రాజకీయ అనుభవం అంత లేదు అని నేను పెద్దలను రిక్వెస్టు చేశాను. ఆయన దగ్గరకు అప్పుడు 34 మంది వరకూ వెళ్ళాము. కానీ, వారికి టెంటు ఇవ్వలేదు. ఆనాడు మా జర్నలిస్టుల మీద, ఈ మొత్తం ఉద్యమాన్ని రగిలిస్తున్న వాళ్ళు జర్నలిస్టులని చెప్పి

వీరిని దెబ్బకొడితేనే ఉద్యమం ఆగుతుందని చెప్పి, ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయం క్యాంపస్ లో విద్యార్థులను, ఉద్యమకారులను కొట్టారు. చివరికి జర్నలిస్టుల యొక్క వాహనాలను తగులబెట్టి, వారిని చెప్పరాని చోట్ల కొట్టి, వారందరిని హింసించిన సందర్భం అది. ఆరోజున విద్యుత్తును కూడా తీసేసి, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం క్యాంపస్ లో ఎంత దౌర్జన్యంగా, వారికి ఎంత నరకాన్ని చూపించారో మనమంతా కళ్ళారా చూశాము కాబట్టి, తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని వారు గుర్తించాలని, వారిని గౌరవించాలని, ఈ రోజున ప్రతి సంవత్సరం సుమారు రూ.100కోట్లు చొప్పున గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా వారి కార్యాలయానికి వెళ్ళి ఆ డబ్బులను ....

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ పబ్లిర్ : ప్రస్తుతం రోజుయ్యగారు వేరే రాష్ట్రానికి గవర్నర్ గా ఉన్నారు. అప్పుడు రోజుయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండవచ్చు. మరి ఆయనకి, ఈయనకి మధ్యలో ఏం జరిగిందో తెలియదు. కానీ, సభలో ఈరోజు ఆయన లేరు, ఇక్కడ ఉండి సమర్థించుకోలేని శ్రీ కె.రోజుయ్యగారి పేరు తీసుకురావడం కరిష్ట కాదు, ఆ పదాన్ని రికార్డుల నుంచి తొలగించమని తమ ద్వారా డిమాండ్ చేస్తున్నాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, ఉద్యమ సమయంలో ఆనాడు ఉమ్మడి రాష్ట్రం ఉంది. ఈరోజున తెలంగాణ రాష్ట్రం ఉన్నది. ఇప్పుడు వేరు అయిపోయింది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అన్ని పక్షాల వారు సమర్థించారు. కేవలం మైనారిటీ సెక్షన్ అంటే, not only muslims, minority sections were against formation of separate Telangana. Otherwise, 98% people were in favour of Telangana మనకు రాష్ట్రం వచ్చేసింది, సమిష్టిగా సాధించుకున్నాం. ప్రజలు కూడా మీకు అధికారం ఇచ్చారు, సంతోషం. అందులో ఏ మాత్రం సందేహం లేదు. నేననేది ఏమిటంటే, తెలంగాణ వచ్చిన తరువాత మన బాధ్యత పెరిగిపోయింది. మనం చేసిన కమిటీమెంట్లను నిలబెట్టుకోవలసి వచ్చింది. ఏ కోరికలు, ఏ ఆశలతోనైతే యువకులు, విద్యార్థులు, ఇతర ఉద్యోగస్థులంతా ఏ కోరికలు కోరి తెలంగాణ గురించి కలలు కన్నారో వాటిని సాకారం చేయడానికి మనందరం సమిష్టిగా కలిసి పనిచేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో కొన్ని మనం చేయగలుగుతాము, in spite of our best efforts కొన్ని చేయలేకపోతాము. అవి ఏం ఉన్నా, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత, నెలల తరుబడి యువకుల యాజిటేషన్ జరిగి, లాఠీచార్జీలు కూడా జరిగాయి. వారిపైన రబ్బరు బుల్లెట్లు కూడా ప్రయోగించడం

జరిగింది. ఇవన్నీ జరిగాయి. వాటి గురించి ఎవరూ ఏమీ మాట్లాడ లేదు. ఉద్యమం నడిచే కాలంలో అప్పటికే ప్రభుత్వంలో నేను కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడిగా ఉండి కూడా, నా కాంట్రీబ్యూషన్ తెలంగాణ అంశంలో ఏం ఉందో, ఏ రకంగా వ్యవహారం చేశానో ఫైర్మన్ గా మీకు, ఈటల రాజేందర్ గారికి కూడా తెలుసు. కానీ, పాలకులు ఆంధ్రానాయకులు ఉన్నారు కనుక, ఆనాడు పక్షపాత వైఖరి చాలా ఉన్నది. అయితే, ఎవరు ఏం చేశారు అన్న వివరాలకు సంబంధించి మనం లోతుగా వెళ్ళదలచుకోలేదు. ఆ తరువాత తెలంగాణ వచ్చాక మాట్లాడాలన్నా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి వస్తుంది. ఇప్పుడు ఆయన ఒక గవర్నరుగా ఉన్నారు. ఆనాడు ఏ సందర్భంలో ఏం జరిగిందో తెలియదు. దయచేసి హాజ్ లో లేని వారి గురించి ద్రోహం చేశారు అనేది మాట్లాడవచ్చు కానీ మాట్లాడకూడదని ఏమీ లేదు. కానీ, ఒక పాజిషన్ లో ఉన్న వ్యక్తి, ఆనాడు ఆయన అధికారంలో ఉన్నారు, ఈనాడు మీరు అధికారంలో ఉన్నారు. అడ్మినిస్ట్రేషన్ నడిపించేది మీ యొక్క గురుతరమైన బాధ్యతే. అందులో భాగంగానే కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. ఆ రకంగా ఆ రోజు ఏం జరిగిందో, ఎలా జరిగిందో ఈ సభలో ఆ చర్చ నబబు అని నేను అనుకోను. దయచేసి దానిని వదిలివేయడం మంచిది.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : మేనిఫెస్టో తీసుకొచ్చి గౌరవ సభ్యులు చూపించారు కాబట్టి, అందులో వ్రాసుకున్న అంశాలను అమలు చేశాం కాబట్టి చెపుతున్నాను. లేకపోతే, ఆ ప్రస్తావన రాకపోతుండేది. మీరు అమరవీరులను మరచిపోయారని అన్నారు. మీరందరూ అమర వీరుల సంఖ్య మరచిపోయారని అన్నారు కాబట్టి నేను ఆ అంశాలను ప్రస్తావించవలసి వచ్చింది. అంతేగాకుండా, 2, 3 సంఘటలను కూడా చెప్పారు. అవన్నీ ఉన్నాయి కాబట్టి నేను పై అంశాలను ప్రస్తావించవలసి వచ్చింది. నేను త్వరగానే ముగిస్తాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్న సందర్భంలో గతంలో పోరాటం చేసిన వారందరిని కూడా సముచితంగా గౌరవించు కుంటున్నాం. గుర్తించుకుంటున్నామనే మీ ద్వారా చెపుతున్నాను. ఆ ఫలాలు అందరికీ అందాలనే చెపుతున్నాను. ఈ ఫలాలు కేవలం టీఆర్ఎస్ మాత్రమే కాదు, అన్ని వర్గాలను కలుపుకుని ముందుకు పోతున్నాము. అధ్యక్షా, ఆనాడు కళాకారులందరూ ధాం ధాం లు నిర్వహించి ఎలా చేశారో అందరికీ తెలుసు. అందరికీ సీనియర్ అసిస్టెంటు స్థాయిలో ఆర్డర్లు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. దాదాపు 500 మంది పై చిలుకు ఉద్యోగ నియామకాల పేపర్లు కూడా తీసుకున్నారు. తెలంగాణ వస్తే ఏం వస్తుంది అన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఒక పాట పాడేవాడు సీనియర్ అసిస్టెంటు అయ్యాడు. సుమారు

రూ.35,000ల నుంచి రూ.40,000ల జీతం తీసుకునే ఉద్యోగస్థుడయ్యాడు. అది తెలంగాణ. తెలంగాణ వస్తే ఇవన్నీ వస్తాయి.

చేనేత కార్మికులకు కూడా మ్యూనిసిపల్ లో చెప్పిన విధంగానే వారి ఋణాలను మాఫీ చేయడం జరిగింది. తమరికీ తెలిసినట్లుగానే ఆటోలకు, ట్రాక్టర్లకు సంబంధించిన పన్ను మొత్తాన్ని మాఫీ చేస్తామని చెప్పాము. గతంలో బడ్జెటు సమయంలో మాకు కొంత అనుమానం ఉండేది. ఈరోజు అవన్నీ అమలుచేశాం కాబట్టి, అవన్నీ సంతోషంగా ఈనాడు చెప్పగలుగుతున్నాం. మీకన్నీ తెలిసి, బాగానే చేస్తున్నారంటే సంతోషం కానీ, మాకు మేము అనుకోలేం కదా! అందుకే మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మీరు మంచోళ్ళే, మీ పాలన బాగుంది అని వేరే వాళ్ళు కితాబు ఇస్తే మాకు కొంత శక్తి వచ్చి, ఇంకా మంచిగా పనిచేసే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి, ఆ రకంగా చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము తప్ప, మేము ఏదో గొప్ప చేస్తున్నట్లు, మేము ఏదో మా ఇంటికి వెళ్ళివచ్చినట్లు కాదు కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఫలాలన్నీ అన్ని వర్గాలకు అందించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అందులో భాగంగానే హైదరాబాదు పట్టణంలో ట్యాక్సులు కట్టలేక, యాక్సి డెంట్లను క్లెయిమ్ చేసుకునే పరిస్థితి లేకపోతోంది. ఒక సంవత్సరానికి సుమారు రూ.70కోట్లు పై చిలుకు ట్యాక్సులను రద్దుచేసి, ఆదుకున్న సందర్భాన్ని మరచిపోకూడదని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, లా అండ్ ఆర్డర్ విషయంలో ఈ రోజున ఎంత మార్పు వచ్చిందో మీరందరూ చూశారు. గతంలో పోలీస్ స్టేషన్లో కేసు పెట్టడానికి వెడితే, పేవర్ మనల్ని తీసుకురమ్మని చెప్పేవారు. మనలాంటి వారు ఉద్యమాలలో అరెస్టు అయితే, బువ్వ పెట్టమంటే, బువ్వ ఎక్కడ సార్, ఆ పైనలు మా జేబులలోంచి పెట్టుకోవలసి వస్తోందనేవాళ్ళు. ఇంకా ఎవరన్నా వస్తే, హోటల్లో బిల్లు కట్టవలసిన పరిస్థితి వచ్చేది. అంత దౌర్భాగ్య పరిస్థితిలో ఆ వ్యవస్థ నడిచింది. ఈరోజు మీరందరూ ఆ వ్యవస్థ బాగుపడినందుకు అభినందించాలి. ఈవిధంగా దేశంలో ఎక్కడా లేకపోవచ్చు. ప్రతినెలా రూ.25,000లు జీతంలాగా గ్రామీణ పోలీస్ స్టేషన్లకు, రూ.50,000లు జిల్లా అర్బన్ పోలీస్ స్టేషన్లకు, హైదరాబాదు లాంటి పట్టణ ప్రాంతాలలో రూ.75,000లు ఇచ్చిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది. ఇంత మంచి చేస్తున్నప్పుడు అందరూ అభినందించాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గతంలో బడ్జెటులో ఒక ఊహ ఉండేది. మీరంతా ఆనాడు కావచ్చులే అనుకున్నారు. కానీ, ఈనాడు అవన్నీ అమలు చేసుకున్నాం కాబట్టి, అవి చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. గతంలో అధ్యక్షుల వాహనం వెడుతుంటే, ముందర ఒక డొక్కు జీపు ఉండేది.

ఎవరన్నా పోలీసు స్టేషన్ కు ఫోన్ చేసి ఫలానా ప్రాంతంలో గొడువ జరుగుతోందంటే, ఎక్కడో ఒక చోట ఆటో తీసుకుని, బలవంతంగా వారిని తీసుకువెళ్ళాలి. వారికి కిరాయి ఇచ్చేది కూడా లేదు. ఈరోజున బాజాపుగా ఇతర డిపార్టుమెంటుల వారు అయినా అనగా సిబిడి, ఎవైనా కానివచ్చు, దాదాపుగా అన్ని పోలీసు ఠాణాలకు ఇన్నోవా వాహనాలు తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాతే వచ్చాయన్న విషయం ఎవరూ మరచిపోవద్దని చెబుతున్నాను. వారికి కూడా జీతాలు పెంచే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

గతంలో ఏ వర్గాలయితే అవుటసోర్సింగ్ లోనూ, కాంట్రాక్టు పద్ధతిలోను పనిచేస్తున్నారో, అటువంటివారికి ఆరు నెలలకు ఒకసారి, సంవత్సరానికి ఒకసారి అన్నట్లుగా జీతాలు ఇచ్చేవారు. వారు తిరిగి తిరిగి బేజారెత్తిపోయారు. ఈ రోజు మా ఆర్థిక శాఖలో ఖచ్చితంగా వారికి కూడా ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు ఏ విధంగా జీతాలు తీసుకుంటున్నారో, ప్రతినెలా వారికి జీతాలు ఇచ్చే పద్ధతికి శ్రీకారం చుట్టాలనే నిర్ణయం తీసుకున్నాము. ఈ విధంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలను అమలు చేసే ప్రయత్నం చేస్తోంది. దయచేసి ఆ క్రమంలో పెట్టబడినటువంటి బడ్జెటు కాబట్టి, ఆ క్రమంలో వచ్చిన అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు కాబట్టి, అన్ని పార్టీలవారికి మీ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటే, మీరందరూ ఈ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించే ప్రయత్నం చేయమని కోరుతున్నాను.

6.20 | అధ్యక్షా, ఎస్సీ/ఎస్టీ ఉప ప్రణాళికకు రూ.8,089కోట్లు సా. కేటాయించాము. దానిలో ఎస్సీల అభివృద్ధి కోసం రూ.3,600కోట్లు, మిగతా అన్నింటికీ కలిపి రూ.4,483కోట్లు కేటాయించాము. పూర్వక్రింది వాడుకున్నవి కేవలం రూ.900కోట్లు మాత్రమే. మా ప్రభుత్వం మన రాష్ట్రం వెల్ఫేర్ రాష్ట్రమని చెప్పాము. కాబట్టి, వెల్ఫేర్ కి ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాము. అందుకని, వారికి కేటాయించిన నిధులు ఏవైతే ఉన్నాయో, ఆ నిధులను మళ్లించే ప్రయత్నం ఎట్టి పరిస్థితిలో చేయమని చెప్పి తమరి ద్వారా సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

వారికి కేటాయించిన నిధుల్లో ఖర్చు కాబడకుండా మిగిలినటువంటి నిధులపైతే ఉన్నాయో వాటిని carry forward చేయడమనేది ఏ పద్ధతిలో చేయాలనే విషయాన్ని తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తాము. కానీ, ఒక్కటేమంటే వారికోసం కేటాయించినటువంటి నిధులను ఇంకా వేరే వాటి కోసం మళ్లించేటువంటి ఆలోచన మాత్రం మాకు లేదు. దీనిని ఇంకా కొంచెం streamline చేసుకునేటువంటి ప్రయత్నం మాత్రం చేస్తాము. దీని implications ఎలా ఉన్నాయనేది కొద్దిగా స్టడీ చేసుకొని ఇంకా కొంచెం మంచిగా అమలు చేసేటువంటి ప్రయత్నం చేస్తాము.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కాటెపల్లి జనార్ధన రెడ్డి గారు ఉద్యోగులకు సంబంధించిన హెచ్ఆర్ఎ ని ఎనిమిది కిలో మీటర్ల వరకే పరిమితి చేశారు, కానీ ఇప్పుడు హైదరాబాద్ దాదాపుగా 30, 40కిలో మీటర్ల వరకు పెరిగిపోయింది కాబట్టి ప్రస్తుతమున్నటువంటి ఎనిమిది కిలో మీటర్ల పరిధిని పెంచాలని కోరారు. దానిమీదనేను ఇప్పటికప్పుడు చెప్పలేను. కానీ, తప్పకుండా ఆ విషయాన్ని పరిశీలిస్తాము.

తెలంగాణ యూనివర్సిటీకి మొదటిసారి ఈమధ్యనే నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ బడ్జెట్ లో విశ్వ విద్యాలయాలన్నింటికీ రూ.100కోట్లు పైచిలుకే కేటాయించుకున్నాము. సమైఖ్య రాష్ట్రంలో కడపలోని యోగి వేమన విశ్వవిద్యాలయానికి రూ.120కోట్లు కేటాయించుకున్నారు, నిజామాబాద్ జిల్లాలోని డిచ్పల్లిలో ఉన్నటువంటి తెలంగాణ విశ్వ విద్యాలయానికి తట్టేడు మట్టి కూడా పోయలేదు. కానీ ఈరోజు ఆ దౌర్భాగ్య పరిస్థితి అయితే లేదు కదా. అప్పుడు సొమ్ము మనది, సోకు వాళ్ళది. ఇప్పుడు సొమ్ము మనదే, సోకు మనదే.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, తెలంగాణ యూనివర్సిటీ రావడానికి ఆనాడున్న ప్రభుత్వం కృషి చేసింది, తెచ్చుకున్నాము. తరువాత క్యాబినెట్ లో రెకెన్స్ చేస్తే ఆ విశ్వ విద్యాలయానికి తెలంగాణ విశ్వ విద్యాలయం అనే పేరు కూడా పెట్టడం జరిగింది. ఒక్కసారి విద్యాశాఖ మంత్రి గారు మరియు ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు ఆ విశ్వ విద్యాలయాన్ని పర్యటించి అక్కడున్న పరిస్థితిని బట్టి, పరిస్థితి దారుణంగా కూడా ఏమీ లేదు, మేము కూడా అప్పుడు నిధులు కేటాయించాము. మంచి భవనాలు కూడా ఉన్నాయి. We have a large number of courses in our state than in the Yogi Vemana University, Kadapa. కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడింది, తెలంగాణ విశ్వ విద్యాలయం అనే పేరు కూడా ఉంది గనుక తొందరగా అభివృద్ధిలోకి రావాలనేది నా కోరిక. అందుకే సభ్యులు అరికెల నర్సారెడ్డి గారు రూ.100కోట్లు నిధులు కేటాయించమని అడుగుతున్నారు. అలా కాకున్నా ముందు అధికారికంగా అక్కడ పర్యటించండి. సంబంధిత జిల్లా ప్రజాప్రతినిధులుగా మమ్మల్ని పిలిస్తే మేము కూడా అక్కడికి వస్తాము. ఆ విశ్వ విద్యాలయంలో దాదాపుగా 32కోర్సులు ఉన్నాయి. అక్కడి పరిస్థితులను గమనించాకే నిధులు కేటాయించమని మీద్వారా గౌరవ ఆర్థికమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. కానీ, ఖచ్చితంగా నిధులు మాత్రం కేటాయించండి. ఆ ప్రాంతం చాలా ప్రతిష్టాత్మకమైన ప్రాంతం.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జనాబ్ అల్తాఫ్ హైదర్ రజ్వీ గారు మైనారిటీలకు 12శాతం రిజర్వేషన్

విషయాలు తెలపాలని కోరారు. దానిని ఏవిధంగా చేయాలనే దానికి ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ నివేదిక వచ్చిన తరువాత ఎలా నిర్ణయించాలనేది ఆలోచించాలి. కరీంనగర్‌లోని కూరగాయల మార్కెట్‌కు సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడం జరిగింది. మార్కెట్ దగ్గర కొంత స్థలం ఉంది, అది వక్స్ ప్రావర్టీనా, మున్సిపల్ ప్రావర్టీనా అనే విషయమై కోర్టులో కేసు నడుస్తుంది. మసీదును ఆనుకొని చుట్టుప్రక్కలా కూరగాయల దుకాణాలే ఉంటాయి. అక్కడ ఎవరికి వారే కూరగాయలు గంపలో పెట్టుకొని అమ్ముకునే స్థలం వరకే వారు occupy చేసుకోవడం జరిగింది. కొంతమంది అక్కడ గదుల్లాగా ఏర్పాటు చేసుకొని, అందులో టి.వీ.లు కూడా పెట్టుకోవడం జరిగింది.

అక్కడున్నటువంటి మిగతా కొంతమంది కూరగాయలు అమ్ముకునే వారు అయ్యా ఇక్కడ స్థలం కూరగాయలు అమ్ముకునేందుకు ఉందా? గదులు నిర్మించుకొని అందులో టి.వీ.లు పెట్టుకునేందుకు ఉందా? అని ప్రభుత్వానికి complaint చేయడం జరిగినట్లుంది. దాంతో ఆ స్థలమంతా clean చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం అక్కడ అన్ని వర్గాలకు చెందిన వారు కూరగాయలు అమ్ముకుంటున్నారు. వారి అనుమానం ఏమంటే, ఎవరివైతే దుకాణాలు కూలగొట్టడం జరిగిందో, మళ్ళీ మాకు దుకాణాలు వస్తయో, రావో అనే అనుమానపడుతున్నారు. అందరికీకూడా అక్కడ కూరగాయలు అమ్ముకునేందుకు accommodation కల్పిస్తాము. అదేవిధంగా అక్కడున్నటువంటి స్థలం విషయంలో కోర్టు ఏ నిర్ణయం తీసుకుంటుందో దానిని అమలు చేసే ప్రయత్నం చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

తలసరి ఆదాయ ధృవీకరణ పత్రాల విషయంలో కూడా ఆ సమస్యకు సంబంధించిన వివరాలు తెలుసుకొని తప్పకుండా ఆ సమస్యని పరిష్కారం చేస్తాము. ప్రావర్టీ ట్యాక్స్ విషయం ఇప్పటికీ శాసనసభలో చర్చకు వచ్చింది. మేము కూడా ఆ విషయంపై చర్చించుకున్నాము. తప్పకుండా ఆ విషయాన్ని కూడా పరిష్కరిస్తాము. బడ్జెట్ నిధుల్లో కేవలం రూ.50వేల కోట్ల వరకే ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టిందని కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడడం జరిగింది. రూ.50వేల కోట్లేకాదు, రూ.65వేల కోట్లు ఖర్చయ్యాయి. కేవలం పది నెలల బడ్జెట్ మాత్రమే అయినప్పటికీ, ఇంతటి సంక్లిష్టమైనటువంటి పరిస్థితుల్లో కూడా రూ.65వేల కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఫైల్ నెం.620 పెండింగ్‌లో ఉన్నటువంటి విషయం గానీ, మసీదుల రిపేర్ల గురించి కూడా ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఇలాంటి విషయాల్ని తప్పకుండా పరిష్కరిస్తాము.

నాకు తెలిసి ఈసారి మైనారిటీలకు పెట్టినటువంటి ఇంత పెద్ద బడ్జెట్, ఇంతకుముందు ఎప్పుడూ కేటాయించలేదు. దాదాపుగా రూ.1105కోట్లు కేటాయించుకోవడం జరిగింది.

SRI SYED ALTAF HYDER RAZVI: Mr. Chairman, Sir, first of all I am thankful to you for giving me this opportunity. It is an order given by the Hon'ble Court. I will hand it over to you. It is not my copy. Special budget has been given to the minorities. I am thankful to the Government. Especially at our request, you have put it in green channel. Earlier schemes were being delayed in their implementation. Now for the sanction of schemes and their budget, there is a green channel. We are thankful to you for this system. As far as this particular thing is concerned, I request the Government kindly that this High Court order should be implemented and in spite of this order, simply going on demolishing every thing, it does not look good. Regarding green channel, I request the Hon'ble Minister to kindly come out with a Government Order.

Thank you Sir. آپ نے اہمیت کو بجا دیا.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, తప్పకుండా ఆ విషయం పరిశీలిస్తాము. అమర వీరుల సంఖ్య విషయంలో ఎవరికేమి differences లేవు. గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకులు ఎలా అనుకున్నారో, ప్రభుత్వం కూడా అలానే అనుకుంటుంది. దాదాపుగా గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పినటువంటి శప యాత్రలన్నింటికీ హాజరు కావడం జరిగింది. శాసనసభ సమావేశాలు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి వారికి డబ్బులు పంచుకోలేదు. ఈ సమావేశాలు పూర్తయిన తరువాత రేపు రాబోయే 29వ తేదీ నాడు కరీంనగర్‌లో పంచుకుంటున్నాము. పంచిన తరువాత కూడా ఎవరెవరికైతే రాలేదో వాటన్నింటిని కూడా పరిశీలన చేసుకొని చూస్తాము. పేవర్ కి రానివి కొన్ని, FIR నమోదు కానివి కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. అదికూడా ఇందులో తప్పించుకోవాలనో, నిరాకరించాలనో, డబ్బులు మిగిల్చుకోవాలనో భావన మాకు లేదు. 1969 అమర వీరులు మొదలుకొని, ఈదఫా అమరవీరులైన చివరి అమరవీరుడి వరకు, అందరికందరికీ ఇప్పించే బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే అని మనవిచేస్తున్నాను.

నిరుద్యోగుల సమస్యల గురించి గౌరవ సభ్యులు మరీ, మరీ ప్రస్తావించడం జరిగింది. మీ ఉద్యోగాలైతే చూసుకున్నారు గానీ,

నిరుద్యోగుల సంగతి పట్టించుకోవడం లేదని మాట్లాడినప్పుడు ఎంత బాధనిపిస్తుందంటే, కొంత ఇబ్బందిగా కూడా feel అయ్యాము.

మా ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసుకున్న తరువాత కేవలం రెండు నెలల కాలంలోనే తెలంగాణ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ ని ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. ప్రతి కార్యాలయంలో కూడా ఫుర్నీజర్ జరిగిన సంగతి అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ లో కూడా తెలంగాణ ఉద్యోగులు అక్కడున్నటువంటి గది తాళం గుంజుకొని కూర్చున్న విషయం అందరికీ తెలిసింది. ఏ శాఖలు కూడా ఇంకా పూర్తిగా విభజించబడలేదు. కాకపోయినా మనం intervene అయిపోయి, టీపీఎస్సీ ని ఏర్పాటు చేసుకొని, దాని విధివిధానాలను రూపొందించుకోవడం జరిగింది. మూడు శాఖల్లో ఉద్యోగుల భర్తీక్రెన్షియోస్ గురించి సంఖ్యను పంపించడం జరిగింది. పోలీసు శాఖలో Police Recruitment Board చేస్తుంది. దానిలో 3200 ఉద్యోగాల భర్తీ గురించి పంపించడం జరిగింది. గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖలో కూడా కొన్ని ఉద్యోగాల భర్తీ కొరకై కొంత సంఖ్యను పంపించడం జరిగింది. సింగరేణిలో కూడా దాదాపుగా 5000 ఉద్యోగాల భర్తీకి పంపించడం జరిగింది. అంటే ఇప్పటికే ప్రాసెస్ మొదలైంది. ప్రభుత్వం ఏర్పడిన మరునాటి నుండి ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో టెంటులేయించి ఇబ్బంది పెట్టడం తగునా అని అడుగుతున్నాను నేను. ఒకసారి ఆలోచించమని, ఆత్మవిమర్శ చేసుకోమని అడుగుతున్నాను. మేము ఎక్కడ settle అయితిమి, ఎక్కడ అధికారులు వచ్చే, ఎక్కడ విభజించబడిందని అడుగుతున్నాను ప్రతిపక్ష సభ్యులని. ఏ విపరీతాలైతే ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయాల్లోని విద్యార్థుల్లో నింపారో, ఏ విద్యార్థులనైతే రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేశారో, టీపీఎస్సీ ఫైర్మన్ గారిది, నాలాంటి వారిది, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి లాంటి దిష్టిబొమ్మలు ఏనైతే తగులబెట్టించారో ఆ విషయాన్ని గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యుల అంతరాత్మకు ఒదిపిపెడుతాను.

అధ్యక్షా, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థుల జీవితాలతో పెనవేసుకున్న వారిమి మేము. వారికి నాకున్న సంబంధం చెబితే దుఃఖం వస్తుంది అధ్యక్షా. విద్యార్థులు జైలుకు వెళ్లారు. జైలుకు వెళితే ఒక్కొక్కరి మీద దాదాపు 150 కేసులు పెట్టారు. రూ.18 లక్షలు చెల్లిస్తే వారికి బెయిలు వస్తుంది. ఆనాడు ఉద్యమ నాయకుడిగా గౌరవనీయులు శ్రీ చంద్రశేఖర్ రావు గారు ఏదైనా ఉపాయం చేయాలి గదా తమ్మి అని చెబితే కోర్టుకు వెళ్లడం జరిగింది. అప్పటికే బెయిళ్ల రూపంలో కోట్ల రూపాయల్లో చెల్లించడం జరిగింది. ఈ సమస్యని ఎలా పరిష్కారం చేద్దామని, అడ్వకేట్ల దగ్గరికి వెళ్లడం జరిగింది. వందమంది అడ్వకేట్లని కోర్టుకు తీసుకుపోవడం జరిగింది. నేను

ఆవేశ కోర్టు హాలులో ఉన్నాను. ఎక్కడినుండి తెస్తారు. ఈ రూ.18 లక్షలు మావాళ్లు కట్టద్దు, జైళ్ల నుండి బయటకు రావద్దా? సమైఖ్య రాష్ట్రంలో ఇంత దుర్మార్గం ఉంటుందా అని చెప్పి, నిలదీశింది నేను.

అధ్యక్షా, జడ్జిగారు నన్ను చూపించుకుంటూ ఈటల రాజేందర్ గారే రెచ్చగొడుతున్నారని మాట్లాడడం జరిగింది. అయినా బయపడలేదు. కోర్టులో ఆ జడ్జిగారు గనుక ఏదైనా ఆదేశిస్తే నేను ఎక్కడికి పోవాలి అధ్యక్షా, జైలుకే కదా అధ్యక్షా. వెనువెంటనే అదేరోజు బెయిలు అమౌంటు రూ.18 లక్షల నుండి లక్షా ఎనభై వేలకు తగ్గించడం జరిగింది. అప్పటికే పదమూడు రోజుల నుండి జైల్లో ఉంటూ, మమ్మల్ని విడుదల చేసుకొని తీసుకుపోరా అని నాలుగు రోజుల నుండి విద్యార్థులు జైల్లోనే నిరహార దీక్ష చేస్తున్నారు. తక్షణమే నా చుట్టూ ఉన్నటువంటి పది మంది ఉంగరాలు తీసుకొని పోయి తెలిసినటువంటి మార్వాడి దగ్గర కుదువపెట్టి లక్షా ఎనభైవేల రూపాయలు తీసుకొని పోయి బెయిల్ తో వారిని విడిపించడం జరిగింది. విద్యార్థులకు, నాకున్న సంబంధం గా సంబంధం కదా. లాఠీలు ఝుళిపించినప్పుడు ఎవరు పోయారు? రబ్బరు బల్లెట్లు పేలినప్పుడు ఎవరు పోయారు? వారితోపాటు జైళ్లకు ఎవరు వెళ్లారు. ఎవరిమీద కేసులు పెట్టబడ్డాయి? Yes, మేమే కదా. నాకూ, వాళ్లకున్న అనుబంధం గది. కానీ, వాళ్లచేత ఈరోజు దిష్టిబొమ్మలు తగులబెట్టే పరిస్థితి తీసుకువస్తే ఎంత బాధనిపిస్తుందనేది అర్థం చేసుకోమని వేడుకుంటున్నాను. ఆ చేతుల్లో, ఆ మనషులతో దిష్టిబొమ్మలు కాలపెట్టే ప్రయత్నం చేయకండి. రాజకీయాలు చేసే ప్రయత్నం చేయకండి.

నేను ఈరోజు అడుగుతున్నాను. వందకు వంద శాతం, ఈరోజు నన్ను బియ్యాన్ని ఎలా అయితే అమలు చేసుకున్నానో, ఎట్లాతే పింఛన్లు అమలు చేసుకున్నామో, ఎట్లాతే జర్నలిస్టులను గౌరవించుకున్నామో, ఎట్లాతే అడ్వకేట్లను గౌరవించుకున్నామో, అదేవిధంగా నిరుద్యోగ బిడ్డలకు కూడా ఉద్యోగాలిచ్చే జిమ్మెడార్ కూడా తెలంగాణ ప్రభుత్వానిదనే విషయం మరచిపోకూడదు. ఈరోజు వాళ్లు రెచ్చిపోవచ్చు, ఈరోజు మా దిష్టిబొమ్మలు తగుల బెడుతుండవచ్చు. ఏనాటికైనా హృదయమున్న వారు ఏదీ, మనవాళ్లు గివీల్లే అనే పద్ధతి లోపట, హృదయాలు దోచుకునే పద్ధతి ప్రాక్టీసులోనే చేస్తాము తప్ప, మాటల్లో చేయమని చెప్పి సభ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

తప్పకుండా 2015-16 వ సంవత్సరానికి గాను, టీపీఎస్సీ ఉద్యోగాల నియామకం తప్పకుండా చేస్తామనే విషయాన్ని, ఆ బాధ్యత

తెలంగాణ ప్రభుత్వం మరవదని తెలియజేస్తున్నాను. మా ఉద్యోగాలు మాకే అనే పద్ధతిలో మా ట్యాగ్‌లైన్‌లో ఎలా అయితే వ్రాసుకున్నామో ఆ విధంగా తెలంగాణ బిడ్డలకు ఉద్యోగాలు ఇస్తామని, ఆ బాధ్యత తెలంగాణ ప్రభుత్వం మరవదని మీదవారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. నైపుణ్యాల అభివృద్ధి కొరకై నిధుల కొరత ఉండద్దనే విషయాన్ని మా అధికారులతో చర్చించుకోవడం జరిగింది. Employment Generation అనేది ప్రభుత్వ పరంగా ఐదు శాతం కూడా ఉండదు. 90 నుండి 95 శాతం వరకు ఉద్యోగాలు దుబాయ్‌కి వెళ్లి గానీ, ప్రైవేటు పరిశ్రమల్లో పని చేసి గానీ చేసుకుంటున్నారు. అందుకనే మన వారికి communication skills లేవని, భాష రాదని, గ్రామాల్లోనుండి మా ఎల్లన్న కొడుకో, మల్లన్న కొడుకో వస్తాడు. వాళ్లు టైక్సుకపోవచ్చు, ఇంగ్లీషు రాకపోవచ్చు. అలాంటివారికి కనీసం నైపుణ్యాల అభివృద్ధి పెంచాలనే ఆలోచన ఉంది. ఖచ్చితంగా ఈరోజు న్యాక్ ఆధ్వర్యంలో గానీ, సిజిజి లాంటి సంస్థలతోటి నైపుణ్యాల అభివృద్ధికి శిక్షణను ఇప్పిస్తాము. ఇప్పటికే సిజిజిలో, న్యాక్‌లో మొదటి బ్యాచ్‌లు మొదలయ్యాయి. వారికి శిక్షణను ఇవ్వడమే కాకుండా వారిని ప్రోత్సహించాలని రూ.5వేల నుండి రూ.10వేల వరకు గౌరవవేతనంగా శిక్షణను పొందుతున్న సందర్భంలో జీతం కూడా ఇవ్వాలని నిర్ణయించుకున్నాము. అందుకని వీటన్నింటి విషయంలో బాధ్యత మరచిపోయి లేమని తెలియజేస్తున్నాను.

ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, ఉద్యమాల్లో పనిచేసిన వారిమీ కాబట్టి, మేము ఆరోజు వేలెత్తిపెట్టి చూపించాము కాబట్టి, మళ్ళీ వేరే పార్టీలు గానీ, సంస్థలు గానీ మూవైపు వేలెత్తి పెట్టి చూపించకుండా ఉండే పద్ధతిలో ఆ sensitivity తో, ఆ నిబద్ధతతో, ఆ commitment తో, ఆ conviction తో పని చేయాలని అనుకుంటున్నాము. కాబట్టి తప్పకుండా వచ్చే సంవత్సరం నాటికి ఇదే సభలో ఇది అమలు చేసిన తరువాతనే నేనే మళ్ళీ మాట్లాడుతానని తెలియజేస్తూ, ఈరోజు అప్రాప్రియేషన్ బిల్లుని పాస్ చేయడానికి సభ్యులందరూ యునానిమస్‌గా మద్దతు తెలపాలని కోరుతూ, తమరికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ అరికెల నర్సారెడ్డి : అధ్యక్షా, నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ విషయంలో గత ప్రభుత్వాలు ఏమి చేశాయో చేశాయి. కానీ, ఈరోజు మీరు ఏమి చేయబోతున్నారంటే, వారి చెప్పులోనే మీరు కాలేయబోతున్నారా అనేది నేనడుగుతున్నాను. ఏ ప్రభుత్వమైతే ఫలానా వారికి కట్టబెడుతున్నారని తెలంగాణ రాష్ట్రసమితి నాయకులు అన్నారో ఆ ప్రైవేటు వ్యక్తిని తీసి 95 యాక్టు చేసి ఆయనకు రూ.300కోట్లు ఇవ్వబోతున్నారు. ఇది వాస్తవమా? కాదా? ఆయనకు రూ.300కోట్లు ఎందుకిస్తున్నారు? ఆయన తప్పు చేశారని అన్నారు

కాబట్టి ఆయనకు punishment క్రింద పెనాల్టీ వేయాల్సింది పోయి, మళ్ళీ మీరు ఆయనకు డబ్బులిచ్చి, 95 యాక్టు చేసి రైతులని ముంచుతారా మీరు? ఇది కరెక్ట్ కాదు. ఆ ఫ్యాక్టరీని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవాలి. కానీ, మీరు ఆ యాజమాన్యానికి డబ్బులు ఇస్తే మాత్రం బాగుండదు. కాబట్టి దానిమీద క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలని మీదవారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, దానిమీద తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి బాధ్యత ఉంది. ఖచ్చితంగా ఆ సమస్యను పరిష్కరించుకునే బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే అని తెలియజేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Telangana Appropriation (No.1) Bill, 2015 be taken into consideration".

(Pause)

CLAUSES 2, 3, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. CHAIRMAN: There are no amendments to the Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House: The Question is:

"That there are no amendments to the Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they do stand part of the Bill"

(Pause)

Motion was carried and the Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI EATALA RAJENDER, (MINISTER FOR FINANCE): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation Bill, 2015 (No.1 of 2015)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Telangana Appropriation Bill, 2015 (No.1 of 2015)" be passed.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

THE TELANGANA APPROPRIATION (NO.2) BILL, 2015

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Telangana Appropriation (No.2) Bill, 2015 be taken into consideration".

(Pause)

CLAUSES 2, 3, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. CHAIRMAN: There are no amendments to the Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House: The Question is:

"That there are no amendments to the Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they do stand part of the Bill"

(Pause)

Motion was carried and the Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

6.40 SRI EATALA RAJENDER, (MINISTER FOR ఫైనాన్స్): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation Bill, 2015 (L.A. Bill No.2 of 2015)" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Telangana Appropriation Bill, 2015 (L.A. Bill No.2 of 2015)" be passed.

(PAUSE)

The motion is carried and the Bill was passed.

ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ లెక్కల, అంచనాల, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల మరియు సాత్సెంట్రల్ రైల్వే కమిటీలకు సభ్యుల నియామకం గురించి

I am to announce to the House that the following Members are declared to have been duly elected to serve on the Committee of Public Accounts for the year 2015-16:

1. Sri Paturi Sudhakar Reddy
2. Sri Sabavat Ramulu Naik
3. Sri Farooq Hussain

I am to announce to the House that the following Members are declared to have been duly elected to serve on the Committee on Public Estimates for the year 2015-16:

1. Sri K. Janardhan Reddy
2. Sri D. Rajeshwar Rao
3. Sri M.S. Prabhakar Rao
4. Sri Aminul Hasan Jafri

I am to announce to the House that the following Members are declared to have been duly elected to serve on the Committee on Public Undertakings for the year 2015-16:

1. Sri Karne Prabhakar
2. Sri Poola Ravinder
3. Sri M. Ranga Reddy

I am to announce to the House that the following Members are declared to have been duly elected to serve on the reconstituted Committees for the year 2014-2016 of South Central Railway, Secunderabad:

1. Sri D. Rajeshwar Rao — ZRUCC, Secunderabad
2. Sri Sabavat Ramulu Naik — DRUCC, Hyderabad

సందేశము

పదవీ విరమణ చేస్తున్న తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు సభ్యులను ఉద్దేశించి వీడ్కోలు సందేశం

మిత్రులకు చిన్న మనవి. 29.3.2015 మరియు 1.5.2015 వ తేదీల్లో తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు సభ్యులుగా పదవీ విరమణ చేస్తున్న గౌరవ సభ్యులకు వీడ్కోలు సందేశం.

29.3.2015 వ తేదీన పదవీ విరమణ చేస్తున్న తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు గౌరవ సభ్యులు సర్వశ్రీ కె.ఆర్. అమోన్ గారు, ధర్మపురి శ్రీనివాస్ గారు, నాగపురి రాజలింగం గారు, పీర్ పబ్లిర్ అహ్మద్ గారు, కె. యాదవరెడ్డి గారు, బాలసాని లక్ష్మీనారాయణ గారు, బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్లు గారు, డా.కె. నాగేశ్వర్ గారు, కపిలనాయి దిలీప్ కుమార్ గారు, మరియు బి. వెంకట్రావుగార్లు, మరియు అదే విధంగా మే1 వ తేదీనాడు సర్వశ్రీ నేతి విద్యాసాగర్ గారు, వి. భూపాల్ రెడ్డిగారు, పి. భానుప్రసాదరావుగారు, ఎస్. జగదీశ్వరరెడ్డిగారు, అరికెల సర్పరెడ్డిగారు, పోట్ల నాగేశ్వరరావుగారు, పట్నం నందేంద్రరెడ్డిగార్లు కూడా పదవీ విరమణ చేయబోతున్నారు. అయితే వీరు పదవీ విరమణ చేసే సమయానికి సభ సమావేశంలో ఉండే అవకాశం లేకపోవడం వల్ల, వీరికి కూడా ఇదే వీడ్కోలు సభగా భావించవలసిందని వారిని నేను కోరుతున్నాను.

సీనియర్ సభ్యులు, అనుభవజ్ఞులు మరియు శాసన కార్యనిర్వహణ పట్ల సంపూర్ణమైన అవగాహన కలిగిన మీరంతా ఒకేసారి పదవీ విరమణ చేయబోతున్నందున మొట్టమొదటి

వివరముల పట్టిక

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తుకు తీరని మరియు పూర్ణతనం లోటు. వ్యక్తిగతంగా నాకూ ఇది పెద్ద లోటు మరియు విచారకరం. శాసన పరిషత్తు ఛైర్మన్ నా విధి నిర్వహణలో మీరంతా పూర్తి సహాయ సహకారాలు అందించి, నన్ను ముందుకు నడిపిస్తూ వచ్చారు. అందుకు మీ అందరికీ ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞతాభివందనాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. అంతేకాకుండా, ప్రజా సమస్యల విషయాల పట్ల, రాజకీయ పార్టీలకు అతీతంగా మీ అనుభవాన్ని జోడించి, ప్రజావాణిని వినిపించి, ప్రజాస్వామ్యానికే మూలస్థంభమైన ఈ పెద్దల సభ గౌరవాన్ని మీరంతా ఇనుమడింపచేశారు. రాజ్యాంగ సంస్థల కీర్తిప్రతిష్ఠలను మీరు నిలబెట్టారు. అందుకు పేరుపేరున మీ అందరికీ మనఃపూర్వక నమస్కారాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. వదనిలో ఉన్నా, లేకపోయినా మీరు నిత్యం ప్రజాక్షేత్రంలో ఉంటూ, ప్రజలతో మమేకమవుతూ, బంగారు తెలంగాణ సాధన దిశగా మీ వంతు కృషి చేస్తారని, అదే విధంగా భవిష్యత్తులో ఈ సభ నిర్వహణకు గాని, ఇతరత్రా గాని, మీ అమూల్య సలహాలు మాకు అవసరం వడితే మీ సహాయ సహకారాలు అందిస్తారని నేను ఆశిస్తా ఉన్నాను. అదే విధంగా మీ అందరికీ కూడా భగవంతుడు ఆయురారోగ్యాలను ప్రసాదించి, ఎప్పటికీ మాతో కలిసి ఉండేటట్లుగా భగవంతుడు దీనించాలని కోరుతూ ఉన్నాను.

మూడవ సమావేశపు గణాంక వివరముల పట్టిక

1. No. of days for which the Council sat	:::	10
2. No. of Hours for which the Council worked	:::	41 Hrs. 57 Mts.

3. No. of Starred Questions answered / Deemed answered	:::	53
4. No. of answers to Starred Questions placed on the Table of the House on 27.03.2015	:::	71
5. No. of answers to Un-Starred Questions placed on the Table of the House on 27.03.2015	:::	04
6. No. of Resolutions adopted	:::	03
7. No. of Bills Passed	:::	07

PARTY POSITION IN THE COUNCIL AS ON 27.03.2015

1. Telangana Rashtra Samithi	:::	09
2. Indian National Congress	:::	14
3. Telugu Desam Party	:::	02
4. All India Majlis Ittehad-UI-Muslimeen	:::	02
5. Progressive Democratic Front		01
6. Progressive Recognized Teachers Union	:::	02
7. Nominated	:::	06
8. Vacant	:::	04
TOTAL		::: 40

Now, with the consent of the House, I adjourn the House **sine die**.

(The House then adjourned *sine die* at 6.50 P.M.)

* * *

“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana
Legislative Council and Printed at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”